Fantastic Club

A. E. VAN VOGT

ODISEEA NAVEI „SPACE BEAGLE"

EDITURA ALBATROS

Fantastic Club

A. E. VAN VOGT

ODISEEA NAVEI „SPACE BEAGLE"

Traducere și postfață de
PETRE SOLOMON

EDITURA ALBATROS • 1978

Ilustrația copertei : BOITOR MIHAIL

A.E. VAN VOGT

THE VOYAGE OF THE SPACE BEAGLE

Copiright, 1974, by A.E. van Vogh

1

Corl tot dădea tîrcoale. Noaptea neagră, fără lună și aproape fără stele, se retrăgea în silă din calea zorilor care mijeau undeva, spre stînga lui. Lumina lor roșietică și lugubră nu făgăduia pic de căldură, ci dezvăluia, treptat, un peisaj de coșmar.

În jurul lui se conturau niște stînci fumurii, colțuroase și o cîmpie neagră, fără viață. Un soare de un roșu palid trăgea cu ochiul deasupra orizontului. Degete de lumină dibuiau printre umbre. Nu se vedea încă nici o urmă a tribului de ființe înzestrate cu *id*, după care Corl umbla de aproape o sută de zile încoace.

Se opri, în sfîrșit, înfiorat de această realitate. Labele picioarelor îi zvîcniră cuprinse de un tremur ce-i încorda ghearele ascuțite ca niște lame. Tentaculele groase care-i creșteau din umeri se încordară și ele. Corl își răsuci dintr-o parte în alta enormul său cap de pisică, în timp ce filamentele păroase din care-i erau alcătuite urechile fremătau cu putere, iscodind fiece adiere de vînt, fiece vibrație a eterului.

Nu primi nici un răspuns. Complicatul lui sistem nervos nu înregistră nici o mișcare. Nimic nu vădea prezența acelor ființe, care erau unica lui sursă de hrană pe această planetă pustie. Corl se ghemui la sol — o gigantică siluetă felină zugrăvită pe fundalul de un roșu întunecat al cerului. Ai fi zis că-i caricatura unui tigru negru într-o lume de umbre. Ceea ce-l descumpănea era faptul că pierduse contactul. Era înzestrat cu un sistem senzorial care, în mod normal, putea detecta prezența *idului* într-un or-

ganism aflat la mari depărtări. Însemna că nu mai funcţiona normal. Faptul că nu izbutise, în noaptea asta, să menţină contactul trăda o dereglare a organismului, era un simptom al bolii mortale despre care auzise. De şapte ori în decursul secolului trecut întîlnise nişte *corli* prea slabi pentru a se putea mişca, şi ale căror trupuri, altminteri nemuritoare, se vlăguiseră din lipsă de hrană. De fiecare dată, se năpustise asupra acelor trupuri inerte, zdrobindu-le pentru a le stoarce fărîma de *id* care continua să le ţină în viaţă.

Corl se înfioră de plăcere, amintindu-şi de acele ospeţe. Scoase apoi un fel de mîrîit, un sunet sfidător, repetat de ecou din stîncă în stîncă, înainte de a se întoarce în propriii săi nervi. Era o expresie instinctivă a voinţei lui de a trăi.

Deodată, încremeni.

Zărise, cu mult deasupra liniei orizontului, un minuscul punct luminos. Acesta se apropia rapid, devenind întîi o minge de metal, apoi o enormă navă rotundă, argintie, care-şi încetini vizibil viteza cînd zbură deasupra lui Corl. Nava rămase o clipă aproape nemişcată deasupra şirului de dealuri negre din dreapta lui, apoi dispăru.

Corl îşi reveni din buimăceală şi se repezi ca un tigru printre stînci. În ochii lui negri şi rotunzi ardea o dorinţă aprigă. Perii de pe urechi începură să vibreze, semnalîndu-i o cantitate de *id* atît de mare, încît foamea lui deveni insuportabilă.

Soarele, trandafiriu acum, urcase mult pe cerul de purpură în vreme ce Corl se furişa înapoia unor stînci şi privea, din umbra lor, ruinele oraşului de la poale. În ciuda dimensiunilor ei uriaşe, nava argintie părea minusculă pe fundalul acestor ruine. Dar avea atîta viaţă şi atîta dinamism în ea, încît, peste o clipă, ajunse să domine peisajul. Nava se aşezase într-un făgaş săpat de propria-i greutate în cîmpia stîncoasă care începea brusc la periferia metropolei moarte.

Corl se uita la ființele bipede care ieșiseră din navă și stăteau acum în grupuri mici la poalele unei scări rulante, coborîte printr-o poartă puternic luminată. Simți că i se usucă gîtlejul de foame și că i se întunecă mintea din pricina dorinței aprige de a se năpusti asupra acestor făpturi fragile, dar bogate în *id*.

Amintiri cețoase îi stăviliră elanul care-i electriza mușchii. Amintirile astea îi vorbeau despre trecutul îndepărtat al neamului său, despre mașini capabile de distrugere, despre energii mult mai mari decît toate puterile ascunse în propriu-i trup. Prin pîcla ce i se lăsase peste ochi, văzu că ființele acelea erau îmbrăcate într-un veșmînt străveziu, care scînteia în razele soarelui.

În mintea lui Corl se făcu deodată lumină : ființele astea erau desigur membrii unei expediții științifice de pe o altă planetă. Oamenii de știință nu distrug, ci cercetează. Ei nu vor încerca să-l omoare, dacă nu-i va ataca...

Îmboldit de foame, Corl ieși din ascunzătoare și înaintă spre ființele acelea. Ele îl simțiră, căci se întoarseră să-l privească. Trei, care erau mai în față, se traseră încet spre grupurile ceva mai numeroase. Unul dintre bipezi, cel mai mărunt din grupul lui, scoase dintr-o teacă pe care-o purta pe coapsă o vergea de metal și începu s-o legene cu un aer nepăsător.

Deși cam neliniștit de acest gest, Corl continuă să înainteze. Era prea tîrziu ca să mai dea înapoi.

Elliott Grosvenor rămăsese locului, în urma celorlalți, lîngă pasarelă.

Se obișnuise să se țină de o parte. Fiind singurul nexialist aflat la bordul navei „Space Beagle“ [1], era ignorat de specialiști : aceștia nu pricepeau limpede

[1] „Beagle“ a fost nava pe care tînărul naturalist Charles Darwin s-a îmbarcat în 1831 într-o expediție de cercetări științifice care avea să dureze cinci ani. (n. t.)

ce anume e un nexialist şi, oricum, nici nu prea se sinchiseau. Grosvenor avea de gînd să schimbe lucrurile, dar deocamdată nu i se ivise prilejul.

Aparatul acustic din casca lui spaţială se însufleţi brusc. Un om rîse încet, apoi spuse :

— Eu, unul, nu vreau să am de-a face c-un monstru atît de uriaş !

Grosvenor recunoscu glasul lui Gregory Kent, şeful secţiei de chimie. Deşi mărunţel, Kent era o personalitate. Avea mulţi prieteni şi sprijinitori printre membrii expediţiei şi îşi anunţase candidatura la viitoarele alegeri pentru postul de director al acesteia. Dintre toţi oamenii care-l văzuseră pe monstru, Kent era singurul care-şi scosese arma. Acum, degetele lui îi mîngîiau ţeava metalică.

Grosvenor auzi un alt glas, mai adînc şi mai relaxat decît primul, era glasul lui Hal Morton, conducătorul expediţiei :

— Tocmai de aceea te-ai îmbarcat pe această navă. Fiindcă dumneata, dragul meu Kent, nu laşi nimic la voia întîmplării!

Era o remarcă foarte amicală. Morton trecea peste faptul că Gregory Kent se şi declarase rivalul lui în viitoarele alegeri. Putea fi vorba, desigur, de o manevră menită să-i facă pe unii naivi să creadă că Morton nu-i purta sîmbetele rivalului său. Grosvenor nu se îndoia că şeful expediţiei era capabil de un asemenea rafinament. Îl socotea un om destul de integru, dar şiret şi inteligent, în stare să se descurce în orice situaţie.

Grosvenor văzu că Morton face cîţiva paşi, depărtîndu-se de ceilalţi. Costumul de metalit transparent îi scotea în relief trupul vînjos. Din locul unde se afla acum, şeful expediţiei urmărea mişcările monstruoasei feline care se apropia de ei de-a curmezişul cîmpiei negre, stîncoase. Comentariile celorlalţi şefi de secţii răsunau în aparatul acustic al lui Grosvenor :

— Nu mi-ar plăcea să-l întîlnesc pe copilaşul ăsta noaptea, pe o alee întunecoasă !

— Nu fi prost ! Se vede cît de colo că-i o creatură inteligentă. Probabil din rasa care stăpînea această planetă.

— Aspectul ei fizic sugerează o adaptare animalică la mediul ambiant, rosti o voce în care Grosvenor recunoscu glasul lui Siedel, psihologul expediţiei. Pe de altă parte, faptul că se apropie de noi dovedeşte că nu-i un animal, ci o fiinţă inteligentă, conştientă că are de-a face cu alte fiinţe inteligente. Observaţi rigiditatea mişcărilor ei. Înseamnă că-i prudentă şi că şi-a dat seama că sîntem înarmaţi. Tare-aş vrea să-i pot examina îndeaproape extremităţile tentaculelor de pe umeri. Dacă au forma unor ventuze sau a unor mîini, putem presupune că e un descendent al locuitorilor acestui oraş. Ar fi foarte bine dacă-am putea comunica direct cu el. Judecînd după aparenţe, deocamdată aş spune că e un descendent care a degenerat într-o stare primitivă.

Corl se opri la cîţiva paşi de fiinţele cele mai apropiate. Nevoia de *id* era din ce în ce mai imperioasă. Gîndurile i se învălmăşeau, tîrîndu-l parcă spre marginea unei prăpăstii. Avea senzaţia că tot trupul i-e scăldat într-un lichid vîscos. Vederea îi era din ce în ce mai tulbure.

Oamenii se apropiaseră de el şi-l priveau, curioşi. Corl le vedea buzele mişcîndu-se în căştile transparente. Mesajele pe care le schimbau între ei îi parveneau pe o frecvenţă pe care se simţea capabil s-o înregistreze. Dar aceste mesaje i se păreau lipsite de semnificaţie. Ca să le dea impresia că-i prietenos, Corl îşi transmise numele prin perii de pe urechi, arătînd spre sine cu unul dintre tentacule.

Un glas pe care Grosvenor nu-l recunoscu spuse, tărăgănat :

— Am auzit în aparat un fel de paraziţi în clipa cînd făptura şi-a mişcat urechile. Ia spune, Morton, crezi cumva că...

— Tot ce se poate, îi răspunse Morton, fără a-l lăsa să-şi termine fraza. Asta înseamnă că vei avea de lucru, Gourlay. Dacă vorbeşte cu ajutorul undelor radiofonice, am putea pune la punct un cod prin care să comunicăm cu el.

Aşadar, acesta era Gourlay, şeful serviciului de comunicaţii ! Grosvenor fu mulţumit : sosirea monstrului îi va da, poate, prilejul să înregistreze vocile tuturor membrilor mai importanţi ai expediţiei. Căutase asemenea ocazii încă de la începutul călătoriei.

— Ia te uită ! exclamă Siedel. Tentaculele se termină în formă de ventuze ! Dacă ar avea un sistem nervos suficient de complex, ar putea fi instruit să conducă orice maşină.

— Cred că a sosit momentul să ne întoarcem în navă şi să mîncăm, spuse Morton. După aceea, vom avea multă treabă. Aş vrea să-mi întocmiţi un raport privitor la evoluţia acestei specii. Aş dori să cunosc mai ales cauza pieirii ei. Pe Pămînt, în epoca depărtată de dinainte de apariţia unei civilizaţii galactice, numeroase civilizaţii s-au prăbuşit după ce ajunseseră, fiecare, la apogeu. O civilizaţie nouă se năştea totdeauna din cenuşa alteia. Nu văd de ce nu s-ar fi întîmplat la fel şi aici... Fiecare secţie va efectua cercetări în propria-i specialitate.

— Dar „pisicuţa“ ? întrebă cineva. Am impresia că vrea să vină cu noi.

Morton chicoti, apoi spuse, pe un ton grav :

— Tare-aş vrea s-o putem lua cu noi, dar nu cu de-a sila. Ce zici, Kent ?

Şeful secţiei de chimie răspunse cu hotărîre, scuturînd din cap :

— Atmosfera ce ne-nconjoară conţine mai mult clor decît oxigen, dar de fapt ambele elemente se găsesc în cantităţi neîndestulătoare. Oxigenul nostru ar fi ca o dinamită pentru plămînii monstrului.

Grosvenor îşi dădu seama că uriaşa felină nu se gîndea la această primejdie, căci o văzu păşind pe

urmele primilor doi oameni pe pasarelă, apoi pe poarta cea mare.

Oamenii se întoarseră cu fața spre Morton, care le spuse, făcîndu-le semn cu mîna :

— Deschideți și cea de-a doua ecluză și lăsați-l să aspire puțin oxigen, ca să-i piară pofta.

Peste cîteva clipe, directorul exclamă, uluit :

— Să mă bată Dumnezeu dacă pricep ! N-a simțit nici o deosebire. Asta înseamnă că n-are nici un fel de plămîni, sau că plămînii lui nu se alimentează cu clor. Lăsați-l să intre ! Iată, Smith, o adevărată comoară pentru un biolog ! Și nu-i deloc periculos, dacă sîntem prudenți. Ce metabolism !

Smith era un individ înalt, subțiratic, osos, cu o față lungă și lugubră. Glasul lui, prea puternic pentru un asemenea trup, răsună în aparatul lui Grosvenor :

— În diferitele expediții la care-am luat parte, n-am observat decît două forme superioare de viață — una întemeiată pe clor, iar cealaltă întemeiată pe oxigen — clorul și oxigenul fiind singurele elemente care înlesnesc arderea. Am auzit vag vorbindu-se despre niște ființe care ar trăi într-o atmosferă de fluor, dar aștept să văd măcar un singur specimen. Aș putea să jur pe reputația mea că nici un organism complex nu va fi vreodată capabil să se adapteze la inhalarea simultană a celor două gaze. Morton, nu trebuie să lăsăm să ne scape această creatură !

— Pare ea însăși dornică să rămînă, zise directorul și, urcînd pe pasarelă, intră în ecluza pneumatică împreună cu Corl și cu cei doi oameni. Grosvenor se repezi și el în ecluză, laolaltă cu alți zece-doisprezece oameni. Poarta cea mare se închise și aerul începu să șuiere în încăpere. Oamenii se țineau cît mai departe de monstru. Grosvenor îl privea cu un sentiment de neliniște. Ar fi vrut să-i comunice lui Morton gîndurile care-i treceau prin minte. La bordul navelor expediționare, șefii de secții aveau, în genere, posibilitatea de a comunica ușor cu directorul. Ca șef al

secţiei nexialiste — deşi era unicul ei membru — Grosvenor ar fi trebuit să aibă şi el această posibilitate. Dar, spre deosebire de ceilalţi şefi de secţii, care aveau cîte un aparat de transmisie, el primise doar un receptor, ce-i permitea să-i asculte în timp ce lucrau, iar cînd voia să se adreseze cuiva, sau cînd se simţea în pericol, avea posibilitatea de a lansa un apel ce-i făcea legătura cu centrala.

Grosvenor nu punea la îndoială utilitatea acestui sistem. La bordul navei se aflau aproape o mie de oameni şi era clar că nu le puteai îngădui tuturor să-i vorbească lui Morton ori de cîte ori aveau chef.

Uşa interioară a ecluzei pneumatice se deschise şi Grosvenor ieşi odată cu ceilalţi. Peste cîteva minute se aflau cu toţii în faţa unor ascensoare care urcau spre camerele membrilor echipajului.

Morton şi Smith se opriră puţin pentru a discuta ceva.

— O să-l lăsăm să urce singur, dacă doreşte, spuse Morton.

Corl nu păru să aibă nimic împotrivă, dar cînd auzi uşa ascensorului închizîndu-se cu zgomot în spatele lui, iar ascensorul începu să urce, se năpusti spre uşă, cu un fel de mîrîit. Mintea i se întunecase. Metalul uşii se îndoi sub greutatea lui, făcîndu-l să urle de durere. Acum era ca un animal prins în capcană. Începu să izbească în uşă cu ghearele şi să smulgă cu tentaculele-i groase panourile bine sudate. Întreaga maşinărie scrîşni, parcă în semn de protest. Cuşca ascensorului continuă totuşi să urce în salturi, trasă de forţa magnetică, şi ajunse în cele din urmă la destinaţie. Corl smulse ceea ce mai rămăsese din uşă şi, năpustindu-se pe cordior, aşteptă acolo sosirea oamenilor. Aceştia se arătară, în sfîrşit, cu armele în mîini.

— Sîntem nişte proşti, spuse Morton. Ar fi trebuit să-i arătăm cum funcţionează ascensorul. Şi-a închipuit desigur că vrem să-i întindem o cursă.

Directorul îi făcu semn monstrului şi începu să deschidă şi să închidă uşa unui alt ascensor. Grosvenor văzu atunci că ochii negri ca antracitul ai monstrului îşi pierd strălucirea sălbatică. Corl puse capăt acestei lecţii, păşind de pe cordior într-o încăpere spaţioasă, unde se lungi numaidecît pe covor, pentru a-şi destinde nervii şi muşchii încărcaţi de electricitate. I-era ciudă că se arătase atît de speriat. Avea senzaţia că pierduse un mare avantaj : în loc să-i liniştească pe oameni prin aparenta lui blîndeţe şi placiditate, îi băgase în sperieţi prin forţa lui.

Asta însemna că va trebui să înfrunte primejdii mai mari în încercarea lui de a captura nava. Pe planeta de unde veneau aceste fiinţe exista *id* din belşug.

2

Fără să clipească din ochi, Corl se uita la cei doi oameni care măturau pietrele din faţa porţii metalice a unei clădiri vechi, enorme. După ce mîncaseră, oamenii îşi îmbrăcaseră din nou costumele spaţiale, iar acum îi putea vedea umblînd, singuri sau în grupuri, prin oraşul mort. Îşi continuau, pesemne, cercetările.

Cît despre el, nu-l interesa decît un lucru : să se hrănească. Foamea de *id* a celulelor era ca o durere ce-i chinuia tot trupul. Ardea de nerăbdare să pornească pe urmele acelora care se încumetaseră să pătrundă în inima oraşului. Unul dintre ei era singur.

În timpul prînzului, oamenii îi oferiseră diferite mîncăruri de-ale lor, toate neinteresante pentru el. Nu păreau să-şi dea seama că el avea nevoie de fiinţe vii. *Idul* nu era doar o substanţă, ci un complex de substanţe, care nu putea fi obţinut decît din ţesuturile încă fremătătoare de viaţă.

Minutele treceau. Corl continua să se stăpînească şi să stea cu ochii la pîndă, deşi îşi dădea seama că oamenii ştiu că-i pîndeşte. Îi văzu scoţînd din navă

o maşină metalică, pe care o duseră la blocul de piatră ce astupa poarta cea mare a clădirii. Ochii lui ageri nu scăpau nici o mişcare a oamenilor. Deşi scuturat de fiorii foamei sale aprige, observă cu atenţie cum funcţiona maşina aceea — i se păru că e ceva foarte simplu.

Cînd flacăra incandescentă începu să muşte din stîncă, sări totuşi înlături, mîrîind, ca să le dea impresia că-i speriat, deşi ştia bine ce avea să se întîmple.

Instalat într-o mică aeronavă de patrulare, Grosvenor urmărea scena. Îşi propusese să nu-l slăbească din ochi pe Corl. Tot n-avea altceva de făcut. Nimeni nu părea să simtă nevoia de a fi ajutat de singurul nexialist aflat la bordul navei „Space Beagle".

În timp ce privea, poarta fu degajată. Directorul Morton păşi peste pragul ei şi intră în clădire, împreună cu un membru al expediţiei. Curînd după aceea, Grosvenor le auzi vocile în aparatul lui. Individul care-l însoţea pe Morton vorbi cel dintîi :

— E o adevărată hecatombă ! Pesemne c-o fi fost vreun război. Dovadă, maşinăriile astea. Par destul de simple. Ceea ce m-ar interesa pe mine este să ştiu în ce mod şi în ce scop erau folosite.

— Nu prea înţeleg ce vrei să spui, zise Morton.

— E foarte clar, răspunse celălalt. Acestea sînt primele mecanisme pe care le vedem şi aproape toate, fie ele arme sau unelte, sînt echipate cu cîte un transformator de energie. Dar unde sînt centralele lor energetice ? Sper că bibliotecile lor ne vor da un indiciu. Ce s-a putut întîmpla, pentru ca o întreagă civilizaţie să se prăbuşească astfel ?

Un alt glas răsună în aparatul lui Grosvenor :

— Aici Siedel. Ţi-am auzit întrebarea, domnule Pennons. Un teritoriu poate deveni pustiu din două cauze. Una, este lipsa de hrană, iar cealaltă — războiul.

Grosvenor era bucuros că Siedel îi dezvăluise numele celuilalt interlocutor. Putea adăuga astfel încă

un nume listei sale. Pennons era mecanicul-şef al navei. Acesta îi răspunse lui Siedel :

— Uite ce e, amice psiholog, eu cred că localnicii aveau destule cunoştinţe ştiinţifice ca să poată rezolva problema alimentaţiei, cel puţin pentru o parte din populaţie. Şi, în caz contrar, de ce n-au căutat să exploreze spaţiul şi să-şi aducă de altundeva hrana ?

— Întreabă-l pe Gunlie Lester, îi spuse Morton. L-am auzit expunîndu-şi teoria, înainte de a descinde aici.

Astronomul cu numele de Lester răspunse numaidecît :

— Trebuie să mai verific faptele, dar veţi recunoaşte că unul dintre ele este de la sine grăitor. Planeta asta pustie e singura care se roteşte în jurul acelui Soare nenorocit. Alta nu există. Nici măcar o Lună sau un asteroid. Iar galaxia cea mai apropiată se află la o distanţă de nouă sute de ani-lumină. Iată de ce seminţia care stăpînea această planetă ar fi trebuit să rezolve, simultan, atît problema zborului interplanetar, cît şi cea — mult mai spinoasă — a zborului interstelar. Amintiţi-vă cît de încet am progresat noi înşine în acest domeniu. Întîi, am ajuns la Lună. Au urmat planetele. După mulţi ani de căutări încununate de succes a fost întreprinsă prima călătorie mai lungă spre o stea apropiată. În cele din urmă omul a inventat forţa antigravitaţională care a permis călătoriile galactice. Avînd în vedere toate acestea, susţin că, fără o experienţă prealabilă, nici o specie nu poate pune la punct zborul interstelar.

Grosvenor nu mai ascultă comentariile celorlalţi. Îndreptîndu-şi privirea spre locul unde văzuse pînă mai adineaori felina aceea uriaşă, constată că nu mai era acolo şi se mustră că fusese atît de neatent. Survolă apoi în mare viteză întreaga zonă, dar ori încotro privea, întîlnea numai obstacole — prea multe clădiri, prea multe ruine, un adevărat haos. Coborî din mica lui aeronavă şi începu să-i descoasă pe tehnicieni, care lucrau de zor. Mai toţi îşi aminteau că

zăriseră pisica în urmă cu vreo douăzeci de minute. Nemulţumit, Grosvenor se urcă din nou în aeronava lui şi porni în zbor deasupra oraşului.

Corl se pusese în mişcare ceva mai înainte, alergînd repede şi ascunzîndu-se ori de cîte ori găsea vreun adăpost. Alerga de la un grup la altul, îmboldit de o foame ce-i dădea aripi, dar îl şi înnebunea. O maşinuţă se apropie de el, iar cînd se opri în faţa lui, un aparat formidabil îl fotografie, zbîrnîind. Un perforator gigantic începu în clipa aceea să atace o stîncă. Corl privea distrat toate aceste lucruri, care i se învălmăşeau în minte, în timp ce trupul i-era mistuit de dorinţa de a porni pe urmele omului care plecase singur în oraş.

Deodată, simţi că nu se mai poate stăpîni. O spumă verzuie îi umplu gura. I se păru că, în clipa aceea, nu se uita nimeni la el. Sărind înapoia unui perete stîncos, începu să alerge, cu paşi mari. Nu se mai gîndea la nimic altceva decît la scopul urmărit, ca şi cum creierul i-ar fi fost curăţat de o perie miraculoasă, capabilă să şteargă amintirile şi gîndurile. Alergă aşa pe străzile pustii, strecurîndu-se prin cîte o spărtură din zidurile roase de vreme sau prin coridoarele lungi ale caselor în ruină. În cele din urmă se opri şi se ghemui la sol, căci simţise vibraţiile *idului*. Ascuns înapoia unei movile de pietre, privi cu încordare şi văzu un biped care, stînd sub ceea ce fusese cîndva o fereastră, îşi îndrepta spre interiorul întunecos razele lanternei sale electrice. Deodată aceasta se stinse, iar omul — un individ vînjos — se depărtă repede, răsucindu-şi mereu capul încoace şi încolo. Lui Corl nu prea îi plăcea vioiciunea aceasta, căci vedea în ea un indiciu al capacităţii individului de a reacţiona prompt la primejdii. Era un semn rău.

Corl aşteptă pînă ce individul dispăru după un colţ, apoi ieşi la vedere şi începu să alerge, mai repede decît ar fi putut să alerge un om. Ştia precis ce avea de făcut. Furişîndu-se ca o fantomă pe o stradă lăturalnică, dincolo de un grup de clădiri, trecu în viteză de primul colţ şi se pomeni într-un spaţiu des-

chis, unde se tîrî de-a buşilea în penumbra dintre clădire şi un morman de moloz. Strada ce se întindea în faţa lui era mărginită pe ambele laturi de nişte movile de pietre şi se termina într-un fel de strîmtoare, chiar sub locul unde se afla el acum.

Pesemne însă că mişcările îi fuseseră prea precipitate, căci văzu cu spaimă pietrele urnindu-se din loc drept spre individul acela. Individul ridică numaidecît capul, cu o faţă schimonosită, şi-şi duse mîna la armă.

Corl îşi întinse labele şi-i izbi cu putere casca strălucitoare a costumului spaţial. Auzi un zgomot de metal sfărîmat şi văzu sînge. Omul se frînse în două, ca şi cum ar fi fost retezat la mijloc. O clipă, oasele şi muşchii lui izbutiră ca prin minune să-l ţină în picioare. Apoi se prăbuşi, cu un zgomot metalic.

Corl se năpusti asupra lui, avînd grijă să producă un cîmp de energie, menit să împiedice *idul* să se reverse în sîngele victimei sale. Apoi zdrobi costumul metalic, sfărîmînd oasele omului şi sfîşiindu-i carnea. Corl îşi vîrî în trupul cald botul — ale cărui ventuze minuscule începură să golească de *id* celulele omului.

După vreo trei minute, o umbră trecu prin faţa ochilor lui, care străluceau de plăcere. Ridică speriat capul şi zări o mică aeronavă ce se apropia din direcţia asfinţitului. O clipă, rămase împietrit de spaimă, apoi se ascunse înapoia unei movile de moloz.

Cînd îşi ridică din nou privirea, mica navă zbura încetişor spre stînga, dar Corl pricepu că-i dădea ocol şi că s-ar fi putut întoarce. Deşi furios că fusese nevoit să-şi întrerupă ospăţul, îşi părăsi prada şi porni înapoi spre nava spaţială, alergînd ca un animal hărţuit. Nu-şi încetini pasul decît în clipa cînd văzu primul grup de lucrători. Se apropie cu băgare de seamă şi trecu pe lîngă ei : erau prea ocupaţi ca să-l vadă.

Grosvenor renunţă să-l mai caute pe Corl. Oraşul acesta era prea mare şi avea mai multe ruine, mai multe ascunzători decît îşi închipuise el la început. Porni aşadar înapoi spre navă şi răsuflă uşurat cînd

zări monstrul tolănit în tihnă pe o stîncă, sub razele soarelui. Grosvenor își opri mica aeronavă la oarecare distanță, pe un deal, de unde putea să-l observe nestingherit. Rămase acolo vreo douăzeci de minute, pînă cînd auzi, prin aparatul lui acustic, cutremurătoarea veste că un grup de oameni care explorau orașul dăduseră peste cadavrul sfîrtecat al doctorului Jarvey, de la secția de chimie.

Grosvenor își notă indicațiile privitoare la locul dramei și porni într-acolo. Curînd după aceea, îl auzi pe Morton spunînd cu gravitate :

— Aduceți-i rămășițele la bord !

Prietenii lui Jarvey se și aflau la locul crimei, încordați și solemni în costumele lor spațiale.

La vederea acelui morman de cioburi metalice și de carne însîngerată, Grosvenor simți că i se pune un nod în gît. Deodată auzi vocea tremurătoare a lui Kent :

— Ținea morțiș să se ducă singur, nebunul !

Kent era, se pare, prieten bun cu Jarvey, principalul său asistent.

Cineva vorbise probabil pe banda de frecvență rezervată chimiștilor, căci Kent exclamă :

— Da, trebuie să i se facă autopsia !

Cu aparatul lui, Grosvenor nu putea auzi decît o mică parte din discuțiile care aveau loc la bordul navei. Atingîndu-l pe umăr pe unul dintre oamenii din preajma lui, îi spuse :

— Ai avea ceva împotrivă dacă aș asculta cu ajutorul dumitale pe banda de frecvență a chimiștilor ?

— Poftim.

În clipa cînd atinse cu degetele brațul celuilalt, Grosvenor auzi un glas tremurător :

— Ceea ce-i mai groaznic este că pare să fie o crimă fără motiv. Cadavrul e o masă informă de carne, dar cred că nu lipsește nimic din el.

Smith, biologul, rosti pe un ton lugubru :

— Ucigașul l-a atacat pe Jarvey poate cu intenția de a-l devora, dar a constatat că are o carne necomestibilă. Pare să fie la fel de mofturos ca felina

aceea, care nu s-a atins de nimic din ce i-am dat noi. Rămase o clipă pe gînduri, apoi continuă, cu un glas tărăgănat : Dar ia spuneți, ce-i cu felina aceea ? E destul de puternică și de mare ca să fi fost în stare de o astfel de ispravă...

Morton, care ascultase pesemne discuția aceasta, îl întrerupse :

— E un gînd care ne-a trecut probabil prin minte multora dintre noi. La urma urmelor, e singura ființă vie pe care-am văzut-o aici. Firește, însă, că n-o putem condamna la moarte pe temeiul unei simple bănuieli.

— Și apoi, nu am pierdut-o nici un moment din vedere, spuse cineva.

Înainte ca Grosvenor să poată interveni în discuție, vocea psihologului Siedel se făcu auzită pe rețeaua principală :

— Uite ce e, Morton, am luat contact cu mulți dintre oamenii noștri și am constatat că toți aveau impresia că nu l-au scăpat nici o clipă din vedere pe motan. Și totuși, cînd i-am strîns cu ușa puțin, au recunoscut că s-ar putea ca motanul să se fi depărtat de ei vreme de cîteva minute. Și eu am avut impresia că a rămas tot timpul în preajma noastră. Dar, cînd stau să mă gîndesc, descopăr unele goluri ; au fost momente, poate minute întregi, cînd nu l-a văzut nimeni.

Grosvenor oftă, hotărît să nu se amestece în discuție, mai ales că auzi vocea furioasă a lui Kent :

— După părerea mea, nu trebuie să riscăm. Ucideți bestia, înainte de-a ne ucide ea pe noi !

— Korita, ești pe-aici ? întrebă Morton.

— Da, chiar aici, lîngă cadavru, domnule director !

— Korita, dumneata ai cercetat împrejurimile împreună cu Cranessy și cu Van Horne. Crezi că felina e o descendentă a seminției care stăpînea această planetă ?

Grosvenor îl văzu pe arheolog în mijlocul colegilor săi de secție, înapoia lui Smith.

Japonezul, un bărbat înalt, spuse încet, pe un ton respectuos :

— Domnule director Morton, ne aflăm în faţa unui mister. Uitaţi-vă cu toţii la linia maiestuoasă a acestei clădiri. Observaţi arhitectura lor. Deşi au construit o asemenea megalopolă, fiinţele acelea nu s-au rupt de solul planetei lor. Clădirile astea nu sînt doar împodobite, ci sînt ele însele nişte podoabe. Avem aici echivalentul coloanei dorice, al piramidei egiptene şi al catedralei gotice, însă într-o formă originală, profund autohtonă. Lumea asta acum pustie şi dezolantă, a fost cîndva o vatră fierbinte, care încălzea inimile băştinaşilor. Străzile întortocheate întăresc şi mai mult această impresie. Iar aparatura folosită de băştinaşi demonstrează că ei nu erau doar buni matematicieni, ci în primul rînd artişti. De aceea n-au creat nişte oraşe geometric trasate, cum e ultra-sofisticata noastră metropolă. Curburile şi disproporţiile clădirilor şi ale străzilor indică un instinct artistic autentic, un simţ al intensităţii, un fior de credinţă într-o certitudine interioară. Nu-i o civilizaţie decadentă, îmbătrînită, ci una tînără şi viguroasă, plină de încredere în viitorul ei. Şi totuşi a încetat să existe, s-a prăbuşit brusc, ca şi cum, după ce ar fi străbătut, dintr-un salt, secole întregi de evoluţie, ar fi intrat în declin, destrămîndu-se într-o multitudine de stătuleţe rivale. Istoria nu a înregistrat existenţa vreunei civilizaţii care să fi făcut un asemenea salt. Întotdeauna are loc un proces lent de evoluţie. În prima etapă se produce de obicei o necruţătoare contestaţie a tot ceea ce fusese cîndva sacru. Certitudinile interioare se spulberă. Convingerile cele mai adînci sînt destrămate de investigaţiile îndrăzneţe ale oamenilor de ştiinţă, înzestraţi cu spirit analitic. Vă repet că această civilizaţie trebuie să fi încetat brusc, în epoca ei cea mai înfloritoare. O asemenea catastrofă ar putea avea ca urmări, pe plan sociologic, falimentul moral, o indiferenţă totală faţă de moarte. Dacă fiinţa asta — felina asta — e descendenta unei astfel de seminţii, înseamnă că-i

un monstru perfid, care ar fi în stare să omoare, cu sînge rece.

— Destul ! exclamă Kent. Directore, îmi ofer serviciile ca gîde !

— Mă opun, îl întrerupse Smith. Ascultă, Morton, să nu cumva să omori pisica asta ; chiar dacă-i vinovată, e o adevărată comoară pentru biologi.

Kent și Smith își aruncau priviri furioase.

— Dragul meu Kent, rosti Smith cu glas apăsat, știu bine că voi, chimiștii, ați dori să-l băgați pe motan în retortele voastre și să scoateți din sîngele și din carnea lui substanțe chimice. Dar vă cam grăbiți. Noi, biologii, avem nevoie de trupul viu, nu de hoitul pisicii. Și am impresia că și cei din secția de fizică ar dori să arunce o privire asupra felinei, cît mai e în viață. De aceea, mă tem că locul vostru e ultimul de pe listă. Obișnuiți-vă cu ideea asta, vă rog. Vă veți primi prada de azi într-un an, dar nu mai devreme !

— Eu nu am abordat problema dintr-un unghi științific, zise Kent.

— E cazul să o abordezi, acum, cînd Jarvey e mort și nu se mai poate face nimic pentru el.

— Sînt un om, înainte de-a fi un savant, replică Kent, cu arțag.

— Ai fi în stare să distrugi un specimen prețios, din motive pur sentimentale ?

— Aș distruge acest monstru pentru că reprezintă un pericol necunoscut. Nu putem risca să-l lăsăm să facă noi victime.

Morton puse capăt discuției, spunînd pe un ton meditativ :

— Korita, cred că-ți voi accepta teza, ca *o ipoteză de lucru.*

— S-ar putea ca felina să reprezinte epoca de mijloc a celei de-a zecea civilizații a acestei lumi, spuse Korita. Firește că fiecare dintre ele s-a ridicat pe ruinele celei anterioare.

— În acest caz, felina habar n-are că ne-a făcut pe noi să bănuim c-ar putea fi o criminală.

— Bineînţeles că n-are habar !

Grosvenor auzi în aparat rîsul lui Morton, apoi cuvintele acestea :

— Dorinţa îţi va fi împlinită, Smith. Motanul va fi lăsat în viaţă. Iar dacă vor mai fi victime, va fi numai din pricina neglijenţei noastre. S-ar putea, desigur, să ne înşelăm. Eu cred, ca şi Siedel, că motanul nu s-a depărtat de navă. Poate că am fost nedrepţi cu el. Poate că pe planeta asta or mai fi şi alte fiinţe periculoase... Kent, ce planuri ai în legătură cu cadavrul lui Jarvey ?

Şeful secţiei chimiştilor răspunse pe un ton amar :

— Nu-l vom înmormînta numaidecît. Pisica asta blestemată căuta ceva în trupul lui. Cadavrul pare intact, dar s-ar putea să lipsească totuşi ceva — o să aflu eu ce anume, şi atunci o să vă demonstrez vinovăţia monstrului, dincolo de orice îndoială.

3

Reîntors la bordul navei, Elliott Grosvenor merse direct la biroul lui. Pe uşă se putea citi : „SECŢIA DE NEXIALISM“. Secţia avea cinci încăperi, însumînd o suprafaţă de doisprezece metri pe douăzeci şi patru. Se aflau acolo mai toate aparatele şi instrumentele cerute guvernului de către Institutul de nexialism ; din această pricină, spaţiul era cam strîmt. Grosvenor deschise uşa şi păşi pe teritoriul secţiei sale, pe care nu-l împărţea cu nimeni.

Aşezîndu-se la biroul lui, se apucă să întocmească o dare de seamă pentru director. Începu prin a analiza posibila structură fizică a felinei descoperite pe această planetă rece şi pustie, subliniind că un asemenea exemplar viguros nu trebuie să fie considerat doar ca „o comoară pentru biologi“. Nu trebuia să se piardă din vedere faptul că felina avea desigur instincte şi nevoi, întemeiate pe un metabolism diferit de cel omenesc. „Posedăm acum destule dovezi pen-

tru a putea stabili ceea ce noi, nexialiştii, numim o linie directoare“, dictă el în pîlnia magnetofonului.

După cîteva ore, îşi termină raportul şi, ducîndu-l la secţia de stenografie, ceru să-i fie transcris urgent de pe banda magnetică. Fiind şef de secţie, cererea îi fu satisfăcută. Două ore mai tîrziu, îşi aduse personal raportul în biroul directorului. Un secretar al acestuia îi dădu o adeverinţă de primire.

Încredinţat că făcuse tot ce-i stătea în putinţă, Grosvenor merse la cantină, pentru a-şi lua masa de prînz, măcar la ora asta tîrzie. Îl întrebă pe ospătar unde era felina. Ospătarul nu ştia precis, dar socotea că aceasta se află undeva, în sala cea mare a bibliotecii.

Grosvenor intră în bibliotecă şi rămase acolo, cu ochii ţintă la Corl, care stătea tolănit pe covorul gros. După vreo oră, una din uşile sălii se deschise şi doi oameni intrară, aducînd un castron enorm. În spatele lor păşea Kent. Ochii lui aveau o căutătură febrilă. Oprindu-se în mijlocul încăperii, spuse cu o voce obosită, dar aspră :

— Vă rog să fiţi cu toţii foarte atenţi !

Deşi vorbele lui se adresau tuturor celor prezenţi în bibliotecă, ele îi vizau de fapt pe savanţii adunaţi într-un colţ al încăperii, rezervat lor. Grosvenor se ridică pentru a examina conţinutul castronului adus de cei doi oameni. Era un fel de zeamă cafenie.

Smith, biologul, se ridică şi el în picioare şi spuse :

— Stai puţin, Kent ! În alte împrejurări, nu m-aş amesteca în treburile dumitale. Dar arăţi foarte prost. Eşti surmenat. Ai obţinut aprobarea lui Morton pentru acest experiment ?

Kent se întoarse încet spre Smith şi atunci Grosvenor, care se aşezase la loc, îşi dădu seama că Smith nu exagerase : şeful secţiei de chimie avea cearcăne negre sub ochi şi obrajii supţi.

— L-am poftit şi pe el, spuse Kent, dar a refuzat să vină. E de părere, însă, că o astfel de experienţă

nu poate strica nimănui, dacă felina se va supune de bunăvoie.

— Ce-ai pus în castronul acela ? îl întrebă Smith.

— Am identificat substanţa care lipseşte, răspunse Kent. E potasiul. În trupul lui Jarvey n-au mai rămas decît două treimi sau trei pătrimi din cantitatea normală de potasiu. După cum ştii, în celulele corpului omenesc potasiul se găseşte în asociaţie cu o moleculă mare de proteină, această combinaţie constituind baza sarcinii electrice a celulelor. E o condiţie esenţială a vieţii. De obicei, după moarte, celulele se descotorosesc de potasiul lor, vărsîndu-l în sînge, ceea ce are ca efect otrăvirea acestuia. Am descoperit că din celulele lui Jarvey lipseşte o anumită cantitate de potasiu, fără ca ea să se fi revărsat în sînge. Nu sînt sigur ce semnificaţie are fenomenul, dar am intenţia să aflu.

— Bine, dar ce conţine castronul ? îl întrerupse cineva.

Savanţii îşi lăsaseră revistele şi cărţile, pentru a privi cu interes scena.

— În castron sînt celule vii, într-o suspensie cu potasiu. Ştiţi că le putem crea pe cale sintetică. Poate că monstrul ne-a refuzat hrana pe care i-am oferit-o la prînz tocmai din pricină că ea nu conţinea suficient potasiu. Sînt convins că-l va mirosi, sau îl va detecta cu ajutorul simţului ce-i ţine loc de miros...

— Cred că detectează vibraţiile corpurilor, îşi dădu cu părerea Gourlay. Uneori, cînd i se mişcă perii de pe urechi, instrumentele mele înregistrează distinct nişte paraziţi puternici, care dispar după aceea. Am impresia că foloseşte o lungime de undă superioară sau inferioară celor cunoscute de noi. S-ar părea că-şi poate controla vibraţiile. Nu cred că la originea acestor vibraţii stă mişcarea perilor de pe urechi.

Kent aşteptă, cu vizibilă nerăbdare, ca Gourlay să tacă, apoi spuse :

— Bine, să presupunem că percepe nişte vibraţii. Vom putea stabili ce anume dovedeşte reacţia lui la

aceste vibraţii, în clipa cînd va avea efectiv o reacţie. Ce părere ai, Smith ? încheie el pe un ton ceva mai binevoitor.

— Planul dumitale e greşit din mai multe puncte de vedere, răspunse biologul. În primul rînd, admiţînd că nu-i decît un animal, aşa cum pari să crezi, s-ar putea să fie sătul după ce s-a hrănit cu trupul lui Jarvey — dacă într-adevăr s-a hrănit. Îţi închipui, de asemenea, că nu va fi deloc bănuitor. Totuşi, întinde-i castronul — poate că reacţia lui ne va lămuri oarecum.

Experienţa propusă de Kent era destul de raţională, în ciuda faptului că şeful secţiei de chimie era animat de setea de răzbunare. Monstrul dovedise deja că poate reacţiona violent la un stimulent neaşteptat. Reacţia pe care o avusese cînd fusese închis în ascensor nu putea fi trecută cu vederea. Cel puţin, aşa credea Grosvenor.

Corl îi lăsă pe cei doi oameni să-i pună în faţă castronul — nici măcar nu clipi din ochi. Cei doi se retraseră grabnic, iar Kent se apropie. Corl îl recunoscu — era bipedul care pusese mîna pe armă, în dimineaţa aceea. După ce-l privi o clipă, îşi îndreptă atenţia asupra castronului. Perii de pe urechi identificară prezenţa ameţitoare a *idului* în castron. Era o emanaţie slabă, atît de slabă, încît nici n-ar fi simţit-o dacă nu s-ar fi concentrat. Şi apoi, *idul* se afla într-o suspensie ce-l făcea aproape necomestibil. Totuşi, vibraţia era destul de puternică pentru a-l face pe Corl să înţeleagă de ce-i ofereau oamenii castronul. Corl se ridică, mîrîind, apucă vasul cu ventuzele de la marginea unuia dintre tentaculele sale şi aruncă zeama în obrazul lui Kent, care se dădu înapoi cu un urlet.

Corl azvîrli cît colo castronul şi-şi petrecu un alt tentacul pe după mijlocul omului care urla. Nu-i păsa de arma atîrnată la brîul acestuia. Dar după ce-l azvîrli pe Kent într-un colţ, îşi dădu seama, înciudat, că ar fi fost mai bine să-l dezarmeze totuşi. Acum va fi nevoit să-şi dea în vileag capacitatea de apărare.

Furios, Kent își șterse cu o mînă fața mînjită, iar cu cealaltă își căută arma. Țeava acesteia se ridică brusc, iar raza albă a trasorului țîșni spre capul masiv al lui Corl. Perii de pe urechile acestuia vibrară, anulînd automat energia. Ochii lui negri și rotunzi se îngustară, privindu-i pe oamenii care-și întindeau mîinile spre arme.

De lîngă ușă, Grosvenor spuse, cu un glas tăios :

— Încetați ! Dacă nu ne ținem firea, e vai de noi !

Kent își vîrî arma în teacă și se întoarse, uimit, cu fața spre Grosvenor.

Corl se ghemui jos, furios pe omul acesta care-l silise să-și dea în vileag capacitatea de a controla energiile din afara propriului său organism. Acum nu mai putea face altceva decît să aștepte, cu ochii la pîndă, urmările.

Kent continua să-l privească pe Grosvenor.

— Drept cine te iei, că dai ordine ? se zborși el, înciudat.

Grosvenor nu-i răspunse. Rolul lui în acest incident luase sfîrșit. Într-un moment de criză, rostise cuvintele necesare, pe tonul de comandă care se impunea. Faptul că oamenii care i se supuseseră îi puneau acum la îndoială dreptul de a comanda nu avea importanță. Criza trecuse.

Ceea ce făcuse el nu avea nici o legătură cu vinovăția sau nevinovăția monstrului. Oricare ar fi fost rezultatul final al intervenției lui Grosvenor, soarta monstrului nu putea fi hotărîtă de un singur om, ci de autoritățile recunoscute ale navei spațiale.

— Ascultă, Kent, spuse Siedel cu răceală, eu nu cred că ți-ai pierdut capul. Ai încercat dinadins să-l omori pe motan, deși știai prea bine că directorul a dispus să rămînă în viață. Tare-aș vrea să-i raportez fapta dumitale și să-i cer să-ți aplice sancțiunile de rigoare. Le cunoști : retrogradarea și pierderea dreptului de a candida la cele douăsprezece posturi de comandă eligibile.

Se auzi un murmur în rîndurile unor oameni, în care Grosvenor îi recunoscu pe partizanii lui Kent.

— Hai, Siedel, lasă-te de fleacuri ! spuse unul dintre ei.

Un altul se arătă şi mai cinic :

— Nu uita că există martori în favoarea lui Kent, aşa cum există şi martori împotriva lui.

Kent îi săgetă cu o privire rea pe cei din jurul lui.

— Avea dreptate Korita să spună că trăim într-o epocă de înaltă civilizaţie. Ba chiar de decadenţă ! Dumnezeule ! exclamă el cu glas pătimaş. Nu există printre noi nimeni care să-şi dea seama de întreaga grozăvie a situaţiei ? Jarvey a murit abia acum cîteva ore, iar monstrul ăsta, pe care-l ştim cu toţii vinovat de moartea lui, stă slobod aici şi pune la cale vreo nouă crimă. Victima se află probabil în această încăpere. Ce fel de oameni sîntem ? Sîntem oare nişte proşti, nişte cinici, sau nişte gropari ? Sau te pomeneşti că civilizaţia noastră e atît de raţionalistă, încît am fi în stare să-l privim cu simpatie chiar pe-un ucigaş ? Avea dreptate Morton. Monstrul ăsta nu-i un animal, ci un diavol, venit din fundul iadului acestei planete uitate !

— Nu mai fi atît de melodramatic, îi spuse Siedel. Analiza dumitale poartă amprenta unui dezechilibru psihic. Nu sîntem nici gropari, nici cinici. Sîntem nişte oameni de ştiinţă şi vrem să-l studiem pe motanul acesta. Acum, cînd îl bănuim, mă îndoiesc că ar mai putea să-l încolţească pe careva dintre noi. N-ar avea nici o şansă. În absenţa lui Morton, aş pune la vot chestiunea, adăugă Siedel, rotindu-şi privirea. Sînt în asentimentul tuturor ?

— Nu şi în al meu, Siedel, spuse Smith.

Şi, cum psihologul îl privea cu gura căscată, Smith continuă :

— În acele momente de panică şi de zăpăceală, nimeni nu pare să fi observat că radiaţia slobozită de Kent nu i-a făcut nici un rău motanului, deşi l-a nimerit în moalele capului.

Siedel îşi plimbă de la Smith la Corl privirea uimită, apoi îl întrebă pe Smith :

— Eşti sigur că l-a nimerit ? Totul s-a petrecut atît de fulgerător, cum singur ai spus ! Văzînd că motanul n-a păţit nimic, mi-am închipuit că Kent a tras pe alături.

— Sînt sigur că l-a nimerit drept în cap, zise Smith. Fireşte, un lansator de radiaţii nu poate omorî pe loc nici măcar un om, dar îl poate răni. Motanul nu pare să fie rănit, nici măcar nu tremură. Nu pretind că-i o dovadă concludentă, dar avînd în vedere îndoielile noastre...

Siedel rămase descumpănit o clipă, apoi spuse :

— Poate că pielea lui îl fereşte de căldură şi de energie.

— Poate. Dar, avînd în vedere incertitudinea în care ne aflăm, cred c-ar trebui să-i cerem lui Morton să-l închidă într-o cuşcă.

Siedel îşi încruntă sprîncenele a îndoială.

— Asta-i o propunere mai rezonabilă, Smith, rosti Kent.

— Deci, te-ai declara mulţumit, Kent, dacă l-am închide într-o cuşcă ?

Kent rămase pe gînduri o clipă, apoi răspunse, cu o undă de regret :

— Da. Dacă nişte pereţi de microoţel, groşi de patru degete, nu vor izbuti să-l reţină, înseamnă că-i putem da pe mînă întreaga navă.

Grosvenor, care rămăsese în fundul încăperii, nu se amestecă în discuţie. În raportul lui către Morton, el respinsese ideea de a-l vîrî pe monstru într-o cuşcă, deoarece mecanismul de închidere al acesteia i se părea prea fragil.

Siedel merse la un telecomunicator mural şi vorbi în şoaptă cu cineva, apoi se întoarse.

— Directorul e de acord să-l închidem pe motan într-o cuşcă, fără a recurge la violenţă. În caz contrar, ne sfătuieşte să-l închidem în orice încăpere s-ar nimeri să intre. Ce părere aveţi ?

— În cuşcă ! strigară într-un glas vreo douăzeci de oameni.

Grosvenor aşteptă să se facă linişte, apoi spuse :

— Scoateţi-l afară la noapte. N-o să se depărteze de navă...

Ceilalţi nici nu-l băgară în seamă ; doar Kent îi răspunse cu o mutră acră :

— Nu prea ştii ce vrei, am impresia. Întîi, îi salvezi viaţa, pe urmă recunoşti că-i periculos.

— Şi-a salvat singur viaţa, replică Grosvenor pe un ton sec.

— Îl vom închide într-o cuşcă, spuse Kent, întorcîndu-i spatele. E singurul loc care i se potriveşte unui ucigaş.

— Acum, că ne-am hotărît, cum vom proceda ? îl iscodi Siedel.

— Ţineţi neapărat să-l închideţi într-o cuşcă ? întrebă Grosvenor.

Neprimind nici un răspuns — de altfel nici nu se aştepta să-l primească — înaintă spre monstru şi-i atinse capătul celui mai apropiat tentacul. Acesta se retractă uşor, dar Grosvenor întinse o mînă şi-l apucă zdravăn, arătînd cu cealaltă spre uşă. Monstrul şovăi o clipă, apoi străbătu în tăcere sala.

— Acum trebuie să ne sincronizăm precis mişcările, zise Grosvenor. Gata !

Peste un minut, Corl îl urmă docil pe Grosvenor într-o încăpere patrată, cu pereţii metalici, care avea încă o uşă, drept în faţa celei pe unde intraseră. Grosvenor ieşi pe uşa aceasta, dar cînd Corl dădu să-l urmeze, uşa i se închise în nas ; în aceeaşi clipă, auzi un clinchet metalic înapoia lui : se închisese şi cealaltă uşă. Cînd înţelese că fusese atras într-o capcană, Corl se schimonosi de ură, dar nu-şi trădă prin nimic furia. Îşi dădea seama că reacţiona altfel acum decît reacţionase în ascensorul acela. Vreme de sute de ani, avusese o singură preocupare — hrana. Acum se trezeau în creierul lui mii şi mii de amintiri. Trupul lui ascundea puteri pe care încetase de mult să le folosească. Pe măsură ce-şi amintea de ele, se şi gîndea la posibilităţile de a le folosi în actuala situaţie.

Se lăsă pe labele puternice, dar mlădioase, din spate și sondă cu perii de pe urechi încărcătura de electricitate a mediului ambiant. Apoi se lungi pe podea. Ochii lui aveau o lucire dispreţuitoare. „Dobitocii !“ parc-ar fi spus.

Cu vreo oră mai tîrziu, auzi cum un om — era Smith — umblă la un mecanism din tavanul cuştii. Corl sări în picioare, speriat : de bună seamă că-i subestimase pe oamenii aceştia, care acum aveau să-l omoare. Sperase că-i vor lăsa destul timp ca să-și poată pune în aplicare planul.

Primejdia îl zăpăcise. Dar cînd simţi deodată niște radiaţii emanînd de undeva, de sub cîmpul lui de vizibilitate, întreg sistemul nervos i se încordă în faţa primejdiei. Trecură mai multe secunde pînă să-și dea seama ce se întîmplă : cineva îi fotografia interiorul corpului.

După un timp, omul plecă. Curînd după aceea, Corl auzi zgomotele unor oameni care trebăluiau ceva mai departe. Zgomotele astea se stinseră treptat. Corl aşteptă răbdător să se facă linişte. Odinioară, înainte de a fi ajuns relativ nemuritori, *corlii* obișnuiau și ei să doarmă noaptea. Își adusese aminte de acest obicei privindu-i pe oamenii care moţăiau în bibliotecă.

Un zgomot stăruia totuși : pașii a doi oameni continuau să răsune prin liniștea care învăluise nava. Pașii treceau mereu prin faţa cuştii, se depărtau puţin, apoi se întorceau. Din păcate, paznicii mergeau separat. Întîi trecea unul dintre ei, iar celălalt îl urma, la o distanţă de vreo zece metri.

Corl îi lăsă să treacă de mai multe ori. De fiecare dată calcula cam cît timp le trebuia ca să străbată distanţa aceea. În cele din urmă se lămuri. De data aceasta, în clipa cînd cei doi se depărtară de uşă, Corl își acordă organele de simţ la o frecvenţă mult superioară celei a vibraţiilor omenești. Pulsaţiile violente ale pilei atomice din sala maşinilor îi zguduiră sistemul nervos. Dinamurile îi murmurară imnul energiei lor pure. Corl simţi fluxul care trecea prin

sîrmele din pereţi şi prin încuietoarea uşii. Încordîndu-şi trupul, se strădui din răsputeri să domine această furtună de energie. Deodată, perii de pe urechi îi vibrară în ritmul ei.

Auzi atunci un zăngănit metalic. Atingînd uşor uşa cu unul din tentaculele sale, Corl o deschise şi ieşi pe coridor. O clipă se simţi năpădit de un imens dispreţ, gîndindu-se la fiinţele acelea stupide care cutezaseră să-şi pună mintea cu un *corl*. Dar în clipa următoare îşi aminti că nu era singurul *corl* de pe această planetă. Era un gînd pe cît de neaşteptat, pe atît de straniu. Căci îi urîse pe ceilalţi *corli* şi luptase fără milă împotriva lor. Iar acum, vedea în puţinii care mai rămăseseră în viaţă nişte rude apropiate. Dacă ar fi avut răgazul să se înmulţească, nimeni — cu atît mai puţin aceşti oameni — nu li s-ar mai fi putut împotrivi.

Gîndindu-se la această posibilitate, se simţi copleşit de propriile-i limite şi de singurătatea lui — era singur contra o mie în această luptă pentru cucerirea galaxiei. Întreg Universul părea că-i face semn cu ochii stelelor sale, aţîţîndu-i ambiţia şi lăcomia nemăsurată. Dacă dădea greş acum, nu va mai avea niciodată o altă ocazie. Într-o lume fără hrană, nu putea spera să dezlege taina călătoriilor spaţiale. Nici măcar constructorii oraşului nu fuseseră în stare să se desprindă de planeta lor.

După ce trecu printr-o sală mare, Corl se pomeni pe un alt coridor, în faţa uşii primului dintre dormitoare. Uşa era încuiată cu un mecanism electric, dar izbuti s-o deschidă fără zgomot. Repezindu-se înăuntru, sfîşie gîtlejul omului care dormea în pat. Capul acestuia începu să se zbată, dar trupul tresări o dată şi înţepeni. Deşi ameţit de efluviile *idului,* Corl se sili să-şi vadă de drum.

Şapte dormitoare — şapte victime. Apoi se întoarse, fără zgomot, în cuşca lui şi închise uşa. Îşi calculase cu o remarcabilă precizie mişcările. Cînd cei doi paznici ajunseră la uşa lui, aruncară o privire prin audioscop şi merseră mai departe. Atunci Corl

porni în cea de-a doua expediţie şi, în cîteva minute, reuşi să treacă prin alte patru dormitoare. Intră apoi într-un dormitor în care se aflau douăzeci şi patru de oameni. Pînă acum lucrase repede, ca să se poată întoarce în timp util în cuşca lui. Posibilitatea de a ucide atîţia oameni deodată îl zăpăcea. În decurs de peste o mie de ani, nimicise toate formele de viaţă pe care putuse să pună gheara. Dar chiar la începutul acelei perioade, nu izbutise să captureze mai mult de o vietate pe săptămînă. Tocmai de aceea, nici nu simţise nevoia să se stăpînească.

Intră, aşadar, în dormitorul acela şi-l străbătu cu paşi de felină, iar voluptatea de a ucide nu-l părăsi decît în clipa cînd nu mai rămase în încăpere nici un om viu. Corl îşi dădu atunci seama că zăbovise prea mult şi se sperie de greşeala făcută. Plănuise să-i omoare într-o singură noapte pe toţi oamenii din navă, calculîndu-şi cu precizie atacurile, în aşa fel încît să se poată întoarce după fiece atac în cuşca lui, pentru ca paznicii să-l vadă cînd treceau pe-acolo. Acum, însă, nu mai putea spera să pună stăpînire pe navă într-o singură noapte.

Corl se strădui să-şi adune gîndurile. Fără să-i mai pese de zgomotul pe care-l făcea, ieşi în fugă pe coridor, deşi se aştepta să fie întîmpinat de descărcări electrice prea puternice pentru a le putea neutraliza.

Cei doi paznici stăteau pe coridor, unul lîngă altul. Era limpede că descoperiseră uşa deschisă, căci îşi ridicară simultan privirile, şi încremeniră la vederea ghearelor şi tentaculelor acestui monstru feroce, cu ochii scăpărînd de ură. Unul dintre ei îşi întinse mîna spre armă, dar era prea tîrziu.

Celălalt, care părea paralizat de spaimă, scoase un ţipăt strident, al cărui ecou lugubru, repetat de pereţii sonori ai coridoarelor, îi trezi pe toţi cei aflaţi la bordul navei. Ţipătul acesta se pierdu într-un fel de gîlgîit îngrozitor, cînd Corl azvîrli cadavrele celor doi paznici tocmai în celălalt capăt al coridorului. Nu voia ca aceste cadavre să fie găsite în apropierea cuştii sale. Era singura lui şansă.

Zguduit pînă în străfunduri, conştient de enorma greşeală pe care o săvîrşise, incapabil să-şi adune gîndurile, Corl se întoarse în temniţa lui, a cărei uşă se închise cu un clinchet metalic. Prin lacătul electric începu din nou să circule curentul. Corl se făcu ghem, ca şi cum ar fi dormit, căci auzise zgomot de paşi şi glasuri aţîţate. Deşi cu ochii închişi, îşi dădu seama că cineva îl privea prin audioscop. Ştia însă că momentul critic avea să vină abia după descoperirea cadavrelor.

Corl se pregăti aşadar pentru cea mai mare bătălie din viaţa lui.

4

— Siever e mort ! exclamă Morton. Ce-o să ne facem fără Siever ? Şi Breckenridge ! Şi Coulter, şi... E ceva îngrozitor !

Grosvenor nu izbutea să înainteze prin coridorul înţesat de oameni. De două ori încercase să-şi facă loc, dar de fiecare dată fusese împins înapoi de nişte oameni care nici măcar nu-şi întorseseră capetele ca să-l privească. Grosvenor se lăsă păgubaş. Deodată, auzi din nou glasul directorului :

— Dacă vreunul dintre voi are vreo idee, s-o spună !

— Demenţă spaţială ! zise cineva.

Ideea asta îl enervă pe Grosvenor. Era o noţiune absurdă care continua să circule de atîta amar de ani, de cînd începuseră călătoriile spaţiale. Faptul că unii oameni îşi pierduseră minţile în cosmos, din pricina singurătăţii, a fricii şi a tensiunii nervoase, nu însemna că suferiseră de o boală specială. O călătorie îndelungată, cum era aceasta, implica anumite riscuri emoţionale — dealtfel, Grosvenor se afla la bordul navei, printre altele, şi din pricina asta — dar despre o nebunie cauzată de singurătate nu putea fi vorba în cazul de faţă.

Morton şovăia. Era limpede că ideea i se părea şi lui fără noimă. Nu era însă momentul să se poarte discuţii subtile. Oamenii aceştia erau speriaţi şi nervoşi. Pentru a-i linişti, trebuia să li se dea certitudinea că vor fi luate toate contramăsurile necesare. Tocmai în astfel de momente unii conducători de expediţii şi alţi responsabili îşi pierduseră pentru totdeauna încrederea subalternilor lor. Grosvenor avu impresia că la o asemenea eventualitate se gîndea şi Morton, căci îşi cîntări cu grijă cuvintele cînd vorbi din nou :

— Am prevăzut o astfel de posibilitate. Doctorul Eggert şi asistenţii săi vor supune întreg personalul unui examen medical. Deocamdată examinează cadavrele.

O voce puternică, de bariton, răsună aproape de urechea lui Grosvenor :

— Iată-mă, Morton ! Spune-le acestor oameni să-mi facă loc !

Grosvenor întoarse capul şi-l recunoscu pe doctorul Eggert. Oamenii se şi dăduseră la o parte, pentru a-l lăsa să treacă. Eggert păşi printre ei, iar Grosvenor îl urmă, fără şovăire : aşa cum dealtfel se aşteptase, toţi îl luară drept un asistent al doctorului. Cînd ajunseră în faţa lui Morton, Eggert îi spuse :

— Te-am auzit, directore, şi te pot asigura de pe acum că ipoteza unei demenţe spaţiale este exclusă. Gîtlejurile victimelor au fost zdrobite de o forţă egală cu aceea a zece oameni. Şi n-au avut nici măcar răgazul să strige.

Doctorul tăcu o clipă, apoi întrebă :

— Ce-i cu motanul nostru, directore ?

— Motanul e în cuşca lui, doctore, îi răspunse Morton, scuturînd din cap. Se plimbă de colo pînă colo. Aş dori ca experţii să-mi spună dacă-l putem bănui sau nu. Cuşca aceea a fost concepută pentru nişte animale de patru-cinci ori mai mari decît motanul nostru. Nu-mi vine a crede că el ar putea fi vinovat de moartea oamenilor noştri, dacă nu cumva

stăpînește o știință pe care noi n-am fi capabili nici măcar s-o imaginăm.

— Morton, se amestecă în vorbă Smith, avem acum destule dovezi. Îmi pare rău că trebuie să ți-o spun — doar știi bine că aș fi preferat ca motanul să rămînă în viață — dar am încercat să-l fotografiez, cu aparatul telefluorescent, și nici o imagine nu s-a imprimat pe peliculă. Adu-ți aminte ce spunea Gourlay. Monstrul ăsta pare capabil să recepționeze și să emită vibrații pe orice lungime de undă. Acum, după cele ce s-au întîmplat, e clar că nici o energie nu-l poate doborî — amintiți-vă ce-a făcut cu arma lui Kent, parc-ar fi fost o jucărie !

— Ce fel de monstru avem la bord ? exclamă cineva. Păi, dacă-i în stare să capteze energia și s-o transmită pe orice lungime de undă, atunci nimic nu-l mai poate opri să ne omoare pe toți !

— Ar fi făcut-o de mult dacă ar fi fost invincibil, replică Morton.

Și porni cu pași hotărîți spre tabloul de comandă de deasupra ușii.

— Nu deschide ușa ! gemu Kent, punînd mîna pe armă.

— N-o deschid, dar dacă aș apăsa pe butonul acesta, un curent electric ar străbate pardoseala și l-ar electrocuta pe cel dinăuntru. E un dispozitiv pe care l-am instalat, din spirit de prevedere, în toate cuștile de pe navă. Și Morton apăsă pe butonul acelui dispozitiv. O flacără albastră țîșni din tabloul metalic și cîteva siguranțe se înnegriră. Morton întinse mîna și scoase la vedere una dintre ele.

— E ciudat, zise el clătinînd din cap. În mod normal, siguranțele astea n-ar fi trebuit să sară. Acum, nu putem nici măcar să privim înăuntru. S-a ars și audioscopul !

— Dacă a fost în stare să deschidă ușa, spuse Smith, înseamnă că a calculat toate riscurile posibile și că era pregătit să facă față și pericolului de electrocutare.

— Asta dovedeşte totuşi că-i vulnerabil la energiile noastre, replică Morton pe un ton sumbru. Altminteri nu s-ar fi ostenit să le facă inofensive. Esenţialul este că-l ţinem închis înapoia unui perete gros, făcut din cel mai rezistent metal. În cel mai rău caz, putem să deschidem uşa şi să-l ameninţăm cu un aruncător de flăcări. Dar să încercăm mai întîi să trimitem curent în cuşcă prin cablul telefluorescent.

Din interiorul cuştii se auzi un zgomot care-l făcu să amuţească : s-ar fi zis că un trup masiv se prăbuşise sub unul din pereţi. Zgomotul acesta fu urmat de nişte bufnituri ca acelea ale unor obiecte care-ar fi căzut pe podea.

— E clar că ne-a ghicit gîndurile ! exclamă Smith. Pun rămăşag că motanul nu prea se simte la largul lui acolo. Şi-şi dă seama c-a făcut o prostie întorcîndu-se în cuşcă.

Oamenii nu mai erau atît de încordaţi ; unii dintre ei zîmbiră, iar cîţiva izbucniră chiar într-un rîs nervos la auzul vorbelor lui Smith. Grosvenor, însă, era descumpănit. Nu-i plăcuseră zgomotele acelea. Auzul e cel mai înşelător dintre simţuri. Era imposibil să-ţi dai seama ce se întîmpla în cuşcă.

Deodată auzi vocea lui Pennons, mecanicul-şef :

— Ceea ce aş dori eu să ştiu este de ce a duduit contorul instalaţiei fluorescente în momentul cînd monstrul a făcut zgomotele acelea ? Mă întreb ce s-o fi întîmplat ?

Atît pe coridor cît şi în cuşcă se făcu linişte. Deodată în spatele lui Smith se auzi o mişcare : căpitanul Leeth şi doi ofiţeri în uniforme militare apăruseră pe coridor. Căpitanul, un bărbat voinic, în vîrstă de vreo cincizeci de ani, spuse :

— Voi prelua comanda în acest sector. Între savanţi pare să se fi încins o dispută, dacă să-l omoare sau nu pe monstrul din cuşcă — aşa-i ?

— Disputa a luat sfîrşit, îi răspunse Morton. Acum sîntem cu toţii de părere că monstrul trebuie răpus.

— Tocmai acesta era ordinul pe care mă pregăteam să-l dau şi eu, zise căpitanul. Consider că securitatea navei e în pericol, şi este de datoria mea să o apăr. Faceţi loc ! Daţi-vă înapoi ! adăugă el pe un ton poruncitor.

Îi trebuiră multe minute pînă să degajeze coridorul. Grosvenor era mulţumit de intervenţia căpitanului. Dacă monstrul ar fi ieşit din cuşcă şi i-ar fi găsit pe oamenii aceia îmbulziţi în faţa uşii, ar fi putut să dea iama-n ei, omorîndu-i sau schilodindu-i pe mulţi. Nici acum pericolul nu trecuse cu totul, dar era incomparabil mai mic.

— Ce ciudat ! exclamă cineva. Parcă s-ar fi mişcat nava !

Grosvenor avusese aceeaşi senzaţie : s-ar fi zis că cineva verifica poziţia navei. Aceasta vibră o clipă, înainte de a-şi reveni la poziţia normală.

— Pennons, cine-i în sala maşinilor ? întrebă căpitanul Leeth, pe un ton tăios.

— Asistentul meu şi ajutoarele sale, răspunse mecanicul-şef, alb ca varul. Nu văd cum ar fi putut ei să...

Simţiră o zguduitură puternică, iar nava se răsuci într-o rînă şi păru să se răstoarne. Grosvenor se pomeni trîntit pe podea. Rămase o clipă locului, parcă ameţit de izbitură, apoi spaima îl făcu să-şi recapete cunoştinţa. Îi văzu pe ceilalţi întinşi pe jos în jurul lui. Unii gemeau de durere. Morton strigă un ordin, pe care Grosvenor nu-l putu înţelege. Căpitanul Leeth se ridică în picioare şi începu să înjure :

— Cine dracu' a pus în mişcare maşinile ?

Între timp, nava continua să-şi accelereze viteza : aceasta ajunsese acum de cinci sau poate chiar de şase ori mai mare decît forţa gravitaţiei. Grosvenor sări în picioare şi, repezindu-se la cel mai apropiat telecomunicator, încercă să intre în contact cu sala maşinilor, deşi nu se aştepta ca aparatul să funcţioneze. În spatele lui, cineva scosese un geamăt înăbuşit. Grosvenor se întoarse, perplex. Morton, care privea peste umărul lui, exclamă :

— E monstrul ! În sala maşinilor ! Iar nava a pornit cu noi în spaţiu !

În timp ce Morton vorbea, ecranul telecomunicatorului se întunecă. Iar nava îşi accelera mereu viteza. Grosvenor străbătu şontîc-şontîc salonul cel mare şi ajunse într-un alt coridor. Îşi amintise că văzuse cîndva acolo o magazie de costume spaţiale. Dar căpitanul Leeth i-o luă înainte şi, scoţînd din magazie un costum, se vîrî numaidecît în el. Cînd Grosvenor ajunse în faţa lui, căpitanul tocmai îşi încheia costumul şi-i punea în mişcare dispozitivul de antiacceleraţie.

Căpitanul îl ajută pe Grosvenor să se vîre şi el într-un costum. Între timp, alţi oameni îşi făcuseră apariţia pe coridor. În cîteva minute magazia fu golită, iar oamenii coborîră cu un etaj mai jos, pentru a căuta alte costume. Acum, zeci de oameni din echipaj erau gata să se pună pe treabă. Căpitanul Leeth dispăruse. Cît despre Grosvenor, se grăbi să se întoarcă la cuşcă, ştiind bine ce anume avea de făcut. Un grup de savanţi se strînsese în faţa uşii, care părea să fi fost deschisă cu cîteva clipe mai înainte.

Grosvenor privi peste umerii lor şi văzu în peretele din fundul cuştii o gaură enormă, prin care s-ar fi putut strecura cinci oameni deodată. Metalul părea îndoit şi tăiat în multe locuri. Deschizătura dădea spre un alt coridor.

— N-aş fi crezut că aşa ceva e cu putinţă, murmură Pennons prin casca desfăcută a costumului său spaţial. Nici măcar barosul nostru greu de zece tone n-ar fi în stare să găurească dintr-o singură lovitură un perete de microoţel gros de patru degete. Da, am auzit o singură izbitură. Dezintegratorului atomic i-ar trebui cel puţin un minut ca să facă o asemenea treabă, dar atunci întreaga zonă ar rămîne radioactivă timp de mai multe săptămîni. Să ştii, Morton, că avem de-a face cu-o fiinţă supranaturală !

Directorul nu-i răspunse. Grosvenor văzu că Smith examina gaura din perete.

— Barem de n-ar fi murit Breckenridge ! oftă biologul. Numai un metalurgist ne-ar putea explica acest fenomen. Priviţi !

Şi atinse marginea zdrenţuită a metalului. O bucăţică îi rămase între degete o clipă, apoi se fărîmiţă şi căzu ca un norişor de praf pe podea.

— Mă pricep puţin la metalurgie, spuse Grosvenor, înaintînd spre Smith.

Oamenii îi făcură loc să treacă.

— Eşti unul dintre asistenţii lui Breck ? îl întrebă biologul, aruncîndu-i o privire încruntată.

Prefăcîndu-se că nu-l aude, Grosvenor se aplecă şi-şi plimbă degetele îmbrăcate în mănuşa costumului spaţial prin mormanul de sfărîmături metalice de pe podea.

— Nu-i nici un miracol, zise el, ridicîndu-se repede. După cum ştiţi, cuştile astea sînt făcute dintr-un aliaj electromagnetic, la care se adaugă de obicei o pulbere metalică foarte fină. Monstrul şi-a folosit puterile extraordinare pentru a dezintegra particulele componente ale aliajului. Asta explică scăderea de tensiune observată de domnul Pennons la contorul instalaţiei fluorescente. Monstrul a folosit energia electrică, trupul lui jucînd rolul de transformator, pentru a dărîma peretele, apoi a ieşit pe coridor şi a coborît în sala maşinilor.

Grosvenor era uimit că ceilalţi nu-l întrerupseseră : era limpede că-l luau drept un asistent al răposatului Breckenridge. Asemenea confuzii erau firești la bordul unei nave atît de mari, ai cărei oameni nu avuseseră încă răgazul de a-i cunoaşte pe toţi tehnicienii de rang inferior.

Kent i se adresă directorului, pe un ton calm :

— Deocamdată, avem de înfruntat un monstru neobişnuit, care a pus stăpînire pe navă, controlînd sala maşinilor şi energiile ei aproape nelimitate, precum şi partea cea mai importantă a atelierelor.

Grosvenor putu citi spaima zugrăvită pe feţele oamenilor la auzul acestor vorbe, care nu făceau decît să descrie situaţia de fapt.

Unul dintre ofiţeri spuse totuşi :

— Domnul Kent greşeşte. Monstrul nu a pus complet stăpînire pe sala maşinilor. Ne mai rămîne postul de control, care dirijează funcţionarea tuturor maşinilor. Dumneavoastră, domnilor, poate că nu cunoaşteţi exact structura instalaţiilor noastre mecanice. Evident, monstrul ar putea pînă la urmă să ne izoleze, dar în clipa de faţă sîntem în măsură să tăiem toate contactele din sala maşinilor.

— Pentru Dumnezeu, exclamă cineva, de ce n-aţi întrerupt curentul, în loc să vîrîţi o mie de oameni în costume spaţiale ?

— Căpitanul Leeth, răspunse ofiţerul, este de părere că sîntem mai în siguranţă în interiorul cîmpului de forţă din aceste costume. E probabil că monstrul n-a mai fost niciodată supus unei acceleraţii atît de mari şi ar fi păcat să pierdem, într-un moment de panică, acest avantaj, ca şi altele.

— Care altele ?

— Cred că pot răspunde la întrebarea asta, interveni Morton. Un avantaj este faptul că ştim anumite lucruri despre monstru. Acum aş vrea să-l supunem unui test. Fii bun, adăugă el adresîndu-i-se ofiţerului, şi roagă-l pe căpitanul Leeth să ne permită o mică experienţă.

— Cred că ar fi mai bine să i-o cereţi personal, replică ofiţerul. Puteţi lua legătura cu el prin telecomunicator. Căpitanul se află la postul de control.

Morton se întoarse peste cîteva minute.

— Pennons, spuse el, căpitanul Leeth îţi ordonă să conduci experienţa, în calitate de ofiţer şi de şef al sălii maşinilor.

Grosvenor avu impresia că deslușește o undă de enervare în glasul directorului. Căpitanul nu glumise desigur cînd spusese că preia conducerea navei. La bordul acesteia se repeta vechea poveste. Deşi forurile de conducere avuseseră grijă să delimiteze cît mai precis sferele de influenţă ale autorităţilor civile şi militare, ele nu putuseră, fireşte, să prevadă totul. În ultimă instanţă, foarte multe depindeau de

personalitatea oamenilor. Pînă în prezent, ofițerii și membrii echipajului, care erau, toți, militari, își făcuseră conștiincios datoria, subordonîndu-se țelurilor expediției. Totuși, din experiența altor nave, guvernul trăsese concluzia că militarii nu au o părere prea bună despre oamenii de știință ; iar ostilitatea lor față de aceștia se manifesta deschis tocmai în asemenea momente critice, cum era cel prin care trecea acum nava „Space Beagle".

În realitate, nu exista nici un motiv pentru ca Morton să nu fie lăsat să conducă personal experiența pe care o propusese.

— Domnule director, îi spuse Pennons, n-o să ai răgazul să-mi explici totul în amănunt. Continuă să dai ordine ! Iar dacă nu voi fi de acord cu vreunul dintre ele, vom mai discuta.

Era un fel elegant de a-i recunoaște autoritatea. Ca mecanic-șef, Pennons era el însuși un om de știință.

Morton se grăbi să-l asculte.

— Domnule Pennons, rosti el pe un ton imperios, trimite cîte cinci tehnicieni la fiecare dintre cele patru intrări ale sălii mașinilor ! Eu voi lua comanda unuia din aceste grupuri. Kent, dumneata vei lua comanda celui de-al doilea grup ! Dumneata, Smith, vei conduce al treilea grup ! Iar dumneata, Pennons, îl vei conduce pe-al patrulea. Vom folosi radiatoare mobile, cu ajutorul cărora vom dezintegra ușile — am băgat de seamă că sînt, toate, închise. Monstrul s-a încuiat înăuntru. Dumneata, Selenski, te vei duce la postul de control și vei deconecta toată instalația, cu excepția motoarelor, pe care le vei racorda la tabloul central. Încă ceva : nu frînați viteza navei, s-a înțeles ?

— Da, domnule ! îi răspunse pilotul și porni pe coridor.

Morton îi strigă din urmă :

— Raportează-mi prin telecomunicator dacă vreuna din mașini începe să funcționeze din nou !

Oamenii aleşi pentru a-i ajuta pe şefii celor patru grupuri făceau, toţi, parte din „garnizoana“ navei. Grosvenor merse, împreună cu alţi cîţiva, la o distanţă de vreo două sute de picioare, pentru a urmări de acolo desfăşurarea operaţiunilor. Privind ecranele de protecţie şi radiatoarele mobile aduse de militari, avu senzaţia penibilă că va asista la un dezastru. Aprecia desigur importanţa atacului ce se pregătea. Îşi imagina chiar că acesta ar putea fi încununat de succes, dar îşi spunea că succesul depindea de precizia loviturii. Pentru moment, nimic nu era previzibil. Atacul era conceput pe baza unui vechi, foarte vechi sistem de organizare a oamenilor şi a cunoştinţelor lor. Grosvenor era iritat mai ales de faptul că trebuia să asiste pasiv la această operaţiune, pe care o putea, cel mult, critica.

Auzi deodată glasul lui Morton pe reţeaua principală :

— Aşa cum v-am mai spus, e vorba de o experienţă. Ea are la bază presupunerea că monstrul n-a avut încă răgazul să facă ravagii în sala maşinilor. Trebuie să profităm de ocazie, pentru a-l captura, înainte ca monstrul să poată trece el însuşi la atac. Dar, în afară de această posibilitate de a-l nimici imediat, m-am mai gîndit la o soluţie. Iată despre ce e vorba : uşile acestea sînt concepute pentru a putea rezista la explozii puternice, aşa că vor trece pe puţin cincisprezece minute pînă să cedeze la flacăra radiatoarelor. În acest timp, monstrul nu va putea face nimic. Selenski e pe punctul de a tăia curentul. Îi mai rămîn, fireşte, motoarele cu explozie atomică, dar, după părerea mea, monstrul nu-i în stare să le acţioneze. Peste cîteva minute veţi înţelege ce vreau să spun... sper că veţi înţelege. Gata, Selenski ?

— Gata.

— Atunci, întrerupe curentul !

Coridorul fu învăluit brusc de întuneric — de fapt nu numai coridorul, ci întreaga navă, după cum prea bine ştia Grosvenor. Acesta îşi aprinse lanterna agăţată de costumul lui spaţial. Ceilalţi făcură la fel.

Feţele lor păreau livide şi încordate în lumina lanternelor.

— Foc !

Ordinul lui Morton răsună cu putere în telecomunicator. Radiatoarele mobile începură să duduie. Căldura pe care-o produceau era de origine atomică, deşi nu şi de natură atomică. Ea se revărsa asupra metalului dur al uşii. Grosvenor văzu primii stropi ai metalului ce începea să se topească. Alţi stropi li se adăugară, formînd şuvoaie de metal lichid. Ecranul transparent începu să se tulbure, încît era din ce în ce mai greu să vezi ce se întîmplă la uşă. Deodată, Grosvenor desluşi ca printr-o ceaţă o lumină incandescentă — era uşa ! Focul acesta drăcesc strălucea din ce în ce mai intens, pe măsură ce arşiţa radiatoarelor mistuia metalul.

După un timp se auzi vocea lui Morton, o voce cam răguşită :

— Selenski !

— Încă nimic, şefule !

— Totuşi, o fi făcînd ceva, spuse Morton în şoaptă. Nu-mi pot închipui că stă şi aşteaptă acolo, ca un şobolan încolţit... Selenski !

— Nimic, şefule !

Mai trecură şapte minute, apoi încă cinci.

— Şefule ! exclamă Selenski. A pus în mişcare dinamul electric !

Grosvenor trase adînc aer în piept. În clipa aceea auzi glasul lui Kent :

— Nu putem tăia mai adînc, Morton. Te aşteptai cumva la asta ?

Grosvenor văzu cum Morton îşi lipeşte ochiul de ecranul din faţa uşii. De la distanţa unde se afla, avu impresia că metalul nu mai era chiar atît de incandescent cum fusese adineaori. Uşa deveni roşie, apoi îşi recăpătă culoarea cenuşie, rece.

— Asta-i tot, deocamdată ! oftă Morton. Oamenii din echipaj să stea de pază pe toate coridoarele ! Ra-

diatoarele să rămînă pe poziţie ! Iar şefii de secţii să vină la postul de control !

Grosvenor înţelese că experienţa luase sfîrşit.

5

Paznicul de la intrarea postului de control cercetă cu un ochi bănuitor permisul pe care i-l întinsese Grosvenor.

— Presupun că-i în ordine, zise el în cele din urmă. Totuşi, eşti primul om sub patruzeci de ani care intră aici. Cum de-ai fost promovat aşa repede ?

— M-am specializat într-o ştiinţă nouă, îi răspunse Grosvenor, zîmbind.

Paznicul privi încă o dată permisul, apoi i-l restitui, întrebîndu-l :

— Nexialism ? Ce-i aia ?

— O ştiinţă a întregului, o ştiinţă aplicată, îi răspunse Grosvenor şi trecu pragul.

Peste cîteva clipe, întorcînd capul, văzu că celălalt îl urmărea cu o privire buimacă. Grosvenor zîmbi, apoi uită de paznic. Se afla pentru prima oară în postul de control. Ochii lui iscodeau fascinaţi priveliştea din jur. Tabloul de comandă — masiv, fără să ocupe o suprafaţă prea mare — era alcătuit dintr-un şir de arcuri metalice suprapuse, lungi de cîte şaizeci de metri. De la un arc la altul se putea ajunge urcînd nişte trepte abrupte. Diferitele manete puteau fi manevrate fie de jos, fie de pe un scaun mobil, coborît din tavan cu ajutorul unei macarale acţionate de un motor electric.

Partea cea mai joasă a încăperii era amenajată ca o sală de cursuri, cu vreo sută de fotolii confortabile, îndeajuns de mari pentru nişte oameni îmbrăcaţi în costume spaţiale. Vreo două duzini de oameni astfel îmbrăcaţi se şi instalaseră în fotolii. Grosvenor se aşeză la rîndu-i, fără zgomot. Peste cîteva clipe, Morton şi căpitanul Leeth îşi făcură apariţia, venind

din biroul căpitanului, care era situat chiar lîngă postul de control. Căpitanul se așeză, iar Morton începu, fără nici o introducere :

— După cum știți, dintre toate aparatele din sala mașinilor, dinamul electric era cel mai important pentru felină. Cuprinsă de panică, s-a străduit din răsputeri să-l pună în mișcare, înainte de a forța ușa. Dorește careva să formuleze vreo observație ?

Pennons ceru cuvîntul :

— Aș dori să mi se explice cum de-a fost în stare monstrul să facă din ușile acelea niște porți inexpugnabile.

— Există, spuse Grosvenor, un procedeu electronic grație căruia metalele pot căpăta, temporar, o duritate excepțională, însă numai cu ajutorul unui echipament special, greu de zeci de tone, pe care nu-l avem la bordul acestei nave.

Kent îl întrerupse, enervat, fulgerîndu-l cu privirea :

— La ce ne-ar folosi să știm cum a fost monstrul în stare de-o asemenea ispravă ? Dacă nu vom forța ușa cu dezintegratoarele noastre atomice, s-a zis cu noi ! Vom fi cu toții la cheremul lui !

— Trebuie să ne gîndim la un plan și tocmai de aceea ne-am adunat aici, spuse Morton, clătinînd din cap.

Apoi îl strigă pe Selenski.

Pilotul, instalat în scaunul mobil, își scoase la vedere capul, spre uimirea lui Grosvenor, care nu-l observase pînă atunci.

— Da, domnule director, ce doriți ? întrebă Selenski.

— Pune toate mașinile în mișcare !

Selenski își manevră cu dibăcie scaunul spre întrerupătorul principal și, ajuns acolo, apăsă încet pe maneta cea mare. Se auzi un fel de șuier și nava începu să se zguduie, scuturată de un tremur puternic, dar peste cîteva secunde își recăpătă echilibrul, mașinile se puseră în mișcare, iar șuierul se stinse treptat. Morton își făcu din nou auzit glasul :

— Aş dori ca experţii să facă propuneri în legătură cu lupta noastră împotriva monstrului. Ar fi cazul ca şefii diferitelor secţii să se consulte între ei, pentru a găsi o soluţie practică, fiindcă, oricît de interesante ar fi teoriile, noi avem acum nevoie tocmai de o astfel de soluţie.

Cu alte cuvinte, îşi spuse în sinea lui Grosvenor, întristat, n-avem nevoie de un nexialist. Şi totuşi, Morton voia exact acelaşi lucru ca şi nexialiştii : integrarea mai multor discipline ştiinţifice. Dar bănuiala lui Grosvenor că directorul nu-i va solicita şi lui părerea se adeveri.

După vreo două ore, Morton spuse cu un glas obosit :

— Cred că ar fi bine să luăm o pauză de-o jumătate de ceas, pentru a mînca şi a ne odihni puţin, căci vom avea nevoie de toate forţele pentru atac.

Grosvenor porni spre biroul secţiei sale. Nu simţea nevoia nici să mănînce, nici să se odihnească. La treizeci şi unu de ani, îşi putea permite să se lipsească de cîte un prînz sau de cîte o noapte de somn. Acum, voia să profite de jumătatea asta de ceas pentru a găsi un răspuns la întrebarea : ce-i de făcut cu monstrul care pusese stăpînire pe navă ?

Soluţia asupra căreia căzuseră de acord specialiştii i se părea destul de superficială. Oamenii aceştia nu-şi foloseau din plin cunoştinţele. Fiecare dintre ei îşi expusese pe scurt ideile în faţa unor colegi care nu erau deprinşi să sesizeze legăturile posibile dintre aceste idei. De aceea, planul de atac era lipsit de unitate.

Grosvenor îşi spunea, cu oarecare jenă, că el — un tînăr de treizeci şi unu de ani — era probabil singurul membru al expediţiei în măsură să vadă neajunsurile acestui plan. Pentru prima oară de cînd păşise, cu şase luni în urmă, la bordul acestei nave, îşi dădea seama cu atîta claritate cît de radical se transformase datorită educaţiei primite la Institutul de nexialism. În comparaţie cu această educaţie, toate sistemele

pedagogice anterioare păreau învechite. Grosvenor nu-şi făcea nici un titlu de glorie din formaţia ştiinţifică pe care-o căpătase. Personal, nu contribuise cu nimic la crearea nexialismului. Dar, ca absolvent al Institutului şi ca participant cu misiune specială la expediţia navei „Space Beagle", se simţea dator să găsească o soluţie şi să încerce prin toate mijloacele să-i convingă pe cei în drept de justeţea acestei soluţii.

Deocamdată, însă, îi lipseau unele informaţii. De aceea, căută să le afle cît mai grabnic, adresîndu-se prin telecomunicator diferitelor secţii.

Îi răspunseră mai ales subalternii acestor secţii. Dar faptul că se recomanda ca şef de secţie avea asupra lor un efect considerabil, determinîndu-i, pe mai toţi, să-i dea o mînă de ajutor.

Unii, însă, se arătară ceva mai reticenţi, recurgînd la formula : „Trebuie să obţin mai întîi aprobarea superiorilor". Un singur şef de secţie — Smith — îi răspunse personal, dîndu-i toate informaţiile cerute. Un altul îl rugă, politicos, să-l cheme mai tîrziu, după ce monstrul va fi omorît.

Una dintre ultimele secţii cu care luă legătura fu cea a chimiştilor; Grosvenor ceru să vorbească direct cu Kent, fiind sigur — şi sperînd — că acesta va refuza. Tocmai se pregătea să-i spună subalternului lui Kent că s-ar mulţumi cu informaţiile sale, cînd — spre uimirea şi dezamăgirea lui — căpătă legătura cu Kent.

Şeful secţiei de chimie îl ascultă cu vădită nervozitate şi-i răspunse tăios :

— Poţi obţine pe căile obişnuite informaţiile de care ai nevoie. Totuşi, datele privitoare la descoperirile făcute pe planeta pisicii nu vor fi disponibile decît după cîteva luni. Trebuie mai întîi să le verificăm temeinic.

— Domnule Kent, stărui Grosvenor, te rog din suflet să-mi pui numaidecît la dispoziţie datele privitoare la analiza cantitativă a atmosferei acestei pla-

nete. S-ar putea ca ele să aibă o influenţă hotărîtoare asupra planului stabilit în şedinţă. Mi-ar lua prea mult timp ca să-ţi explic în amănunt, dar te asigur că...

— Uite ce e, tinere, îl întrerupse Kent pe un ton sarcastic, vremea discuţiilor academice a trecut. Am impresia că nu înţelegi că sîntem pîndiţi de-o primejdie de moarte. Dacă s-ar produce vreo încurcătură, dumneata, eu şi toţi ceilalţi am putea fi atacaţi fără milă. Nu e vorba de un exerciţiu de gimnastică intelectuală. Şi acum, te-aş ruga să nu mă mai deranjezi timp de zece ani !

Kent trînti receptorul.

Grosvenor rămase cîteva secunde perplex, cu obrajii împurpuraţi de ciudă. Îşi veni însă repede în fire şi ceru, zîmbind, legătura cu celelalte secţii.

Tabelele lui indicau, printre altele, proporţiile prafului vulcanic din atmosfera planetei, evoluţia diferitelor forme de vegetaţie (pe baza unui studiu preliminar al seminţelor lor), tipul de tub digestiv pe care ar trebui să-l posede animalele pentru a se hrăni cu aceste plante ; apoi, prin extrapolare, se emiteau ipoteze privind conformaţia şi tipurile probabile ale fiinţelor vii care s-ar fi hrănit cu animalele respective.

Neavînd altceva de făcut decît să adnoteze un tabel gata imprimat, Grosvenor izbuti în scurt timp să obţină graficul dorit. Acesta era foarte complicat. Nu i-ar fi venit uşor să-l explice unuia care n-ar fi fost deja familiarizat cu nexialismul. Pentru el, însă, graficul era cît se poate de limpede, indicîndu-i posibilităţi şi soluţii ce nu puteau fi ignorate în actuala situaţie. Cel puţin aşa socotea Grosvenor.

Sub titlul „Recomandări generale“, scrise : „Orice soluţie adoptată va trebui să prevadă şi o supapă de siguranţă“.

Apoi, luînd patru cópii ale graficului, porni spre secţia matematicienilor. Intrarea în secţie era păzită de cîţiva oameni — măsură de precauţie neobişnuită,

dictată de pericolul unui atac din partea monstrului. Cînd paznicii refuzară să-l lase să intre în biroul lui Morton, Grosvenor ceru să vorbească măcar cu unul dintre secretarii directorului. În cele din urmă un tînăr ieşi dintr-un alt birou, îi examină politicos graficul şi-i spuse că „va încerca să-l supună atenţiei domnului Morton".

Grosvenor replică, tăios :

— Mi s-a mai spus asta. Dacă domnul Morton nu va binevoi să ia cunoştinţă de acest grafic, voi cere constituirea unei comisii de anchetă. Se întîmplă ceva ciudat cu rapoartele pe care le supun directorului, dar dacă situaţia asta va continua, voi lua măsurile de rigoare.

Secretarul, un tip cu cinci ani mai în vîrstă decît Grosvenor, părea un om rece şi duşmănos din fire.

— Directorul e foarte ocupat, spuse el, pe un ton ironic, înclinîndu-se uşor. Toate secţiile îi solicită atenţia. Unele dintre ele au la activ multe realizări şi un prestigiu care le conferă întîietate asupra ştiinţelor ceva mai tinere şi asupra... savanţilor mai tineri, adăugă el, cu oarecare şovăială. Apoi, scuturînd din umeri, încheie : Totuşi îl voi întreba dacă doreşte să examineze graficul.

— Roagă-l să citească „Recomandările", spuse Grosvenor. Nu va avea timp să citească restul.

— Bine, îi voi atrage atenţia.

Grosvenor se îndreptă spre biroul căpitanului Leeth. Acesta îl primi şi-l ascultă cu luare-aminte. Apoi examină graficul şi spuse pe un ton oficial, clătinînd din cap :

— Noi, militarii, abordăm dintr-un unghi diferit aceste chestiuni. Sîntem gata să ne asumăm unele riscuri calculate, pentru a atinge anumite obiective. Ideea dumitale, că ar fi mai înţelept ca monstrul să fie lăsat să evadeze, este cu totul contrarie propriei mele opinii. Monstrul este o făptură inteligentă, care a atacat nava noastră. Situaţia asta nu poate fi tolerată. Sînt încredinţat că a dezlănţuit atacul, în de-

plină cunoştinţă a urmărilor acestui atac. Iar consecinţa cea mai directă e moartea, adăugă el, rînjind.

Grosvenor îşi spuse că nişte oameni care se încăpăţînau să combată cu mijloace obişnuite un pericol neobişnuit riscau într-adevăr să-şi găsească moartea. Deschise gura pentru a preciza că nu avusese intenţia de a-l lăsa pe monstru să scape, dar căpitanul Leeth i-o luă înainte, spunîndu-i :

— Acum te-aş ruga să pleci... Condu-l pe domnul Grosvenor, continuă el, adresîndu-se unui ofiţer.

— Cunosc drumul, zise Grosvenor, iritat.

Ajuns pe coridor, se uită la ceas. Mai rămăseseră cinci minute pînă la atac.

Adînc descumpănit, porni spre postul de control. Mai toţi ceilalţi se şi aflau acolo. După vreun minut sosi şi Morton, împreună cu căpitanul Leeth. Şedinţa începu.

Vizibil enervat, Morton se plimba de colo pînă colo prin faţa oamenilor. Părul lui, de obicei lins, era ciufulit. Paloarea feţei îi accentua şi mai mult bărbia agresivă, proeminentă. Oprindu-se din mers, spuse, cu o voce gravă, aproape stridentă :

— Pentru a ne încredinţa că planul nostru a fost bine pus la punct, îi rog pe toţi specialiştii să-şi expună, pe rînd, rolul pe care urmează să-l joace în atacul împotriva monstrului. Domnule Pennons, începe dumneata !

Pennons se ridică în picioare. Deşi nu era un bărbat înalt, părea masiv, poate din pricina aerului său autoritar. Ca şi ceilalţi, avea o formaţie specializată, dar, tocmai din cauza specialităţii sale, avea cel mai puţin nevoie de nexialism. Omul acesta cunoştea perfect maşinile şi istoria lor. Potrivit dosarului său — pe care Grosvenor îl cercetase atent — Pennons studiase dinamica maşinilor pe o sută de planete. Cunoştinţele lui practice epuizau probabil întregul domeniu al mecanicii. Ar fi fost în stare să vorbească ore-n şir despre orice problemă de mecanică.

— Am instalat aici un releu capabil să pună în mişcare şi să oprească ritmic toate maşinile din postul de control. Pîrghia cu declic va funcţiona cu o sută de bătăi pe secundă, declanşînd vibraţii de tot felul. S-ar putea ca vreo cîteva maşini să fie distruse, aşa cum pe vremuri un pod se putea nărui sub paşii unui regiment în marş — aţi auzit desigur vechea poveste — dar, după părerea mea, nu e ceva periculos. Ceea ce ne propunem noi este să forţăm uşile, emiţînd vibraţii pe care monstrul să nu le poată capta !

— Are cuvîntul Gourlay, spuse Morton.

Gourlay se ridică încet — părea somnoros şi cam plictisit de discuţiile purtate în jurul lui. Grosvenor îl bănuia că-i plăcea să treacă drept indiferent în ochii colegilor săi. Gourlay era şeful secţiei de comunicaţii, iar dosarul lui vorbea de eforturile susţinute pe care le depusese pentru a se perfecţiona în acest domeniu. În măsura în care diplomele pot dovedi ceva, ale sale atestau o pregătire clasică, desăvîrşită.

Gourlay vorbea cu un glas tărăgănat, fără să se grăbească. Grosvenor observă că tonul acesta avea un efect liniştitor asupra celorlalţi, care-l ascultau rezemaţi de spătarele scaunelor, cu feţele din ce în ce mai destinse.

— Am montat ecrane vibratoare care funcţionează pe principiul reflectării. Cînd vom pătrunde în sala maşinilor, vom folosi aceste ecrane în aşa fel, încît să răsfrîngă asupra monstrului toate undele emise de el. În plus, avem o rezervă mare de energie electrică, pe care-o putem descărca asupra lui cu ajutorul unor dispozitive mobile. Oricît de tari i-ar fi nervii, capacitatea lui de absorbţie a energiei trebuie să aibă o limită.

— Selenski ! strigă Morton.

Pînă să-şi întoarcă Grosvenor privirea spre el, pilotul-şef se şi ridicase în picioare, ca şi cum ar fi ghicit gîndul lui Morton înainte ca acesta să fi deschis gura.

Grosvenor îl privi fascinat pe omul acesta sfrijit, pe a cărui față osoasă scăpărau doi ochi albaștri și vioi. Părea un bărbat capabil și, deși din dosar nu reieșea că are o cultură vastă, compensa acest neajuns printr-o fire echilibrată și prin aptitudinea de a depune eforturi susținute și precis orientate.

— Dacă am înțeles bine, e vorba de un atac cu efect cumulativ, începu el. Ori de cîte ori monstrul va crede că nu mai poate suporta, trebuie să-i sporim zăpăceala și panica printr-o nouă presiune. La urmă, voi pune în funcțiune dispozitivul antigravitațional. Directorul este de părere, ca și Gunlie Lester, că monstrul ignoră antigravitația. Această tehnică s-a născut din zborurile interstelare și nici nu s-ar fi putut dezvolta altfel. Cred că monstrul va fi complet derutat în clipa cînd va simți primele efecte ale antigravitației — vă amintiți cu toții ce senzație v-au provocat aceste efecte — parcă ați fi simțit un gol în stomac, nu-i așa ?

Și Selenski se așeză la loc.

— Are cuvîntul Korita, zise Morton.

— Nu pot face altceva decît să vă încurajez, începu arheologul. Teoria mea este că monstrul prezintă toate caracteristicile criminalului din zorii oricărei civilizații. Smith s-a arătat surprins de cunoștințele științifice ale monstrului. După părerea lui, asta ar fi un indiciu că avem de-a face cu un locuitor real, nu cu un descendent al locuitorilor cetății moarte pe care am vizitat-o, ceea ce ar însemna că inamicul nostru este, virtualmente, nemuritor — posibilitate confirmată parțial de împrejurarea că e capabil să inhaleze atît oxigen cît și clor sau să se lipsească de orice fel de gaz. Dar nu nemurirea, în sine, contează. Monstrul provine dintr-o anumită fază a civilizației pe care o reprezintă, dar a decăzut atît de mult, încît ideile lui sînt îndeobște amintiri din epoca respectivă. În ciuda capacității sale de a domina orice energie, și-a pierdut capul cînd s-a pomenit pentru prima oară într-un ascensor. Iar cînd Kent i-a oferit

ceva de mîncare, s-a zăpăcit în așa hal, încît n-a mai știut ce face și și-a dat în vileag rezistența la armele noastre. Acum cîteva ore a comis crimele alea nebunești. După cum vedeți, performanțele lui sînt acelea ale unei inteligențe primitive, perfide și egoiste, incapabilă să-și înțeleagă științific reacțiile propriului corp și lipsită aproape cu desăvîrșire de o imagine clară asupra vastului organism pe care trebuie să-l înfrunte.

Avem, așadar, de-a face cu un primitiv, proiectat acum în spațiu, foarte departe de mediul său ambiant obișnuit. De aceea, eu zic să-l atacăm, căci avem numai de cîștigat.

Morton se ridică și spuse cu un zîmbet sardonic pe fața-i masivă :

— Avusesem de gînd să dau semnalul de începere a atacului îndată după înflăcăratul discurs al lui Korita. Dar între timp am primit un document din partea unui tînăr care se află la bordul navei noastre și care reprezintă o știință aproape necunoscută mie. Însuși faptul că se află la bord mă obligă să-i iau în considerare opiniile. Încredințat că deține soluția problemei, tînărul s-a prezentat nu numai la mine, ci și la căpitanul Leeth. Amîndoi am hotărît să-i acordăm domnului Grosvenor cîteva minute pentru a-și expune soluția și pentru a încerca să ne convingă de eficacitatea ei.

Grosvenor se ridică și începu, cu un glas tremurător :

— La Institutul de nexialism se învață că între fenomenele descrise de diferite științe există o strînsă interdependență. E o idee foarte veche, desigur, dar una este să aprobi formal o idee, și alta să o aplici în practică. La Institut, noi am dezvoltat tocmai aplicațiile practice. În secția mea posed cîteva aparate de educație dintre cele mai remarcabile. Nu vi le pot descrie acum, dar vă pot spune cum ar rezolva problema felinei un om format la școala nexialistă. În primul rînd, propunerile făcute pînă-n prezent au

abordat problema cam superficial. Ele sînt satisfăcătoare doar la suprafață, dar nu merg destul de adînc. Sîntem de pe acum în posesia unui număr suficient de mare de elemente pentru a ne putea face o idee clară despre trecutul monstrului. Iată-le : cu vreo mie și opt sute de ani în urmă, plantele rezistente de pe această planetă au început brusc să primească mai puțină lumină solară pe unele lungimi de undă. Aceasta, din pricina apariției în atmosferă a unor mari cantități de pulbere vulcanică. Rezultatul : aproape peste noapte, mai toate plantele au dispărut. Ieri, una din aeronavele noastre de recunoaștere, zburînd la vreo sută de mile depărtare de orașul acela mort, a detectat niște animale, de mărimea cerbilor tereștri, dar aparent mai inteligente. Aceste animale erau atît de suspicioase, încît n-au putut fi capturate, decît după ce-au fost omorîte. Din analiza făcută în secția domnului Smith, a reieșit că trupurile animalelor ucise conțineau potasiu într-o compoziție electrochimică asemănătoare celei existente în corpul omenesc. N-au fost văzute decît aceste animale. S-ar putea, deci, ca ele să fi fost una din sursele de potasiu ale monstrului nostru. În stomacurile animalelor moarte, biologii au găsit resturile unor plante aflate în diferite stadii de digestie. Ciclul pare, așadar, să fie acesta : vegetație, ierbivore, carnivore. Putem presupune că, atunci cînd vegetația a fost distrusă, a murit și specia care se hrănea cu ea. Pisicuța noastră s-a pomenit peste noapte fără mîncare.

Grosvenor aruncă o privire fugară prin sală. Cu o singură excepție, toți cei de față îl urmăreau cu interes. Excepția era Kent. Șeful secției de chimie avea o mutră enervată și părea să se gîndească la altceva.

Grosvenor se grăbi să continue :

— Există în galaxia noastră multe forme de viață, total dependente de un singur tip de hrană. Dar pentru prima oară întîlnim pe o planetă o ființă inteligentă cu gusturi atît de exclusive. Aceste ființe nu par să fi avut vreodată ideea de a-și cultiva singure

hrana şi de a şi-o conserva. O incredibilă lipsă de prevedere, nu-i aşa ? Atît de incredibilă încît orice explicaţie care n-ar ţine seamă de acest factor ar fi, *ipso facto,* nesatisfăcătoare.

Grosvenor mai făcu o pauză, ca să-şi tragă sufletul, dar nu mai privi în sală. N-ar fi putut aduce dovezi în sprijinul afirmaţiilor pe care se pregătea să le facă. Pentru a verifica datele privitoare la domeniul său special de activitate, fiecare şef de secţie ar fi avut nevoie de săptămîni întregi. El, Grosvenor, putea cel mult să le ofere concluzia finală, pe care nu îndrăznise s-o formuleze nici în graficul lui, nici în discuţia avută cu căpitanul Leeth.

— Faptele sînt ineluctabile, urmă el, precipitat. Monstrul nu are nimic de-a face cu constructorii acelui oraş. Atît el cît şi cei din neamul lui erau animalele de experienţă ale constructorilor.

Ce s-a întîmplat cu constructorii ? Putem doar încerca să ghicim. Poate că s-au exterminat singuri, într-un război atomic, cu o mie şi opt sute de ani în urmă. Oraşul aproape ras, ca şi apariţia bruscă în atmosferă a unor pulberi vulcanice în cantităţi capabile să întunece soarele timp de mii de ani sînt indicii grăitoare. Omul era la un pas de a face cam acelaşi lucru pe Pămînt, aşa încît nu se cuvine să judecăm prea aspru această seminţie dispărută. Dar unde ne duc toate aceste raţionamente ?

Grosvenor trase adînc aer în piept, apoi se grăbi să încheie :

— Dacă ar fi fost un constructor, am fi avut deja dovada puterilor sale şi am fi ştiut precis la ce ne putem aştepta din parte-i. Dar avem de-a face nu cu un constructor, ci cu o jivină, care nu poate fi pe deplin conştientă de puterile sale. Fiind încolţită, sau strînsă cu uşa, ar putea să-şi descopere o forţă de care încă nu era conştientă, şi anume, puterea de a nimici oameni şi de a folosi maşini. Trebuie să-i dăm ocazia să fugă. Odată ajunsă în afara navei, va fi la

cheremul nostru. Atît am avut de spus, şi vă mulţumesc pentru atenţie.

Morton întrebă, rotindu-şi privirile prin sală :

— Ei bine, domnilor, ce părere aveţi ?

— În viaţa mea n-am mai auzit o asemenea istorie, zise Kent, pe un ton acru. Posibilităţi, probabilităţi, fantezii ! Dacă acesta e nexialismul, nu mă interesează decît dacă-mi va fi prezentat într-un mod mai convingător.

Smith spuse, pe un ton macabru :

— Nu văd cum am putea accepta o asemenea explicaţie fără a examina mai întîi corpul monstrului.

Şeful secţiei de fizică, von Grossen, ceru şi el cuvîntul :

— Mă îndoiesc că un examen ar putea dovedi clar că monstrul a fost un animal de experienţă. Analiza domnului Grosvenor mi se pare foarte discutabilă.

— Dacă am continua explorarea oraşului, am găsi, poate, dovezi în sprijinul ipotezei domnului Grosvenor, spuse Korita, cu prudenţă.

Mecanicul-şef Pennons luă şi el cuvîntul :

— Unul din aparatele noastre de zbor se află acum în atelierul de reparaţii din sala maşinilor. Pentru a pune aparatul în stare de funcţiune ar fi nevoie de eforturi la fel de mari ca acelea cerute de atacul general pe care l-am pus la cale. Desigur că, dacă atacul ar da greş, am putea sacrifica un asemenea aparat, deşi nu prea văd cum ar reuşi monstrul să-l scoată din navă. În partea de jos a acesteia nu există ecluze pneumatice.

— Ce ai de spus în legătură cu această problemă ? îl întrebă Morton pe Grosvenor.

— Există o ecluză pneumatică la capătul coridorului de lîngă sala maşinilor. Trebuie să-l lăsăm să pătrundă nestingherit acolo.

Căpitanul Leeth spuse, ridicîndu-se în picioare :

— Aşa cum i-am mai declarat domnului Grosvenor cînd a venit să mă vadă, noi, militarii, avem o atitudine mai îndrăzneaţă în astfel de cazuri. Ne aş-

teptăm chiar să fie şi unele victime. Domnul Pennons a exprimat bine propria mea opinie. Dacă atacul nostru va da greş, ne vom gîndi la alte măsuri. Îţi mulţumim, domnule Grosvenor, pentru expunerea dumitale. Şi acum, la lucru !

Era un ordin. Cei din sală se risipiră grabnic.

6

În lumina orbitoare din atelier, Corl lucra de zor. Îi reveniseră mai toate amintirile şi, odată cu ele, tehnicile învăţate de la constructori şi capacitatea de a se adapta la situaţii noi. Găsind aparatul de zbor, se apucase să-l repare, căci era parţial demontat.

Îşi dădea seama, din ce în ce mai limpede, că trebuia să fugă. Aparatul acesta îi oferea posibilitatea de a se întoarce pe planeta lui, la ceilalţi *corli ;* dacă i-ar fi putut iniţia în tehnicile pe care ajunsese să le stăpînească, ar fi devenit invincibili. Victoria lor ar fi fost sigură.

Deşi se hotărîse să evadeze, nu se îndura să părăsească nava. Nu se simţea ameninţat de vreo primejdie. Acum, după ce examinase sursele de energie din atelierul de reparaţii, avea sentimentul că bipezii aceia nu dispuneau de mijloacele necesare pentru a-l învinge.

Abia cînd se opri să privească aparatul de zbor, îşi dădu seama ce treabă formidabilă făcuse. Acum, nu-i mai rămînea altceva decît să plece, luînd cu el şi uneltele de care ar fi putut să aibă nevoie. Sau poate va fi nevoit să lupte ? Auzi, neliniştit, paşii unor oameni care se apropiau şi i se păru că motoarele nu mai duduiau ritmic, ca pînă atunci, ci într-un fel dezordonat, scoţînd un sunet strident şi enervant. Printr-un efort suprem de concentrare, aproape că izbuti să-şi adapteze organismul la această schimbare, cînd, deodată, se pomeni confruntat cu o nouă primejdie :

flăcările unor puternice dispozitive mobile începură să lingă ușile masive ale sălii mașinilor. Corl trebuia să hotărască numaidecît dacă să-și îndrepte atenția asupra acestor dispozitive sau asupra noului ritm al motoarelor. Căci își dădea seama că nu putea face simultan și una și alta.

Își concentră așadar toate eforturile în vederea fugii. Mușchii i se încordară sub greutatea uneltelor și mașinilor. După ce le așeză la bordul aparatului de zbor, se opri la portiera acestuia, pentru a săvîrși penultimul act de dinaintea plecării. Știa că ușile sălii aveau să cedeze. O jumătate de duzină de dispozitive, concentrate asupra cîte unui punct al fiecărei uși, rodeau încet dar sigur ceea ce mai rămăsese din ele. Corl șovăi o clipă, apoi încetă să le mai susțină cu energia lui și-și îndreptă atenția asupra peretelui exterior al navei, către care era întors și aparatul de zbor, lung de vreo patruzeci de picioare. Trupul i se chirci sub fluxul electric emanat de dinamuri. Perii de pe urechile sale lansară drept asupra peretelui navei acest flux formidabil. Simți că ia foc și că-l învăluie o durere cumplită. Înțelese că se apropiase în chip primejdios de limita maximă a capacității sale de absorbție a energiei.

În ciuda eforturilor pe care le depunea, peretele nu voia să cedeze. Metalul acesta era mai dur, mai rezistent decît oricare altul cu care avusese de-a face : își păstra forma inițială. Moleculele lui erau monoatomice, dar aveau o organizare neobișnuită.

Una din ușile sălii mașinilor se prăbuși deodată spre interiorul sălii. Corl auzi strigătele oamenilor care se precipitau înăuntru. Nemaiîntîlnind nici o stavilă, flăcările țîșniră înainte. Pardoseala sălii mașinilor începu să șuiere, parcă protestînd împotriva focului care mistuia metalul. Corl auzea cum zgomotul acela amenințător se apropie. Încă un minut și oamenii aveau să ardă ușile subțiri care despărțeau sala mașinilor de atelierul de reparații.

În acest minut, Corl reuşi să dobîndească victoria. El simţi că aliajul metalic suferise o modificare. Intregul perete îşi pierduse coeziunea implacabilă : deşi părea neschimbat, nu încăpea nici o îndoială că se modificase. Fluxul de energie se scurgea acum mai uşor prin trupul lui Corl. Acesta continuă să-l reţină încă vreo cîteva secunde, apoi, cu un chiot de triumf, sări în aparatul de zbor şi apăsă pe butonul care închidea portiera.

Unul din tentaculele lui apucă maneta de comandă cu un gest aproape tandru. Aparatul făcu un salt înainte, spre peretele exterior. În clipa cînd botul aparatului atinse peretele, acesta se topi într-un nor de pulbere scînteietoare. Înaintarea fu stînjenită o clipă de această pulbere metalică, dar în clipa următoare micul aparat ţîşni irezistibil în spaţiu.

După un timp, Corl observă că zboară pe o traiectorie în unghi de 90 de grade faţă de aceea a navei. Era încă atît de aproape de aceasta, încît putea vedea spărtura pe care o făcuse aparatul. Oameni îmbrăcaţi în costume de protecţie se zugrăveau pe fundalul strălucitor. Totuşi, atît nava cît şi oamenii deveneau din ce în ce mai mici. La un moment dat nu se mai văzu decît nava, cu sutele ei de hublouri scînteietoare.

Aparatul se depărta repede de ea : după ce făcu un viraj de nouăzeci de grade, Corl apăsă pe accelerator la maximum.

În urma lui, globul gigantic al navei devenise prea minuscul pentru a i se mai putea deosebi hublourile. În faţa lui, Corl zări în schimb o mică sferă de lumină difuză — era desigur soarele propriei sale planete. Va construi pe ea, împreună cu ceilalţi *corli,* o navă spaţială şi vor porni la bordul ei în căutarea unor planete locuite. În faţa acestei perspective grandioase, Corl se înfioră. Privind în retrovizor, văzu că globul minuscul încă se zărea ca un punct luminos în imensitatea neagră a spaţiului. Punctul mai licări o dată, apoi se stinse.

Corl avu impresia ciudată că punctul se mişcase înainte de a dispare şi se întrebă, neliniştit, dacă nu cumva fiinţele din navă stinseseră toate luminile şi îl urmăreau acum pe întuneric. Era conştient că nu se va simţi în siguranţă decît după ce va coborî pe planetă.

Îşi îndreptă din nou privirea spre vizorul din faţă, dar ceea ce văzu îl tulbură şi mai mult. Soarele palid către care zbura nu părea să se mărească. Dimpotrivă, *se micşora vizibil !* Iar în curînd dispăru cu totul în zarea întunecată.

Corl se simţi atins parcă de un vînt de gheaţă. Vreme de multe minute, scrută încordat întunericul, sperînd că acel unic reper va redeveni vizibil. Dar nu văzu decît punctele luminoase ale stelelor depărtate, înfipte ca nişte bumbi în catifeaua spaţiului infinit.

Deodată, însă, unul din punctele acestea începu să crească. Cu ochii la pîndă, Corl văzu cum punctul devine o pată, apoi un glob luminos, din ce în ce mai mare, pînă cînd, drept în faţa lui, apăru, cu toate hublourile luminate, însăşi nava pe care, mai adineaori, o văzuse dispărînd în urma lui.

În clipa aceea Corl simţi că se rupe ceva în el. Gîndurile începură să i se învîrtejească, tot mai repede, spărgîndu-se parcă în milioane de cioburi. Cu ochii ieşiţi din orbite, se foia ca un animal turbat într-o cuşcă. Tentaculele lui apucară preţioasele instrumente aduse la bord şi le trîntiră cu furie în pereţii aparatului de zbor. Îşi dădea totuşi seama că nu va putea rezista flăcărilor dezintegratoare ce urmau să se abată, de la distanţă, asupra lui.

Nu-i veni deloc greu să declanşeze procesul de dezorganizare celulară menit să elibereze instantaneu întreaga cantitate de *id* din organismul lui.

Un ultim mîrîit de sfidare îi schimonosi buzele. Tentaculele i se mai zvîrcoliră o clipă, apoi Corl se prăbuşi brusc, obosit să mai lupte. După atîtea ore de zbucium, moartea îl învălui ca o linişte.

Căpitanul Leeth nu obișnuia să riște. În clipa cînd focul încetă, iar nava putu să se apropie de ceea ce mai rămăsese din aparat, oamenii găsiră, printre bucățelele de metal topit, rămășițele trupului lui Corl.

— Biata pisicuță ! oftă Morton. Mă întreb ce gînduri i-or fi trecut prin minte cînd ne-a văzut apărînd drept în față ! Ignorînd antiaccelerația, nu știa că noi avem posibilitatea de a ne opri brusc în spațiu, pe cînd monstrului i-ar fi trebuit cel puțin trei ore pentru asta. Deși avea impresia că se îndreaptă spre planeta lui, se depărta tot mai mult de ea. În clipa cînd noi ne-am oprit, el a trecut pe lîngă navă, nebănuind nimic, încît a trebuit doar să-l urmărim, prefăcîndu-ne că sîntem soarele lui, pînă-n momentul cînd am ajuns destul de aproape ca să-l distrugem. Cred că a avut senzația că întreaga lume s-a întors pe dos.

Grosvenor ascultă cu sentimente amestecate relatarea directorului. Întreaga întîmplare începuse să se estompeze, pierzîndu-se parcă, treptat, în neant. Nimeni nu avea să-și mai amintească exact cum se petrecuseră lucrurile. Pericolul era acum de domeniul trecutului.

Grosvenor auzi deodată vocea lui Kent :

— Fără sentimentalisme ! Avem de îndeplinit o misiune : să exterminăm toate felinele din lumea asta blestemată !

— Ar fi foarte simplu, murmură Korita. E vorba de niște ființe primitive. Dacă ne-ar vedea că descindem, s-ar apropia, cu gîndul să ne păcălească.

Întorcîndu-se cu fața spre Grosvenor, Korita spuse, pe un ton prietenos :

— Eu unul continui să cred că așa se va întîmpla, deși teoria amicului nostru, privitoare la natura animalică a acestor ființe, s-a dovedit adevărată. Dumneata ce părere ai, Grosvenor ?

— Eu merg chiar un pic mai departe, răspunse nexialistul. Ca istoric, vei recunoaște, desigur, că nici o tentativă de exterminare totală nu a fost vreodată

încununată de succes. Nu uita că atacul dezlănţuit de felină împotriva noastră avea la bază nevoia ei disperată de hrană. E limpede că resursele acestei planete nu-i mai pot hrăni specia. Acum, semenii felinei n-au habar de existenţa noastră şi tocmai de aceea nu reprezintă pentru noi un pericol. De ce să nu-i lăsăm să moară de foame ?

7

CONFERINŢA URMATĂ DE DISCUŢII

Nexialismul este o ştiinţă care-şi propune să coordoneze cunoştinţele din diferite domenii. El oferă mijloace de accelerare a procesului de asimilare a cunoştinţelor şi de aplicare practică a acestora. Sînteţi invitat să asistaţi la conferinţa pe care-o va ţine

ELLIOTT GROSVENOR
la secţia de nexialism
pe data de 9/7/1 1500 [1]

Grosvenor lipi acest anunţ pe panoul de afişaj şi se dădu puţin înapoi pentru a-l privi. Conferinţa lui era în concurenţă cu alte opt conferinţe, cu trei filme artistice, patru documentare educative, nouă dezbateri şi un anumit număr de competiţii sportive. Trebuia să ţină seamă şi de oamenii care rămîneau de obicei în camerele lor ca să citească, sau care se duceau la bar ori la bufet, precum şi de cei ce preferau să stea la taifas, între prieteni.

[1] E vorba de aşa-numitul „timp stelar", bazat pe o oră de o sută de minute şi pe o zi de douăzeci de ore. O săptămînă cuprinde zece zile, o lună are treizeci de zile, iar un an trei sute şaizeci de zile. Zilele poartă cîte un număr, în loc de nume, iar prima zi a calendarului e socotită ziua lansării navei în spaţiu. (n. a.)

Totuşi, avea convingerea că anunţul lui va fi citit. Spre deosebire de celelalte anunţuri, al lui nu era o simplă foaie de hîrtie, ci un mic panou, gros de un centimetru. Literele se detaşau în relief, pe un fond luminos. Un disc policrom foarte subţire se rotea într-un cîmp magnetic, schimbînd mereu culoarea cîte unei litere sau a cîte unui grup întreg de litere. Întrucît frecvenţa undelor luminoase se schimba în fiece clipă, efectul cromatic nu era niciodată acelaşi.

Anunţul lui Grosvenor strălucea printre celelalte ca o firmă de neon printre nişte firme cenuşii.

Grosvenor porni spre sala de mese. La intrare, un individ îi strecură în mînă un bileţel, pe care putu citi următoarele :

Îl vrem pe Kent director !

Domnul Kent este şeful celei mai importante secţii a expediţiei noastre. Spiritul lui de colaborare cu celelalte secţii este bine cunoscut. Gregory Kent nu e doar un savant, ci şi un om de inimă, care înţelege problemele celorlalţi savanţi. Nu uitaţi că, în afară de cei 180 de militari aflaţi la bord, nava dumneavoastră adăposteşte 804 oameni de ştiinţă, conduşi de o administraţie aleasă în grabă de o mică minoritate, cu puţin înainte de lansarea în spaţiu. Această situaţie se cuvine remediată. Avem dreptul de a fi reprezentaţi în chip democratic.

ADUNAREA ELECTORALĂ, 9/7/1
orele 15^{00}
ALEGEŢI-L PE KENT CA DIRECTOR !

Grosvenor îşi vîrî bileţelul în buzunar şi intră în sufrageria feeric luminată, spunîndu-şi că oamenii de felul lui Kent îşi dădeau rareori seama de consecinţele pe care le pot avea încercările lor de a diviza o colectivitate în două tabere ostile. În ultimii două

sute de ani, peste cincizeci la sută din expediţiile interstelare nu se mai întorseseră pe Pămînt. Cauza acestor dispariţii putea fi dedusă din cele ce se petrecuseră la bordul navelor reîntoarse pe Pămînt. Între membrii expediţiei aveau loc de obicei disensiuni şi dispute aprige în privinţa ţelurilor urmărite. Se formau grupuri şi grupuleţe rivale, care deveneau tot mai numeroase, pe măsură ce călătoria se prelungea.

Alegerile fuseseră introduse relativ recent în cadrul unor asemenea expediţii. Autorizaţia de a organiza alegeri fusese dată din pricină că oamenii refuzau să se supună orbeşte voinţei unor şefi numiţi. Dar o navă nu-i o naţiune în miniatură. Odată lansată, o navă nu-şi poate reîmprospăta efectivele, în caz de pierderi. În faţa unei calamităţi, resursele ei umane rămîn limitate.

Iritat de gîndul că ora conferinţei sale coincidea cu ora acelei întruniri politice, Grosvenor se îndreptă spre masa lui. Sufrageria era tictisă. Tovarăşii lui de masă din săptămîna aceea se şi aflau acolo, şi mîncau. Erau trei la număr, trei tineri savanţi din diferite secţii.

Unul din ei îl întîmpină, pe un ton jovial :

— Ei, cărei femei lipsite de apărare o să-i facem azi de petrecanie ?

Grosvenor rîse, deşi ştia prea bine că tînărul vorbise numai pe jumătate în glumă. Conversaţia acestor tineri savanţi suferea de o anume monotonie, învîrtindu-se mereu în jurul femeilor şi al problemei sexuale. În această expediţie masculină, problema sexuală fusese soluţionată chimic prin introducerea anumitor medicamente în alimentaţie. Nevoia fizică era eliminată, dar soluţia rămînea nesatisfăcătoare pe plan emoţional.

Nimeni nu răspunse la întrebarea tînărului. Carl Dennison, un june chimist, îi aruncă o privire încruntată celui care o pusese, apoi îl întrebă pe Grosvenor :

— Cu cine-ai de gînd să votezi ?

— Votul e secret, îi răspunse Grosvenor. Şi acum să revenim la blondina despre care ne vorbea Allison azi-dimineaţă...

— O să votezi cu Kent, nu-i aşa ? stărui Dennison.

— Nici măcar nu m-am gîndit la asta, răspunse Grosvenor, rînjind. Mai avem două luni pînă la alegeri. Dar ce-i reproşaţi lui Morton ?

— Păi, a fost numit de guvern...

— Şi eu la fel. Şi dumneata, tot aşa.

— Dar el nu-i decît un matematician, nu un om de ştiinţă în toată puterea cuvîntului.

— Asta-i ceva nou pentru mine, care am crezut, ani de zile, că matematicienii sînt oameni de ştiinţă.

— Aparenţele sînt înşelătoare, replică Dennison.

Era limpede că tînărul acesta, serios la înfăţişare şi cam greoi, ţinea morţiş să-i convingă pe ceilalţi de temeinicia punctului său de vedere.

— Oamenii de ştiinţă trebuie să fie uniţi, adăugă el, aplecîndu-se, parcă pentru a da mai multă greutate vorbelor sale. Gîndiţi-vă numai, noi reprezentăm majoritatea populaţiei de pe această navă, şi totuşi cine-a fost pus să ne conducă ? Un om care lucrează cu abstracţiuni. Asta nu-i o pregătire corespunzătoare pentru rezolvarea unor probleme practice.

— Şi totuşi, aveam impresia că se descurcă binişor în rezolvarea problemelor noastre de muncă.

— Sîntem capabili să ne rezolvăm singuri problemele, replică Dennison, iritat.

Grosvenor, care apăsase pe cîteva butoane, văzu că pe banda rulantă din mijlocul mesei încep să sosească mîncărurile comandate.

— A ! exclamă el, după ce le adulmecă. Rumeguş prăjit, adus direct din secţia de chimie ! Miroase grozav ! Mă întreb însă dacă s-au depus suficiente eforturi pentru a face ca rumegușul obţinut din lemnul de pe planeta pisicii să fie la fel de nutritiv ca rumegușul adus de noi de pe Pămînt. Nu, nu-mi

răspundeţi. Nu vreau să-mi pierd iluziile despre eficacitatea secţiei domnului Kent, chiar dacă nu-mi place cum se comportă. Ştiţi, i-am solicitat un pic din spiritul de cooperare despre care se vorbeşte în acest manifest electoral, dar el m-a poftit să revin peste zece ani. Presupun că, în clipa aceea, uitase de alegeri. Şi apoi, mai are tupeul să organizeze o adunare politică în aceeaşi seară cînd eu ţin o conferinţă !

Grosvenor începu să mănînce.

— Nici o conferinţă nu poate avea importanţa acestei adunări, îl repezi Dennison, roşu la faţă. Vom lua în discuţie unele chestiuni care-i interesează pe toţi membrii expediţiei, inclusiv pe dumneata. Ascultă, Grove, nu văd ce-ai putea avea împotriva unui om pe care nici nu-l prea cunoşti de fapt. Kent e un om care nu-şi uită prietenii.

— Aş pune rămăşag că le rezervă un tratament special acelora pe care nu-i înghite, zise Grosvenor, ridicînd din umeri. Să ştii, Carl, că, pentru mine, Kent întruchipează tot ce-i mai distructiv în actuala noastră civilizaţie. Potrivit teoriei lui Korita, ne aflăm acum în „perioada de iarnă“ a culturii noastre. O să-l rog într-o zi să-mi explice mai pe larg teoria asta, dar sînt convins de pe acum că aşa-zisa campanie electorală democratică pe care ne-o oferă Kent este unul din aspectele cele mai urîte ale „iernii“ cu pricina.

Ar fi vrut să adauge că el însuşi se afla la bord tocmai pentru a preîntîmpina asemenea fenomene, dar se abţinu, amintindu-şi că din cauza unor astfel de dispute atîtea expediţii din trecut avuseseră un deznodămînt tragic. Între timp, fără ca oamenii să bănuiască ceva, navele deveniseră un fel de laboratoare pentru testarea a diferite teorii sociologice ; nexialismul, alegerile şi numeroase alte inovaţii erau experimentate în speranţa că expansiunea omului în spaţiu va deveni mai puţin dureroasă.

— Ia auziţi-l pe junele filozof ! exclamă Dennison, cu un zîmbet sarcastic. Apoi adăugă fără ocolişuri : Votează cu Kent, dacă vrei să-ţi meargă bine.

Grosvenor izbuti cu greu să-şi stăpînească enervarea :

— Ce-ar putea să mai facă ? Să-mi taie raţia de rumeguş ? Poate că voi candida eu însumi pentru postul de director — aş obţine voturile tuturor tinerilor sub treizeci şi cinci de ani. La urma urmelor, noi sîntem de trei sau de patru ori mai numeroşi decît vîrstnicii. Democraţia cere să fim reprezentaţi proporţional.

— Faci o mare greşeală, Grosvenor, o să vezi ! îi replică Dennison, care părea să-şi fi recăpătat calmul.

Îşi sfîrşiră masa în tăcere.

În seara zilei următoare, cu vreo cinci minute înainte de orele 15^{50}, Grosvenor începu să-şi spună, descumpănit, că anunţul lui rămăsese fără ecou. Firește, Kent le-ar fi putut interzice adepţilor săi să asiste la o conferinţă ţinută de un om care nu-şi ascunsese intenţia de a-i refuza sprijinul. Dar admiţînd că şeful secţiei de chimie dispunea de o majoritate de voturi, tot ar mai fi rămas cîteva sute de oameni în afara influenţei sale. Grosvenor îşi amintea cuvintele pe care i le spusese, în ajunul plecării, un membru al guvernului, el însuşi nexialist :

— Misiunea dumitale la bordul acestei nave nu va fi deloc uşoară. Nexialismul este un mod teribil de nou de a concepe învăţămîntul şi relaţiile dintre ştiinţe. Vîrstnicii îl vor combate instinctiv. Cît despre tineri, dacă s-au format la şcoala vechilor concepţii, se vor opune automat oricărei teorii care ar putea sugera că metodele lor tehnice, recent însuşite, s-au şi demodat. În ce te priveşte, va trebui să aplici în practică tot ceea ce ai învăţat teoretic, deşi în cazul dumitale această tranziţie face parte din însăşi formaţia ştiinţifică primită. În momentele critice, oamenii care au dreptate reuşesc de obicei să se facă ascultaţi.

La 16^{10} Grosvenor trecu prin fața panourilor de afișaj din două saloane și de pe coridorul central și modifică ora conferinței sale, scriind 17^{00} în loc de 16^{10}. La 17^{00}, o înlocui cu 17^{50}, apoi cu 18^{00}.

„Au să iasă de acolo, își spunea. Adunarea politică nu poate să țină o veșnicie, iar celelalte conferințe durează cel mult cîte două ore."

La 17^{55} auzi pașii a doi oameni, ce se apropiau încet pe coridor. Cînd se opriră în fața ușii deschise a secției de nexialism, cei doi amuțiră, apoi unul dintre ei spuse :

— E chiar aici.

Și rîseră amîndoi, aparent fără motiv. În clipa următoare, intrară. Grosvenor îi întîmpină cu un salut prietenos.

Încă din prima zi a călătoriei, își propusese să se familiarizeze cu toți membrii expediției, cu vocile, fețele și numele lor, agonisind cît mai multe informații despre ei. Dar membrii expediției erau atît de numeroși, încît nu ajunsese să-i cunoască pe toți. Pe aceștia doi, însă, îi cunoștea parcă : amîndoi lucrau la secția de chimie.

Îi observă cu atenție în timp ce dădeau ocol încăperii, privind cu un aer amuzat diferitele aparate. În cele din urmă se așezară și unul dintre ei spuse, cu o politețe cam afectată :

— Cînd va începe conferința dumneavoastră, domnule Grosvenor ?

— Peste vreo cinci minute, răspunse nexialistul, privindu-și ceasul.

În aceste cinci minute mai sosiră alți opt inși, printre care Donald McCann, șeful secției de geologie, ceea ce-l bucură nespus pe Grosvenor, făcîndu-l să uite de repetatele amînări ale conferinței. Nici măcar faptul că patru dintre cei veniți să-l asculte erau chimiști nu-l mai tulbura.

Își începu, așadar, conferința, vorbind cu aprindere despre reflexele condiționate și subliniind evoluția studiului lor, de la Pavlov pînă la nexialiști, a

căror ştiinţă avea ca piatră unghiulară tocmai aceste reflexe.

Cînd conferenţiarul isprăvi, McCann se apropie de el şi-i spuse :

— Am observat că un element important al metodei dumitale este aşa-numitul generator de somn, care-i educă pe oameni în timp ce dorm. Ţin minte că unul din profesorii mei de odinioară ne spunea că pentru a-ţi însuşi toate cunoştinţele ştiinţifice e nevoie de aproape o mie de ani. Dumneata nu accepţi, pare-se, această limită.

Grosvenor desluşi o lucire prietenească în ochii cenuşii ai lui McCann.

— Această limită, răspunse el zîmbind, rezulta în parte din vechea metodă a folosirii generatorului de somn fără un antrenament prealabil. Astăzi, Institutul de nexialism recurge la hipnoză şi la psihoterapie pentru a învinge rezistenţa iniţială. De pildă, mie, cînd am fost pus la încercare, mi s-a spus că în mod normal pot suporta hipnogeneratorul cîte cinci minute la fiecare două ore.

— O toleranţă cam redusă, zice McCann. Porţia mea de somn era de trei minute la fiece jumătate de oră.

— Dar te-ai supus, nu-i aşa ? îl întrebă Grosvenor, pe un ton caustic.

— Dar dumneata, ce-ai făcut ?

— N-am făcut nimic, răspunse Grosvenor, zîmbind. Am fost condiţionat prin diferite metode, pînă cînd am ajuns să pot dormi buştean opt ore în şir, fără ca aparatul să se oprească.

— Opt ore în şir ? ! exclamă geologul, uimit.

— Da, opt ore în şir, repetă Grosvenor.

— Totuşi, asta nu modifică radical datele problemei, spuse geologul după o pauză. Chiar şi fără să fie condiţionaţi, mulţi oameni pot fi instruiţi în somn, cîte cinci minute la fiecare sfert de oră.

— Da, dar trebuie să le repeţi de mai multe ori fiece informaţie, replică Grosvenor, privind atent faţa interlocutorului său.

Îşi dădu seama, după expresia năucă a lui McCann, că nimerise drept la ţintă şi se grăbi să adauge :

— Sînt sigur, domnule, că ai avut ocazia să vezi sau să auzi un lucru o singură dată şi să nu-l mai uiţi după aceea. Şi totuşi, alteori, ceea ce pare să fie o impresie puternică, ajunge să se şteargă în aşa măsură, încît nici nu-ţi mai aminteşti de ea. Fenomenul îşi are cauzele lui, iar Institutul de nexialism le-a descoperit.

McCann tăcea, cu buzele încleştate. Privind peste umărul lui, Grosvenor văzu cum cei patru chimişti, strînşi acum lîngă uşa dinspre coridor, discută în şoaptă. Grosvenor nu le dădu atenţie şi continuă să-i vorbească geologului :

— La început au fost momente cînd simţeam că mi se cere prea mult. Nu mă refer numai la hipnogenerator, care nu reprezenta decît vreo zece la sută din programul de instrucţie.

McCann spuse, scuturînd din cap :

— Cifrele astea mă cam ameţesc. Presupun că partea cea mai importantă a programului o constituie filmele acelea, ale căror imagini rămîn pe ecran doar o fracţiune de secundă.

— Da, încuviinţă Grosvenor, filmele tachistoscopice reprezentau circa patruzeci şi cinci la sută din program, deşi nu durau decît vreo trei ore pe zi. Viteza şi repetiţia, iată cheia succesului.

— O întreagă ştiinţă într-o singură şedinţă ! exclamă McCann. E ceea ce voi, nexialiştii, numiţi „învăţămînt integral“, nu-i aşa ?

— Acesta nu reprezintă decît un aspect al programului. Eram puşi să învăţăm prin toate simţurile noastre, prin degete, prin urechi, prin ochi şi chiar prin miros şi prin gust.

McCann părea perplex. Cei patru chimişti se hotărîseră în sfîrşit să plece. Grosvenor îi auzi chicotind pe coridor. Chicotelile lor îl treziră pe McCann din reverie.

— Ce-ar fi să-mi vizitezi într-o zi secţia ? îi spuse el lui Grosvenor, întinzîndu-i mîna. Vom găsi, poate, un mijloc de a coordona integrismul dumitale cu experienţele noastre practice. Am putea face o încercare atunci cînd vom poposi pe-o altă planetă.

Cînd porni pe coridor spre camera lui, Grosvenor nu se putu opri să nu fluiere : cucerise cea dintîi victorie, şi senzaţia era foarte plăcută.

8

A doua zi dimineaţă, cînd se apropie de biroul lui, Grosvenor văzu cu uimire că uşa acestuia era deschisă. În dreptul ei, o fîşie de lumină brăzda coridorul. Grosvenor iuţi pasul, dar se opri brusc în prag : în încăpere se aflau şapte tehnicieni din secţia de chimie, printre care cei doi veniţi în ajun la conferinţa lui. Aduseseră cu ei o sumedenie de aparate. Grosvenor văzu, printre altele, nişte recipiente mari şi o reţea întreagă de tuburi menite să le alimenteze cu substanţe chimice.

Grosvenor îşi aminti de comportarea stranie a chimiştilor la conferinţa lui. Îngrijorat de soarta instalaţiilor şi aparatelor sale, intră în prima încăpere, un vestibul pe care-l folosea mai ales ca punct de tranzit, dar şi ca sală de cursuri. Celelalte patru încăperi cuprindeau aparatura specială a lui Grosvenor.

Prin uşa deschisă ce ducea spre studioul lui de filme şi de înregistrări, văzu cu uimire că şi acesta fusese ocupat. Intră pe rînd în fiecare dintre cele patru încăperi. Trei dintre ele — studioul, laboratorul şi magazia de unelte — fuseseră ocupate. Invadatorii îngrămădiseră aparatele şi mobila din aceste încăperi în cea de-a patra încăpere, care era prevăzută cu numeroase dispozitive tehnice şi cu un mic depozit de materiale. Din această ultimă încăpere se putea trece, printr-o uşă, într-un coridor îngust. Grosvenor

îşi spuse, mîhnit, că pe acolo va trebui să intre, pe viitor, în secţia lui.

Stăpînindu-şi furia, începu să reflecteze, calm, la noua situaţie. Chimiştii se aşteptau, probabil, ca el să protesteze la director. Kent avea să exploateze, desigur, incidentul în scopuri electorale, deşi Grosvenor nu vedea cum. Şeful secţiei de chimie era, fireşte, convins că incidentul îi putea folosi în campania sa.

Grosvenor se întoarse, încet, în vestibul. Abia acum observă că recipientele acelea erau nişte maşini de fabricat hrană. Ingenioasă idee ! În felul acesta, se putea pretinde că încăperile erau în sfîrşit folosite cum trebuie, ceea ce nu se întîmplase pînă atunci. Era un plan de o perfidie rară.

Grosvenor nu se îndoia că motivul ocupării sediului său era antipatia pe care i-o purta Kent. Luînd deschis poziţie împotriva alegerii lui Kent, contribuise la agravarea acestei antipatii personale. Numai că atitudinea vindicativă a şefului secţiei de chimie se putea întoarce împotriva lui însuşi.

Cu oarecare abilitate, Grosvenor îl putea împiedica pe Kent să tragă foloasele pe care le aştepta.

Apropiindu-se de unul dintre chimişti, i se adresă astfel :

— Fii bun şi spune-le camarazilor dumitale că sînt încîntat de ocazia ce mi se oferă de a ridica nivelul de pregătire al personalului secţiei de chimie. Sper că n-aveţi nimic împotrivă să învăţaţi cîte ceva, fără a vă întrerupe lucrul.

Se îndepărtă apoi fără a aştepta vreun răspuns. Cînd îşi întoarse capul, văzu că omul îl urmărea din ochi şi-i veni să zîmbească. Intră foarte bine dispus în cabinetul tehnic. În sfîrşit se ivise prilejul de a folosi unele din metodele de învăţămînt pe care le stăpînea.

Dezordinea din cabinet era atît de mare, încît îi trebuiră cîteva minute ca să găsească gazul hipnotic pe care-l căuta. Lăzile şi aparatele îi fuseseră îngrămădite într-un spaţiu relativ strîmt. Îi mai trebui aproape o jumătate de ceas pentru a fixa un aparat

menit să slăbească presiunea gazului. După aceea, Grosvenor aduse butelia în vestibul, o vîrî într-un dulap cu grilaj, fixat în perete, deschise robinetul şi încuie repede uşa dulapului.

Un parfum vag se răspîndi în încăpere, amestecîndu-se cu efluviile chimice.

Grosvenor porni spre uşă, fluierînd încetişor, dar, cînd să iasă, fu oprit de unul dintre oamenii care asistaseră în ajun la conferinţa lui.

— Ce naiba faci aici ?

— În curînd n-o să mai simţi nimic deosebit, îi răspunse Grosvenor, foarte calm. Asta face parte din programul meu de educare a personalului vostru.

— Cine te-a rugat să ne educi ?

— Păi, domnule Malden, îi răspunse Grosvenor, cu prefăcută mirare, altfel nici nu mi-aş putea explica prezenţa voastră în secţia mea ! Şi izbucni în rîs, apoi adăugă : — Glumeam. E vorba doar de un dezodorizant. Nu vreau ca aerul de-aici să miroasă urît.

Grosvenor se depărtă şi se aşeză într-un colţ, pentru a observa reacţia oamenilor. Se aştepta ca, din cei cincisprezece tehnicieni, cel puţin cinci să răspundă total şi alţi cinci parţial la sugestiile gazului.

După ce-i observă cu atenţie timp de cîteva minute, Grosvenor ieşi din ascunzătoarea lui şi, apropiindu-se de unul dintre oameni, îi spuse în şoaptă, dar pe un ton ferm :

— Vino în baie peste cinci minute şi o să-ţi dau ceva. Pînă atunci, uită ce ţi-am spus.

Şi Grosvenor se îndreptă spre uşa care lega vestibulul de studioul de înregistrări. Privind peste umăr, văzu că Malden se apropie de tehnician şi-l întreabă ceva. Tehnicianul scutură din cap, sincer nedumerit.

— Nu cumva pretinzi că nu ţi-a vorbit ? ! exclamă Malden, mînios. Doar l-am văzut cu ochii mei !

— Eu unul n-am auzit nimic, îi răspunse tehnicianul, cu arţag.

În clipa aceea, Grosvenor zări în încăperea vecină un tînăr care părea suficient de influenţat, aşa încît

discuţia dintre cei doi nu-l mai interesă. Porni aşadar spre tînărul acela, cu un pas egal, şi-i spuse exact ceea ce-i spusese şi primului tehnician, atîta doar că în loc de cinci minute îi dădu cincisprezece minute.

În total, şase oameni se arătară îndeajuns de receptivi pentru a-l convinge pe Grosvenor că reuşita planului său era asigurată. Dintre ceilalţi nouă, trei — inclusiv Malden — avură o reacţie mai slabă. Grosvenor îi lăsă în pace : acum avea nevoie de oameni siguri, deşi mai tîrziu putea încerca să-i folosească şi pe ceilalţi, într-un alt mod.

Cînd primul tehnician intră în baie, Grosvenor îl întîmpină cu un zîmbet şi, arătîndu-i un fel de cornet acustic miniatural, îl întrebă :

— Ai mai văzut vreodată aşa ceva ?

— Ce-i asta ? întrebă omul, luînd în mînă micul obiect de cristal şi privindu-l cu mirare.

— Întoarce-te puţin şi o să ţi-l fixez în ureche, îi spuse Grosvenor. Iar după ce omul se supuse, Grosvenor adăugă, cu hotărîre în glas : Vei remarca, sînt convins, că partea exterioară a aparatului are culoarea obrazului omenesc. Cu alte cuvinte, nu poate fi văzută decît de foarte aproape. Dacă te întreabă cineva, îi poţi răspunde că-i un cornet acustic. După două-trei minute, nici dumneata n-o să-l mai simţi.

— Parcă nici acum nu-l simt, zise tehnicianul, aţîţat. Dar la ce foloseşte ?

— E un aparat de radio, îi explică Grosvenor şi adăugă, apăsînd pe fiece cuvînt : — Numai că nu vei şti niciodată ce anume spune. Cuvintele vor trece direct în inconştientul dumitale. Vei continua să auzi ce-ţi spun ceilalţi, vei putea sta de vorbă cu ei, de fapt, îţi vei vedea de treabă, la fel ca înainte, fără să simţi nimic neobişnuit. Nici măcar nu te vei gîndi.

— Ia te uită ! exclamă tehnicianul şi ieşi, clătinînd din cap.

Peste cîteva minute, sosi al doilea tehnician, iar Grosvenor îi fixă şi lui în ureche un aparat de radio minuscul. Făcu acelaşi lucru, pe rînd, cu toţi ceilalţi patru tehnicieni care i se păruseră mai receptivi.

Apoi, fredonînd încet, aduse o nouă butelie cu gaz hipnotic și o înlocui pe cea din dulap. De data aceasta, Malden și alţi patru dintre oamenii lui căzură într-o transă adîncă. Doi avură o reacţie slabă ; unul păru să-şi revină complet din uşoara amețeală provocată de primele emanaţii, iar un altul nu dădu nici un fel de semn.

Grosvenor hotărî să se mulţumească cu unsprezece dintre cei cincisprezece tehnicieni. Kent avea să fie neplăcut surprins de apariţia atîtor chimişti geniali.

Totuşi, victoria definitivă era încă departe. Pentru a o obţine, era probabil nevoie de un atac direct împotriva lui Kent însuși.

Grosvenor pregăti la repezeală o bandă magnetică pentru o emisiune experimentală destinată micilor aparate acustice şi începu să se plimbe printre oameni, pentru a vedea cum reacţionează. Patru dintre ei păreau tulburaţi de ceva. Grosvenor se apropie de unul dintre aceştia, care clătina mereu din cap.

— Ce-i cu dumneata ? îl întrebă.

— Aud o voce, rîse omul, stînjenit. Ce prostie !

— Se aude tare ?

— Nu. Parcă s-ar depărta, dar revine mereu...

— O să dispară, îl linişti Grosvenor. Creierul omenesc reacţionează uneori astfel cînd e suprasolicitat. Pun pariu că nu mai auzi vocea, acum, cînd îţi vorbesc şi nu te mai gîndeşti la ea.

Omul îşi lăsă capul pe un umăr, ca şi cum şi-ar fi încordat auzul.

— Da, a dispărut, zise el, răsuflînd uşurat. Începusem să mă cam neliniştesc.

Grosvenor îi linişti destul de uşor pe alţi doi tehnicieni, dar pe al treilea, care continua să audă vocea, fu nevoit să-l ia de-o parte și să-i scoată aparatul sub pretextul că vrea să-i examineze urechea. Omul avea probabil nevoie de o pregătire suplimentară.

Grosvenor le vorbi pe scurt celorlalți, apoi se întoarse, mulțumit, în cabinetul tehnic, unde pregăti o serie de benzi, reglîndu-le astfel, încît să emită din

sfert în sfert de oră cîte trei minute. Cînd ajunse din nou în vestibul, văzu că totul e în ordine şi-şi spuse că se putea bizui pe oamenii aceia. Ieşi aşadar pe coridor şi se îndreptă spre ascensoare.

Peste cîteva minute, intră în secţia matematicienilor şi ceru să-l vadă pe Morton. Spre uimirea lui, fu primit de îndată.

Pe Morton îl găsi instalat comod înapoia unui pupitru masiv. Directorul îi arătă un fotoliu, în care Grosvenor se grăbi să se aşeze.

Se afla pentru prima oară în biroul lui Morton, aşa că privi plin de curiozitate de jur împrejur. Încăperea părea spaţioasă şi un perete întreg era acoperit cu un ecran telescopic. În clipa aceea, ecranul era orientat spre spaţiu într-un unghiu ce lăsa să se vadă, de la un capăt la altul, uriaşa galaxie, în care Soarele nu era decît un firicel de praf. Se puteau vedea şi nenumărate stele care, deşi nu făceau parte din galaxie, se roteau o dată cu ea în spaţiu, strălucind prin ceaţa depărtării.

La vederea lor, Grosvenor îşi aminti că „Space Beagle“ trecea tocmai acum printr-un arhipelag de stele asemănător.

După formulele de politeţe obişnuite, îl întrebă pe Morton :

— Vom poposi cumva pe unul din aştrii acestui arhipelag ? Ce hotărîre s-a luat ?

— S-a hotărît să nu ne oprim, răspunse Morton, scuturînd din cap. Iar eu sînt de acord. Ne îndreptăm spre o altă galaxie şi n-are rost nă ne mai pierdem vremea — o să lipsim şi aşa destul de mult de acasă.

Morton se aplecă peste birou şi apucă o hîrtie, apoi se rezemă din nou de spătarul fotoliului şi spuse, cam abrupt :

— Am auzit că ai fost invadat.

Grosvenor zîmbi acru, gîndindu-se la satisfacţia pe care o încercaseră anumiţi membri ai expediţiei la auzul acestei veşti. Reuşise să-i facă pe unii dintre membrii expediţiei să-i simtă prezenţa îndeajuns de

mult pentru a se teme de posibilitățile ascunse în nexialism. Oamenii aceștia — fără a fi devenit, cu toții, partizanii lui Kent — nu ar fi aceptat o intervenție a lui Morton.

Grosvenor venise la director cu scopul de a se lămuri dacă acesta înțelegea situația. După ce-i povesti pe scurt cele întîmplate, îi spuse :

— Domnule Morton, te-aș ruga să-i ordoni lui Kent să se retragă.

De fapt, nu dorea cîtuși de puțin să se dea un asemenea ordin ; voia doar să-și dea seama dacă și Morton era conștient că situația devenise periculoasă.

Directorul îi răspunse, cu blîndețe în glas :

— În definitiv, ai un spațiu prea mare pentru un singur om. De ce să nu-l împarți cu o altă secție ?

În fața acestei atitudini neutre, Grosvenor se văzu nevoit să insiste :

— Să înțeleg oare că, la bordul acestei nave, orice șef de secție are posibilitatea de a ocupa spațiul unei alte secții, fără a obține în prealabil autorizația conducerii ?

Morton nu-i răspunse numaidecît. Jucîndu-se cu un creion, rămase tăcut cîtva timp, apoi rosti, cu un zîmbet dezabuzat :

— Am impresia că înțelegi greșit poziția mea. Înainte de a lua o hotărîre privind vreun șef de secție, trebuie să mă consult cu ceilalți șefi de secții. Să presupunem că aș înscrie această chestiune pe ordinea de zi și că adunarea ar hotărî să-i acorde lui Kent permisiunea de a ocupa spațiul, pe care l-a și ocupat în secția dumitale. Rezultatul ar fi permanentizarea situației. M-am gîndit că nu ți-ar face plăcere să-ți vezi definitiv limitat spațiul, încheie Morton, cu un surîs complice.

Grosvenor îi întoarse zîmbetul, mulțumit că-și atinsese scopul.

— Mă bucur că am sprijinul dumitale în această problemă. Pot să mă bizui, deci, pe dumneata, că nu-l vei lăsa pe Kent să înscrie chestiunea pe ordinea de zi ?

Morton nu se arătă de fel surprins de această bruscă schimbare de atitudine, ci spuse, cu vădită satisfacție :

— Ordinea de zi depinde în bună măsură de mine. Cei din secția mea o pregătesc, iar eu o prezint. Șefii de secții pot vota pentru introducerea cererii lui Kent pe ordinea de zi a unei viitoare ședințe, dar nu și pe ordinea de zi a ședinței în curs.

— Pe cîte înțeleg, spuse Grosvenor, Kent a și cerut aprobarea pentru a prelua patru din încăperile secției mele ? !

Morton dădu din cap. Punînd la loc hîrtia pe care o luase de pe birou, apucă un cronometru și-l privi, gînditor.

— Viitoarea ședință are loc peste două zile. Iar următoarele, din săptămînă în săptămînă, dacă nu cumva mă voi hotărî să le amîn. Cred că aș putea să anulez fără nici o dificultate ședința programată de azi în douăsprezece zile, spuse el ca și cum ar fi gîndit cu glas tare. Și, punînd la loc cronometrul, se ridică brusc și adăugă : Vei avea astfel un răgaz de douăzeci și două de zile ca să te aperi !

Grosvenor se ridică încetișor din fotoliu. Nu voia să facă nici un comentariu asupra „răgazului“ ce i se acorda. Deocamdată, acesta i se părea mai mult decît suficient, dar n-avea rost să i-o spună lui Morton. Ar fi putut crede că se gîndește numai la el. Trebuia să-și recapete controlul asupra propriei sale secții sau, dacă nu, să se recunoască învins.

— Aș dori să-ți mai spun ceva, rosti el într-un tîrziu. Cred că am și eu dreptul să comunic direct cu ceilalți șefi de secții atunci cînd port costumul spațial.

— Sînt sigur că a fost o simplă scăpare din vedere, îi răspunse Morton, zîmbind. Voi avea grijă să fie remediată.

Se despărțiră, strîngîndu-și mîinile. Intorcîndu-se spre secția lui, Grosvenor își spuse că nexialismul începe să cîștige teren, deși pe căi ocolite.

Cînd intră în vestibul, rămase surprins văzîndu-l pe Siedel într-un colţ, de unde-i supraveghea pe chimişti. Psihologul îl observă şi se apropie de el, spunîndu-i :

— Tinere, nu crezi că treaba asta e cam imorală ?

Grosvenor îşi dădu seama, nu fără oarecare nelinişte, că Siedel ghicise natura experienţei la care-i supusese pe chimişti.

— Da, domnule, se grăbi el să-i răspundă, fără să-şi trădeze neliniştea. E ceva cu totul imoral. Încerc exact acelaşi sentiment pe care l-ai încerca şi dumneata dacă ţi-ai vedea invadată secţia, prin încălcarea flagrantă a drepturilor dumitale legale.

„Ce-o fi căutînd aici ? se întrebă el în gînd. L-o fi rugat Kent să facă o anchetă ?“

Siedel era un bărbat voinic, cu nişte ochi negri, strălucitori.

— Nu m-ai înţeles bine, îi spuse el, mîngîindu-şi bărbia. Dar îmi dau seama că te consideri în legitimă apărare.

Grosvenor îşi schimbă tactica.

— Te referi la metoda de învăţămînt pe care o aplic acestor oameni ? îl întrebă el.

Nu simţea nici o mustrare de cuget. Oricare ar fi fost motivele prezenţei lui Siedel aici, trebuia cu orice preţ să o folosească în propriul său interes. Speranţa de care se agăţa era să-i provoace psihologului un conflict interior, pentru a-l face neutru în lupta dintre el însuşi şi Kent.

— Da, recunoscu Siedel, cu o undă de ironie în glas. La rugămintea domnului Kent, i-am examinat pe acei membri ai secţiei sale al căror comportament i se părea anormal. Acum, e de datoria mea să-i comunic domnului Kent diagnosticul meu.

— De ce ? îl întrebă Grosvenor, foarte serios. Domnule Siedel, secţia mea a fost invadată de un om care mă duşmăneşte pentru că am declarat deschis că nu voi vota pentru el. De vreme ce a acţionat contrar legilor în vigoare la bordul acestei nave,

am tot dreptul să mă apăr cum pot. Te rog, de aceea, să rămîi neutru în acest conflict pur personal.

— Nu înțelegi, replică Siedel, încruntînd din sprîncene. Mă aflu aici în calitatea mea de psiholog. Constat că i-ai hipnotizat pe acești oameni fără permisiunea lor, ceea ce mi se pare cu totul imoral. Mă miră că te așteptai să mă asociez la o asemenea faptă.

— Te asigur că morala mea personală e la fel de strictă ca și a dumitale. Deși i-am hipnotizat pe acești oameni fără permisiunea lor, n-am profitat de ocazie pentru a le face vreun rău, cît de mic. De aceea, nu văd pentru ce ar trebui să te simți obligat să-i ții partea lui Kent.

— Pretinzi că-i doar un conflict între dumneata și Kent ? îl întrebă Siedel, încruntat.

— În esență, da, răspunse Grosvenor, ghicind ce-avea să urmeze.

— Și totuși, nu pe Kent l-ai hipnotizat, ci pe alții care n-au nici o vină !

Grosvenor își aminti cum se comportaseră cei patru chimiști la conferința lui. Nu toți fuseseră „nevinovați".

— Nu voi discuta acum cu dumneata pe această temă, spuse el. Ți-aș putea răspunde că, de cînd e lumea, majoritatea celor ce nu gîndesc a plătit scump pentru supunerea oarbă în fața unor conducători, cărora le executau ordinele fără a se osteni să le cerceteze motivele. Dar prefer să-ți pun o întrebare.

— Poftim.

— Ai intrat în cabinetul meu tehnic ?

Siedel dădu din cap fără să spună nimic.

— Ai văzut benzile ?

— Da.

— Ai văzut ce teme tratează ?

— Teme legate de chimie.

— Altceva nici nu le predau, zise Grosvenor. Îmi concep secția ca pe-un centru de educație. Cei ce intră cu forța aici primesc, cu sau fără voia lor, o anumită educație.

— Mărturisesc că nu văd cum vei putea scăpa de ei în felul acesta, spuse Siedel. Totuşi, voi fi bucuros să-i raportez domnului Kent despre acţiunile dumitale. Cred că n-ar putea avea nimic împotrivă ca oamenii lui să înveţe mai multă chimie.

Grosvenor tăcu. Ştia bine că domnul Kent nu va fi tocmai fericit cînd va vedea că nişte subalterni de-ai lui vor ajunge, curînd, să posede la fel de multe cunoştinţe ca şi dînsul în propria-i specialitate.

Cînd Siedel ieşi pe coridor, Grosvenor îl urmări cu privirea, spunîndu-şi, cam mîhnit, că va trebui să-şi schimbe planul, deoarece psihologul nu va întîrzia să-l informeze pe Kent. Era însă prea devreme pentru a recurge la măsuri drastice de autoapărare. O acţiune hotărîtă, energică ar fi putut produce la bord tocmai situaţia pe care voia s-o preîntîmpine. Deşi avea unele rezerve în legătură cu teoria ciclică a istoriei, admitea că toate civilizaţiile cunoscute trecuseră prin acelaşi proces — naştere, îmbătrînire şi moarte. Înainte de a lua noi măsuri, era preferabil să stea de vorbă cu Korita, ca să-l întrebe ce capcane ar fi putut să-l pîndească pe drum.

Îl găsi pe savantul japonez în biblioteca *B*, situată undeva în fundul navei, la acelaşi etaj cu secţia de nexialism. Korita tocmai ieşea, iar Grosvenor îl însoţi şi-i vorbi fără nici o introducere despre problema ce-l frămînta.

Korita nu-i răspunse numaidecît. Abia cînd ajunseră la celălalt capăt al coridorului, îi spuse, cu îndoială în glas :

— Sînt sigur, prietene, că-ţi dai seama cît de greu este să rezolvi o anumită problemă pe baza unor generalizări, căci teoria ciclică a istoriei nu oferă decît generalizări.

— Totuşi, unele analogii poate că mi-ar putea fi de folos, stărui Grosvenor. Din ceea ce am citit pe această temă, am înţeles că ne aflăm în faza tîrzie, în „iarna“ civilizaţiei noastre. Cu alte cuvinte, sîntem pe cale să săvîrşim erorile ce ne vor duce la

pieire. Deşi eu am părerile mele, te-aş ruga totuşi să-mi vorbeşti despre această problemă.

— Voi încerca să-ţi explic pe scurt, spuse Korita, scuturînd din umeri. Conform acestei teorii, fazele tîrzii, sau „hibernale“, ale civilizaţiilor au ca principală trăsătură comună faptul că individul înţelege din ce în ce mai clar esenţa fenomenelor. Oamenii resping explicaţiile bazate pe superstiţii sau teorii supranaturale asupra a ceea ce se petrece în minţile şi în trupurile lor, ca şi în lumea înconjurătoare. Acumularea treptată a cunoştinţelor face ca pînă şi minţile cele mai simple să înţeleagă, în sfîrşit, şi să respingă pretenţiile unei minorităţi la o aşa-zisă „superioritate ereditară“. Începe atunci o implacabilă luptă pentru afirmarea personalităţii.

Korita tăcu o clipă, apoi continuă :

— Această luptă constituie elementul cel mai caracteristic al perioadelor „hibernale“. Din fericire, sau din nefericire, lupta se desfăşoară de obicei în cadrul unui sistem de legi, care tinde să protejeze minoritatea privilegiată.

Mai devreme sau mai tîrziu, un grup sfîrşeşte prin a se ridica deasupra celorlalte. Odată ajunşi la putere, conducătorii restabilesc „ordinea“ într-un mod atît de sîngeros, încît masele se supun înfricoşate. Şi astfel, progresăm rapid spre sistemul castelor din străvechea Indie şi spre alte sisteme sociale, cum ar fi cel existent la Roma prin anul 300 al erei noastre. Individul ocupă, din naştere, o anumită poziţie socială şi nu se poate ridica deasupra ei... Spune-mi, te rog, această scurtă trecere în revistă îţi este de vreun folos ?

— Îţi repet că încerc să rezolv problema pe care mi-a pus-o Kent, în aşa fel încît să nu cad în păcatul săvîrşit de oamenii egoişti ai civilizaţiilor tîrzii despre care vorbeai. Vreau să ştiu dacă e cazul să sper că mă pot apăra fără a agrava conflictele existente la bordul navei noastre.

— Dacă vei reuși, va fi o victorie unică, răspunse Korita, surîzînd. Istoricește problema n-a fost pînă acum rezolvată global. Îți doresc noroc, tinere !

În clipa aceea se petrecu un lucru extraordinar.

9

Se opriseră în fața „camerei de sticlă“ care, de fapt, nu era de sticlă, și nici cameră propriu-zis nu era, ci un fel de nișă în peretele exterior al coridorului, cu o enormă placă turnată dintr-un metal atît de transparent, încît dădea impresia că-i una cu peretele.

Dincolo de placa asta se întindeau tenebrele spațiului.

Grosvenor observase, distrat, că nava ajunsese la marginea micului arhipelag de stele ; se mai vedeau doar cîțiva din miile de sori ai galaxiei. Dădu să deschidă gura pentru a-i spune lui Korita că i-ar face plăcere să mai stea de vorbă cu el, dar nu putu spune nimic. Drept în fața lui, pe „sticla“ aceea, apăruse imaginea tulbure a unei femei cu o pălărie de pene pe cap. Imaginea pîlpîia, ca flacăra unei lumînări. Grosvenor simți că mușchii oculari i se contractă peste măsură. O clipă, nu mai știu ce-i cu el. Apoi, i se păru că aude zgomote și că vede fulgere. Era o senzație dureroasă. „Halucinații hipnotice !“ își spuse, într-o străfulgerare ce-l făcu să se înfioare.

Gîndul acesta îl salvă. Educația nexialistă primită îi îngăduia să respingă spontan asemenea imagini hipnotice. Răsucindu-se pe călcîie, răcni în telecomunicatorul cel mai apropiat :

— Nu vă uitați la imagini ! Sînt hipnotice ! Sîntem atacați !

Dînd să plece, se izbi de trupul lui Korita, care leșinase. Se lăsă în genunchi și strigă :

— Korita, mă auzi ?

— Da !

— Nu te supui decît instrucţiunilor mele, ai înţeles ?

— Da.

— Începi să te destinzi, să uiţi. Eşti calm. Imaginile prind să se şteargă, iată, au şi dispărut ! Cu totul ! Înţelegi ? Au dispărut cu totul !

— Înţeleg.

— Ele nu te mai pot tulbura. De fapt, ori de cîte ori vezi o imagine, îţi aduce aminte de o scenă plăcută de-acasă. E clar ?

— Foarte clar.

— Acum începi să te trezeşti. O să număr pînă la trei. Cînd o să spun „trei", o să fii treaz de-a binelea. Unu... doi... trei ! Trezeşte-te !

Korita deschise ochii.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă el, cu uimire în glas.

Grosvenor îi explică în grabă, apoi îi spuse :

— Şi acum, urmează-mă ! Imaginea luminoasă îmi stăruie în ochi, în ciuda puterii mele de contrasugestie.

Grosvenor îl trase pe arheolog după el pe coridor, spre secţia de nexialism. La primul colţ, fură nevoiţi să se oprească— un trup zăcea întins pe podea.

Grosvenor îl lovi, destul de tare, ca să-l trezească.

— Mă auzi ? îl întrebă pe cel căzut.

— Da, zise omul, tresărind.

— Ascultă, ascultă. Imaginile luminoase nu mai au nici o putere asupra dumitale. Ridică-te ! Eşti treaz.

Omul se ridică şi se repezi gesticulînd la Grosvenor. Aceasta se feri în lături, astfel încît omul alergă mai departe, orbeşte, fără să-şi întoarcă privirea, deşi Grosvenor îl striga.

— Cred că l-am trezit prea tîrziu ! oftă nexialistul, apucîndu-l de braţ pe Korita.

Japonezul scutură din cap, buimăcit, şi-şi îndreptă privirea spre perete. Din vorbele pe care le rosti,

Grosvenor înțelese că eforturile de a-l sugestiona nu fusesersă încununate de un succes deplin.

— Ce sînt aceste imagini ? întrebă Korita.

— Nu te uita la ele ! îi porunci Grosvenor, deși îi venea lui însuși foarte greu să nu le privească.

Trebuia să clipească mereu din ochi pentru a para semnalele luminoase emise de imaginile de pe pereți. La început, avusese impresia că-i înconjurat de imagini, dar observă curînd că siluetele femeiești — unele duble, ceea ce era foarte bizar — ocupau zonele transparente sau translucide ale pereților. Deși existau sute de zone de acest fel, ele erau totuși limitate.

Din loc în loc, întîlneau alte victime, înșirate pe coridoare. De două ori dădură peste niște oameni treji. Unul îi privi cu un aer absent și nu se dădu la o parte din calea lor. Celălalt scoase un țipăt, își apucă arma și trase. Raza ucigașă scăpără, izbindu-se de perete, alături de Grosvenor. Acesta reuși totuși să-l dezarmeze pe agresor, doborîndu-l cu un pumn. Omul — un partizan al lui Kent — îi aruncă o privire rea, mîrîind :

— Spion afurisit ! O să-ți arătăm noi ție !

Deși intrigat de purtarea bizară a individului, Grosvenor merse mai departe, dar pe măsură ce se apropia de secția de nexialism, simțea că-i sporește neliniștea. Dacă un chimist putea fi stimulat atît de ușor să-l urască, la ce grad de ură vor fi ajuns ceilalți cincisprezece care-i invadaseră secția ?

Răsuflă ușurat cînd îi văzu pe toți întinși pe podea, în nesimțire. După ce făcu rost, în grabă, de două perechi de ochelari negri — una pentru el și alta pentru Korita — îndreptă un baraj de raze luminoase asupra pereților, tavanelor și podelelor. Imaginile se șterseră numaidecît.

Grosvenor merse apoi în cabinetul tehnic și începu să împartă, prin radio, ordine oamenilor pe care îi hipnotizase. Prin ușa deschisă, putu urmări reacția a doi dintre ei : nu păreau să-l asculte. După vreo cinci minute, își dădu seama că imaginile hip-

notice ale atacatorilor puseseră stăpînire pe minţile acestor oameni, zădărnicind efectul cuvintelor pe care le-ar fi putut rosti el. Exista chiar posibilitatea ca ei să se trezească foarte curînd şi să se năpustească asupra lui.

Cu ajutorul lui Korita, îi tîrî pînă în baie şi-i încuie înăuntru. Un lucru era de pe acum evident şi anume că atacatorii folosiseră o hipnoză mecanic-vizuală de o asemenea forţă, încît i-ar fi putut cădea el însuşi victimă, dacă nu ar fi acţionat prompt. Dar ceea ce se petrecuse nu se limita la o simplă viziune. Atacatorii încercaseră să-i controleze, prin imagine, creierul. Grosvenor era la curent cu toate experienţele făcute în acest domeniu, aşa că ştia — deşi atacatorii păreau să o ignore — că sistemul nervos al omului nu putea fi dirijat de altcineva decît cu ajutorul unui encefalostat sau al unui aparat asemănător.

Din ceea ce era cît pe aci să păţească el însuşi, deducea că ceilalţi oameni fuseseră precipitaţi într-un somn adînc, sau că, din pricina halucinaţiilor, nu mai ştiau ce fac.

Nu-i rămînea decît să se ducă la postul de control şi să pună în mişcare ecranul energetic al navei. Oricare ar fi fost sursa atacului — fie o altă navă, fie vreo planetă — ecranul ar fi neutralizat efectiv undele trimise de inamic.

Grosvenor se strădui din răsputeri să pună în funcţiune cîteva proiectoare mobile, capabile să intercepteze imaginile, în drumul lui spre postul de control. Tocmai fixa ultimul contact cînd simţi o uşoară ameţeală, care se risipi însă numaidecît. Era senzaţia pe care o încerca de obicei după o schimbare bruscă a direcţiei navei.

„Nu cumva direcţia navei fusese schimbată ?“ se întrebă şi-şi făgădui să verifice... mai tîrziu.

— Vreau să fac o experienţă, îi spuse el lui Korita. Te rog să rămîi aici.

Grosvenor îşi transportă proiectoarele într-un coridor din apropiere şi le aşeză pe platforma din fund

a unei camionete cu tracţiune electrică. Se urcă apoi la volanul camionetei şi porni spre ascensoare.

Trecuseră vreo zece minute de cînd văzuse prima imagine.

Coti pe coridorul ce ducea spre ascensoare cu o viteză de douăzeci şi cinci de mile pe oră, o viteză destul de mare într-un spaţiu atît de îngust. În nişa din faţa ascensoarelor, doi oameni erau încleştaţi într-o luptă pe viaţă şi pe moarte. Nici nu-l băgară în seamă pe Grosvenor, într-atît de preocupaţi erau să se bată, icnind şi înjurînd. Luminile proiectate de el nu părură să le stingă ura. Erau adînc scufundaţi în halucinaţia lor, oricare ar fi fost aceasta.

Grosvenor intră cu camioneta în ascensorul cel mai apropiat şi apăsă pe butonul de coborîre. Începuse să spere că nu va găsi pe nimeni în camera de control.

Speranţa i se spulberă, însă, chiar în clipa cînd ajunse în dreptul coridorului principal : acesta era plin de oameni. Se ridicaseră baricade, iar în aer plutea un miros caracteristic — de ozon. Armele pocneau, fumegînd. Grosvenor privi cu atenţie prin grilajul ascensorului, încercînd să priceapă ce se întîmplă. Situaţia era foarte gravă. Cele două intrări ale postului de control erau blocate de zeci de tractoare electrice răsturnate, înapoia cărora stăteau ghemuiţi o mulţime de oameni în uniforme militare. Grosvenor îl zări printre aceştia pe căpitanul Leeth, iar la celălalt capăt îl recunoscu pe Morton, ascuns înapoia baricadei unuia din grupurile de atacatori.

Totul era cît se poate de clar. Ostilitatea, reprimată pînă mai adineaori, izbucnise făţiş, aţîţată de imaginile acelea. Oamenii de ştiinţă trecuseră la atac împotriva militarilor, pe care-i urau de mult, în neştire. La rîndul lor, militarii se simţeau în sfîrşit liberi să-şi exprime furia şi dispreţul faţă de savanţi.

Grosvenor ştia însă că nu acestea erau sentimentele reale ale unora şi ale altora. În mod normal, mintea omenească ţine în cumpănă nenumărate impulsuri contrarii, încît omul izbuteşte să-şi trăiască

viața fără să se lase dominat exclusiv de un sentiment sau altul. Echilibrul acesta complicat fusese rupt în cazul de față ; ca urmare, o întreagă expediție era în pericol de a fi distrusă de un inamic al cărui scop nu putea fi decît bănuit.

În orice caz, căile de acces spre postul de control erau blocate. Grosvenor se retrase, în silă, spre propria lui secție.

Korita îl întîmpină în prag, exclamînd :

— Privește !

Și-i arătă spre un ecran de pe perete care era în legătură directă cu cabina de comandă aflată în partea din față a navei. Pe ecran apăruseră o serie de linii subțiri, extrem de încîlcite la prima vedere. Privind cu atenție, Grosvenor observă că nava descrie o curbă largă, care părea s-o orienteze spre o stea albă, strălucitoare. Exista în cabina de comandă un servomecanism care regla periodic direcția navei, în funcție de traiectoria stabilită.

— Crezi că-i opera inamicului ? îl întrebă Korita.

Grosvenor clătină din cap, mai mult uimit decît alarmat. Judecînd după dimensiunile, luminozitatea și spectrul ei, steaua aceea se afla la o distanță de circa patru ani-lumină. Nava străbătea cam un an-lumină în cinci ore, dar viteza ei părea să se accelereze. Un calcul sumar îi îngădui lui Grosvenor să conchidă că nava ar putea ajunge în aproximativ unsprezece ore în vecinătatea stelei.

Cu o mișcare bruscă, deconectă ecranul. Îl străfulgerase gîndul că cel care schimbase direcția navei urmărea, poate, distrugerea ei. În acest caz, rămîneau numai vreo zece ore, timp în care catastrofa putea fi evitată.

Deși în clipa aceea nu avea nici un plan în minte, Grosvenor își spunea că numai un atac împotriva inamicului, cu ajutorul hipnotismului, putea fi eficace.

Între timp, trebuia să încerce încă o dată să pătrundă în camera de control. Pentru asta, însă, avea nevoie de un aparat care să poată acționa direct

asupra celulelor cerebrale. Existau mai multe aparate de acest fel, dar mai toate puteau fi folosite doar în scopuri medicale. Singura excepţie o constituia encefalostatul, un aparat ce putea fi folosit la transmiterea unor impulsuri de la un creier la altul.

Deşi ajutat de Korita, lui Grosvenor îi trebuiră multe minute pentru a pune la punct unul din aceste aparate, şi alte cîteva minute pentru a-i verifica buna funcţionare. Fiind un aparat extrem de delicat, trebui să-l aşeze pe o saltea cu arcuri, în camioneta aceea. Toate aceste operaţiuni îi luară treizeci şi şapte de minute.

După aceea, avu o discuţie scurtă, dar destul de aprinsă, cu arheologul japonez, care ar fi vrut să-l însoţească. În cele din urmă, Korita consimţi să rămînă locului, pentru a păzi baza de operaţiuni.

Grosvenor porni cu camioneta spre camera de control, avînd grijă să nu zdruncine encefalostatul. Viteza redusă îl enerva, dar îi îngăduia în schimb să observe schimbările ce se petrecuseră între timp.

Nevăzînd decît foarte puţini oameni căzuţi în nesimţire, îşi spuse că mai toţi ceilalţi se treziseră din transa hipnotică. Era un fenomen obişnuit în hipnotism. Acum, oamenii aceia erau supuşi altor stimuli, probabil pentru a-i face să acţioneze sub impulsul unor porniri îndelung înfrînate. Nişte oameni care, în mod normal, nutriseră unii faţă de alţii doar o vagă antipatie, o vedeau transformată brusc într-o ură sîngeroasă. Ceea ce era îngrozitor, era faptul că nici nu-şi dădeau seama de această schimbare. Căci echilibrul mintal al oamenilor putea fi rupt fără ştirea lor, fie prin transplantarea într-un mediu neprielnic, fie printr-un atac de felul aceluia care fusese dezlănţuit împotriva navei. Şi într-un caz şi în celălalt, oamenii se comportau ca şi cum noile lor convingeri ar fi fost la fel de adînc înrădăcinate în ei ca şi cele vechi.

Grosvenor deschise uşa ascensorului în dreptul postului de control, dar se trase repede înapoi. Un

aruncător de flăcări își trimitea limbile de foc de-a lungul coridorului. Pereții metalici ardeau, cu un zgomot șuierător. Grosvenor putu zări cadavrele a trei oameni. Deodată, auzi o explozie puternică și flăcările conteniră. Un fum albastru întunecă aerul și o căldură înăbușitoare se răspîndi pe coridor. Dar și fumul și căldura dispărură peste cîteva secunde. Era limpede că sistemul de ventilație, măcar el, continua să funcționeze.

Grosvenor privi cu luare-aminte : coridorul părea pustiu. Deodată, însă, îl zări pe Morton, pe jumătate ascuns într-o nișă, cu cîțiva pași mai încolo. Aproape în același timp îl văzu și Morton pe el și-i făcu semn să se apropie. Grosvenor șovăi, apoi își dădu seama că trebuia să riște. Ieși așadar cu camioneta din ascensor și străbătu ca fulgerul spațiul ce-l despărțea de Morton. Acesta îl întîmpină, plin de nerăbdare :

— Ești omul de care aveam nevoie ! Trebuie neapărat să-i smulgem căpitanului Leeth controlul asupra navei, înainte ca grupul lui Kent să-și poată organiza atacul.

Morton avea privirea clamă și lucidă a unui om care luptă pentru dreptate și nu părea să considere necesară o explicație.

— Avem nevoie de ajutorul dumitale, mai ales împotriva lui Kent, urmă el. Chimiștii lui ne-au atacat cu o substanță pe care n-am mai văzut-o pînă acum. Deocamdată, ventilatoarele noastre au respins această substanță, trîntindu-le-o în obraz, numai că au început să-și instaleze propriile lor ventilatoare. Marea noastră problemă este următoarea : vom avea oare răgazul de a-l învinge pe Leeth înainte ca grupul lui Kent să ne atace cu toate forțele sale ?

Problema timpului îl preocupa și pe Grosvenor. Își duse discret mîna dreaptă la încheietura celei stîngi și atinse comutatorul care controla banda magnetică a encefalostatului.

— Am un plan, domnule director. Cred că ar putea fi eficace împotriva inamicului, spuse el îndreptînd encefalostatul spre Morton.

Acesta îi răspunse, fără să ridice privirea :

— Ai adus cu dumneata un encefalostat şi l-ai pus în funcţiune. Ce urmăreşti să obţii ?

Grosvenor rămase cu gura căscată : nu se aşteptase ca Morton să fie familiarizat cu aceste aparate. Se gîndi totuşi că ar putea încerca să folosească aparatul.

— Da, aş vrea să utilizeze encefalostatul, recunoscu el.

Morton şovăi o clipă, apoi spuse :

— Judecînd după gîndurile ce-mi vin în minte, este pe punctul de a emite...

Se opri, apoi adăugă, aţîţat :

— E foarte bine ! Dacă ai izbuti să-i faci să creadă că am fost atacaţi din afară...

Nu-şi sfîrşi fraza, ci se adînci din nou în gînduri, mijindu-şi ochii şi ţuguindu-şi buzele. În cele din urmă spuse :

— Căpitanul Leeth a încercat de două ori să cadă la învoială cu mine. Acum mă voi preface că accept, iar dumneata te vei duce la oamenii lui, cu aparatul ăsta al dumitale. Vom trece la atac, în clipa cînd ne vei da semnalul. Îţi dai seama, continuă el pe un ton demn, că n-aş duce tratative cu Kent sau cu Leeth decît în măsura în care mi-ar folosi la dobîndirea victoriei. Sper că înţelegi, nu-i aşa ?

Grosvenor îl găsi pe căpitanul Leeth în camera de control. Căpitanul îl întîmpină cu o cordialitate cazonă :

— Lupta asta dintre savanţi ne-a pus pe noi, militarii, într-o situaţie penibilă. Sîntem nevoiţi să apărăm camera de control şi sala maşinilor, pentru a ne face astfel datoria faţă de expediţia noastră. Este exclus, desigur, să-i lăsăm pe unii sau alţii să cîştige, adăugă el scuturînd cu gravitate din cap. În ultimă instanţă noi, militarii, sîntem gata să ne jertfim pen-

tru a împiedica victoria vreuneia dintre cele două tabere.

Explicaţia căpitanului îl uimi pe Grosvenor. Se întrebase, pînă atunci, dacă nu cumva tocmai Leeth schimbase direcţia navei, îndreptînd-o spre astrul acela. Căpitanul îi confirma acum, cel puţin parţial, această bănuială. Căpitanul pornea, pare-se, de la ideea că victoria unuia sau altuia dintre grupuri era de neconceput ; de la această idee, pînă la ideea că întreaga expediţie trebuia să fie sacrificată, nu era probabil decît un pas, un pas foarte mic.

Grosvenor îşi îndreptă, discret, encefalostatul spre căpitanul Leeth.

Unde cerebrale, pulsaţii rapide transmise de la axoni, la dendrite, de la dendrite la axoni, pe un itinerariu dinainte stabilit, dependent de asociaţiile anterioare. Era un proces care se desfăşura la nesfîrşit în interiorul creierului omenesc, printre cele douăzeci de milioane de celule nervoase ale sale. Fiecare celulă îşi avea propriul echilibru electrocoloidal, rezultat dintr-un joc complicat între tensiunile şi impulsurile primite. Abia după mulţi ani de cercetări fuseseră, treptat, puse la punct nişte aparate capabile să detecteze cu oarecare precizie sensul fluxului de energie din interiorul creierului.

Primul encefalostat fusese un urmaş direct al faimosului electroencefalograf. Dar rostul lui era contrariul celui al electroencefalografului, şi anume de a furniza unde cerebrale artificiale de diverse tipuri. Cu ajutorul acestui aparat, puteai stimula orice parte a creierului cuiva, stîrnind astfel gînduri, emoţii şi vise, sau chiar amintiri îngroapte adînc în memoria respectivului. Nu era, în sine, un instrument de dominaţie. Subiectul îşi păstra personalitatea. Totuşi, aparatul putea transmite impulsurile cuiva, unei alte persoane. Şi cum impulsurile variau în funcţie de gîndurile persoanei emitente, persoana ce le primea era influenţată într-un mod foarte capricios.

Căpitanul Leeth, care nu observase prezența aparatului, nu-și dădu așadar seama că gîndurile nu-i mai aparțineau.

— Bombardamentul de imagini la care este supusă nava face din cearta savanților o trădare de neiertat, spuse el și reluă, după o clipă de tăcere : Iată planul meu.

Planul acesta prevedea folosirea aruncătoarelor de flăcări, sporirea tensiunii musculare prin accelerarea vitezei de zbor, precum și exterminarea parțială a ambelor grupuri de savanți. Căpitanul Leeth nici nu pomeni de inamicul din afară și nu păru să-și dea seama că-și dezvăluia planul în fața unui emisar al taberei adverse. În încheiere, îi spuse lui Grosvenor:

— Voi avea nevoie de serviciile dumitale. Ca nexialist, care ai o imagine de ansamblu asupra relațiilor dintre diverse științe, poți juca un rol decisiv împotriva celorlalți savanți...

Descurajat și obosit, Grosvenor se dădu bătut. Prea era mare haosul ca să-i poată veni de hac de unul singur. Oriîncotro își îndrepta privirile, vedea numai oameni înarmați. Zărise peste douăzeci de cadavre. Dintr-un moment într-altul, armistițiul fragil încheiat între căpitanul Leeth și directorul Morton putea fi sfîșiat de flăcările aruncătoarelor. Chiar în clipa aceea auzi uruitul ventilatoarelor puse în funcțiune de Morton pentru a respinge atacul lui Kent.

Grosvenor se întoarse, oftînd, spre căpitanul Leeth și-i spuse :

— Am nevoie de niște instrumente din propria-mi secție. N-ai vrea să mă conduci pînă la ascensoarele de serviciu ? M-aș putea întoarce aici în cinci minute.

Peste cîteva minute, Grosvenor intra cu camioneta pe ușa din dos a secției sale. Acum știa precis ce avea de făcut. Planul care la început i se păruse cam fantezist i se impunea acum ca singurul realizabil.

Trebuia să-i atace pe agresorii străini cu propriile lor arme hipnotice, lovind în miriadele lor de imagini.

10

Grosvenor își începu pregătirile de luptă sub privirile curioase ale lui Korita. La un moment dat, în timp ce fixa niște dispozitive electrice la encefalostat, Korita se apropie și-l privi în tăcere. Japonezul părea să-și fi revenit pe deplin din șocul suferit.

Grosvenor își tot ștergea fața nădușită. Și totuși nu era cald, temperatura din încăpere era normală. Cînd își termină pregătirile, își dădu seama că trebuie să se oprească puțin, pentru a-și analiza starea de neliniște. După o clipă de gîndire își spuse că de vină era faptul că nu știa destul despre inamic.

Nu ajungea că avea o ipoteză asupra modului cum acționa inamicul. Trebuia să dezlege taina acestui inamic, care se înfățișa sub forma unor siluete și chipuri femeiești, uneori duble. Grosvenor simțea nevoia să acționeze pe o bază logică solidă. Planul lui putea avea sorți de izbîndă doar printr-o cunoaștere temeinică a dușmanului.

Se întoarse spre Korita și-l întrebă :

— În ce stadiu de civilizație crezi că s-ar putea afla aceste ființe ?

Arheologul se așeză într-un fotoliu și-i spuse, țuguindu-și buzele :

— Aș dori să-ți cunosc planul.

Japonezul păli la auzul detaliilor descrise de Grosvenor și nu se putu opri să-l întrebe, aparent fără legătură :

— Cum se face că m-ai putut salva pe mine, dar nu și pe ceilalți ?

— În cazul dumitale am putut interveni fără întîrziere. Sistemul nervos al omului învață prin re-

petare. Dumitale, imaginile lor luminoase nu-ţi apăruseră la fel de des ca celorlalţi.

— Nu exista oare nici o posibilitate de a evita această catastrofă ? întrebă Korita, pe un ton sumbru.

— Dacă toţi membrii expediţiei ar fi primit o educaţie nexialistă, această posibilitate ar fi existat, pentru că educaţia nexialistă dezvoltă şi rezistenţa la hipnoză, printr-o cunoaştere nemijlocită a fenomenului. Dar te rog, domnule Korita, să-mi răspunzi la întrebarea pe care ţi-am pus-o : în ce stadiu al istoriei se află aceste fiinţe ?

Fruntea arheologului era brobonată de sudoare.

— Prietene, nu-mi poţi cere să fac de pe acum generalizări. Ce ştim noi despre aceste fiinţe ?

Grosvenor înjură în gînd : înţelegea nevoia arheologului de a discuta, dar timpul trecea în mod primejdios.

— Nişte fiinţe capabile, ca acestea, să folosească hipnoza de la distanţă sînt probabil în stare să-şi stimuleze reciproc creierii, adică să practice exact genul de telepatie pe care oamenii nu-l pot realiza decît cu ajutorul encefalostatului. Korita, adăugă el aţîţat, ce efect ar putea avea asupra unei civilizaţii capacitatea de a citi gîndurile fără ajutorul unor aparate speciale ?

Arheologul spuse, ridicîndu-se în picioare :

— După părerea mea, posibilitatea de a citi gîndurile ar paraliza dezvoltarea. De aceea, cred că fiinţele astea se află într-un stadiu foarte primitiv.

Grosvenor rămase cu gura căscată.

— Nu-ţi dai seama ? urmă arheologul, cu ochii strălucitori. Capacitatea de a citi gîndurile altuia ţi-ar da impresia că-l cunoşti perfect. Pe această bază, se poate dezvolta un sistem de certitudini absolute. Cum să te mai îndoieşti, cînd ştii ? Asemenea fiinţe ar parcurge rapid toate etapele civilizaţiei, pentru a ajunge la decadenţă.

Arheologul îi descrise cu însufleţire lui Grosvenor modul cum diferite civilizaţii de pe Pămînt şi de pe

alte planete se epuizaseră, sărăcind și decăzînd pînă la acea stare, afirma el, cînd deveneau dușmanii oricărei schimbări.

— Nu cumva tocmai teama de schimbare i-a făcut să ne atace nava ?

— Tot ce se poate, răspunse Korita, prudent.

Grosvenor se gîndi că trebuia să acționeze pe baza teoriei arheologului. Nu avea o altă ipoteză de lucru. Luînd o asemenea variantă ca punct de plecare, putea încerca s-o verifice cu ajutorul uneia din imaginile acelea.

Își aruncă privirea asupra cronometrului și se înfioră : nu-i mai rămăseseră nici șapte ore pentru a salva nava !

Fără a mai pierde timp, concentră asupra encefalostatului o rază de lumină. Apoi desfășură repede un ecran în fața razei, astfel încît o mică zonă de sticlă rămase cufundată în întuneric, primind doar lumina proiectată cu intermitențe de aparat.

În clipa aceea, pe ecran apăru o imagine. Era o imagine dublă, iar Grosvenor izbuti s-o studieze liniștit, grație aparatului. Rămase uluit de ceea ce văzu. Deși imaginea avea o formă vag omenească, înțelegea de ce îi evocase la început o femeie : fața ei dublă era încununată de un panaș auriu. Dar capul, deși părea de pasăre, avea ceva omenesc. Fața i-era acoperită cu un soi de vinișoare, ca niște sîrme îngrămădite ici-colo în așa fel, încît s-ar fi zis că-s obrajii și nasul unui om.

Cea de-a doua pereche de ochi se afla cu vreo două degete deasupra primei ; același interval despărțea și cea de-a doua gură de prima, ceea ce dădea impresia unui nou cap, crescut literalmente din celălalt. Se vedeau și un alt rînd de umeri, cu două brațe scurte ce se terminau în niște mîini superbe, uimitor de lungi și delicate. În ansamblu, figura avea ceva femeiesc.

Grosvenor își spuse că brațele și mîinile celor două făpturi se vor despărți probabil la un moment dat și

atunci al doilea trup va putea să-și suporte propria greutate. Partenogeneză. Reproducere fără mijlocirea sexului. O mlădiță crescută din trunchiul matern ajunge să se despartă de acesta, devenind de sine stătătoare.

Imaginea proiectată pe perete părea să aibă și niște rămășițe de aripi. Smocuri de pene se vedeau la „încheieturi". Trupul, uimitor de drept, era acoperit cu o tunică de un albastru scînteietor. Veșmîntul acesta ascundea toate celelalte vestigii ale unui posibil trecut păsăresc.

Un lucru era clar : pasărea asta nu putea să zboare prin propriile-i forțe.

Korita îl întrebă pe Grosvenor, cu deznădejde în glas :

— Cum o s-o faci să înțeleagă că ești dispus să te lași hipnotizat, în schimbul unor informații ?

Fără să spună un cuvînt, Grosvenor se ridică și încercă să deseneze pe o tablă neagră imaginea. Repetă de zeci de ori desenul, pînă cînd, după vreo cincizeci de minute, imaginea se șterse de pe perete și în locul ei apăru un oraș.

Nu era un oraș mare, iar la început Grosvenor îl zări de sus, parcă de pe un munte. Clădirile i se părură foarte înalte, foarte înguste și atît de îngrămădite una într-alta, încît își spuse că etajele inferioare rămîneau în umbră aproape toată ziua. Grosvenor se întrebă, în treacăt, dacă nu cumva această particularitate se explica prin deprinderile nocturne ale locuitorilor de demult ai orașului.

Vrînd să-și facă o imagine de ansamblu, încetă să mai privească separat clădirile. Mai presus de orice, ar fi vrut să afle ce rol jucase mașinismul în civilizația acestor ființe, în ce fel comunicau între ele, și dacă orașul din imagine era cel de unde pornise atacul împotriva navei.

Nu văzu nici mașini, nici avioane, nici rachete — nimic asemănător mijloacelor de comunicație interastrală folosite de oameni, mijloace care, pe Pămînt,

necesitau uzine uriașe, întinse pe suprafețe mari. Își spuse, de aceea, că atacul avea o altă sorginte.

Chiar în clipa cînd făcea această descoperire, imaginea din fața lui se schimbă. Acum nu mai vedea de sus orașul, ci doar o clădire, aproape de centru. Tranziția de la o imagine la alta avusese loc într-o clipită. Și nu trecuse nici un minut de cînd reușise să-și exprime, cu ajutorul desenului de pe tablă, dorința de a primi informații !

Acum privea cu atenție clădirea aceea. Spațiul ce o despărțea de clădirile vecine nu părea să depășească trei-patru metri. Deodată, însă, văzu un lucru pe care nu-l observase „de sus" : clădirile erau legate între ele, la toate etajele, prin niște trotuare foarte înguste, de numai cîțiva centimetri. Pe aceste trotuare circulau pietonii din orașul păsărilor.

Chiar sub el, Grosvenor zări doi indivizi care înaintau tacticos unul spre celălalt pe un trotuar, fără să le pese că acesta era suspendat la vreo treizeci de metri deasupra solului. Își ridicau cîte un picior în aer și, răsucindu-și-l încet, îl puneau pe trotuar, lîngă celălalt, fără să se oprească din mers. La alte nivele, alți indivizi pășeau în același fel degajat, cu aceleași mișcări complicate. Privindu-i, Grosvenor înțelese că aveau niște oase subțiri și poroase, și că erau foarte ușori.

Perspectiva se schimbă de cîteva ori, înfățișînd de fiecare dată cîte un alt unghi al străzii. Grosvenor avu impresia că asistă la toate fazele posibile ale procesului de reproducere. Unii dintre indivizii aceia păreau atît de „evoluați", încît brațele și picioarele li-erau slobode, ca și aproape tot restul trupului. Alții, însă, continuau să rămînă în starea în care-i văzuse la început. În toate cazurile, „mama" nu părea să fie afectată de greutatea noului trup.

Grosvenor încercă să privească în interiorul uneia dintre clădiri, dar imaginea de pe perete începu să se estompeze. Peste cîteva clipe, orașul dispăru cu totul, iar în locul lui apăru o siluetă dublă. Dege-

tele acesteia erau îndreptate spre encefalostat, ceea ce însemna că-şi îndeplinise obligaţiile faţă de Grosvenor şi că aştepta să şi le îndeplinească şi el pe ale sale, ceea ce era o naivitate din parte-i. Şi totuşi, Grosvenor nu avea încotro. Trebuia să-şi îndeplinească obligaţiile.

11

— Sînt calm şi destins, spunea vocea înregistrată a lui Grosvenor. Gîndurile mele sînt clare. Ceea ce văd nu se leagă neapărat de lucrurile pe care le privesc. Ceea ce aud ar putea să pară lipsit de sens centrilor auditivi ai creierului meu. Dar am văzut oraşul aşa cum şi-l imaginează ei. Fie că ceea ce văd şi aud are sau nu are vreun sens, eu rămîn calm şi destins...

Grosvenor îşi ascultă atent vorbele, apoi se întoarse spre Korita şi-i spuse :

— Asta-i tot.

Desigur, se putea întîmpla ca, la un moment dat, să nu mai audă deslușit mesajul, deşi acesta ar fi continuat să i se întipărească adînc în creier. Cu urechea mereu la pîndă, Grosvenor îşi examină pentru ultima oară encefalostatul şi-l găsi în perfectă stare.

— Mă branşez pentru cinci ore, îi explică el arheologului. Dacă apeşi pe ăsta (şi-i arătă un buton roşu) mă poţi deconecta chiar şi mai devreme. Dar să n-o faci decît în caz de urgenţă.

— Ce numeşti dumneata „urgenţă" ?

— Dacă vom fi atacaţi, răspunse Grosvenor, cu şovăială în glas.

Ar fi preferat să-şi acorde un răgaz mai mare. Dar nu era vorba doar de un experiment ştiinţific, ci de o luptă pe viaţă şi pe moarte. Gata să treacă la acţiune, îşi duse mîna la cadranul aparatului şi aşteptă.

Sosise momentul. Încă puțin și inteligența acelui neam păsăresc ar fi pus stăpînire pe sistemul lui nervos, încercînd să-l dirijeze, așa cum făcuse și cu ceilalți membri ai expediției.

Era convins că va avea de înfruntat inteligența colectivă a unui grup bine sudat. Nu observase nici o mașină, nici un vehicul cu roți, fie el cît de rudimentar. O clipă, avusese impresia că ființele acestea folosesc un fel de camere de televiziune, dar acum era sigur că văzuse orașul prin ochii locuitorilor săi. Aceștia aveau simțul telepatiei la fel de dezvoltat ca însuși văzul. Energia mintală a milioane de ființe putea străbate o distanță de ani-lumină. Nici nu aveau nevoie de mașini.

Grosvenor nu putea spera să prevadă rezultatul încercării sale de a se integra în inteligența lor colectivă.

Ascultînd mereu banda de magnetofon, el își modifică ușor ritmul gîndurilor, printr-o răsucire a cadranului encefalostatului. Trebuia să fie foarte prudent. Chiar să fi vrut, tot n-ar fi putut să se pună la unison cu acești extratereștri. Pulsațiile astea ritmice ascundeau toate nuanțele posibile ale rațiunii și ale demenței. Trebuia să capteze doar undele care ar fi apărut ca „normale“ în graficul unui psihiatru.

Aparatul le proiecta pe o rază de lumină care, la rîndul ei, se reflecta direct pe imagine. Făptura din spatele imaginii nu părea afectată de aceste schimbări. Dar, neașteptîndu-se la rezultate tangibile, Grosvenor nu era dezamăgit. Era încredințat că rezultatul se va manifesta numai prin unele modificări în structura imaginilor emise de inamic, modificări înregistrate de propriul lui sistem nervos.

Deși îi venea greu să se concentreze asupra imaginii, nu se dădu bătut, ci continuă s-o privească țintă.

— Sînt calm și destins ; gîndurile mi-s clare...

Cuvintele acestea îi răsunară puternic în urechi, dar numai o clipă ; în clipa următoare nu mai auzi

decît un zvon depărtat, ca un bubuit de tunet, care se stinse şi el, fiind înlocuit de un murmur, ca acela al unei scoici uriaşe. Grosvenor zări deodată o lumină pîlpîitoare, ca licărul unui felinar printr-o ceaţă deasă.

— Sînt încă stăpîn pe mine, îşi spuse. Primesc impresii senzoriale prin sistemul nervos al făpturii din imagine, iar ea primeşte la rîndu-i impresii prin sistemul meu nervos.

Putea să-şi permită să mai aştepte. Putea să şadă acolo şi să aştepte pînă cînd întunericul se va risipi, iar creierul lui va începe să interpreteze datele senzoriale pe care i le transmitea sistemul nervos al acelei făpturi. Putea să stea aici şi...

Se opri. Cum adică, să stea ? Oare stătea şi ea ? Grosvenor îşi încordă atenţia. Auzi deodată, în depărtare, un glas :

— Fie că ceea ce văd şi aud are sau n-are vreun sens, eu rămîn calm...

Simţi o mîncărime pe nas şi-şi spuse : „Ei nu au nas, pe cîte mi-am putut da seama. De aceea, e vorba fie de nasul meu, fie de o iluzie..."

Dădu să se scarpine, dar simţi un junghi în stomac. S-ar fi îndoit de durere, dacă ar fi putut, dar nu putea — nu putea nici să-şi scarpine nasul, nici să-şi pună mîinile pe pîntec.

Înţelese atunci că mîncărimea şi durerea nu veneau din propriu-i trup. Şi nu aveau neapărat vreo corespondenţă în sistemul nervos al făpturii aceleia. Două forme de viaţă foarte evoluate îşi trimiteau una alteia semnale pe care nici una dintre ele nu era în stare să le interpreteze. Grosvenor avea avantajul că se aşteptase la acest lucru. Străinul, care, potrivit teoriei lui Korita, se afla într-un stadiu primitiv, nu se putuse aştepta la aşa ceva.

Mîncărimea încetă brusc. Durerea din stomac se transformă într-un fel de apăsare, ca aceea pe care o simţi după un prînz prea îmbelşugat. În schimb, avu senzaţia că un ac înroşit îi împunge fiecare ver-

tebră. La jumătatea spinării, acul se prefăcu într-un ţurţure de gheaţă, care începu să se topească şi să-i curgă ca un şuvoi rece spre şale. Ceva (o mînă ? o bucată de metal ? un cleşte ?) îl apucă de braţ şi aproape că-i smulse muşchii. Lui Grosvenor îi veni să urle de durere şi fu cît pe ce să-şi piardă cunoştinţa.

Senzaţia aceea dispăru, ca şi celelalte, dar el rămase profund zdruncinat, deşi ştia că totul fusese o iluzie. Nimic nu se întîmplase aievea, nici în trupul lui, nici în cel al fiinţei-pasăre. Creierul lui nu făcea decît să primească, prin mijlocirea ochilor, nişte impulsuri, pe care le interpreta greşit. Într-o astfel de relaţie, plăcerea se putea preface în durere şi toate senzaţiile deveneau posibile, indiferent de natura stimulilor. Nu se aşteptase ca erorile de interpretare să fie atît de flagrante.

Deodată, simţi că buzele îi sînt atinse de ceva moale şi jilav. Un glas îi şopti :

— Sînt iubit !

Grosvenor respinse ideea. Nu, nu „iubit" ! Avu impresia că, încă o dată, creierul lui încearcă să interpreteze impulsurile unui sistem nervos ale cărui reacţii erau cu totul diferite de acelea ale unui om. Înlocui „sînt iubit" cu „sînt stimulat de..." apoi lăsă senzaţia să-şi urmeze cursul. Dar nu izbuti să afle ce anume simţise. Oricum, nu era o senzaţie dezagreabilă. Papilele gustative i-erau gîdilate de ceva dulce. Ochii i se umeziră, şi nu mai simţi nici o încordare. În minte îi răsări imaginea unei flori, o garoafă roşie, superbă, ca acelea care creşteau pe Pămînt — deci nu putea avea nici o legătură cu flora din lumea *Rimilor*.

„Rimii" îşi spuse, cuprins de un soi de fascinaţie. Numele acesta venea cumva din noaptea spaţiului? I se părea, fără să ştie de ce, că era un nume perfect potrivit. Totuşi, o îndoială stăruia în mintea lui. Nu putea fi sigur. Deşi ultimele senzaţii fuseseră, toate, plăcute, o aştepta cu oarecare nelinişte pe cea urmă-

toare. Lumina rămînea tulbure şi ceţoasă. Deodată, ochii începură parcă să i se umezească din nou şi simţi o mîncărime în picioare. Senzaţia trecu, lăsîndu-l însă într-o stare de fierbinţeală. Simţea că se înăbuşă.

— E doar o iluzie ! îşi spuse. Nu mi se întîmplă nimic asemănător.

Se linişti. Acum nu mai auzea decît murmurul acela monoton, şi nu mai vedea decît lumina aceea difuză, învăluitoare. Grosvenor se gîndi că metoda lui era, poate, destul de bună ca să-i permită, cu timpul, să exercite un anumit control asupra unuia sau chiar a cîtorva extratereştri. Dar ceea ce-i lipsea era tocmai timpul. Fiece secundă îl aducea mai aproape de pieire. Acolo — de fapt, aici (o clipă, se zăpăcise) — una dintre cele mai mari şi mai costisitoare nave construite vreodată de oameni înghiţea distanţele cu o viteză absurdă.

Grosvenor nu auzea zgomote decît cînd o anumită zonă sensibilă de pe suprafaţa cortexului era stimulată. O altă zonă, cea de deasupra urechii, producea vise şi amintiri. Harta creierului omenesc fusese de mult trasată. Poziţia precisă a zonelor de excitabilitate se deosebea de la un individ la altul, dar structura generală a creierului rămînea totdeauna aceeaşi, la toţi.

Ochiul omenesc normal e un mecanism destul de obiectiv. Lentilele trimit pe retină o imagine reală. Judecînd după imaginile oraşului lor, transmise de *Rimi*, aceştia aveau şi ei nişte ochi capabili de obiectivitate. Dacă ar fi izbutit să-şi coordoneze centrii vizuali cu ochii *Rimilor*, Grosvenor ar fi putut să pună bază pe imaginile primite.

Minutele treceau. Grosvenor se întreba, disperat, dacă va reuşi sau nu să stabilească un contact util, în cele cinci ore ce-i mai rămîneau. Începuse să se îndoiască de înţelepciunea hotărîrii sale. Cînd încerca să-şi ridice mîna spre maneta de control a encefalostatului, nu obţinea, aparent, nici un rezultat.

Doar cîteva senzaţii vagi, printre care aceea a mirosului caracteristic al cauciucului ars.

Pentru a treia oară, ochii i se umeziră, dar imaginea, foarte clară, pe care o întrezări se spulberă numaidecît. Datorită tehnicilor tachistoscopice deprinse la Institut, Grosvenor izbuti totuşi să păstreze în minte imaginea. Era ca şi cum s-ar fi aflat în interiorul uneia dintre acele clădiri înalte şi înguste, un interior vag luminat de reflexele razelor de soare ce pătrundeau prin uşile deschise. Nu existau ferestre, iar în loc de pardoseală erau nişte podeţe, pe care şedeau cîteva din fiinţele acelea cu aspect de pasăre. Pereţii aveau numeroase uşi, care indicau prezenţa unor dulapuri şi magazii.

Această viziune îl bucură şi în acelaşi timp îl nelinişti. Presupunînd că ar fi stabilit un contact cu sistemul nervos al acelei fiinţe, astfel încît să poată auzi cu urechile ei, vedea cu ochii ei şi simţi pînă la un punct aceleaşi senzaţii, ar fi reuşit oare să-i influenţeze şi reacţiile musculare ? Ar fi putut oare să o silească să umble, să-şi întoarcă capul, să-şi mişte braţele şi să se comporte aşa cum voia el ? Atacul împotriva navei fusese dezlănţuit de un grup de fiinţe care acţionau, gîndeau şi simţeau la unison. Punînd stăpînire pe unul dintre membrii grupului, putea oare controla întreg grupul ?

Viziunea aceea fugară îi apăruse probabil prin ochii unui singur individ. Ceea ce simţise pînă acum nu părea să indice contactul cu un grup. Era ca un om închis într-o cameră întunecoasă, în faţa unui perete prevăzut cu o ferăstruică acoperită cu cîteva plăci transparente, care ar fi lăsat să se strecoare o lumină difuză. În răstimpuri, cîte o imagine răzbătea pe acolo, lăsîndu-l să întrezărească lumea din afară. Imaginile reflectau, mai mult ca sigur, realitatea. În schimb, de sunetele, care pătrundeau printr-o altă deschizătură, dintr-un perete lateral, nu putea fi sigur ; şi nici de impresiile ce-i veneau prin alte orificii din tavan şi din podea.

Urechea omenească poate percepe pînă la douăzeci de mii de vibraţii pe secundă. Pentru anumite vietăţi, auzul începe abia de la acest prag. În stare de hipnoză, oamenii pot fi făcuţi să rîdă în hohote chiar cînd sînt torturaţi, şi să urle de durere cînd sînt gîdilaţi. Ceea ce provoacă durere anumitor fiinţe poate să nu însemne nimic pentru altele.

Grosvenor încercă să se destindă — tot nu putea face altceva decît să aştepte.

Deodată îl străfulgeră gîndul că s-ar putea să existe o legătură între ideile lui şi impresiile pe care le primea. La ce se gîndise, oare, înainte de a întrezări imaginea interiorului acelei clădiri ? Îşi aminti că văzuse un ochi pe dinăuntru.

Legătura era atît de evidentă, încît se înfioră. Mai era ceva. Pînă în prezent, se străduise să vadă şi să simtă prin intermediul sistemului nevros al acelei fiinţe-pasăre. Dar reuşita acestor încercări depindea de stabilirea unui contact cu grupul care dezlănţuise atacul împotriva navei.

Înţelese deodată că, pentru a putea controla grupul, trebuia mai întîi să-şi controleze propriul creier. Trebuia să pună în umbră unele din zonele acestuia şi, dimpotrivă, să sensibilizeze la maximum alte zone, astfel încît viitoarele impresii să-şi poată lăsa cît mai uşor amprenta. Practicase îndeajuns de temeinic autohipnoza pentru a putea atinge ambele obiective.

La început era, firește, viziunea. Pe baza ei, trebuia, apoi, să-şi asigure controlul asupra muşchilor fiinţei prin mijlocirea căreia acţiona grupul.

Gîndurile îi fură curmate de o avalanşă de lumini colorate. Însemna că eforturile sale de a se autosugestiona erau eficace. Iar cînd imaginea din faţa lui se limpezi brusc şi rămase clară, nu mai avu nici o îndoială că se afla pe calea cea bună.

Vedea, ca şi data trecută, interiorul uneia din clădirile acelea înalte. Pentru ca nu cumva imaginea

să se destrame, Grosvenor își concentră întreaga atenție asupra mușchilor *Rimului*.

Din păcate, însă, nu înțelegea mecanismul ce-i punea în mișcare. Viziunea lui nu putea, firește, să surprindă în amănunt milioanele de reflexe musculare care însoțeau ridicarea unui singur deget. Se concentră atunci asupra unui braț, dar degeaba. Deși descumpănit, Grosvenor se hotărî să recurgă la hipnoza prin simbol, folosind adică un cuvînt-cheie. Și iată că unul din brațele ființei începu să se ridice, încet. Încă un cuvînt-cheie, și tot trupul ființei se ridică. Grosvenor o făcu apoi să-și întoarcă, încet, capul. Actul de a privi îi aminti ființei-pasăre că dulapul sau sertarul privit îi aparținea. Ființa își recunoștea bunurile, dar nu arăta nici un interes.

Grosvenor izbuti cu greu să-și stăpînească emoția. Cu o răbdare tenace, sili ființa-pasăre să se ridice în picioare, să-și înalțe brațele și să le coboare, apoi să se plimbe de colo pînă colo pe „trotuar". În cele din urmă, o aduse înapoi și o sili să se așeze din nou.

Pesemne că era perfect sincronizat și sensibil la cea mai neînsemnată sugestie, căci nu apucă bine să se concentreze, că se și pomeni invadat de un mesaj ce părea să vorbească atît minții cît și simțurilor sale. Grosvenor își tălmăci automat gîndurile tulburi într-un limbaj familiar :

— Celulele cheamă ! Celulele se tem ! Celulele cunosc, vai, durerea ! În lumea *Rimilor* e întuneric. Depărtează-te de acest *Rim*... Umbre, tenebre, vîrtejuri... Celulele trebuie să-l alunge... Dar nu au puterea. Era firesc să încerce o apropiere de ființa ieșită din bezna adîncă, fiindcă nu știau că-i un dușman... Noaptea e din ce în ce mai întunecoasă. Toate celulele ar vrea să dea înapoi... Dar nu pot...

Grosvenor își dădu seama, îngrozit, că tot ceea ce se întîmplase pînă acum putea fi interpretat la fel de bine în acest fel, ca și în sens contrar. Situația era gravă. Dacă dezastrul ce se produsese la bordul na-

vei era rezultatul încercărilor stîngace ale acestor ființe-păsări de a stabili un contact prietenesc, ce catastrofe n-ar fi fost ele în stare să dezlănțuie printr-o ostilitate fățișă ? !

El personal se afla într-o situație și mai penibilă : dacă ar fi rupt legătura cu aceste ființe, ar fi însemnat să le redea întreaga libertate. Inclusiv libertatea de a ataca și de a încerca să distrugă nava.

N-avea deci altă cale decît să persevereze, în speranța că va izbuti la un moment dat să schimbe în favoarea lui situația.

12

Încercă mai întîi să intre în contact cu o altă ființă-pasăre.

— Sînt iubit ! își spuse, reproducînd în mod deliberat senzația care-l zăpăcise ceva mai înainte. Sînt iubit de corpul-matcă din care mă nasc și mă împlinesc. Îi împărtășesc gîndurile, dar am și început să văd cu propriii mei ochi și știu că sînt unul din grup...

Așa cum se așteptase, tranziția se făcu brusc. Degetele mai mici, ale celei de-a doua perechi de mîini, se mișcară, iar umerii fragili se arcuiră. Grosvenor se întoarse apoi din nou spre ființa-mumă. Experiența i se părea atît de reușită, încît se simțea gata să facă pasul cel mare, menit să-l pună în legătură cu sistemul nervos al unei ființe-pasăre.

Și de data aceasta își atinse scopul, prin stimularea centrilor nervoși corespunzători. Deodată avu senzația că se află pe un deal năpădit de tufe sălbatice. Chiar în fața lui curgea un pîrîiaș, dincolo de care un soare portocaliu își urma crugul pe o boltă viorie, smălțată de nori lînoși. Grosvenor își sili noul „mediu“ să se răsucească, pentru a privi o căsuță cocoțată pe pari, într-un crîng răsărit ceva mai în-

colo pe malul pîrîiașului. Alte case nu se vedeau. Se apropie și, privind înăuntru, zări două păsări, așezate pe o stinghie. Amîndouă își țineau ochii închiși.

Poate că și ele luau parte la atacul împotriva navei, își spuse Grosvenor.

Își concentră atenția asupra unei ființe care se afla într-o zonă a planetei unde era încă noapte. De data aceasta, transferul fu și mai rapid. Se pomeni într-un oraș întunecat, cu clădiri și alei fantomatice și începu să intre în legătură cu diverși *Rimi*. Nu înțelegea clar de ce izbutea să stabilească un contact cu sistemul nervos al unora dintre ei mai ușor decît cu al altora. Poate că unii erau mai sensibili la stimulii lui. Sau poate că făceau parte din familia primei ființe-pasăre cu care intrase în contact. După ce reuși să stabilească legături cu peste două duzini de *Rimi* răspîndiți pe întreaga planetă, Grosvenor își spuse că avea acum o vedere de ansamblu asupra acesteia.

Se afla într-o lume de piatră și lemn, ai cărei locuitori erau legați între ei prin relații organice, la nivelul sistemului lor nervos. Iată o seminție care izbutise să evite civilizația mașinistă a omului, grație unei cunoașteri în profunzime a tainelor materiei și energiei.

Grosvenor hotărî că putea trece, liniștit, la penultima etapă a contraatacului său. Se concentră așadar asupra unui gînd menit să caracterizeze una din ființele care asaltaseră nava. După un răstimp ce i se păru destul de scurt, avu senzația că privește nava printr-o imagine. Prima lui grijă fu să se întrebe cum se desfășura lupta. Dar trebuia să-și înfrîngă curiozitatea, deoarece avea de făcut lucruri mult mai importante. Voia să influențeze un grup numeros — alcătuit poate din milioane de ființe — să le influențeze în așa măsură, încît să le oblige să se retragă cît mai departe de navă.

Acum era limpede că le putea capta gîndurile, așa cum și ele i le puteau capta pe-ale lui. Asocierea lui cu sistemul nervos al atîtor ființe nici n-ar fi fost posibilă altfel.

Grosvenor își proiectă așadar gîndurile în noapte :

— Trăiți într-un univers, despre care nu știți nimic altceva decît ceea ce vă sugerează imaginile sub care vi se înfățișează. Dar imaginile astea nu sînt Universul însuși... Ele nu vă arată Universul în totalitatea lui. Există multe lucruri pe care nu le puteți percepe direct, neavînd simțurile necesare. În interiorul Universului există o ordine. Iar dacă ordinea imaginilor din voi nu este aceeași ca ordinea din Univers, înseamnă că vă amăgiți...

Pentru a-i influența pe *Rimi*, Grosvenor trebuia să le schimbe ideile fundamentale. E ceea ce încercă să facă, în mod deliberat, cu sînge rece, pornind de la ipoteza că *Rimii* erau lipsiți de apărare. Acestea erau primele idei noi cu care făceau cunoștință după nenumărate generații, iar Grosvenor nu se îndoia că șocul lor va fi formidabil. Civilizația *Rimilor* era o civilizație de tip rural, întemeiată pe niște certitudini pe care nimeni nu le contestase pînă în prezent. Existau în istorie suficiente exemple ce dovedeau că viitorul unor astfel de civilizații putea fi influențat în chip hotărîtor de un dușman slab numericește. Imensa împărăție a Indiei s-a năruit sub asaltul cîtorva mii de englezi. La fel, toate popoarele de țărani din antichitate au fost cucerite ușor și nu și-au revenit decît în clipa cînd au început să-și dea seama că viața nu se reducea la ceea ce pretindeau sistemele lor rigide.

Rimii erau extrem de vulnerabili. Metoda lor de a comunica unii cu alții, deși foarte originală, îi expunea primejdiei de a fi influențați colectiv. Grosvenor își repetă de nenumărate ori mesajul, adăugînd de fiecare dată cîte ceva în legătură cu nava, ca de pildă : „Schimbați imaginea de care vă folosiți în relația cu cei de pe navă, apoi retrageți-o. Schimbați

imaginea, pentru a le da prilejul să doarmă și să se odihnească, apoi retrageți-o... Intervenția voastră prietenească a provocat mari pagube navei. Și noi sîntem prietenoși față de voi, dar felul vostru de a vă manifesta prietenia ne-a făcut rău".

Continuă multă vreme să-și transmită ordinele prin această imensă rețea nervoasă — nici el nu știa cîtă vreme, poate două ore — pînă cînd contactul cu imaginea de pe perete fu întrerupt automat, printr-un declic al encefalostatului.

Se pomeni atunci din nou în decorul familiar. Nemaivăzînd nici o imagine pe perete, îi aruncă o privire lui Korita, care dormea adînc în fotoliu.

Grosvenor se înfioră, amintindu-și de ordinul pe care-l dăduse oamenilor : odihniți-vă și dormiți. Acesta era rezultatul : toți oamenii aflați la bordul navei adormiseră.

După ce-l trezi pe Korita, Grosvenor ieși în fugă pe coridor. Pretutindeni zări oameni adormiți ; cît despre pereți, erau albi, fără nici o imagine !

Ajuns în camera de control, trebui să sară peste trupul căpitanului Leeth, care zăcea pe podea, lîngă tabloul de comandă. Răsuflînd ușurat, apăsă pe maneta care dirija fluxul de energie asupra ecranului exterior.

Peste cîteva clipe, cocoțat pe scaunul de control Elliott Grosvenor schimbă poziția navei.

Înainte de a ieși din camera de control, avu grijă să pună mecanismul de direcție al navei sub un lacăt reglat pentru zece ore, spre a preîntîmpina astfel riscul ca vreunul dintre oameni să se trezească din somn, stăpînit de dorința autodistrugerii. Ajuns din nou pe coridor, începu să dea primul-ajutor răniților.

Cum aceștia erau toți adormiți, trebuia să le ghicească suferințele, ceea ce-i venea destul de ușor. Acelora pe care-i auzea răsuflînd greu, le administra plasmă sanguină. Celor care prezentau răni mai grave, le făcea cîte o injecție calmantă, iar arsurile

le trata cu niște alifii speciale. Cu ajutorul lui Korita, transportă șapte muribunzi în camera de reanimare, unde izbuti să-i readucă la viață pe patru dintre ei. Rămîneau treizeci și doi de morți, pentru care nu se mai putea face nimic.

Grosvenor și Korita continuau să-i îngrijească pe răniți, cînd, deodată, un tehnician-geolog se trezi, căscă și începu să geamă, deznădăjduit. Grosvenor ghici că omului îi revenea memoria, dar îl lăsă să se ridice în picioare și să se apropie. Tehnicianul îi privi uimit pe cei doi și le spuse în cele din urmă :

— Pot să vă ajut cu ceva ?

În curînd o duzină de ajutoare munceau cot la cot cu ei, scoțînd în răstimpuri cîte o exclamație ce dovedea că-și dădeau seama că asupra navei se abătuse un vînt de nebunie.

Grosvenor nu-i observă pe căpitanul Leeth și pe Morton decît cînd aceștia începură să discute cu Korita. Cînd japonezul plecă, ei se apropiară de Grosvenor și-l invitară la o ședință în camera de control. Grosvenor se întreba dacă cei doi își aminteau de cele întîmplate, căci nu arareori hipnoza provoca o amnezie spontană. Dacă ei nu și-ar fi amintit de nimic, lui Grosvenor i-ar fi venit foarte greu să le explice în mod convingător ce anume se întîmplase.

De aceea, răsuflă ușurat cînd îl auzi pe căpitanul Leeth spunîndu-i :

— Domnule Grosvenor, trecînd în revistă rezultatele dezastruoase ale evenimentelor petrecute, domnul Morton și cu mine ne-am amintit de încercarea dumitale de a ne convinge că sîntem victimele unui atac din afară. Domnul Korita ne-a vorbit adineaori despre acțiunile dumitale, la care a fost martor. Te-aș ruga să le explici șefilor de secții, adunați în camera de control, ce anume s-a întîmplat.

Lui Grosvenor îi trebui mai bine de o oră pentru a face o dare de seamă completă. După ce sfîrși, cineva îl întrebă :

— Să înţeleg oare că de fapt a fost vorba de o încercare a acelor fiinţe de a stabili un contact amical cu noi ?

— Ei bine, da ! răspunse Grosvenor.

— Vrei să spui că n-are rost să-i distrugem cu bombele noastre ? mai întrebă celălalt, cu asprime în glas.

— N-ar folosi la nimic, spuse Grosvenor, cît se poate de calm. Am putea totuşi să ne ducem acolo şi să stabilim un contact mai direct.

Căpitanul Leeth se grăbi să-i răspundă :

— Ne-ar lua prea mult timp. Mai avem de străbătut o cale lungă. Şi adăugă, pe un ton acru : Dealtfel, pare o civilizaţie foarte plicticoasă.

— Ce ai de spus, domnule Grosvenor ? îl întrebă Morton.

— Căpitanul se referă, presupun, la faptul că această civilizaţie e lipsită de orice maşini, răspunse Grosvenor. Dar organismele vii pot avea satisfacţii chiar fără ajutorul unor maşini — mă gîndesc la plăcerea de a mînca şi de a bea, şi la bucuria de a trăi printre cei dragi. După părerea mea, aceste păsări cunosc satisfacţia de a gîndi la unison şi de a-şi propaga specia. A fost o vreme cînd omul nu cunoştea bucurii mult mai mari, şi totuşi socotea că duce o viaţă civilizată. Iar pe vremea aceea au existat, ca şi acum, oameni mari.

— Dumneata, însă, n-ai ezitat să le tulburi modul de viaţă, spuse cu răutate von Grossen.

Grosvenor nu se lăsă descumpănit, ci-i răspunse, calm :

— Nu e bine nici pentru păsări, nici pentru oameni să ducă o existenţă prea specializată. Eu n-am făcut decît să le înfrîng rezistenţa faţă de ideile noi, ceea ce încă n-am reuşit să realizez la bordul acestei nave.

În sală se auziră rîsete, iar oamenii începură să plece. Grosvenor îl văzu apoi pe Morton discutînd cu Yemens, singurul chimist prezent la şedinţă.

Yemens — care era mîna dreaptă a lui Kent — părea încruntat şi scutura mereu din cap. În cele din urmă spuse şi el ceva, apoi îi strînse mîna lui Morton şi plecă.

Directorul se apropie de Grosvenor şi-i şopti :

— Chimiştii îşi vor lua în decurs de douăzeci şi patru de ore instalaţiile aduse în secţia dumitale, cu condiţia să nu mai pomeneşti de cele întîmplate. Domnul Yemens...

— Dar ce părere are Kent? îi tăie vorba Grosvenor.

— Kent a inhalat nişte gaze şi va trebui să stea la pat mai multe luni...

— Bine, dar între timp vor avea loc alegerile ! exclamă Grosvenor.

Morton şovăi, înainte de a-i răspunde :

— Exact. Asta înseamnă că eu voi cîştiga alegerile fără nici o opoziţie, deoarece singurul contracandidat era Kent.

Grosvenor tăcu, gîndindu-se la noua situaţie. Îi părea bine că Morton va continua să fie director. Dar ce se va întîmpla cu toţi acei nemulţumiţi care-l sprijiniseră pe Kent ?

— Domnule Grosvenor, aş vrea să-ţi cer o favoare, cu titlu personal, îi spuse Morton. L-am convins pe domnul Yemens că ar fi absurd să se continue atacul pornit de Kent împotriva dumitale. Dar te-aş ruga să păstrezi tăcerea asupra acestui lucru şi să nu încerci să-ţi exploatezi victoria. Dacă te întreabă cineva, răspunde-i că de vină e accidentul lui Kent, dar nu ridica dumneata chestiunea. Îmi promiţi ?

Grosvenor îi făgădui, apoi îl întrebă, cu oarecare şovăială :

— Aş putea să fac o propunere ?

— Bineînţeles !

— Ce-ar fi să-l numeşti pe Kent ca locţiitor al dumitale ?

Morton îl privi perplex.

— Iată o propunere la care nu m-aş fi aşteptat din partea dumitale, îi spuse în cele din urmă. În ce mă

privește, nu ard de nerăbdare să-i ridic moralul lui Kent.

— Nu-i vorba de moralul lui Kent, replică Grosvenor.

Morton rămase tăcut un timp, apoi rosti încet și parcă în silă :

— Presupun că în felul acesta aș putea contribui la destinderea atmosferei.

— Părerea dumitale despre Kent se aseamănă, văd, cu a mea, zise nexialistul.

Morton izbucni în rîs.

— Există la bordul acestei nave zeci de oameni pe care i-aș prefera ca locțiitori, dar ca să fie pace îți voi urma sfatul.

Se despărțiră. Grosvenor nu mai era chiar atît de satisfăcut cum păruse. Nu avea sentimentul că plecarea chimiștilor din secția de nexialism era o victorie personală. Totuși, această soluție era preferabilă unei lupte care ar fi putut deveni prea aprigă.

13

Ixtl aștepta nemișcat în noaptea nemărginită. Timpul se scurgea încet spre veșnicie, iar spațiul era învăluit într-o beznă de nepătruns. Prin această beznă întrezărea niște pete de lumină rece. Știa că fiecare dintre ele era o galaxie de stele scînteietoare, deși de la distanța asta pîlpîiau ca niște fuioare de ceață. Acolo clocotea viața, înmulțindu-se pe miriadele de planete ce se roteau la nesfîrșit în jurul sorilor lor. Tot așa colcăise odinioară viața și în mîlurile din străvechiul Glor, înainte ca o conflagrație cosmică să fi nimicit puternica seminție a Ixtlilor și să-i fi azvîrlit propriul trup în hăurile intergalactice.

Tragedia lui era că supraviețuise acelui cataclism. Energia care impregna spațiul îi menținea în viață trupul, din ce în ce mai slăbit. Un singur gînd îi stăpînea mintea — gîndul că s-ar putea să nimerească

din nou într-un sistem galactic, pe o planetă pe care să găsească un *guul*.

Gîndul acesta, repetat de nenumărate ori, făcea acum parte din însăşi fiinţa lui. Era ca o imagine ce se desfăşura la nesfîrşit în faţa ochilor lui lăuntrici.

Imaginea asta, laolaltă cu petele luminoase pe care le zărea în hăul întunecos, alcătuiau toată lumea lui. Pe vremuri, simţurile lui fuseseră foarte ascuţite, dar de cînd începuse să-şi piardă puterea nu mai capta semnale decît de la o distanţă de cîţiva ani-lumină.

Aşa şi acum, abia dacă desluşi primele semnale ce-i indicau prezenţa navei. Energie, materie... Impresii vagi se învălmăşeau în creierul lui amorţit. Simţi o durere aprigă, ca şi cum un muşchi, multă vreme nefolosit, ar fi prins să-i zvîcnească.

Durerea se potoli. Gîndul se spulberă. Creierul se scufundă din nou în somnu-i adînc. Ixtl se întoarse în vechea şi deznădăjduita lume a beznei presărate cu pete de lumină. Însăşi ideea de energie şi de materie deveni vagă, ca un vis.

Deodată, însă, mesajul îşi croi încă o dată drum, undeva, la periferia conştiinţei lui Ixtl. Trupul lui vlăguit se simţi scuturat de un fior. Cele patru braţe i se întinseră, iar cele patru picioare îi zvîcniră, mînate de o forţă oarbă. Era doar o reacţie musculară.

Privirea lui năucă şi împrăştiată se însufleţi brusc. Cu un efort extraordinar, îşi concentră toate energiile în direcţia de unde veneau semnalele.

Dar chiar în timp ce făcea acest efort, punctul de unde porneau semnalele se şi deplasase în spaţiu. Abia atunci îl străfulgeră gîndul că putea fi vorba de o navă intergalactică. O clipă, se temu să nu-i piardă urma, pentru totdeauna. Lărgindu-şi cîmpul de percepţie, simţi din nou, cu putere, prezenţa materiei şi a energiei. De data asta n-o mai lăsă să-i scape. Simţurile lui, întinse ca o coardă, se concentrară într-o singură rază, care începu să absoarbă cu lăcomie mari cantităţi de energie din navă — prea mari ca să le poată asimila. Întocmai ca o lipitoare monstruoasă, continuă totuşi să le absoarbă, de la distanţă.

Obişnuit, de atîta vreme, cu un regim frugal, nici nu îndrăznea să folosească această energie uriaşă. Prefera să lase o parte din ea să se scurgă înapoi în spaţiu. Dar cantitatea reţinută de propriu-i trup îl făcu să se trezească la viaţă. Înnebunit de perspectivele ce i se deschideau în faţă, se topi întreg în raza care brăzda spaţiul.

Deşi stoarsă de energie, nava continua să înainteze în virtutea inerţiei, depărtîndu-se tot mai mult de el, întîi cu un an-lumină, apoi cu doi, apoi cu trei... Deznădăjduit, Ixtl îşi dădu seama că nava îi va scăpa printre degete, în ciuda eforturilor sale. Deodată, însă, nava se opri, în plin zbor, încremenind în spaţiu. Era încă la mare distanţă, dar nu se mai depărta.

Ixtl înţelese ce se întîmplase. Cei de la bordul navei îi simţiseră prezenţa şi se opriseră pentru a vedea ce se petrece. Faptul că izbutiseră să frîneze brusc nava indica o tehnologie foarte avansată, deşi Ixtl nu-şi putea da seama ce metodă de antiaccelerație folosiseră. Existau mai multe posibilităţi. El însuşi avusese de gînd să se oprească, transformîndu-şi viteza într-o acţiune electronică în interiorul propriului său corp, ceea ce ar fi dus la o foarte neînsemnată pierdere de energie. Electronii din fiecare atom şi-ar fi sporit uşor viteza — foarte uşor — iar această viteză s-ar fi convertit în mişcare, la un nivel microscopic...

Tocmai la acest nivel simţi Ixtl că nava era foarte aproape de el.

Ceea ce urmă, se petrecu prea fulgerător pentru a lăsa loc gîndurilor. Între el şi navă se interpuse un ecran protector impenetrabil. Concentrarea unei cantităţi de energie atît de mari puse în mişcare releele automate din corpul lui, ceea ce-l făcu să se oprească mai devreme cu o fracţiune de microsecundă decît ar fi dorit. Ceea ce însemna, în termeni de distanţă, la peste treizeci de mile.

Nava îi apărea acum ca un punct luminos în noaptea spaţiului. Probabil că cei din interiorul ei nu-l pu-

teau vedea, din pricina ecranului. Ixtl se gîndi că instrumentele fine de la bordul navei îl simțiseră că se apropie, ca un proiectil, și că ecranul fusese instalat pentru a-i para lovitura.

Ixtl se afla acum la numai cîțiva metri de bariera aproape invizibilă, care-l despărțea de ținta mult rîvnită. Se uita cu lăcomie și cu speranță la sfera aceea enormă de metal, care scînteia ca un giuvaer pe catifeaua neagră a nopții.

Efortul fizic pe care trebuise să-l facă îl împiedicase să se gîndească la posibilitățile uriașe ce i s-ar fi deschis în față o dată ajuns la bordul navei.

Acum, deși copleșită de deznădejde, mintea lui își lua în sfîrșit zborul. Picioarele și brațele îi străluceau ca niște limbi de foc în lumina orbitoare ce țîșnea prin hublourile navei. O spumă albă i se prelingea din botul căscat ca o gură omenească, grotesc desenată. O speranță nebunească pusese stăpînire pe întreaga-i ființă, întunecîndu-i vederea. Ca printr-o negură, zări o dîră de lumină ce se îngroșa tot mai mult pe suprafața metalică a navei. Dîra aceasta deveni o enormă ușă rulantă, din care țîșni un șuvoi de lumină.

Pe ușă ieșiră vreo duzină de ființe bipede, îmbrăcate într-un fel de armuri străvezii și tîrînd după ele niște aparate grele, pe care le lăsară într-un singur punct de pe suprafața navei. Flăcările care începură să țîșnească din aceste aparate păreau mici de la distanță, dar strălucirea lor orbitoare indica fie o căldură extraordinară, fie o concentrare formidabilă a unor radiații de altă natură. Ființele acelea bipede păreau să repare nava, cu o repeziciune fantastică.

Ixtl începu să pipăie, febril, ecranul care-l despărțea de navă, căutînd punctele mai slabe, dar nu le găsi. Se afla în fața unei forțe ce-l depășea.

Ființele bipede își terminară repede treaba — înlocuirea unui strat gros al peretelui exterior. Flăcările incandescente ale aparatelor lor de sudură se mistuiră în beznă și aparatele înseși dispărură prin deschiză-

tura prin care fuseseră scoase. Ființele bipede le urmară numaidecît. Imensa suprafață metalică redeveni brusc la fel de pustie și de neînsuflețită ca însuși spațiul.

Ixtl era atît de descumpănit, încît nu mai știa ce face. Nu-i putea lăsa să-i scape tocmai acum, cînd întreg Universul i se părea la îndemînă. Întinse brațele spre navă, ca și cum ar fi vrut s-o oprească. Trupul îi zvîcnea, dureros, iar gîndurile dezănădăjduite i se rostogoleau parcă spre un hău fără fund.

Deodată, însă, ușa rulantă a navei își încetini mișcările și, în pragul ei, apăru o ființă — una singură — care alergă spre locul unde fuseseră făcute reparațiile. După ce luă de acolo ceva, porni înapoi spre ușă dar, zărindu-l pe Ixtl, se opri ca lovită de-un trăsnet. În lumina ce se filtra prin hublouri, fața i se vedea clar, prin casca transparentă a costumului spațial. Ochii i-erau larg deschiși, ca și gura. Deodată buzele începură să i se miște repede. Peste cîteva clipe, ușa prinse să se rotească din nou, iar cînd se deschise, mai multe ființe bipede ieșiră la vedere. Buzele li se tot mișcau, iar ochii le erau îndreptați spre Ixtl.

Deodată, prin deschizătură fu scoasă o cușcă mare, zăbrelită, pe care ședeau doi oameni și care părea să se miște singură. Ixtl simți că va fi capturat, dar nu se împotrivi. Copleșit de o imensă oboseală, își dădea, vag, seama că seminția lui, ajunsă la pragul cunoașterii supreme, nu putea supraviețui decît dacă el își va redobîndi prezența de spirit.

14

— Cum naiba poate trăi cineva în spațiul intergalactic ? !

Grosvenor auzi prin telecomunicatorul din costumul lui spațial vocea iritată a celui care pusese întrebarea. Oamenii se strînseră și mai mult unii într-alții,

parcă neliniştiţi de întrebare. Pentru Grosvenor, însă, prezenţa celorlalţi nu era de ajuns, căci îşi dădea seama de imensitatea beznei ce învăluia, ca un giulgiu, nava, lipindu-se pînă şi de hublourile ei luminate.

Abia acum simţea această imensitate, în toată grozăvia ei. Privise de atîtea ori, prin hublouri, noaptea de afară, încît devenise indiferent. Acum, însă, îşi dădea seama că pînă şi cele mai depărtate frontiere stelare atinse de om nu reprezentau decît un punct în această noapte neagră, care se întindea în toate direcţiile, pe distanţe echivalente cu miliarde de ani-lumină.

Vocea directorului Morton răsună deodată prin tăcerea înfricoşată ce se lăsase :

— Gunlie Lester, te chem din interiorul navei ! Gunlie Lester !

Nu peste multă vreme, cel chemat răspunse :

— Da, domnule director !

Grosvenor recunoscu glasul şefului secţiei de astronomie.

— Ascultă, Gunlie, urmă directorul, îţi încredinţez o treabă pe măsura creierului dumitale astro-matematic. Te-aş ruga să calculezi ce probabilitate exista ca motoarele navei să se oprească tocmai în acest punct al spaţiului. Îţi dau cîteva ore.

Cuvintele acestea avură darul de a scoate şi mai mult în relief dramatismul situaţiei. Deşi era el însuşi expert în matematică, Morton apela acum la luminile unui alt matematician.

Astronomul rîse, apoi replică pe un ton grav :

— N-am nevoie de nici un calcul. Ar trebui să dispunem de un nou sistem de notaţie pentru a putea exprima aritmetic această probabilitate. Matematic vorbind, ceea ce s-a întîmplat e o imposibilitate. Iată o navă încărcată cu oameni, care se opreşte pentru reparaţii la jumătatea drumului dintre două galaxii. Aşa ceva nu s-a mai pomenit de la începutul erei călătoriilor intergalactice. Un punct minuscul nu se

poate întîlni cu un alt punct, şi mai minuscul, decît dacă spaţiul ar fi plin pînă la saturaţie.

Grosvenor avea, însă, o explicaţie ceva mai plauzibilă : cele două evenimente se puteau afla într-o relaţie de cauză-efect.

Unul din pereţii sălii maşinilor fusese perforat de o explozie puternică. Torente de energie se revărsaseră în spaţiu.

Dădu să vorbească, dar îşi închise numaidecît gura. Trebuia să ţină seama de toate implicaţiile unei astfel de ipoteze. Trebuia să calculeze cantitatea de energie pierdută în cîteva minute. Dar cifrele care-i veniră în minte cînd încercă să facă acest calcul erau atît de uriaşe, încît excludeau automat ipoteza concepută de el. Nici măcar o mie de *corli* n-ar fi fost în stare să absoarbă o asemenea cantitate de energie ; însemna, deci, că la mijloc fuseseră şi nişte maşini.

Deodată auzi pe cineva spunînd :

— Ar trebui să trimitem o unitate mobilă împotriva acestor fiinţe !

Vocea tremurătoare îl relinişti pe Grosvenor, dar şi pe ceilalţi, căci Morton simţi nevoia să-i îmbărbăteze :

— S-ar putea ca acest demon oribil, ieşit parcă dintr-un coşmar, să fie o fiinţă mai inofensivă decît pisicuţa aceea drăgălaşă, care ne-a atacat acum cîteva luni... Ce părere ai, Smith ?

Biologul răspunse, cu o logică rece :

— Pe cît pot să-mi dau seama privindu-l de la distanţă, demonul are picioare şi braţe, ceea ce indică o evoluţie pur planetară. Dacă e o fiinţă inteligentă, va începe să reacţioneze la schimbarea mediului ambiant, chiar în clipa cînd o vom închide în cuşcă. Poate că-i un înţelept venerabil, care meditează în liniştea desăvîrşită a spaţiului. Sau poate că e, dimpotrivă, un tînăr ucigaş, osîndit la exil şi mistuit de dorinţa de a se întoarce acasă, la propria-i civilizaţie.

— Păcat că n-a venit cu noi şi Korita, spuse Pennons, cu o voce calmă. Expunerea lui despre planeta

pisicilor ne dăduse o oarecare imagine despre ceea ce ne aştepta.

— Korita e aici, domnule Pennons ! îl întrerupse japonezul, a cărui voce răsuna limpede în telecomunicator. Am urmărit, ca mulţi alţii, ceea ce se întîmplă şi trebuie să recunosc că sînt impresionat de imaginea pe care o văd pe ecran. Mă tem, însă, că teoria mea privitoare la ciclurile istoriei ar putea fi primejdioasă în actualul stadiu, cînd nu dispunem de nici un fel de fapte concrete. În cazul „pisicuţei" aveam de-a face cu o făptură care trăia pe o planetă pustie şi lipsită de hrană, printre ruinele unui oraş mort. Aici, însă, avem de-a face cu o fiinţă care trăieşte în spaţiu, la o distanţă de un sfert de milion de ani-lumină de planeta cea mai apropiată, şi căreia îi lipseşte, pare-se, nu numai hrana, dar şi orice mijloc de locomoţie spaţială. De aceea, iată ce vă propun : menţineţi ecranul de protecţie, lăsînd doar o deschizătură prin care să poată trece cuşca. După ce făptura va fi închisă în cuşcă, studiaţi-o, analizaţi-i toate gesturile şi reacţiile, fotografiaţi-i organele interne, pentru a vedea cum funcţionează în vidul spaţial. Aflaţi tot ce puteţi despre ea, ca să ştim pe cine aducem la bord. Să evităm însă vărsarea de sînge. Să fim cît se poate de precauţi !

— Ceea ce spune domnul Korita mi se pare foarte rezonabil ! exclamă Morton şi începu să împartă ordine.

Din interiorul navei fură aduse alte aparate, care fură instalate pe suprafaţa ei. Fu adus şi un enorm aparat fotografic cu fluorit, pe care-l legară de cuşca mobilă.

Grosvenor ascultă neliniştit instrucţiunile date de Morton oamenilor care manevrau cuşca :

— Deschideţi larg portiţa şi închideţi-o de îndată ce va intra înăuntru ! Aveţi grijă să nu se agaţe de zăbrele !

„Dacă am ceva de obiectat, acum e momentul", îşi spuse Grosvenor. Nu vedea, însă, ce anume ar fi putut

obiecta. Ar fi putut, desigur, să formuleze unele îndoieli. Ar fi putut împinge pînă la concluzia lor logică afirmaţiile lui Gunlie Lester, arătînd că cele petrecute nu erau un rod al hazardului. Ar fi putut chiar să sugereze că o hoardă întreagă de monştri stătea la pîndă pe aproape, aşteptînd ca semenul lor să fie capturat.

În realitate, fuseseră luate toate măsurile de precauţie împotriva unor astfel de eventualităţi. Deschizînd ecranul de protecţie doar atît cît să permită trecerea cuştii, puteau fi siguri că nu ofereau inamicului o ţintă uşoară. Învelişul exterior al navei putea fi rupt, iar oamenii trimişi afară puteau fi omorîţi, dar nava însăşi ar fi rămas intactă.

Inamicul s-ar fi pomenit în faţa unei nave blindate, manevrată de nişte fiinţe capabile să ducă fără cruţare lupta, pînă la atingerea ţelului lor.

Grosvenor se hotărî aşadar să se abţină de la orice comentariu şi să nu-şi dea pe faţă îndoielile.

— Are cineva de spus ceva ? întrebă Morton.

— Da, răspunse von Grossen. Aş dori să se procedeze la un examen aprofundat al monstrului, ceea ce ne-ar lua, cred, cel puţin o săptămînă, sau cel mult o lună.

— Cu alte cuvinte, vrei să rămînem aici, în timp ce experţii noştri tehnici ar examina monstrul ?

— Da, recunoscu fizicianul.

Morton se gîndi cîteva clipe, apoi rosti încet :

— Va trebui să supun aprobării celorlalţi propunerea dumitale. Am pornit într-o expediţie de explorare. Avem tot ce ne trebuie pentru a transporta mii de specimene extraterestre. Ca savanţi, totul ne interesează. Totul se cuvine cercetat. Totuşi, dacă am rămîne încremeniţi în spaţiu cîte o lună întreagă pentru fiecare dintre specimenele pe care vrem să le luăm la bord, călătoria noastră ar dura cinci sute de ani, în loc de cinci sau zece, şi ar îndreptăţi toate obiecţiile posibile. Evident, fiecare specimen trebuie examinat şi tratat cu atenţia pe care o merită.

— Eu aş spune să ne mai gîndim, stărui von Grossen.

— Mai are cineva vreo obiecţie ? întrebă Morton. Şi, întrucît nimeni nu-i răspunse, conchise : Bine, băieţi, duceţi-vă şi prindeţi-l !

15

Ixtl aştepta. Prin faţa ochilor i se perindau, ca într-un caleidoscop, amintirile tuturor lucrurilor şi priveliştilor întrezărite vreodată. Într-o străfulgerare îşi văzu şi planeta natală, de mult pustiită. Se simţi mîndru şi plin de dispreţ faţă de aceste fiinţe bipede care ar fi vrut să-l captureze.

Îşi aminti că, într-o vreme, cei din neamul lui fuseseră în stare să controleze mişcarea în spaţiu a unor întregi sisteme solare. Asta, înainte de a fi renunţat la călătoriile spaţiale în sine şi de a fi trecut la o viaţă mai liniştită şi mai frumoasă, în armonie cu forţele naturii.

Privi spre cuşca aceea care venea drept spre el. Ecranul se deschise pentru a-i face loc şi se închise numaidecît. Chiar să fi vrut, Ixtl n-ar fi putut profita de deschiderea ecranului într-un răstimp atît de scurt. Dar el nici nu voia asta. Trebuia să aibă grijă să nu facă nici o mişcare suspectă pînă nu va ajunge în interiorul navei.

Lada cu gratii de metal se apropia încet de el. Cei doi bipezi care o conduceau stăteau cu ochii la pîndă. Unul dintre ei ţinea în mînă o armă — Ixtl simţi că-i încărcată cu proiectile atomice. Era o armă vrednică de oarecare admiraţie, deşi îşi avea limitele ei : putea fi folosită împotriva lui doar în afara navei, căci în interiorul acesteia ar fi declanşat o reacţie prea violentă.

Gîndul acesta îi întări şi mai mult hotărîrea de a pătrunde în navă !

Deodată, poarta metalică a cuştii se căscă şi se închise fără zgomot înapoia lui. Ixtl se agăţă de bara cea mai apropiată, apucînd-o zdravăn. „Acum, nu mai am de ce să mă tem !“ îşi spuse, îmbătat de propria-i putere.

Se simţea sporit deopotrivă fizic şi mintal. Roiuri de electroni liberi ţîşneau din organismul lui, căutînd să se unească cu electronii altor structuri atomice. După atîţia ani de deznădejde, era în sfîrşit salvat ! Indiferent ce avea să se întîmple, controlul asupra sursei de energie a acestei cuşti îl va izbăvi pentru totdeauna de vechea neputinţă de a-şi dirija mişcările. Nu va mai fi niciodată la cheremul capricioasei forţe de atracţie a unor galaxii depărtate. De aci înainte, va putea să se deplaseze în orice direcţie ar fi vrut.

În timp ce stătea agăţat de gratii, cuşca începu să se mişte spre navă. Ecranul de protecţie se deschise pentru a-i face loc, şi se închise numaidecît. Văzuţi de aproape, bipezii îi păreau minusculi, iar faptul că aveau nevoie de costume spaţiale dovedea incapacitatea lor de a se adapta la medii radical diferite, ceea ce însemna că, din punct de vedere fizic, se aflau pe o treaptă joasă a evoluţiei. Totuşi, n-ar fi fost înţelept să le subaprecieze realizările ştiinţifice. Aveau nişte minţi agere, capabile să creeze şi să folosească maşini puternice. Chiar acum aduseseră cîteva aparate, desigur cu scopul de a-l examina şi de a-i descoperi intenţiile şi resorturile intime. Nu, nu putea îngădui un asemenea examen !

Văzu că unii dintre bipezi aveau cîte două arme, nu una singură, şi că le ţineau vîrîte în nişte teci prinse de mînecile costumului spaţial. Una dintre armele acestea semăna cu puşca atomică, cu care fusese deja ameninţat. Cealaltă avea un mîner strălucitor şi transparent — probabil o armă cu radiaţii. Cei doi bipezi instalaţi deasupra cuştii aveau şi ei cîte o astfel de armă.

În clipa cînd cușca ajunse în laboratorul improvizat la repezeală, o cameră de luat vederi fu împinsă către deschizătura îngustă dintre două gratii. Ixtl se săltă atunci pînă în tavanul cuștii. Devenind, brusc, sensibil la undele ultrascurte, putu desluși sursa de energie a armei ca pe un punct luminos, drept în fața lui.

Un braț cu opt degete subțiri ca niște sîrme țîșni cu iuțeala fulgerului și, trecînd *prin* metal, smulse arma din teaca unuia din oamenii de pe cușcă. Silindu-se din răsputeri să-și mențină echilibrul, Ixtl îndreptă arma spre camera de luat vederi și spre grupul de oameni din spatele ei, apoi apăsă pe trăgaci și sări jos. Nimeni nu-și dădea seama cine a tras. Acum nu-i mai era frică. Energia trecuse prin camera de luat vederi și atinsese, într-o măsură mai mare sau mai mică, aproape toate aparatele din laboratorul improvizat. Filmul nu mai era bun de nimic, și întregul aparat trebuia verificat din nou, ba poate chiar înlocuit. Dar mai ciudat era că totul se petrecuse aparent întîmplător.

Grosvenor auzi înjurături în telecomunicator și înțelese, nu fără un sentiment de satisfacție, că și ceilalți se luptau cu radiațiile șfichiuitoare, al căror șoc era numai parțial atenuat de costumele lor spațiale. Obișnuindu-și ochii, putu vedea din nou suprafața curbă pe care stătea și, dincolo de ea, hăul negru, fără fund, al spațiului. Văzu și cușca de metal, ca o pată printre umbre.

Unul din oamenii de pe cușcă îi spuse lui Morton :

— Sînt dezolat, domnule director, mi-a căzut arma de la brîu și s-a descărcat singură !

Grosvenor se grăbi să intervină :

— E puțin probabil, avînd în vedere absența virtuală a gravitației.

— Ai dreptate, Grosvenor, îi răspunse Morton. A observat careva dintre voi vreun lucru neobișnuit ?

— Poate că am lovit-o fără să-mi dau seama, zise omul a cărui armă provocase incidentul.

Grosvenor auzi deodată vocea lui Smith, bolborosind în telecomunicator :

— Animal erizipelos, strabismatic, steatopigian...

Nu auzi restul, dar bănui că era o înjurătură specială a biologului.

Acesta urmă, ceva mai potolit :

— O clipă, daţi-mi voie să-mi amintesc ce am văzut. Mă aflam chiar aici, în linia de foc şi aş putea să jur că monstrul s-a mişcat, înainte ca arma să se fi descărcat asupra mea. Am impresia că a sărit spre tavanul cuştii. Ştiu bine că era prea întuneric ca să pot vedea clar, însă...

Nu-şi sfîrşi fraza.

Morton îi porunci lui Crane să aprindă reflectorul, iar cînd lumina puternică a acestuia se revărsă în cuşcă, îl zăriră pe Ixtl ghemuit în fundul ei. Grosvenor se înfioră la vederea trupului cilindric cu reflexe metalice, a ochilor ca nişte tăciuni aprinşi, a degetelor subţiri ca de sîrmă. Monstrul era de-a dreptul hidos.

Auzi în telecomunicator vocea lui Siedel :

— Probabil că el se consideră fermecător !

Vorbele astea hazlii izbutiră să spargă gheaţa. Cineva spuse :

— Dacă viaţa înseamnă evoluţie şi dacă totul evoluează cu un anumit scop, de ce o fi avînd nevoie creatura asta de picioare şi braţe atît de dezvoltate ? Ar fi interesant să vedem ce are în burtă. Din păcate camera de luat vederi nu ne mai poate fi de folos. Radiaţiile au deformat desigur lentila obiectivului şi cred că şi filmul s-a voalat în întregime. Să aduc altul ?

— Nu ! răspunse Morton, cu şovăială în glas, dar se grăbi să adaoge, pe un ton ceva mai ferm : Am pierdut mult timp. La urma urmei, putem să reconstituim condiţiile de vid spaţial în laboratoarele noastre, fără ca nava să stea pe loc...

— Să înţeleg oare din aceste cuvinte că nu vei ţine seama de propunerea mea ? îl întrebă von Grossen. Făcusem propunerea ca monstrul să fie supus

unui examen timp de cel puţin o săptămînă, înainte de a fi adus la bord.

Morton păru să şovăie, apoi întrebă :

— Mai are cineva vreo obiecţie ?

— Cred că n-ar fi bine să renunţăm la orice măsură de precauţie, ar însemna să trecem de la o extremă la alta.

— Altcineva ? întrebă Morton, foarte calm. Dumneata, Smith ?

— Mai devreme sau mai tîrziu, tot va trebui să-l aducem la bord, spuse Smith. Să nu uităm că vedem pentru prima oară o fiinţă care trăieşte în spaţiu. Pînă şi „pisicuţa" aceea, care ştia să se adapteze atît la oxigen cît şi la clor, avea nevoie de oarecare căldură şi n-ar fi putut supravieţui în frigul şi-n vidul din spaţiu. În cazul cînd mediul natural al acestei creaturi nu e spaţiul, atunci trebuie să aflăm de ce şi cum a ajuns acolo unde am găsit-o.

— Văd că va trebui să punem la vot chestiunea, zise Morton, încruntînd din sprîncene. Am putea fixa în jurul cuştii un înveliş de metal care să absoarbă o parte din energia ecranului de protecţie. Soluţia asta te-ar mulţumi, von Grossen ?

— Da, mi se pare rezonabilă, răspunse acesta. Dar va trebui să mai discutăm înainte de a scoate ecranul.

— După ce vom porni din nou la drum, dumneata şi ceilalţi veţi putea discuta cît poftiţi, pînă la terminarea călătoriei. Dar dumneata, Grosvenor, nu mai ai nimic de zis ?

— Eu consider că ecranul e eficace, răspunse nexialistul.

— Are cineva vreo obiecţie ? mai întrebă Morton.

Întrucît nu se ridică nimeni, directorul le porunci oamenilor de pe cuşcă :

— Aduceţi-o încoace, ca s-o pregătim pentru transferul de energie.

În clipa cînd motoarele porniră, Ixtl simţi vibraţiile metalului şi văzu că gratiile se mişcă. Apoi avu senzaţia plăcută a unei gîdilituri în tot trupul. Se petre-

cea în el ceva care-l împiedica să gîndească. Pînă să-şi revină, se pomeni pe suprafaţa aspră a învelişului exterior al navei. Se ridică în picioare, cu un fel de mîrîit, înţelegînd ce se întîmplase : după ce descărcase arma, uitase să-şi reajusteze atomii ; de aceea putuse să treacă adineaori prin pardoseala metalică a cuştii.

— Dumnezeule ! exclamă Morton, îngrozit.

Tîrîndu-se ca o omidă lungă şi roşcată pe suprafaţa navei, Ixtl ajunse la ecluza pneumatică şi, strecurîndu-se prin cele două porţi interioare, se pomeni la capătul unui coridor lung, scăldat în lumină.

Se simţea, deocamdată, în siguranţă şi ştia că, în iminenta bătălie pentru cucerirea navei, dispunea de un avantaj important, pe lîngă superioritatea lui individuală : adversarii lui încă nu-i cunoşteau planul necruţător.

16

Douăzeci de minute mai tîrziu, în sala de şedinţe, Grosvenor îi urmărea cu privirea pe Morton şi pe căpitanul Leeth, care discutau în şoaptă într-unul din rîndurile de scaune din apropierea tabloului de comandă.

Sala era înţesată de oameni. Cu excepţia cîtorva paznici postaţi în centrele-cheie, toată lumea fusese convocată la şedinţă. Militarii şi ofiţerii lor, şefii secţiilor ştiinţifice şi membrii acestora, personalul administrativ şi tehnicienii, se aflau cu toţii fie în sală, fie pe coridoarele învecinate.

Se auzi un clopoţel. Cu încetul, murmurul conversaţiei conteni. Clopoţelul sună din nou, iar în tăcerea ce se lăsă, căpitanul Leeth vorbi astfel :

— Domnilor, precum vedeţi, sîntem asaltaţi de probleme. Încep să cred că în trecut, noi, militarii, nu i-am apreciat cum se cuvine pe oamenii de ştiinţă. Eu însumi eram convins că-şi petrec toată viaţa în

laboratoarele lor, departe de primjedii. Se pare însă că savanții au darul de a stîrni din senin fulgerele...

Căpitanul Leeth șovăi o clipă, apoi continuă pe același ton nițeluș glumeț :

— Directorul Morton și cu mine am căzut de acord că militarii nu pot face față singuri acestei situații. Atîta timp cît monstrul va rămîne în libertate, fiecare dintre noi va trebui să se apere. Înarmați-vă și circulați în grupuri — cu cît mai numeroase, cu atît mai bine. Ar fi absurd să vă închipuiți că situația prezentă nu va pune în pericol viața unora dintre noi, adăugă el pe un ton grav. Poate că eu însumi voi fi victima sau poate cineva dintre voi. Pregătiți-vă sufletește. Obișnuiți-vă cu ideea. Iar dacă vă va fi dat să înfruntați acest monstru primejdios, apărați-vă pînă la ultima suflare. Încercați să-l luați prizonier. Suferința, sau moartea, să nu vă fie zadarnică ! Și acum, urmă el întorcîndu-se cu fața spre Morton, directorul va conduce o dezbatere privitoare la folosirea imensului capital științific cu care e înzestrată această navă. Domnule Morton, ai cuvîntul.

Morton păși încet înainte. Statura lui înaltă și masivă părea mai puțin impunătoare sub giganticul tablou de comandă din spatele lui. Ochii lui cenușii se rotiră prin încăpere fără să se oprească asupra cuiva, ca și cum ar fi vrut să-și dea seama de starea de spirit colectivă. După ce lăudă atitudinea căpitanului Leeth, directorul continuă astfel :

— Analizîndu-mi propriile amintiri despre cele întîmplate, pot spune că nimeni — nici măcar eu însumi — nu e vinovat de prezența monstrului la bord. Dacă vă amintiți, am hotărît cu toții să-l aducem la bord într-o cușcă. Această măsură de precauție a întrunit adeziunea tuturor, inclusiv a spiritelor celor mai critice, dar e regretabil că nu a putut fi luată la timp. Monstrul a pătruns astfel în navă într-un mod pe care n-am avut cum să-l prevedem. Morton tăcu și-și roti încă o dată privirea prin încăpere, apoi adăugă : Sau poate că vreunul dintre voi a avut mai

mult decît o simplă presimţire ? Dacă da, să ridice mîna.

Grosvenor îşi întoarse capul, dar nu văzu pe nimeni ridicînd mîna. Deodată, îşi dădu seama, cu uimire, că ochii directorului erau aţintiţi asupra lui.

— Domnule Grosvenor, îi spuse Morton, oare nexialismul ţi-a îngăduit să prevezi că făptura aceasta e în stare să treacă printr-un perete ?

— Nu, răspunse Grosvenor, răspicat.

— Mulţumesc, zise Morton.

Părea satisfăcut, în orice caz nu mai puse nimănui vreo întrebare. Grosvenor ghicise că Morton va încerca să-şi justifice propria atitudine, ceea ce însemna că lucrurile stăteau destul de prost la bordul navei. Dar pe Grosvenor îl interesa mai ales faptul că directorul se referise la nexialism ca la un fel de autoritate supremă. Deodată auzi din nou vocea lui Morton :

— Siedel, dă-ne te rog o explicaţie de ordin psihologic asupra celor întîmplate.

— Înainte de a trece la capturarea monstrului, trebuie să ne clarificăm imaginea despre el, răspunse şeful secţiei de psihologie. Iată o fiinţă care, deşi înzestrată cu braţe şi cu picioare, e totuşi în stare să plutească şi să supravieţuiască în spaţiu. Cu toate că se lasă închisă într-o cuşcă, ştie că această cuşcă nu o poate ţine prizonieră. Ba chiar iese din cuşcă, ceea ce ar fi o prostie din parte-i, dacă n-ar dori ca noi să vedem că-i în stare de o asemenea ispravă. Cînd o fiinţă inteligentă comite o greşeală, ea are totdeauna un motiv, un motiv întemeiat. În cazul de faţă trebuie să ne întrebăm de unde vine şi de ce se află aici această fiinţă. L-aş ruga pe Smith să ne vorbească despre structura ei biologică.

Smith se ridică şi vorbi, pe un ton sumbru :

— Am mai discutat despre evidenta origine planetară a mîinilor şi picioarelor sale. Capacitatea de a trăi în spaţiu este fără îndoială un indiciu grăitor al unei anumite evoluţii. După părerea mea, avem de-a face cu o fiinţă aparţinînd unei specii care a dezlegat

tainele ultime ale biologiei. Dacă aş şti prin ce mijloace am putea captura o astfel de fiinţă capabilă să treacă printr-un perete, v-aş spune : Prindeţi-o şi omorîţi-o pe loc !

Sociologul Kellie, un bărbat trecut de patruzeci de ani, cu chelie şi cu nişte ochi mari, inteligenţi, ceru cuvîntul şi spuse :

— O fiinţă capabilă să se adapteze la viaţa în vid ar putea deveni stăpîna Universului. Specia ei ar invada toate planetele, toate galaxiile. Roiuri de fiinţe de acest fel ar împînzi spaţiul. În realitate, însă, noi ştim că în galaxia noastră nu există o astfel de specie. Iată un paradox asupra căruia merită să reflectăm.

— Nu înţeleg prea bine ce vrei să spui, Kellie, îl admonestă Morton.

— Vreau să spun pur şi simplu că o specie care ar fi dezlegat tainele ultime ale biologiei ar fi cu multe milenii înaintea omenirii. Ea ar avea capacitatea de a se adapta la orice mediu. Potrivit legilor biodinamice, s-ar putea răspîndi pînă-n cele mai depărtate colţuri ale Universului, exact ceea ce încearcă să facă şi omul.

— Da, e un paradox, recunoscu Morton, dar un paradox care nu dovedeşte că monstrul ar fi o fiinţă superioară. Korita, vrei să ne spui ceva despre istoria monstrului ?

— Mă tem că, nici de această dată, nu vă pot fi de prea mare folos, începu japonezul. Cunoaşteţi teoria potrivit căreia viaţa urmează un curs ascendent, printr-o serie de cicluri. Fiecare dintre aceste cicluri porneşte de la faza rurală. Ţăranul, legat de petecul său de pămînt, se duce la tîrg să-şi vîndă produsele ; cu timpul, tîrgul se transformă într-un orăşel, din ce în ce mai puţin legat de pămînt. Aşa apar oraşele şi naţiunile, apoi marile metropole cosmopolite, între care are loc o distrugătoare luptă pentru putere. Întrebarea care se pune este următoarea : Monstrul acesta se află în faza rurală, sau în faza megalopolitană, adică a marilor oraşe ?

Ascultîndu-l pe Korita, Grosvenor se gîndea că fiecărei faze a unui asemenea ciclu istoric trebuie că îi corespunde şi o anumită psihologie. Existau şi numeroase alte explicaţii posibile, în afară de cea bazată pe vechea teorie spengleriană a ciclurilor. Korita ar fi putut oare să prevadă comportarea monstrului pe baza teoriei sale ciclice ? Probabil că nu, dar în clipa de faţă, pentru ei era singura teorie pe care o cunoşteau şi care le oferea posibilitatea de a aborda această problemă.

— Ascultă, Korita, spuse Morton după un timp, ţinînd seama că ştim atît de puţine lucruri despre această fiinţă şi presupunînd că ea se află în faza megalopolitană a ciclului său istoric, care e, după părerea dumitale, trăsătura ei fundamentală ?

— O inteligenţă virtualmente invincibilă. În propriul ei mediu, n-ar săvîrşi nici un fel de greşeală şi n-ar putea fi învinsă decît în împrejurări ce i-ar scăpa de sub control.

Morton îşi întoarse privirea spre Grosvenor, apoi spuse :

— Am ajuns de curînd la concluzia că nexialismul ne-ar putea oferi o soluţie la problemele noastre. Fiind o concepţie globală despre viaţă, ea ne poate ajuta să luăm o hotărîre grabnică, într-un moment cînd o astfel de hotărîre se impune. Te-aş ruga să ne expui punctul dumitale de vedere asupra monstrului.

— Nu vă pot oferi decît o concluzie bazată pe propriile mele observaţii, răspunse Grosvenor, ridicîndu-se. Aş putea, desigur, să vă prezint mica mea teorie în privinţa modului cum am intrat în contact cu această fiinţă, dar prefer să vă vorbesc despre felul cum ar trebui să lichidăm...

Nu-şi sfîrşi fraza, căci în clipa aceea vreo şase oameni îşi făcură apariţia, croindu-şi drum prin mulţimea strînsă la intrarea sălii. Directorul se întorsese cu faţa spre căpitanul Leeth, care păşea spre intruşi. Grosvenor îl recunoscu, printre ei, pe Pennons, mecanicul-şef.

— Ai terminat, domnule Pennons ? îl întrebă căpitanul.

— Da, domnule, răspunse Pennons și continuă, pe un ton grav : Ar fi bine ca toți oamenii să poarte costume spațiale, precum și încălțări și mănuși izolante.

— Am încărcat cu electricitate pereții dormitoarelor, spuse Leeth. Avînd în vedere că s-ar putea să mai treacă un timp pînă la capturarea monstrului, n-are rost să riscăm să fim omorîți în paturile noastre. Noi... Dar ce-i, domnule Pennons ?

Pennons se uita la un mic instrument pe care-l ținea în mînă.

— Sîntem cu toții aici, domnule căpitan ? întrebă el încet.

— Da, toți, cu excepția paznicilor din sala mașinilor.

— Atunci... atunci monstrul a fost prins în cîmpul de forță. Trebuie să-l încercuim cît mai repede.

17

Tocmai cînd se întorcea din expediția lui prin etajele inferioare ale navei, Ixtl fu luat prin surprindere de furtuna pustiitoare ce se abătu asupră-i din senin. Cu o clipă înainte, savurase gîndul că-și va ascunde *guulii* în cala metalică a navei, iar acum era prins în furtuna năprasnică din centrul unui cîmp de forță !

Mintea i se întunecase. Electronii descătușați înlăuntrul lui încercau să se integreze nucleelor atomice întîlnite în cale, dar ele îi respingeau violent, zbătîndu-se să-și păstreze echilibrul. În aceste lungi și fatidice clipe, organismul lui flexibil, admirabil echilibrat, aproape că se prăbuși. Ceea ce-l salvă fu geniul colectiv al speciei sale, care prevăzuse această situație primejdioasă, anticipînd chiar și posibilitatea unui contact cu radiații puternice. Cu iuțeala fulge-

rului, trupul lui Ixtl își schimba mereu forma, suportînd de fiecare dată, timp de cîte o fracțiune de microsecundă, formidabila sarcină. În cele din urmă, izbuti să se desprindă de perete.

Se gîndi atunci la perspectivele pe care i le deschidea noua situație. De bună seamă că oamenii vor încerca să-l încercuiască, venind de pe toate coridoarele. Ochii îi străluciră la gîndul că va putea să pună gheara pe unul dintre ei și să-l stoarcă de *guul*, pentru a vedea dacă e bun.

Nu avea timp de pierdut, așa că se repezi spre cel mai apropiat perete nemagnetizat și începu să alerge din încăpere în încăpere, pe un itinerar paralel cu coridorul principal. Ochii lui ageri deosebeau siluetele oamenilor care treceau în goană pe coridor. Unul, doi, trei, patru, cinci — al cincilea rămăsese parcă în urma celorlalți.

Ixtl ieși ca o nălucă din perete și se năpusti cu o forță irezistibilă asupra bietului om. Cele patru brațe de culoarea focului se întinseră și îl strînseră ca într-o menghine. Nenorocitul se împotrivi o clipă, apoi se prăbuși, fără vlagă, pe spate.

Ixtl văzu însă că gura i se tot deschidea și închidea, spasmodic : cerea desigur ajutor. Îl lovi peste gură cu o labă, dar omul nu-și pierdu cunoștința și nu încetă să se zvîrcolească decît în clipa cînd își vîrî ghearele în pieptul lui.

Ixtl începu să-i scormonească prin trup, avînd grijă să nu-i sfîșie toate țesuturile, căci nu voia să-și omoare victima. Carnea acesteia trebuia să rămînă vie.

În timp ce brațele-i lungi și subțiri își croiau drum prin trupul omului, Ixtl simți deodată în tălpi vibrațiile unor pași ce se apropiau. Veneau dintr-o singură direcție, dar veneau repede. Cuprins de panică, făcu greșeala de a-și accelera mișcările. Degetele lui atinseră inima omului, care încetă numaidecît să bată.

O clipă mai tîrziu, degetele scormonitoare ale lui Ixtl descopereau stomacul și intestinele omului. Și le trase însă repede înapoi, cu un mîrîit furios, căci

dăduse peste substanța pe care-o căuta, numai că n-o mai putea folosi. Pe de altă parte, nu se așteptase ca ființele acestea inteligente să moară atît de ușor. Asta însemna că erau în puterea lui.

Doi oameni cu cîte o armă în mînă apărură de după un colț al coridorului, dar se opriră brusc la vederea monstrului care, aplecat peste cadavrul camaradului lor, îi întîmpină cu un mîrîit amenințător. Pînă să-și vină ei în fire, monstrul trecu prin peretele cel mai apropiat, iar silueta lui roșcată dispăru ca și cum nici n-ar fi fost.

Ixtl avea acum un plan destul de precis : va captura o jumătate de duzină de oameni și-i va transforma în *guuli*, apoi îi va omorî pe toți ceilalți, deoarece nu i-ar mai fi putut folosi la nimic. După aceea, nu-i rămînea decît să pornească spre galaxia către care se îndrepta nava și, odată ajuns acolo, să pună stăpînire pe prima planetă locuită. Cucerirea întregului Univers ar fi urmat în scurt timp.

Grosvenor se oprise, împreună cu mulți alții, în fața unui ecran de perete pe care tocmai era proiectată imaginea grupului strîns în jurul tehnicianului mort. Ar fi preferat să fie la fața locului, dar i-ar fi trebuit cîteva minute ca să ajungă acolo și, între timp, ar fi pierdut contactul. De aceea se hotărîse să aștepte, ca să vadă și să audă totul.

Morton apărea în prim plan, la cîțiva pași de doctorul Eggert, care stătea aplecat peste cadavru. Directorul avea o expresie încordată.

— Ei, doctore ? întrebă el cu un glas șoptit.

Doctorul Eggert se ridică de lîngă cadavru și se întoarse spre Morton, astfel încît fața îi apăru pe ecran.

— O criză de inimă, zise doctorul, încruntat.

— Cum așa ?

Doctorul își întinse mîinile, parcă într-un gest de apărare și spuse :

— Ştiu că inima lui era în perfectă stare, doar îl examinasem de atîtea ori ! Totuşi, nu văd altă cauză posibilă a decesului decît o criză de inimă.

— Nu mă miră, spuse cineva, pe un ton acru. Era cît pe ce să-mi sară şi mie inima din piept cînd am văzut monstrul pe coridor !

— Pierdem timpul !

Grosvenor recunoscu vocea lui von Grossen înainte de a-l vedea. Fizicianul stătea ceva mai încolo, între doi colegi.

— Încă am mai putea să-i venim de hac monstrului, dar nu pălăvrăgind despre el şi leşinînd ori de cîte ori ne apare în faţă. Dacă e să-i cad victimă, mi-ar plăcea să ştiu că savanţii cei mai grozavi din epoca noastră nu-mi deplîng soarta, ci-şi scormonesc creierii pentru a găsi un mijloc să mă răzbune.

— Ai dreptate, recunoscu Smith. Ceea ce ne dezavantajează e complexul nostru de inferioritate. N-a trecut nici o oră de cînd monstrul s-a strecurat la bord şi iată că viaţa unora dintre noi e ameninţată. Eu, unul, accept riscul. Dar hai să ne organizăm în vederea luptei.

Grosvenor auzi vocea directorului :

— Domnule Pennons, ai de rezolvat o problemă. Cît timp ne-ar lua ca să băgăm curent în planşeele navei, la toate cele treizeci de etaje, pe o suprafaţă de circa două mile pătrate ?

Grosvenor nu-l putea vedea pe mecanicul-şef, dar ajungea să-i audă glasul ca să-şi dea seama cît de speriat era :

— Aş putea face treaba asta cam într-o oră, însă cu riscul de a distruge nava. Nu vreau să intru în detalii, dar să ştiţi că o energizare necontrolată ar putea provoca moartea tuturor membrilor expediţiei.

— Totuşi, ai putea măcar să sporeşti cantitatea de energie a pereţilor, nu-i aşa, domnule Pennons ? stărui Morton.

— Nu ! exclamă Pennons. Pereţii n-ar rezista, s-ar topi !

— Pereţii n-ar rezista ? ! îngînă cineva. Îţi dai seama, domnule, ce putere îi atribui acestui monstru ?

O expresie de consternare se zugrăvi pe feţele tuturor. Deodată, Grosvenor auzi vocea lui Korita :

— Domnule director, te urmăresc printr-un telecomunicator din camera de control. În legătură cu afirmaţia că am avea de-a face cu o fiinţă superioară, aş vrea să îţi amintesc că monstrul s-a prins totuşi în cîmpul de forţă şi că, nefiind în stare să pătrundă în dormitoare, a fost nevoit să se retragă. Comportarea monstrului dovedeşte că face şi el greşeli.

— Observaţia dumitale mi-a adus aminte de teoria despre care vorbiseşi mai înainte, spuse Morton. Judecînd după comportarea lui, monstrul se află în stadiul rural.

— Exact, răspunse Korita, cu o însufleţire neobişnuită. Incapabil să înţeleagă forţa organizării, monstrul îşi va închipui probabil că, pentru a pune stăpînire pe navă, ajunge să lupte contra oamenilor aflaţi la bordul ei.

— Chiar şi fără să se unească strîns, fiinţele astea tot ar fi un pericol ! comentă un tehnician, pe un ton acru. Eu...

Nu-şi sfîrşi însă vorba, căci începu să urle, cu gura larg deschisă şi cu ochii ieşiţi din orbite. Toţi ceilalţi se dădură înapoi, îngroziţi.

În centrul ecranului apăruse Ixtl.

18

Stătea acolo, ca un demon înfricoşător, ieşit din flăcările iadului. Ochii îi străluceau, dar nu mai părea alarmat. Luase măsura acestor fiinţe şi ştia acum că, pentru a scăpa de focul armelor lor, ajungea să treacă printr-un perete.

Venise să caute un *guul,* drept în mijlocul acestui grup, şi în acelaşi timp să-i bage în sperieţi pe toţi ceilalţi.

Grosvenor nu-şi credea ochilor privind scena. Doar cîţiva oameni se vedeau pe ecran, — von Grossen şi doi tehnicieni, foarte aproape de Ixtl. Morton stătea în spatele lui von Grossen, iar lîngă unul dintre tehnicieni putea fi văzut, parţial, Smith. Monstrul îi domina pe toţi cu silueta lui masivă, cilindrică.

Morton rupse tăcerea, spunînd cu o voce calmă, în timp ce-şi lua mîna de pe mînerul transparent al armei :

— Nu încercaţi să trageţi, căci se mişcă fulgerător. Dealtfel, nici n-ar fi venit aici dacă n-ar fi fost sigur că nu-l putem atinge cu armele noastre. Nu putem risca un eşec. S-ar putea ca aceasta să fie ultima noastră şansă. Toate echipele de intervenţie urgentă care mă aud acum să se posteze deasupra, dedesubtul şi în jurul acestui coridor ! adăugă el pe un ton imperios. Aduceţi cu voi aruncătoarele de flăcări şi daţi foc pereţilor ! Ţineţi întreaga zonă sub tirul radiaţiilor voastre ! Daţi-i drumul !

— Bună idee, directore ! exclamă căpitanul Leeth, a cărui faţă apăru pe ecran, acoperind, o clipă, imaginea monstrului. Încearcă să reziști timp de trei minute, pînă la sosirea noastră !

Faţa lui dispăru la fel de repede precum apăruse.

Grosvenor se depărtă de ecran. Îşi dădea seama că-i prea departe pentru a-şi putea face o idee exactă şi într-o asemenea situaţie un nexialist nu s-ar fi încumetat să intervină. Nefăcînd parte din nici o echipă, se gîndea să se alăture lui Morton şi celorlalţi, în zona periculoasă.

Alergînd într-acolo, auzi prin telecomunicator vocea lui Korita, care împărţea sfaturi de la oarecare distanţă :

— Domnule Morton, foloseşte-te de prilej, dar nu conta pe succes. Nu uita că monstrul ne-a luat din nou prin surprindere. N-are importanţă dacă ne atacă intenţionat sau întîmplător. Oricare i-ar fi intenţiile, rezultatul este că ne pune pe jăratic. Încă n-am izbutit nici măcar să ne limpezim gîndurile.

Grosvenor intrase într-un lift care cobora. Cînd ajunse jos, deschise ușa și o zbughi pe coridor, unde auzi din nou vocea lui Korita :

— Sînt convins că, datorită uriașelor resurse de care dispunem la bordul acestei nave, putem veni de hac oricărei creaturi — bineînțeles, numai uneia...

Grosvenor nu mai auzi restul vorbelor lui Korita, căci cotise după un colț al coridorului. Drept în fața lui văzu monstrul și oamenii care-l înfruntau.

Von Grossen tocmai desena ceva într-un carnet. Nu fără oarecare neliniște, Grosvenor văzu că savantul se apropie de Ixtl și-i întinde foaia cu desenul. După o clipă de ezitare, monstrul arucă o privire asupra desenului, apoi se trase înapoi, mîrîind.

— Ce naiba faci ? ! exclamă directorul.

— I-am arătat în ce fel putem să-l învingem, răspunse von Grossen, cu un zîmbet silit. I-am...

Nu-și sfîrși vorba. Morton, care bănuise pesemne ce-o să se întîmple, păși înainte, încercînd parcă instinctiv să-l apere pe von Grossen. Grossvenor văzu cum o labă cu niște degete lungi și subțiri, ca de sîrmă, se abate asupra directorului. Acesta fu azvîrlit înapoi spre grupul de oameni, făcîndu-i să-și piardă echilibrul. Morton se ridică numaidecît și puse mîna pe armă, dar încremeni brusc.

Ca printr-o lentilă deformată, Grosvenor văzu că monstrul îl ținea pe von Grossen în cleștele a două brațe de culoarea focului. Bietul savant se zbătea zadarnic : brațele acelea subțiri, dar vînjoase, îl strîngeau zdravăn, deși von Grossen era un bărbat voinic. Grosvenor ar fi vrut să tragă, dar n-avea cum să-l nimerească pe monstru fără a-l lovi și pe savant. Tirul nu putea omorî un om, ci putea, cel mult, să-l facă să-și piardă cunoștința. Nexialistul se vedea pus în fața unei dileme : să tragă, în speranța că și monstrul își va pierde cunoștința, sau să încerce cu orice preț să obțină informații de la von Grossen? Alese cea de-a doua soluție.

— Von Grossen, îl strigă el pe fizician, ce anume i-ai arătat ? Cum îl putem învinge ?

Von Grossen îl auzi, căci își întoarse capul, dar în clipa aceea se petrecu un lucru de necrezut : monstrul făcu un salt și dispăru în perete, cu fizician cu tot. O clipă, Grosvenor crezu că e victima unei iluzii optice. Vedea însă cît se poate de clar peretele dur și strălucitor, iar dedesubt unsprezece oameni nădușiți și speriați, dintre care șapte își frămîntau zadarnic armele.

— Sîntem pierduți ! bîigui unul dintre ei. Dacă-i în stare să ne modifice structurile atomice și să ne treacă printr-un perete solid, nu ne mai putem bate cu el !

Remarca asta îl scoase din sărite pe Morton, care se străduia să-și păstreze sîngele rece în împrejurările cele mai grele.

— Nu-i adevărat, cît sîntem încă în viață, ne mai putem bate ! exclamă el, furios. Apoi strigă prin telecomunicator : — Căpitane Leeth, care-i situația ?

Pe ecran apărură capul și umerii comandantului.

— Nimic de semnalat, răspunse acesta. Locotenentul Clay pretinde că a văzut o umbră roșie dispărînd printr-un planșeu. Ne-am putea limita, pentru moment, cercetările în partea de jos a navei. Echipele noastre de intervenție tocmai se pregăteau să treacă la atac. Nu ne-ați dat suficient răgaz.

— Nici n-am fi avut cum, replică Morton, pe un ton înțepat.

Grosvenor, care asculta această discuție, își spuse că nu era chiar așa. Von Grossen se lăsase prins vrînd să-i arate monstrului, printr-o schemă, că putea fi învins. Era un gest tipic egoist, cu slabe șanse de a da rezultate. Gestul acesta nu făcea decît să confirme obiecțiile lui Grosvenor împotriva acțiunilor unilaterale ale unor specialiști incapabili să conlucreze într-un mod inteligent. Atitudinea lui von Grossen avea în spatele ei un comportament vechi de secole. O astfel de atitudine fusese îndreptățită în prima

fază a cercetărilor ştiinţifice, dar avea o valoare limitată acum, cînd fiece element nou făcea necesară coordonarea şi integrarea mai multor ştiinţe.

Grosvenor se îndoia că von Grossen descoperise cu adevărat un mijloc de a-l învinge pe Ixtl. Nu putea crede că un singur specialist ar fi fost în stare să găsească un mijloc eficace. Desenul pe care fizicianul îl arătase monstrului era probabil limitat la cunoştinţele din propriul său domeniu.

Deodată îl auzi pe Morton întrebînd :

— Bănuieşte careva dintre voi cam ce-o fi desenat von Grossen pe hîrtia aceea ?

Grosvenor aşteptă ca altcineva să răspundă, însă cum toţi tăceau, se hotărî să vorbească :

— Cred că eu, domnule director.

— Te ascultăm, zise Morton după ce şovăi o clipă.

— Singurul mijloc prin care putem capta atenţia unui extraterestru este de a-i pune sub ochi un simbol universal valabil, începu Grosvenor. Întrucît von Grossen este fizician, simbolul folosit de el poate fi lesne ghicit.

Făcu o pauză pentru a-şi roti privirea prin sală. Îşi dădea seama că fusese cam melodramatic, dar nu avea încotro. În ciuda simpatiei pe care i-o arăta Morton, nu era recunoscut ca o autoritate de către ceilalţi, astfel încît socotea nimerit să le ofere măcar unora dintre ei ocazia de a ghici singuri.

— Hai, tinere, îl încurajă Morton. Nu ne mai ţine încordaţi !

— Un atom, spuse Grosvenor.

Cei din jurul lui îl priviră buimaci.

— Bine, dar asta n-are nici un sens ! exclamă Smith. De ce tocmai un atom ?

— Nu orice fel de atom, fireşte, adăugă Grosvenor. Aş pune rămăşag că von Grossen a desenat, pentru monstru, structura atomică particulară a metalului din care e făcut învelişul navei noastre.

— Ai dreptate ! exclamă directorul.

— O clipă ! interveni căpitanul Leeth, apărînd pe ecran. Nu mă pricep la fizică, recunosc, dar aş vrea să ştiu *de ce* are dreptate.

— Grosvenor vrea să spună că doar două componente ale navei sînt confecţionate din acel metal ultra-rezistent, şi anume învelişul exterior şi sala maşinilor. Dacă ai fi fost cu noi în momentul cînd am capturat monstrul, ai fi băgat de seamă că, după ce s-a strecurat prin fundul cuştii, a fost oprit de metalul dur al învelişului exterior al navei. E limpede, aşadar, că nu poate trece prin metalul acela. Iar faptul că, pentru a pătrunde în navă, a fost nevoit să treacă prin ecluza pneumatică, e o dovadă în plus. Mă mir că ideea asta nu ne-a venit numaidecît.

— Dacă von Grossen i-a dezvăluit monstrului secretul sistemului nostru de apărare, n-ar fi oare posibil să-i fi arătat şi reţelele electrice instalate de noi în pereţii navei ? întrebă căpitanul.

Morton îi aruncă o privire iscoditoare lui Grosvenor, care spuse :

— În momentul acela, monstrul luase deja contact cu reţelele noastre, fără ca acest contact să-i fi provocat moartea. Von Grossen era convins că a găsit ceva nou. Şi apoi, nu poţi desena pe hîrtie un cîmp de forţă, decît cu ajutorul unei ecuaţii, bazate pe nişte simboluri arbitrare.

— Iată un raţionament foarte încurajator, zise căpitanul Leeth. Bine că avem măcar un loc unde putem fi în siguranţă, şi anume sala maşinilor. Poate că şi reţelele electrice din pereţii dormitoarelor ne apără pînă la un punct. Încep să înţeleg de ce von Grossen era convins că aceste reţele ne asigură un oarecare avantaj. De aci înainte, întreg personalul va rămîne exclusiv în această zonă a navei şi n-o va putea părăsi decît cu aprobare specială.

După ce repetă acest ordin printr-un telecomunicator, căpitanul adăugă :

— Şefii de secţii să se pregătească să răspundă la unele întrebări legate de specialităţile lor. Anumite

misiuni vor fi încredințate probabil unor persoane cu înaltă calificare. Domnule Grosvenor, te poţi considera o astfel de persoană. Doctore Eggert, fii bun şi împarte pilule antisomn celor ce ţi le vor cere. Nimeni nu mai are dreptul să doarmă atîta timp cît monstrul rămîne în viaţă.

— Bună treabă, căpitane ! exclamă directorul.

Căpitanul dădu din cap şi dispăru din imagine.

Pe coridor, un tehnician întrebă, cu glas şovăitor :

— Şi von Grossen ?

— Singurul mijloc de a-l ajuta pe von Grossen este de a-l nimici pe cel care l-a răpit ! îi răspunse Morton, cu asprime.

19

În vasta sală a maşinilor, oamenii păreau nişte pitici pierduţi într-un palat al uriaşilor. Un val de lumină albastră, strălucitoare, mătura tavanul, făcîndu-l pe Grosvenor să clipească, fără voia lui. Şi, aşa cum lumina asta îi tulbura ochii, un sunet ciudat îi zbuciuma nervii — un sunet înfricoşător, ca un bubuit de tunet, provocat de o colosală revărsare de energie.

Nava continua să străbată spaţiul, înfundîndu-se din ce în ce mai rapid în hăul negru, căscat între galaxia spiralată, în care Pămîntul reprezenta doar un punct rotitor, şi o altă galaxie, aproape la fel de imensă.

Pe acest fundal se desfăşura acum o luptă decisivă : cea mai mare şi mai ambiţioasă expediţie trimisă vreodată în spaţiu înfrunta cea mai teribilă primejdie întîlnită în afara sistemului solar.

Grosvenor era convins de asta. Acum, nu mai aveau de-a face cu o fiinţă ca acel *Corl,* care supravieţuise experienţelor biologice practicate asupra animalelor de pe planeta pisicilor de către locuitorii

ei, căzuţi ei înşişi victime unor războaie nimicitoare. Primejdia ce-i ameninţa acum nu se putea compara nici cu aceea pe care o înfruntaseră din partea *Rimilor*. După încercarea lui nereuşită de a stabili un contact cu aceştia, Grosvenor izbutise să le controleze toate mişcările, cucerind astfel de unul singur o victorie împotriva întregii lor seminţii.

Monstrul stacojiu era însă un adversar cu totul aparte.

Căpitanul Leeth urcă treptele scării de fier ce ducea spre un balconaş. O clipă mai tîrziu, Morton veni şi el acolo, ţinînd în mînă un teanc de hîrtii. După ce i le arătă căpitanului, directorul li se adresă astfel oamenilor din sală :

— Acesta este primul moment de răgaz pe care-l avem de cînd monstrul s-a strecurat la bord, în urmă cu mai puţin de două ore — da, oricît de neverosimil ar părea, n-au trecut de-atunci nici două ore ! Căpitanul Leeth şi cu mine am citit recomandările făcute de şefii de secţii. Am împărţit aceste recomandări în două categorii. Vom vorbi mai tîrziu despre prima categorie, în care intră recomandările de ordin teoretic. Cealaltă categorie, în care intră recomandările privitoare la mijloacele mecanice de luptă contra inamicului, are fireşte prioritate. Îngăduiţi-mi, mai întîi, să vă asigur că noi toţi dorim să se ia măsuri urgente pentru a-l găsi şi a-l salva pe von Grossen. Domnule Zeller, comunică-le celor prezenţi planul dumitale.

Zeller, un bărbat vioi, în vîrstă de vreo patruzeci de ani, care preluase conducerea secţiei de metalurgie după uciderea lui Breckenridge de către Corl, se ridică şi spuse :

— De îndată ce am descoperit că monstrul nu poate pătrunde prin aliajul metalic folosit de noi, ne-am decis să fabricăm din acest aliaj un costum spaţial special. Asistentul meu a şi început să lucreze la confecţionarea acestui costum, care urmează să fie gata în vreo trei ore. Pentru depistarea monstru-

lui vom utiliza, firește, un aparat fotografic cu fluorit. Dacă are cineva de făcut vreo sugestie...

— De ce nu confecționați mai multe costume ? întrebă cineva.

— Nu dispunem decît de o cantitate foarte mică de material, îi răspunse Zeller. Am putea, desigur, să obținem o cantitate mai mare, prin transmutație, dar ne-ar lua prea mult timp. Nu trebuie să uitați că secția noastră a fost totdeauna o secție relativ puțin importantă. Ne vom socoti norocoși dacă vom izbuti să confecționăm măcar un costum într-un răstimp atît de scurt.

Întrucît nu-i mai puse nimeni nici o întrebare, Zeller se întoarse în atelierul de lîngă sala mașinilor.

Morton ridică mîna pentru a cere să se facă liniște, apoi spuse :

— În ce mă privește, cred că, de îndată ce vom avea un costum de protecție, ne va fi mult mai ușor să-l găsim pe von Grossen. Ca să ne împiedice să-l găsim, monstrul ar trebui să-l mute dintr-un loc în altul.

— De unde știm că-i încă în viață ? întrebă cineva.

— Păi, monstrul ar fi putut să ia cadavrul celui ucis, dar n-a făcut-o, pentru că ne vrea vii, nu morți. Însemnările lui Smith ne oferă unele explicații posibile, dar vom discuta mai tîrziu despre ele.

Directorul tăcu o clipă, apoi continuă :

— Printre planurile de atac propuse, am aici unul prezentat de doi tehnicieni din secția de fizică și unul propus de domnul Elliott Grosvenor. Căpitanul Leeth și cu mine am discutat aceste planuri cu mecanicul-șef Pennons și cu alți specialiști și am ajuns la concluzia că planul domnului Grosvenor comportă riscuri prea mari pentru membrii expediției, de aceea nu-l vom folosi decît în caz de forță majoră. Vom trece în schimb la aplicarea imediată a celuilalt plan, dacă nu se vor ridica obiecții importante. Au fost încorporate în acest plan o serie de sugestii făcute de diverși specialiști. Știu că se obișnuiește ca

oamenii să-şi expună singuri ideile, dar cred că, pentru a cîştiga timp, e mai bine să vă prezint eu însumi, pe scurt, planul asupra căruia s-au pus de acord specialiştii. Cei doi fizicieni, Lomas şi Hindley, recunosc că planul lor nu poate fi dus la îndeplinire decît dacă monstrul ne va lăsa să facem racordările necesare, şi e probabil că ne va lăsa.

Planul prevede introducerea de curent în planşeele etajelor şapte şi nouă — numai în planşee, nu şi în pereţi. Pînă-n prezent, monstrul nu a făcut nici un efort sistematic de a ne masacra. Avînd, potrivit domnului Korita, o „mentalitate rurală", monstrul încă nu a înţeles că-i vorba de-o luptă „care pe care". Mai devreme sau mai tîrziu, însă, tot va înţelege. Între timp noi îl vom prinde la etajul opt, între două cîmpuri de forţă şi-l vom supune tirului proiectoarelor noastre. Domnul Grosvenor îşi va da, cred, seama că planul acesta este mult mai puţin riscant decît al lui şi, ca atare, i-am acordat prioritate.

Grosvenor înghiţi în sec, înainte de a replica, pe un ton sarcastic :

— Dacă e vorba de riscuri, de ce nu rămînem cu toţii închişi aici, în sala maşinilor, aşteptînd ca monstrul să ne atace ? Vă asigur că nu încerc să-mi promovez propriile idei, dar după părerea mea... planul expus adineaori e lipsit de orice valoare !

Morton păru sincer mirat.

— Nu crezi că-i o judecată cam prea aspră ? întrebă el, încruntînd din sprîncene.

— Dacă am înţeles bine, zise Grosvenor, planul prezentat de dumneata este o variantă modificată a celui propus iniţial. La ce anume s-a renunţat ?

— Cei doi fizicieni propuneau să fie energizate patru etaje, răspunse directorul.

Grosvenor rămase pe gînduri. Nu avea cîtuşi de puţin intenţia de a pune beţe în roate cuiva. Dacă s-ar fi arătat prea stăruitor în criticile lui, risca să nici nu i se mài ceară părerea.

— Aşa ar fi fost mai bine, spuse el.

Căpitanul Leeth interveni în discuţie, vorbind peste umărul lui Morton :

— Domnule Pennons, explică, te rog, de ce nu e cazul să fie energizate mai mult de două etaje.

Mecanicul-şef păşi în faţă şi spuse, încruntat :

— Principalul motiv este că ne-ar lua trei ore în plus, şi ştim cu toţii că factorul timp e esenţial. Dacă timpul n-ar conta, ar fi preferabil să energizăm, sub control, întreaga navă, cu pereţi cu tot. În felul acesta, monstrul nu ne-ar mai putea scăpa. Dar o astfel de operaţiune ne-ar lua vreo cincizeci de ore. Aşa cum am mai spus, o energizare necontrolată ar însemna o adevărată sinucidere. Se cuvine, de asemenea, să avem în vedere un factor pur uman. Dacă monstrul ne va ataca, o va face împins de dorinţa de a pune gheara pe unul dintre noi. Or, fiecare din noi vrea şi trebuie să supravieţuiască. În cele trei ore de care avem nevoie pentru a ne pune planul în aplicare, nu vom dispune de-un alt mijloc de apărare decît aruncătoarele de flăcări şi armele uşoare. Nu putem risca să folosim arme mai grele în interiorul navei, şi chiar şi pe cele pomenite adineaori trebuie să le mînuim cu prudenţă, căci sînt mortale. Bineînţeles, fiecare va trebui să se apere cu propria sa armă. Dar hai să începem !

— Nu te grăbi ! zise căpitanul Leeth, vizibil stînjenit. Poate că domnul Grosvenor mai are de făcut vreo obiecţie.

— Dacă am avea timp, spuse Grosvenor, ar fi poate interesant să vedem cum reacţionează monstrul la energia cu care vrem să încărcăm planşeele navei.

— Nu înţeleg ce rost au toate discuţiile astea, exclamă cineva. Păi, dacă monstrul nimereşte între două etaje energizate, s-a zis cu el, ştim bine că nu mai are cum să scape !

— Nu ştim nimic despre aşa ceva, replică Grosvenor cu hotărîre. Ceea ce ştim este că monstrul a intrat într-un cîmp de forţă şi totuşi a scăpat. Presupun că nu i-a plăcut să rămînă acolo. De fapt,

e limpede că nu putea să rămînă mult timp într-un astfel de cîmp electric. Din nefericire, nu putem ridica în calea lui un baraj de energie. Așa cum a spus și domnul Pennons, pereții s-ar topi. După părerea mea, monstrul *ne-a dejucat planurile.*

Căpitanul Leeth părea descumpănit.

— Domnilor, interveni el, obiecția adusă este, cred, întemeiată. De ce nu s-a discutat despre acest aspect ?

— Eu am propus ca Grosvenor să ia parte la discuții, dar mi s-a obiectat că, potrivit obiceiului, autorul unui plan nu poate participa la discutarea lui. Din același motiv n-au fost invitați nici cei doi fizicieni.

— N-am impresia că domnul Grosvenor e conștient de grozăvia afirmațiilor sale, spuse Siedel. Eram cu toții convinși că ecranul de protecție al navei este una din cele mai grandioase realizări științifice ale omenirii. Mie, personal, îmi dădea un sentiment de liniște. Și acum, dumnealui vine și ne spune că monstrul acela poate trece prin ecranul nostru.

— N-am spus că ecranul ar fi vulnerabil, domnule Siedel, protestă Grosvenor. Dimpotrivă, avem temeiuri să credem că monstrul nu poate trece prin el. Dacă mai ținеți minte, a așteptat ca noi să-l aducem în interiorul navei. Dar energizarea propusă constituie un sistem defensiv mult mai precar decît cel prevăzut în varianta inițială.

— N-ai totuși impresia că experții au constatat o asemănare între cele două variante ? îl întrebă psihologul. Raționamentul lor ar fi cam acesta : Dacă energizarea nu reușește, atunci sîntem pierduți. Prin urmare, trebuie să reușească !

— Am sentimenul că domnul Siedel a pus degetul pe rană, spuse căpitanul Leeth, cu un glas obosit.

— Ar fi poate cazul să studiem și planul domnului Grosvenor, propuse Smith.

Căpitanul Leeth se întoarse cu fața spre Morton, care șovăi o clipă, înainte de a vorbi :

— Domnul Grosvenor ne propunea să ne împărţim într-un număr de grupuri egal cu acela al proiectoarelor atomice de care dispunem...

— Energie atomică, în interiorul navei ? ! exclamă un fizician.

Oamenii începură să vocifereze, dar cînd se potoliră, Morton continuă ca şi cum nu l-ar fi întrerupt nimeni :

— Avem patruzeci şi unu de proiectoare. Dacă am accepta planul domnului Grosvenor, fiecare dintre aceste proiectoare ar urma să fie manevrat de un grup de militari, în timp ce noi, ceilalţi, am lua poziţie prin apropiere, ca să-l atragem pe monstru. Militarii ar primi ordin să tragă, chiar dacă vreunul dintre noi s-ar afla în bătaia proiectorului. Se prea poate ca acest plan să fie cel mai eficace dintre cîte s-au propus. Totuşi, cruzimea lui ne-a şocat pe toţi. Ideea de a trage în oamenii noştri, deşi nu e nouă, este mult mai greu de acceptat decît îşi închipuie, cred, domnul Grosvenor. Trebuie dealtfel să adaug, cu toată sinceritatea, că a existat şi un alt considerent care i-a determinat pe savanţi să respingă acest plan. Căpitanul Leeth susţinea că oamenii meniţi să slujească drept momeală monstrului trebuie să fie neînarmaţi. Pentru marea noastră majoritate, aşa ceva e inadmisibil, căci orice om are dreptul să se apere. De aceea, am votat pentru celălalt plan. Personal, sînt în favoarea planului domnului Grosvenor, dar continui să mă opun condiţiei puse de căpitanul Leeth.

Auzind de această condiţie, Grosvenor îşi întoarse faţa spre căpitanul Leeth, care-i înfruntă privirea.

— Cred că ar trebui să accepţi riscul, domnule căpitan, îi spuse Grosvenor, cu hotărîre în glas.

— Bine, răspunse căpitanul, înclinîndu-se uşor. Renunţ la propunere.

Morton părea intrigat de această scurtă discuţie. După ce-i privi de cîteva ori cînd pe unul cînd pe celălalt, directorul coborî treptele înguste, de metal, şi se apropie de Grosvenor căruia îi spuse în şoaptă:

— Cînd mă gîndesc că nici nu bănuiam ce o să se întîmple ! E limpede că-şi închipuie că, într-un moment de criză...

Nu-şi sfîrşi fraza, dar îşi aţinti privirea asupra căpitanului Leeth.

— Cred că, acum, îşi dă seama că a făcut o greşeală, zise Grosvenor, împăciuitor.

— În fond, poate că nici n-a greşit prea mult, recunoscu Morton. Instinctul de conservare îşi spune totdeauna cuvîntul copleşind orice alte considerente. Totuşi, e mai bine să trecem peste acest aspect. Savanţii s-ar simţi jigniţi, iar noi avem şi aşa destule disensiuni la bord.

Morton se întoarse cu faţa spre public şi rosti cu glas tare :

— Domnilor, vă rog să vă pronunţaţi asupra planului domnului Grosvenor. Cei care sînt în favoarea lui, să ridice mîna !

Spre marea dezamăgire a nexialistului, doar vreo cincizeci de mîini se ridicară.

— Cei care sînt contra, să ridice mîna, zise Morton.

De data aceasta se ridicară doar vreo douăsprezece mîini.

Morton arătă cu degetul spre un om din primul rînd de scaune :

— Dumneata n-ai ridicat mîna nici într-un caz, nici în celălalt. De ce ?

— Sînt neutru, răspunse omul, scuturînd din umeri. Nu ştiu dacă sînt pentru sau contra. Nu am suficiente date ca să mă pot pronunţa.

— Dar dumneata ? îl întrebă Morton pe un altul.

— Ce se întîmplă cu radiaţiile secundare ? spuse omul.

— Le vom bloca, îi răspunse căpitanul Leeth. Vom închide ermetic întreaga zonă. Apoi, întorcîndu-se spre Morton : Directore, nu înţeleg de ce mai zăbovim. Au fost cincizeci şi nouă de voturi pentru şi paisprezece contra planului lui Grosvenor. Cu toate

că autoritatea mea asupra savanților este limitată chiar în timp de criză, consider că votul a fost clar.

— Bine, dar aproape opt sute de oameni s-au abținut ! protestă Morton, contrariat.

— E dreptul lor, replică Leeth, pe un ton categoric. E de presupus că un om în toată firea știe ce vrea. Însăși ideea de democrație se bazează pe această presupunere. În consecință, ordon să trecem de îndată la acțiune.

Morton șovăi o clipă, apoi rosti încet :

— Ei bine, domnilor, mă supun. Cred că e cazul să pornim la treabă. Întrucît pregătirea proiectoarelor atomice ne va lua oarecare timp, să începem prin a energiza etajele șapte și nouă. Pe cît îmi dau seama, am putea combina cele două planuri, reținînd unele elemente din fiecare, în funcție de felul cum vor evolua lucrurile.

— Așa mai merge ! exclamă cineva, cu vizibilă satisfacție — o satisfacție ce părea împărtășită de mulți. În această atmosferă ceva mai destinsă, oamenii începură să părăsească enorma sală.

— Ideea acestui compromis a fost genială, îi spuse Grosvenor lui Morton.

— O țineam în rezervă, îi răspunse directorul, acceptînd cu gravitate complimentul. În relațiile mele cu oamenii, am observat că nu e vorba doar de rezolvat o problemă sau alta, ci și de potolit tensiunea dintre cei cărora le revine sarcina de a o rezolva. În momentele de primejdie, trebuie să acționezi prompt. Dar acțiunea se cuvine îmbinată cu destinderea, obținută prin toate mijloacele posibile. Ei bine, tinere, îți doresc noroc ! Sper că vei ieși nevătămat din această încercare, încheie el și îi întinse mîna.

Strîngîndu-i-o, Grosvenor îl întrebă :

— În cît timp poate fi instalat tunul atomic ?

— Cam într-o oră, poate ceva mai mult. Între timp, vom fi apărați de celelalte arme...

La vederea oamenilor, Ixtl se repezi spre etajul al șaptelea — o siluetă monstruoasă strecurîndu-se prin

pereţi şi planşee. De două ori îl zăriră oamenii şi-şi descărcară armele asupra lui. Între ele şi armele de mînă pe care le văzuse pînă acum exista o mare deosebire — ca aceea dintre viaţă şi moarte. Ele zguduiau pereţii prin care Ixtl se strecura ca să scape de focul lor. O dată, o radiaţie îi atinse una dintre labe, făcîndu-l să se poticnească sub violenţa şocului. Laba îşi reveni la normal într-o fracţiune de secundă, dar Ixtl era conştient acum de limitele rezistenţei lui la aceste arme puternice.

Totuşi, nu era alarmat. Prin repeziciunea, viclenia şi capacitatea de a-şi calcula precis fiece mişcare, putea neutraliza efectul acestor noi arme. Lucrul cel mai important era: *ce anume aveau de gînd oamenii?* Evident că, închizîndu-se în sala maşinilor, puseseră la punct un plan, pe care acum îl îndeplineau cu hotărîre.

Ixtl le urmărea, cu ochii strălucitori, fiece mişcare. Pe coridoare, oamenii trudeau aplecaţi peste nişte cazane turtite, de metal negru. Flăcări albe ţîşneau cu furie prin găurile din capacele acestor cazane, aproape orbindu-i pe bipezi. Costumele lor spaţiale, făcute dintr-un material altminteri transparent, ca sticla, deveniseră opace, pentru a atenua şocul luminii, dar aceasta era încă destul de puternică. Din cazane ieşeau nişte benzi lungi şi scînteietoare. Fiecare dintre aceste benzi era smulsă numaidecît de cîte o maşină care o reducea la dimensiunile dorite şi o trîntea pe podeaua metalică. Ixtl observă că podeaua era, încet, încet, acoperită de aceste benzi. Iar în clipa cînd ajungeau jos, nişte refrigeratoare enorme le absorbeau imediat căldura.

La început, Ixtl refuză să ţină seama de aceste observaţii, preferînd să-şi scormonească creierii pentru a da de firul unei manevre tainice şi complicate. În curînd, însă, îşi spuse că la mijloc nu era nimic altceva decît ceea ce vedea. Oamenii încercau pur şi simplu să bage curent în planşeele a două etaje. Mai tîrziu, dîndu-şi seama că această capcană nu foloseşte la nimic, aveau să încerce probabil alte metode.

Ixtl nu putea să știe precis cînd anume avea să devină periculos pentru el sistemul lor defensiv. Știa însă că, în clipa cînd îl va socoti periculos, putea foarte ușor să rupă contactele și să pornească în urmărirea oamenilor.

Plin de dispreț, încetă să se mai gîndească la această problemă. Oamenii ăștia parcă s-ar fi înțeles să-i servească pe tavă *guulii* de care încă mai avea nevoie. Își alese așadar cu grijă viitoarea victimă. Omul pe care îl omorîse fără să vrea îi îngăduise să constate că stomacul și intestinele conțin ceea ce căuta el. De aceea, era hotărît să-i vîneze îndeosebi pe bipezii cu stomacul mare.

Pînă să aibă oamenii răgazul de a-l prinde în raza unui proiector, Ixtl o și zbughi împreună cu unul dintre ei. Ajustîndu-și structura atomică, trecu rapid prin tavan spre etajul inferior, apoi traversă și planșeul acestuia și ajunse, cu prada lui, în enorma cală a navei.

Cala devenise pentru el un teritoriu familiar : îl explorase încă de la început, cînd îl adusese pe von Grossen. Porni așadar cu pași siguri spre peretele din fund. Erau îngrămădite acolo, pînă în tavan, o sumedenie de lăzi. Croindu-și drum printre ele sau ocolindu-le, ajunse în interiorul unei țevi uriașe, destul de înaltă ca să încapă în ea. Țeava asta făcea parte dintr-o lungă rețea de aer condiționat.

În țeavă era întuneric, dar ochii lui, sensibili la radiațiile infraroșii, deslușeau o lumină difuză. Ixtl își așeză noua victimă lîngă trupul lui von Grossen, apoi își vîrî cu grijă una din labe în propriu-i piept și, scoțînd de acolo un ou, îl depuse în stomacul victimei.

Aceasta continua să se zbată, dar Ixtl nu se sinchisea — știa bine ce-o să urmeze. Încet, încet, trupul începu să înțepenească. Cuprins de panică, omul se zvîrcolea, dîndu-și seama că paralizează. Ixtl îl ținea strîns, așteptînd să se termine reacția chimică. În cele din urmă, omul rămase nemișcat, cu toți mușchii în-

ţepeniţi. Ochii i-erau larg deschişi, iar faţa îi şiroia de sudoare.

Peste cîteva ore, din ouăle depuse în stomacurile celor doi oameni aveau să iasă nişte pui leit cu Ixtl, care vor creşte hrănindu-se cu substanţa acestor oameni. Satisfăcut, se întoarse sus, pentru a căuta alte victime, alte cuiburi în care să-şi poată pune la clocit ouăle.

În timp ce el cobora în cală cu trupul celei de-a treia victime, oamenii lucrau la etajul al nouălea. Pe coridor se rostogoleau valuri de căldură, stîrnite de un vînt drăcesc. Deşi costumele spaţiale erau prevăzute cu cîte un dispozitiv de refrigeraţie, oamenii se sufocau de căldură şi asudau de zor, muncind ca nişte roboţi. În plus, ochii le erau orbiţi de lumina puternică.

Deodată, Grosvenor îl auzi pe un om de lîngă el exclamînd :

— Uite-i că vin !

Grosvenor se întoarse în direcţia arătată de omul acela şi se simţi scuturat de un fior. Maşina autopropulsată care înainta spre ei era un fel de sferă, nu prea mare, învelită cu un strat de wolfram. Într-o latură avea o umflătură în formă de cioc. Partea ei strict funcţională era montată pe un suport, sprijinit el însuşi pe patru roţi de cauciuc.

În jurul lui Grosvenor, oamenii încetaseră lucrul şi se zgîiau, livizi, la monstruoasa maşină. Unul dintre ei se întoarse brusc spre Grosvenor şi-i spuse, furios :

— Dumneata eşti de vină, Grove ! Tare-aş vrea să-ţi mut fălcile, înainte de-a fi iradiat de una din bombele astea !

— Păi, dacă o să fii omorît, o să mor şi eu odată cu dumneata ! îi replică, foarte calm, Grosvenor.

Vorbele astea părură să-l potolească puţin pe celălalt, deşi continuă să bombăne :

— Ce prostie ! Nu se putea găsi o metodă mai bună decît folosirea unor oameni ca momeli ?

— Ba da, ar mai fi o cale, zise Grosvenor.

— Care anume ?

— Să ne sinucidem ! răspunse Grosvenor, foarte serios.

Omul se zgîi la el, apoi se depărtă, bodogănind ceva despre cei puşi pe glume idioate. Grosvenor se întoarse, zîmbind, la ceilalţi oameni şi-şi dădu numaidecît seama că le pierise cheful de a lucra. Atmosfera era încărcată. Toţi erau „cu capsa pusă".

Ştiind că sînt folosiţi ca momeală, se temeau de moarte. Nimeni nu putea fi imun la această spaimă, deoarece voinţa de a supravieţui era înrădăcinată în însuşi sistemul lor nervos. Nişte militari cu pregătire superioară, cum era căpitanul Leeth, se puteau preface nepăsători, dar chiar sub calmul lor aparent se ascundea o anume încordare. Cît despre Grosvenor, simţea şi el primejdia, dar fiind convins că alesese calea cea bună, era hotărît să o urmeze, pentru a-şi pune în aplicare planul.

— Atenţie, toată lumea !

Grosvenor tresări, odată cu toţi ceilalţi, la auzul glasului din telecomunicator. Era glasul comandantului navei :

— Toate proiectoarele sînt în poziţie de tragere, la etajele şapte, opt şi nouă. Am discutat împreună cu ofiţerii mei despre riscurile la care ne expunem şi vă facem următoarele recomandări : Dacă zăriţi monstrul, trîntiţi-vă îndată pe jos, fără să mai staţi pe gînduri ! Toţi cei din echipele de trăgători să-şi regleze numaidecît tirul ! Nu veţi putea evita radiaţiile secundare, dar sînt convins că, dacă vă veţi trînti numaidecît pe podea, doctorul Eggert şi oamenii lui din sala maşinilor vor putea să vă salveze.

În încheiere, pot să vă asigur că fiecare dintre noi îşi face datoria. Cu excepţia medicilor şi a celor trei pacienţi ai lor, toţi oamenii aflaţi la bordul navei sînt expuşi aceloraşi primejdii. Ofiţerii mei au fost repartizaţi în diferite grupuri. Directorul Morton se află la etajul şapte. Domnul Grosvenor, al cărui plan îl

punem acum în aplicare, se află la etajul nouă. Vă doresc noroc, domnilor !

După o clipă de tăcere, șeful echipei de trăgători de lîngă Grosvenor exclamă, voios :

— Hai, băieţi ! Acum, că ne-am reglat tirul, nu mai e nici un pericol, dacă ne trîntim la timp pe podea.

— Îţi mulţumesc, amice ! îi spuse Grosvenor.

Un biomatematician îl îndemnă pe Grosvenor să-i mai spună militarului o vorbă bună.

— Mie mi-au fost întotdeauna simpatici militarii, zise un altul.

Grosvenor, însă, nici nu auzea vorbele celor din jur. Se gîndea din nou la faptul că oamenii erau folosiţi ca momeală și că nici un grup nu va ști cînd anume va fi în primejdie un alt grup. În „momentul critic“ — momentul în care mica pilă atomică începea să producă o cantitate enormă de energie, fără a exploda — din ţeava tunului avea să ţîșnească un fascicul de lumină, revărsînd în jur radiaţii invizibile.

După încetarea acestui bombardament tăcut, supravieţuitorii îl puteau preveni pe căpitanul Leeth, care la rîndul lui putea avertiza celelalte grupuri.

— Domnule Grosvenor !

La auzul vocii pătrunzătoare, nexialistul se trînti maşinal, lovindu-se zdravăn, dar se ridică de îndată, căci recunoscu glasul căpitanului.

Ceilalţi se ridicară și ei, furioși.

— La naiba, asta nu se face ! bombăni unul dintre ei.

Grosvenor se apropie de telecomunicator și, fără să-și ia ochii de pe coridorul din faţa lui, întrebă :

— Da, căpitane ?

— Fii bun și coboară numaidecît la etajul șapte ! Pe coridorul central.

— Da, domnule.

Grosvenor porni, stăpînit de presimţiri rele ; după tonul cu care-i vorbise căpitanul, era clar că se întîmplase ceva.

Cînd se apropie de locul acela, văzu o scenă de coşmar. Unul din tunurile atomice era răsturnat, iar lîngă el zăceau rămăşiţele calcinate a trei dintre cei patru servanţi. Al patrulea zăcea fără cunoştinţă alături, dar încă se mai zvîrcolea, atins desigur de radiaţii.

Dincolo de tunul acesta, se vedeau vreo douăzeci de oameni, morţi sau în nesimţire, printre care şi directorul Morton.

Sanitari îmbrăcaţi în haine de protecţie ridicau din cînd în cînd cîte un trup şi-l transportau cu maşinuţele lor.

Era clar că operaţiunea de salvare începuse cu cîtva timp înainte, ceea ce însemna că existau şi alte victime ; doctorul Eggert şi asistenţii săi transformaseră sala maşinilor într-o cameră de reanimare.

Grosvenor se opri în faţa uneia din baricadele ridicate în grabă la o cotitură a coridorului. Căpitanul Leeth se afla acolo şi, deşi palid, părea calm. În cîteva minute, îi povesti lui Grosvenor tot ce se întîmplase.

Zărindu-l pe Ixtl, un tînăr tehnician, cuprins de panică, uitase să se trîntească pe podea şi, la vederea tunului cu ţeava întoarsă spre el, trăsese în servanţii tunului, în clipa cînd acesta îşi slobozea şarja. Probabil că servanţii avuseseră un moment de ezitare cînd îl văzuseră pe tehnician între ei şi monstru. În clipa următoare, trei dintre ei se prăbuşiră peste tun şi, agăţîndu-se instinctiv de ţeava lui, îl răsuciră fără să vrea. Tunul se rostogoli departe de ei, tîrîndu-l pe al patrulea servant, care, din nefericire, apăsă o clipă pe detonator. Cei trei camarazi ai săi, aflîndu-se în bătaia tunului, muriră pe loc. Tunul sfîrşi prin a se izbi de un perete, pulverizîndu-l.

Morton şi grupul lui, care nu se aflau în linia de foc, fuseseră atinşi de radiaţiile secundare.

Încă nu se putea şti precis cît de gravă era starea lor, dar în cel mai bun caz aveau să rămînă la pat un an de zile, iar cîţiva aveau desigur să moară.

— N-am fost destul de operativi, încheie căpitanul Leeth. Toate astea s-au petrecut cu numai cîteva secunde după ce încetasem să le vorbesc oamenilor, dar a trecut aproape un minut pînă să vină aici un om, curios să vadă ce se întîmplase. Nu m-aş fi aşteptat ca o echipă întreagă să fie nimicită aşa, dintr-o dată !

Grosvenor tăcea. Aşadar, acesta era motivul pentru care căpitanul Leeth nu voise să le dea arme savanţilor. Într-un moment de primejdie, omul se apără, nu se poate stăpîni, întocmai ca un animal, luptă orbeşte pentru a-şi salva viaţa.

Grosvenor nu putea uita că Morton, dîndu-şi seama că savanţii nu vor să se lase dezarmaţi, propusese un *modus operandi* menit să facă acceptabilă pentru toţi folosirea energiei atomice.

— De ce m-ai chemat, căpitane ? întrebă el.

— Am impresia că acest eşec îţi compromite planul. Ce părere ai ?

— Elementul surpriză a dispărut, recunoscu Grosvenor, în silă. Monstrul a atacat fără să bănuiască ce-l aşteaptă. De aci înainte, va fi mai prudent.

Parcă-l vedea pe monstru scoţîndu-şi printr-un perete capul roşcat, pentru a scruta coridorul, înainte de a se năpusti asupra servanţilor şi a-l răpi pe unul dintre ei. Singura măsură de protecţie eficace ar fi fost instalarea unui al doilea tun, pentru a-l acoperi pe cel dintîi. Dar cum nu existau la bord decît patruzeci şi unu de tunuri, o astfel de măsură era exclusă.

— A mai răpit vreun om ? întrebă Grosvenor, clătinînd din cap.

— Nu.

Ca şi ceilalţi, Grosvenor se întreba ce motiv îl mîna pe monstru să răpească oameni vii. O explicaţie putea fi împrejurarea că, potrivit teoriei lui Korita, monstrul era preocupat de grija de a se reproduce. Grosvenor întrevedea, îngrozit, posibilitatea unui adevărat masacru.

— Eu, unul, sînt sigur că se va întoarce, spuse căpitanul Leeth. Cred că ar trebui să lăsăm deocamdată tunurile acolo unde sînt şi să terminăm energizarea celor trei etaje. Al şaptelea a şi fost energizat, iar al nouălea e aproape gata, aşa că ar trebui să trecem la al optulea etaj. În ceea ce priveşte şansele de reuşită ale unui astfel de plan, să nu uităm că monstrul a capturat pînă acum trei oameni, în afară de von Grossen. De fiecare dată a fugit cu victima în jos, în direcţia calei. Propun ca, de îndată ce vom termina energizarea celor trei etaje, să-l pîndim la etajul al nouălea. Dacă va mai răpi încă un om, vom aştepta puţin, apoi domnul Pennons va apăsa pe butonul care distribuie curentul în planşee. Monstrul va încerca să treacă prin planşeul celui de-al optulea etaj, dar va constata că a fost energizat. La fel şi planşeul etajului şapte. Iar dacă va încerca să treacă prin tavan, se va izbi de aceeaşi barieră mortală.

Căpitanul Leeth tăcu, privindu-l gînditor pe Grosvenor, apoi adăugă :

— Ştiu că, după părerea dumitale, contactul cu un singur cîmp de forţă nu e suficient pentru a-l da gata pe monstru. Dar te-ai arăta mai puţin categoric în ipoteza că s-ar ciocni de două cîmpuri de forţă, nu-i aşa ?

Grosvenor îi răspunse, după o clipă de şovăire :

— Sînd de acord. În realitate, însă, nu putem şti precis cum va reacţiona la acest contact. Poate că vom avea o surpriză plăcută.

El, personal, se îndoia, dar ştia că, în actuala situaţie, trebuia să ţină seama de părerile şi speranţele oamenilor. Unii dintre ei nu puteau fi clintiţi din convingerile lor decît cu ajutorul faptelor. Dacă realitatea îi va sili să-şi schimbe ideile, atunci — numai atunci — vor fi pregătiţi sufleteşte să accepte soluţii mai drastice.

Grosvenor învăţa, încet dar sigur, arta de a-i influenţa pe oameni. Nu era de ajuns să ştii multe şi să ai dreptate. Oamenii trebuiau convinşi cu argu-

mente. Cîteodată, era nevoie de prea mult timp pentru a-i convinge. Alteori nu puteau fi convinşi cu nici un chip. Civilizaţii întregi se prăbuşiseră, bătălii fuseseră pierdute, nave fuseseră distruse din pricină că omul sau grupul de oameni care deţineau ideile salvatoare refuzaseră să-şi piardă timpul pentru a-şi convinge semenii.

Grosvenor era însă hotărît să lupte prin toate mijloacele aflate la îndemîna lui, pentru ca un asemenea lucru să nu se întîmple pe nava „Space Beagle".

— Putem lăsa proiectoarele atomice acolo unde le-am instalat, pînă cînd vom energiza toate cele trei etaje. După aceea le vom lua de acolo. Energizarea va declanşa „momentul critic" chiar şi fără ajutorul tunurilor.

Şi astfel, Grosvenor renunţă la propriu-i plan de luptă împotriva inamicului.

20

Oamenilor le trebuiră aproape două ore pentru energizarea etajului al optulea. În acest răstimp, Ixtl îşi făcu de două ori apariţia. Îi mai rămăseseră şase ouă şi intenţiona să le folosească pe toate, afară de două. Singurul lui necaz era că pentru fiecare *guul* trebuia să piardă foarte mult timp. Oamenii păreau dornici să se apere cu îndîrjire, iar prezenţa tunului atomic îl obliga să-i atace mai ales pe cei ce-l mînuiau.

În ciuda acestor obstacole, fiecare dintre atacurile lui era un model de precizie. Ixtl nu se simţea cîtuşi de puţin îngrijorat. Dimpotrivă, era sigur de el.

Cînd oamenii isprăviră lucrul la etajul opt şi trecură la etajul al nouălea, Grosvenor îl auzi pe căpitanul Leeth spunîndu-i mecanicului-şef :

— Domnule Pennons, eşti gata să introduci curentul ?

— Da, domnule căpitan, îi răspunse Pennons prin telecomunicator, şi adăugă, pe un ton sumbru : — Am şi pierdut cinci oameni, şi vom mai pierde cel puţin încă unul.

— Aţi auzit, domnilor ? Încă unul. Unul dintre noi va trebui, vrînd-nevrînd, să servească drept momeală !

Glasul care rostise aceste cuvinte îi era cunoscut lui Grosvenor, deşi nu-l mai auzise de mult.

— Aici Gregory Kent, urmă glasul. Vă vorbesc din sala maşinilor, unde sînt la adăpost de primejdie. Doctorul Eggert vrea să mă reţină încă o săptămînă. Motivul pentru care vă vorbesc acum este că printre hîrtiile lui Morton, primite de la căpitanul Leeth, am găsit o notă pe care l-aş ruga pe Kellie să ne-o explice. E vorba de clarificarea unui amănunt foarte important pentru înţelegerea întregii situaţii. E preferabil să o cunoaştem în toată grozăvia ei.

În telecomunicator răsună vocea spartă a sociologului :

— Iată raţionamentul meu. Cînd l-am descoperit noi, monstrul se afla la o distanţă de un sfert de milion de ani-lumină de cel mai apropiat sistem stelar şi era în aparenţă lipsit de orice mijloc de locomoţie spaţială. Imaginaţi-vă ce înseamnă o asemenea distanţă şi întrebaţi-vă cît timp i-ar trebui unui obiect oarecare ca s-o străbată, la voia întîmplării. Deţin aceste cifre de la Lester şi l-aş ruga să vă spună şi vouă ce mi-a comunicat mie.

— Aici Lester ! Glasul astronomului suna ciudat de aspru ; Cunoaşteţi, mai toţi, teoria la modă privitoare la originile Universului. Există date care permit să se creadă că acesta a luat fiinţă ca urmare a distrugerii unui alt Univers, acum cîteva miliarde de ani. Se consideră că, peste alte cîteva miliarde de ani, Universul nostru va dispărea într-o conflagraţie teribilă, despre a cărei natură putem emite doar unele ipoteze. În ce priveşte problema ridicată de Kellie, nu vă pot oferi decît o imagine. Să presupunem că

monstrul roșu ar fi fost proiectat în spațiu cînd a avut loc acea conflagrație. S-ar fi pomenit atunci în spațiul intergalactic, fără nici o posibilitate de a-și schimba direcția. În aceste condiții, ar fi fost condamnat să cutreiere spațiul, fără încetare și fără a se putea apropia de vreo stea. Asta voiai să știi, Kellie ? Încă ceva. Vă mai amintiți, cred, cele spuse de mine nu demult, în legătură cu paradoxul pe care-l reprezintă faptul că monstrul nu s-a răspîndit ca specie în întreg Universul. În mod logic, dacă ar fi avut posibilitatea să-l populeze, ar fi făcut-o. Bănuim, însă, că specia lui a stăpînit probabil cîndva Universul care l-a precedat pe al nostru. Firește, monstrul ar dori să pună stăpînire pe Universul nostru — e o ipoteză plauzibilă în orice caz.

— Sînt sigur, spuse Kent, că oamenii de știință aflați la bordul acestei nave înțeleg necesitatea de a emite ipoteze asupra unor probleme în care dispunem deocamdată de foarte puține date concrete. Cred că e bine să ne închipuim că avem de-a face cu un supraviețuitor al speciei care a dominat cîndva un întreg Univers. S-ar putea să nu fie singurul supraviețuitor. Să sperăm că nici o altă navă terestră nu va întîlni vreodată asemenea ființe. Biologic vorbind, s-ar putea să fie cu miliarde de ani înaintea noastră. Iată de ce trebuie să cerem fiecărui membru al expediției un maximum de efort, mergînd chiar pînă la jertfa de sine...

Un țipăt sfîșietor îl împiedică să-și termine fraza !

— A pus gheara pe mine !... Repede !... Îmi rupe costumul !

Restul se pierdu într-un fel de bolboroseală.

— E Dack ! exclamă Grosvenor.

Recunoscuse vocea asistentului-șef al secției de geologie.

În telecomunicator se auzi o altă voce :

— A coborît ! L-am văzut cu ochii mei !

— Și totuși am introdus curentul! spuse Pennons, destul de calm.

Grosvenor își plecă privirea : sub picioarele lui strălucea o flacără albastră, superbă. Limbi subțiri de foc se ridicau spre costumul lui de protecție, contrariate parcă de rezistența acestuia. Nu se auzea nici un zgomot. Grosvenor privi buimac în lungul coridorului, acoperit cu un covor de flăcări albastre, spectrale. O clipă, avu iluzia că privirea lui străbate pînă în fundul navei. Își veni repede în fire.

Nu-și putea lua ochii de la aceste flăcări lacome, care se zbăteau să-i străpungă costumul.

Pennons vorbi din nou, de data asta în șoaptă :

— Dacă planul nostru a reușit, diavolul ăla se află acum la etajul șapte sau opt.

Căpitanul Leeth dădu ordin ca toți oamenii cu numele de la A la L să-l urmeze la etajul șapte, iar cei cu numele de la M la Z să-l urmeze pe Pennons la etajul opt.

După ce ieșiră din ascensor, la etajul șapte, oamenii din echipa lui Leeth, printre care și Grosvenor, o porniră pe coridor, pînă cînd dădură peste un trup întins pe pardoseala metalică : parcă ar fi fost țintuit acolo de focul albastru.

— Sloboziți-l ! porunci căpitanul.

Doi oameni înaintară încet și atinseră trupul. Văpaia albastră se năpusti asupra lor, ca și cum ar fi vrut să-i alunge. Oamenii începură să tragă trupul și izbutiră să-l smulgă din cătușele-i de foc, apoi îl duseră cu un ascensor pînă la etajul al zecelea, care nu fusese energizat. Grosvenor porni într-acolo odată cu ceilalți. Așezat pe podea, trupul continuă să se zbată vreme de cîteva minute, descărcînd torente de energie, apoi se liniști, treptat, ca și cum și-ar fi dat duhul.

— Aștept raportul dumitale, domnule Pennons ! tună căpitanul.

Mecanicul-șef îi răspunse, după o clipă de tăcere :

— Oamenii sînt răspîndiți în cele trei etaje, conform planului, și fotografiază necontenit cu aparatele

lor. Dacă monstrul e pe aproape, va fi văzut. Trebuie să mai aşteptăm cel puţin o jumătate de oră.

După ce trecu şi această jumătate de oră, Pennons raportă, cu dezamăgire în glas :

— Nimic ! Domnule căpitan, pesemne c-a reuşit să se strecoare...

În telecomunicatoare răsună deodată o voce plîngăreaţă :

— Şi acum ce ne facem ?

Grosvenor avu sentimentul că vorbele astea exprimau îndoielile şi neliniştile tuturor oamenilor aflaţi la bordul navei.

21

Se lăsase o tăcere grea. Mai-marii navei, de obicei atît de guralivi, păreau să-şi fi pierdut graiul. Cît despre Grosvenor, se gîndea cu oarecare teamă la noul său plan şi, deşi îşi dădea seama de situaţia critică în care se găsea expediţia, era hotărît să mai aştepte. Dealtfel, nici n-ar fi avut dreptul să vorbească primul.

Cel care rupse tăcerea fu Kent :

— S-ar părea că duşmanul nostru e în stare să treacă la fel de uşor printr-un perete energizat ca şi printr-unul neenergizat. Deşi e probabil că experienţa asta nu-i face nici o plăcere, îşi revine atît de repede, încît durerea simţită la un etaj dispare pînă să ajungă la etajul următor.

— Aş dori să aud raportul domnului Zeller, interveni căpitanul Leeth. Unde eşti, domnule Zeller ?

— Aici, răspunse metalurgistul prin telecomunicator. Costumul de protecţie e gata, domnule căpitan. Şi am început cercetările în fundul navei.

— Cît timp ar lua confecţionarea unor costume de protecţie pentru toţi membrii expediţiei ?

Zeller rămase pe gînduri cîteva clipe, apoi răspunse :

— Ar trebui să punem pe roate un atelier în care să fabricăm uneltele necesare pentru confecţionarea în serie a unor astfel de costume, din orice metal. În acelaşi timp, ar trebui să folosim una din pilele termice pentru a spori duritatea metalului. După părerea mea, primul costum din serie ar putea fi gata peste vreo două sute de ore.

Grosvenor îşi spuse că nu era o cifră exagerată : fabricarea unui metal rezistent era un proces extrem de anevoios. Căpitanul Leeth părea să fi amuţit la auzul cuvintelor lui Zeller. Cel care vorbi fu Smith :

— Cred că nici soluţia asta nu e bună. Şi întrucît energizarea întregii nave ne-ar lua şi ea prea mult timp, nu văd ce-am mai putea face.

Vocea tărăgănată a lui Gourlay, specialistul în transmisiuni, răsună cu o vioiciune neobişnuită :

— Nu văd de ce aceste soluţii n-ar fi valabile. Sîntem încă în viaţă. Propun să ne punem pe treabă şi să realizăm cît mai mult, în cel mai scurt timp posibil.

— Ce te face să crezi că monstrul n-ar fi în stare să distrugă chiar şi cel mai rezistent metal ? îl întrebă Smith, cu răceală. E o fiinţă evoluată, iar cunoştinţele sale în materie de fizică le depăşesc probabil pe ale noastre. De unde ştii că n-are puterea de a emite nişte radiaţii capabile să distrugă totul în cale? Ai uitat că şi felina aceea era în stare să pulverizeze metalele ?

— Aşadar, după părerea dumitale, nu ne rămîne altceva decît să capitulăm ? exclamă Gourlay, dispreţuitor.

— Nu ! replică biologul, furios. Ceea ce vreau eu este să ne păstrăm judecata. Să nu ne repezim orbeşte spre un ţel cu neputinţă de atins !

În telecomunicator se auzi vocea lui Korita :

— Personal, sînt de acord cu părerea lui Smith. Voi merge chiar mai departe decît el, spunînd că avem de-a face cu un inamic care-şi va da curînd seama că nu trebuie să ne lase nici un răgaz. Din acest motiv, şi din altele, socot că monstrul nu ne va permite să energizăm întreaga navă.

Vocea lui Kent se auzi iarăşi, din sala maşinilor :

— Ce crezi că va face cînd îşi va da seama că-i periculos să mai aştepte ?

— Va începe să ucidă. Nu văd cum l-am putea împiedica altfel decît refugiindu-ne cu toţii în sala maşinilor. Dar cred, ca şi Smith, că ar putea fi în stare, după un timp, să pătrundă chiar şi acolo.

— Ai vreo propunere ? îl întrebă căpitanul Leeth.

— Sincer vorbind, nu ! răspunse Korita. Nu trebuie să uităm că avem de-a face cu o fiinţă aflată pe treapta rurală a dezvoltării speciei sale. Pentru o fiinţă aflată în această fază, nimic nu poate fi mai sfînt decît bucăţica de teren şi fiul ce o moşteneşte. Ea se agaţă ca o plantă de peticul său de pămînt, în care-şi înfige rădăcinile şi din care-şi soarbe seva. Iată cum văd eu lucrurile. Deocamdată, nu pot propune nici o soluţie practică.

— Nu prea înţeleg la ce ne-ar putea folosi analiza asta, zise căpitanul Leeth. Îi rog pe toţi şefii de secţii să se consulte prin telecomunicatoare cu personalul aflat în subordinea lor şi să-mi raporteze peste cinci minute dacă există vreo propunere vrednică de a fi luată în seamă.

Grosvenor, care nu avea pe nimeni în subordinea lui, îi ceru voie căpitanului să-i pună cîteva întrebări lui Korita, în timp ce ceilalţi şefi de secţii se consultau cu subalternii lor. Căpitanul Leeth îi dădu voie, aşa că Grosvenor i se adresă arheologului :

— Domnule Korita, îmi acorzi cîteva minute ?

— Cine întreabă ?

— Grosvenor.

— A, da, domnule Grosvenor, acum îţi recunosc vocea. Poftim !

— Ne-ai vorbit de tenacitatea cu care fiinţa aceasta se agaţă de peticul său de proprietate. Dacă monstrul se află pe treapta rurală a dezvoltării speciei sale, crezi că ar fi capabil să-şi imagineze o altă atitudine faţă de proprietate, cum ar fi de pildă atitudinea noastră ?

— Sînt sigur că nu.

— Aşadar, şi-ar întemeia toate planurile pe convingerea că, fiind încolţiţi în spaţiul strîmt al acestei nave, n-avem cum să scăpăm.

— Raţionamentul lui e destul de logic : Dacă am părăsi nava, n-am putea supravieţui.

— Bine, dar noi ne aflăm într-un stadiu în care proprietatea particulară nu contează prea mult şi, în orice caz, nu mai sîntem legaţi orbeşte de ea !

— Nu înţeleg ce vrei să spui, replică japonezul, nedumerit.

— Păi, nu fac decît să duc analiza dumitale la concluzia ei logică, în situaţia de faţă...

— Domnule Grosvenor, îl întrerupse căpitanul, cred că încep să înţeleg unde vrei să ajungi. Ai de gînd să ne propui un nou plan, nu-i aşa ?

— Da, recunoscu nexialistul, cu o voce tremurătoare.

— Domnule Grosvenor, sînt sigur că ne vei oferi o soluţie îndrăzneaţă şi plină de imaginaţie, şi te-aş ruga s-o expui... însă peste cinci minute.

Cinci minute mai tîrziu Grosvenor îşi expuse aşadar planul în faţa tuturor membrilor expediţiei. După ce isprăvi, îl auzi pe Smith spunîndu-i în şoaptă :

— Bravo, Grosvenor ! Ştiu că va trebui să-i sacrificăm pe von Grossen şi pe ceilalţi, poate chiar pe noi toţi, dar ai dreptate. Proprietatea particulară nu e ceva sacru pentru noi. Cît despre von Grossen şi ceilalţi patru, adăugă el pe un ton aspru — încă n-am avut răgazul să-ţi vorbesc despre nota pe care i-o

dădusem lui Morton — pentru toţi cinci, cred că moartea ar însemna o adevărată binecuvîntare.

— Ai dreptate, Smith ! exclamă cineva. Cu cît vor muri mai repede, cu atît mai bine va fi pentru ei !

— Să mergem în sala maşinilor ! porunci căpitanul Leeth. Noi...

Dar un glas aţîţat îl întrerupse — era glasul lui Zeller :

— Repede, domnule căpitan ! Trimite de îndată oameni şi proiectoare în cală ! I-am găsit în conducta de aer condiţionat. Monstrul e aici, dar îl ţin la respect cu arma mea, deşi nu-i poate face prea mult rău. Repede, repede !

Căpitanul Leeth începu să împartă ordine, cu repeziciunea unei mitraliere, iar oamenii dădură buzna spre ascensoare.

— Toţi savanţii şi ajutoarele lor să se îndrepte spre ecluzele pneumatice ! Militarii să mă urmeze ! Probabil că nu vom fi în stare să-l încolţim şi să-l ucidem în cală. Dar, domnilor, continuă el pe un ton ferm şi solemn, ne vom descotorosi de monstru, cu orice preţ ! Nu ne mai putem gîndi doar la vieţile noastre.

Cînd îi văzu pe oameni că se apropie şi-i iau *guulii,* Ixtl se retrase, cuprins pentru prima oară de teama înfrîngerii. Ar fi vrut să se repeadă asupra lor şi să-i zdrobească, dar văzîndu-le armele acelea scînteietoare, se dădu înapoi, copleşit de presimţiri rele. Pierduse iniţiativa. Oamenii aveau să-i descopere în curînd ouăle şi să le distrugă, zădărnicindu-i astfel încercarea de a se înmulţi.

De aci înainte trebuia să urmărească un singur ţel : să ucidă. Faptul că se gîndise în primul rînd la reproducere îl uimea acum din cale-afară. Pierduse un timp preţios. Dar, pentru a putea ucide, avea nevoie de o armă nimicitoare. Fără să stea mult pe gînduri, se îndreptă spre laboratorul cel mai apropiat.

Ajuns acolo, se puse numaidecît pe treabă, mînat de o nelinişte pe care n-o mai încercase pînă atunci. În timp ce trupul şi faţa îi erau aplecate peste maşină, tălpile lui sensibile înregistrară o schimbare bruscă a vibraţiilor din interiorul navei. Se opri din lucru şi rămase la pîndă, pînă cînd înţelese : motoarele amuţiseră. Uriaşa navă se oprise din zbor şi încremenise în spaţiu. Stăpînit de o spaimă nelămurită, Ixtl reîncepu să lucreze, mişcîndu-şi febril degetele lungi şi negre ca nişte sîrme.

Deodată se opri din nou, copleşit de aceeaşi senzaţie a unei primejdii iminente. Se propti zdravăn pe picioare, încordîndu-şi toţi munşchii şi, în sfîrşit, înţelese ce se întîmpla : nu mai simţea vibraţiile oamenilor. *Aceştia părăsiseră nava !*

Ixtl se repezi spre cel mai apropiat perete, abandonîndu-şi arma făurită cu atîta trudă. Singura lui speranţă era acum să iasă afară, în noaptea spaţiului.

Începu să alerge pe coridoarele pustii, printre pereţii strălucitori, care păreau să-şi bată joc de el. Întreaga lume a acestei nave, atît de plină de făgăduieli pînă mai adineaori, devenise un cazan drăcesc, ale cărui flăcări puteau să ţîşnească în orice moment. Răsuflă uşurat cînd văzu în faţa lui o ecluză pneumatică. Trecu fulgerător prin primul ei compartiment, apoi prin al doilea, prin al treilea — şi se pomeni din nou în noaptea neagră de afară. Încredinţat că oamenii îl pîndesc, undeva pe aproape, se lansă cu putere în spaţiu.

Pe măsură ce se depărta de navă, se simţea tot mai uşor. În urma lui, luminile hublourilor păliseră, acoperite de o văpaie albăstruie, nefirească. Flacăra asta albastră, care ţîşnea parcă prin toţi porii imensei nave, sfîrşi prin a se stinge şi ea, cu încetul. Dar înainte de a se fi stins cu totul, formidabilul ecran energetic apăru din nou, interzicîndu-i pentru totdeauna lui Ixtl accesul la navă. În unele hublouri începură iarăşi să pîlpîie lumini, din ce în ce mai

strălucitoare, pe măsură ce puternicele motoare își reveneau din șocul năprasnic.

Ixtl se întoarse din drum și se apropie cu băgare de seamă. Acum, cînd plutea în spațiu, putea deveni lesne ținta acelor tunuri atomice, mînuite fără nici un risc de către oamenii din navă. Oprindu-se la vreo jumătate de milă de ecran, văzu cu nelinişte nişte umbre care se strecurau printr-o deschizătură din coasta navei. Erau „bărcile de salvare" ale oamenilor, fantomatice în lumina strălucitoare a hublourilor.

Deschizătura se închise, iar uriașa sferă metalică se mistui în noapte, lăsînd o dîră luminoasă, ca o galaxie.

Timpul se tîra, leneș, spre veșnicie. Ixtl plutea, deznădăjduit, prin noaptea nemărginită, gîndindu-se fără să vrea la puii lui care nu aveau să se mai nască și la Universul pe care-l pierduse pentru totdeauna !

Grosvenor nu-l slăbea din ochi pe chirurg, care își înfipse bisturiul electric în stomacul celui de-al patrulea om. Ultimul ou fu scos și depus pe fundul cuvei înalte de metal dur. Erau nişte ouă rotunde, cenușii, iar unul dintre ele părea ușor crăpat.

Se aflau acolo mai mulți oameni, cu armele ridicate și cu ochii ațintiți asupra crăpăturii care se tot lărgea. Deodată se ivi din ea un cap urît, rotund, stacojiu, cu nişte ochi mici și o gură subțire. Capul se răsuci pe gîtu-i scurt, iar ochii îi fulgerară pe oameni cu o privire feroce. Cu o repeziciune care aproape că-i luă prin surprindere, monstrul se ridică și încercă să iasă din cuvă, dar, alunecînd pe pereții ei metalici, căzu înapoi și se topi în flăcările scuipate de armele oamenilor.

— Ia închipuiți-vă că ne-ar fi scăpat și că s-ar fi strecurat prin peretele din față ! exclamă Smith, lingîndu-și buzele.

Nimeni nu-i răspunse. Toți erau cu ochii pe cuvă. Ouăle, care se topeau încet în flăcări, sfîrșiră prin a arde cu o strălucire aurie.

Doctorul Eggert, care stătea aplecat peste trupul lui von Grossen, exclamă deodată :

— A, mușchii încep să i se relaxeze, iar ochii i se deschid ! Presupun că-și dă seama ce se întîmplă. Paralizia i-a fost provocată de prezența oului în stomac, dar acum, cînd oul i-a fost scos, începe să-și vină în fire. Nu-i nimic grav. Cred că au să-și revină și ceilalți în curînd. Dar ce-i cu monstrul ?

Căpitanul Leeth îi răspunse :

— Doi oameni din navele de salvare pretind că au văzut un fel de flacără roșie țîșnind prin principala ecluză pneumatică, în clipa cînd noi supuneam întreaga navă unei energii oarecum necontrolate. Trebuie să fi fost monstrul, fiindcă nu i-am găsit nicăieri cadavrul. Totuși Pennons și echipa lui de fotografi cercetează toate compartimentele navei, așa că în cîteva ore vom avea o imagine clară. Uite-l că vine. Ei, domnule Pennons ?

Mecanicul-șef se apropie și depuse pe una din mese un obiect metalic ciudat.

— Încă n-am nimic precis de raportat, dar am găsit acest obiect în laboratorul de fizică. Ce credeți că ar putea fi ?

Grosvenor se pomeni lîngă masă, odată cu ceilalți șefi de secții, care se înghesuiau să privească obiectul. Acesta părea să fie un aparat fragil, cu o rețea complicată de sîrme încolăcite în jurul a trei țevi care traversau trei globulețe ce răspîndeau o lumină argintie, bizară. Această lumină pătrundea prin masă, făcînd-o transparentă ca sticla. Dar și mai straniu era faptul că globurile acelea absorbeau căldura ca niște bureți termici. Grosvenor întinse brațul spre globulețul cel mai apropiat, dar simți că mîna îi înțepenește și că toată căldura iese din ea, așa că și-o retrase grabnic.

— Cred c-ar fi mai bine să-i lăsăm pe fizicieni să facă cercetările cuvenite, spuse căpitanul Leeth. Von

Grossen va fi în curînd pe picioare. Spui că ai găsit acest obiect în laborator, Pennons ?

Pennons dădu din cap.

— S-ar părea că monstrul tocmai lucra la acest obiect cînd a simţit că se întîmplă ceva, spuse Smith. A ghicit adevărul, de vreme ce a părăsit nava. Iar faptul acesta pare să-ţi infirme teoria, Korita ! Spuneai că, avînd o mentalitate rurală, nici nu şi-ar fi putut imagina că vom ieşi din navă.

Un zîmbet vag lumină faţa palidă a arheologului.

— Domnule Smith, rosti acesta politicos, nu încape nici o îndoială că şi-a închipuit ce vom face. Probabil că era pe treapta cea mai de sus a „ruralităţii".

— Bine-ar fi să avem şi noi unele din însuşirile acestei „ruralităţi", exclamă Pennons. Ştiţi că ne trebuie cel puţin trei luni ca să reparăm stricăciunile pricinuite de trei minute de energizare necontrolată ? La un moment dat m-am temut că...

Căpitanul Leeth îl întrerupse, zîmbind :

— Îţi voi sfîrşi eu fraza, domnule Pennons. Te temeai că nava va fi complet distrusă. Cred că mai toţi ne-am dat seama la ce risc enorm ne expunem adoptînd planul final al domnului Grosvenor. Ştiam prea bine că am fi putut rămîne izolaţi în spaţiu la o distanţă de sute de mii de ani-lumină de Pămînt !

— Mă întreb ce s-ar fi întîmplat dacă monstrul ar fi reuşit să pună stăpînire pe navă ? spuse cineva. De bună seamă că ar fi plecat cu ea, pentru a încerca să cucerească întreaga galaxie.

— Dumnezeule ! exclamă cineva. Să nu mai lăsăm niciodată vreun alt monstru la bordul acestei nave ! Nervii mei n-ar mai rezista, iar eu nu mai sînt omul cumsecade care s-a îmbarcat la începutul expediţiei !

— Ai exprimat gîndul nostru, al tuturor ! rosti Kent, care preluase conducerea expediţiei.

22

Cineva îi şopti ceva la ureche lui Grosvenor, dar atît de încet, încît nexialistul nu desluşi nici un cuvînt. Şoapta fu urmată de un fel de tril, la fel de neînţeles ca şi cuvintele.

Grosvenor îşi roti maşinal privirea.

Se afla în studioul din propria-i secţie şi nu mai era nimeni acolo. Porni cu paşi şovăitori spre auditoriu, dar cînd deschise uşa nu văzu nici acolo pe nimeni.

Se întoarse perplex la masa lui de lucru, întrebîndu-se dacă nu cumva cineva aţintise asupra lui un encefalostat : era singura explicaţie pe care-o putea da iluziei auditive de adineaori.

Respinse însă numaidecît această explicaţie, spunîndu-şi că encefalostatele erau eficace doar de la mică distanţă. Mai mult încă, secţia de nexialism era protejată împotriva mai tuturor undelor. Şi apoi Grosvenor cunoştea prea bine procesele mentale, generatoare de iluzii, ca să poată trece cu uşurinţă peste ceea ce simţise mai înainte.

Ca măsură de prevedere, exploră toate cele cinci încăperi ale secţiei şi-şi verifică encefalostatele. Le găsi în stare normală şi la locurile lor. Se întoarse aşadar în studio şi-şi reîncepu cercetările asupra imaginilor hipnotice folosite de *Rimi* împotriva navei, imagini pe care reuşise să le develepoze.

Deodată tresări, îngrozit, căci auzise din nou şoapta aceea, la fel de catifelată ca prima oară, dar parcă ostilă şi ameninţătoare acum.

Uluit, Grosvenor îşi spuse că era, desigur, un encefalostat : cineva îi excita de la distanţă creierul, cu un aparat atît de puternic, încît undele lui pătrundeau chiar prin pereţii ecranaţi ai studioului.

Tot întrebîndu-se cine ar fi putut să fie, ajunse la concluzia că undele veneau din secţia de psihologie, aşa că-l chemă la telefon pe Siedel. Auzind vocea

lui Siedel, Grosvenor începu să-i explice, calm, ce se întîmplase, dar psihologul îi tăie vorba :

— Tocmai mă pregăteam să te chem. Credeam că dumneata ești de vină...

— Vrei să spui că și dumneata ai simțit ceva ? îl întrebă Grosvenor, încercînd să-și imagineze implicațiile unei asemenea ipoteze.

— Ceea ce mă surprinde este faptul că ai simțit și dumneata, în ciuda pereților ecranați cu care ți-ai înconjurat sediul. De douăzeci de minute încoace, tot primesc reclamații, dar unele din aparatele mele au fost afectate chiar mai devreme.

— Care aparate ?

— Detectorul de unde cervicale, aparatul de înregistrare a impulsurilor nervoase și cîteva detectoare electrice ultrasensibile... Kent se pregătește să convoace o adunare generală în camera de control. Ne revedem acolo.

Dar Grosvenor nu-l lăsă să pună punct conversației, ci îl întrebă :

— S-a discutat deja despre problema asta ?

— Mda... Am ajuns cu toții la o anumită concluzie.

— Care anume ?

— Că sîntem pe cale de a pătrunde în marea galaxie M-33 și că undele vin probabil de acolo.

Grosvenor avu un rîs nervos.

— Da, e o ipoteză plauzibilă. Voi reflecta asupra ei și-ți voi spune părerea mea, dealtfel ne vedem peste cîteva minute.

— Pregătește-te să suferi un șoc la ieșirea pe coridor. Acolo, presiunea e continuă. Sunete, jocuri de lumini, vise, emoții — sîntem supuși unei acțiuni stimulatoare puternice.

Grosvenor scutură din cap și întrerupse legătura, pentru a-și pune în ordine filmele. Dar abia se apucă de lucru, că auzi prin telecomunicator vocea lui Kent care-i chema pe oameni la ședință. Peste un minut, cînd deschise ușa și ieși pe coridor, Grosvenor își dădu seama că Siedel nu exagerase : valuri de exci-

taţii îi asaltau creierul. Deşi năucit, porni totuşi spre camera de control.

Se aşeză printre ceilalţi. Noaptea nemărginită a spaţiului, care împresura nava, îşi murmura avertismentele, cînd înfricoşate, cînd ameninţătoare.

Grosvenor auzi pe cineva spunînd, în spatele lui :

— După părerea mea, ar trebui să ne întoarcem acasă.

Neputînd identifica vocea, Grosvenor privi peste umăr, dar omul nu mai spuse nimic. Privind din nou drept în faţa lui, Grosvenor observă că locţiitorul directorului, Kent, nu-şi lua ochii de pe luneta telescopului ; parcă nici n-ar fi auzit remarca omului sau ar fi socotit că nici nu merita un răspuns.

În tăcerea ce se lăsase, Grosvenor îşi potrivi telecomunicatorul pe braţul fotoliului, în aşa fel încît să poată avea o imagine directă, deşi cam tulbure, a scenei contemplate de Kent şi de Lester prin telescop. Concentrîndu-şi atenţia, văzu că nava ajunsese în vecinătatea unui sistem galactic, ale cărui stele erau însă atît de departe, încît nebuloasa M. 33 din Andromeda — ţinta expediţiei — se reflecta în telescop ca o puzderie de puncte strălucitoare.

Grosvenor îşi ridică privirea tocmai în clipa cînd Lester spunea, depărtîndu-se de telescop :

— Se petrece un fenomen de necrezut. Vibraţiile pe care le percepem provin dintr-o galaxie de miliarde de sori. Domnule Kent, am impresia că problema asta depăşeşte sfera astronomiei.

— Orice fenomen legat de o galaxie intră în sfera astronomiei, îi replică celălalt, lăsînd din mînă luneta. Ai putea oare să-mi spui ce altă ştiinţă se ocupă de astfel de fenomene ?

— Proporţiile fenomenului sînt de-a dreptul fantastice, rosti Lester, cu şovăială în glas. Cred că nici nu poate fi vorba, deocamdată, de un fenomen galactic. Aceste vibraţii ar putea fi purtate de o radiaţie îndreptată asupra navei noastre.

Kent se întoarse spre oamenii aşezaţi în fotolii în faţa uriaşului panou de control şi întrebă :

— Are cineva ceva de spus sau de propus ?

Grosvenor îşi roti privirile, sperînd că omul pe care-l auzise ceva mai înainte va lua din nou cuvîntul, dar speranţa lui se dovedi deşartă. Era limpede că oamenii nu se mai simţeau la fel de liberi să-şi spună cuvîntul, ca pe vremea cînd erau conduşi de Morton. Într-un fel sau altul, Kent le dăduse a înţelege că punea preţ doar pe opiniile şefilor de secţii. Era, de asemenea, clar că el, personal, refuza să considere nexialismul ca o disciplină serioasă. Luni în şir, menţinuse relaţii corecte cu Grosvenor, pe baza unui contact redus la minimum. În acest timp, Kent îşi consolidase poziţia, impunînd adoptarea a diferite moţiuni care confereau secţiei sale mai multă autoritate în anumite probleme, sub pretextul evitării paralelismelor.

Grosvenor ştia prea bine că numai un alt nexialist ar fi putut înţelege ce importanţă avea, pentru moralul membrilor expediţiei, încurajarea iniţiativelor individuale, chiar cu riscul de a sacrifica o parte din eficacitate. De aceea, nici nu se ostenise să protesteze împotriva restricţiilor suplimentare impuse de noul director unor oameni care şi aşa erau înghesuiţi ca într-o temniţă între pereţii navei.

Din fundul camerei de control, se auzi vocea lui Smith :

— Văd că domnul Grosvenor se foieşte pe scaun. Nu cumva e prea politicos ca să ia cuvîntul înaintea unora mai vîrstnici decît el ? Spune, domnule Grosvenor, ce-ţi trece prin cap ?

Grosvenor aşteptă să se potolească rîsetele celorlalţi (numai Kent nu rîdea), apoi vorbi :

— Acum cîteva minute, cineva a propus să ne întoarcem acasă. Aş vrea ca omul care a făcut această propunere să ne explice motivele sale.

Nimeni nu-i răspunse. Grosvenor îl văzu pe Kent încruntîndu-se. Faptul că printre membrii expedi-

ţiei se afla unul care nu avea curajul de a-şi susţine făţiş o opinie, fie ea trecătoare, era într-adevăr straniu. Mulţi din sală priveau în jur, uimiţi.

— Cînd a făcut cineva o astfel de propunere ? întrebă Smith. Nu-mi amintesc s-o fi auzit.

— Nici eu ! spuseră într-un glas cîţiva oameni.

Lui Kent îi străluceau ochii : era limpede că se pregătea să intervină în discuţie, ca şi cum s-ar fi aşteptat la un triumf personal.

— Să punem lucrurile la punct, zise el. A existat sau nu o astfel de propunere ? A mai auzit-o careva ? Ridicaţi mîinile.

Nu se ridică nici o mînă.

— Domnule Grosvenor, rosti Kent pe un ton răutăcios, ce anume ai auzit dumneata ?

— Pe cît îmi amintesc, răspunse Grosvenor cu glas apăsat, acestea au fost cuvintele pe care le-am auzit : „După părerea mea, ar trebui să ne întoarcem acasă"... Sînt convins că vorbele astea au fost rezultatul unei excitaţii a centrilor auditivi ai creierului meu. Cineva din afara navei are interesul ca noi să ne întoarcem acasă, iar eu i-am simţit dorinţa. Bineînţeles că nu vă ofer decît o explicaţie posibilă, nu o analiză obiectivă.

— Domnule Grosvenor, spuse Kent pe un ton înţepat, noi, ceilalţi, ne întrebăm cum se face că numai dumneata ai auzit cuvintele acelea ?

Grosvenor îi răspunse cu gravitate, ignorînd zeflemeaua lui Kent :

— Mă întreb eu însumi acelaşi lucru. Îmi aduc aminte că, în timpul invaziei *Rimilor*, creierul mi-a fost supus unor excitaţii intense. Poate că tocmai de aceea am devenit mai sensibil la astfel de mesaje.

Această sensibilitate acută explica, poate, şi faptul că auzise cuvintele cu pricina între pereţii ecranaţi ai secţiei sale.

Kent rînjea, ceea ce nu era de mirare : chimistul arătase nu o dată că prefera să nu se mai gîndească

la acele ființe-păsări și la influența lor asupra inteligenței membrilor expediției.

— Am avut privilegiul de a asculta o înregistrare a dării dumitale de seamă despre acel episod, spuse el cu acreală. Dacă-mi amintesc bine, afirmai că ai putut dobîndi victoria numai datorită faptului că *Rimii* aceia nu erau în stare să priceapă cît de greu e să controlezi sistemul nervos al unei ființe dintr-o altă lume. Cum îți explici, așadar, că ființa despre care vorbești acum și care s-ar afla, chipurile, în afara navei, a izbutit să-ți stimuleze cu o precizie matematică anumiți centri ai creierului, în așa fel încît să auzi tocmai cuvintele cu pricina ?

Atît tonul, cît și întreaga atitudine a lui Kent trădau o pornire personală.

— Domnule director, îi răspunse Grosvenor ușor enervat, e clar că ființa care mi-a stimulat creierul e capabilă să cunoască problemele legate de sistemul nervos al unei ființe dintr-o altă lume. Nu e neapărat nevoie să credem că ne cunoaște și limba. Și apoi, nu a reușit decît parțial, fiindcă sînt singurul om care a răspuns la stimulii ei. După părerea mea, nu e cazul deocamdată să discutăm despre felul cum am reacționat eu la acești stimuli, ci trebuie să vedem mai degrabă ce avem de făcut.

Mc Cann, geologul-șef, își drese glasul și spuse :

— Grosvenor are dreptate. Cred, domnilor, că trebuie să ne împăcăm cu gîndul că am pătruns în domeniul *altcuiva !* Al cuiva care e *cineva !*

Kent își mușcă buzele și dădu să vorbească, dar șovăi înainte de a o face :

— Cred că nu e bine să ne băgăm în cap că avem suficiente dovezi pentru a trage o concluzie. Dar în același timp sînt de părere că trebuie să acționăm ca și cum am avea de-a face cu o inteligență superioară celei omenești, cu o formă de viață mai puternică decît cele pe care le cunoaștem noi.

În camera de control se făcu liniște. Oamenii păreau tulburați și încercau să-și dea curaj, încleștîndu-și fălcile și mijindu-și ochii.

Kellie, sociologul, rupse tăcerea, cu vocea lui catifelată :

— Îmi pare bine că nimeni nu dă semne că ar dori să ne întoarcem din drum. Ca slujitori ai guvernului nostru și ai întregii omeniri, avem datoria de a investiga posibilitățile pe care ni le oferă o nouă galaxie, mai ales acum, cînd forma ei de viață dominantă *știe* de existența noastră. Vă rog să remarcați că-mi însușesc ipoteza domnului Kent și că vorbesc ca și cum avem efectiv de-a face cu o ființă inteligentă. Faptul că aceasta a fost capabilă să stimuleze creierul a măcar unuia dintre noi dovedește că ne-a observat cu atenție și că știe multe despre noi. Asta ne obligă să aflăm la rîndul nostru cît mai multe despre ea.

Kent își recăpătase aplombul.

— Domnule Kellie, ce părere ai despre locul către care ne îndreptăm ? îl întrebă el pe sociolog.

Acesta îi răspunse, potrivindu-și ochelarii pe nas :

— Iată un subiect foarte vast, directore ! Dar cred că murmurul acela ar putea fi echivalentul undelor radiofonice care se încrucișează în atmosfera propriei noastre galaxii. Ar putea să fie doar niște semnale care vestesc bunăoară ieșirea noastră dintr-o zonă pustie și intrarea într-o regiune populată.

Văzînd că nimeni n-are nici o obiecție, Kellie continuă :

— Nu uitați că și omul și-a lăsat pecetea de neșters pe propria-i galaxie. În efortul lui de a readuce la viață atîția sori morți, el a aprins focuri sub forma *novelor* ce se pot vedea de la o distanță de zeci de galaxii. De asemenea, a schimbat orbitele unor planete și a făcut să crească vegetația în lumea moartă a altora. Deșerturi arse de sori mai dogoritori decît cel ce ne luminează Pămîntul au fost înlocuite cu oceane fremătătoare de viață. Pînă și prezența noastră aici, în această navă uriașă, este o expresie a

puterii omului, putere mult mai răzbătătoare decît murmurul pe care-l auzim acum.

— Scuză-mă, îl întrerupse Gourlay, dar omul nu și-a lăsat în Cosmos o pecete permanentă. Nu înțeleg cum poți s-o compari cu vibrațiile astea, atît de vii, în care eu văd niște forme de gîndire atotputernice și atotînvăluitoare — întreg spațiul cosmic răsună de ele ! Acum nu mai avem de-a face cu un motan cu tentacule, sau cu un monstru oarecare, dintr-o specie „rurală". Ar putea fi vorba de o sumedenie de minți care-și vorbesc una alteia în timpul și-n spațiul lor. Aceasta este civilizația celei de-a doua galaxii, iar dacă unul din purtătorii ei de cuvînt ne-a avertizat...

Gourlay amuți brusc și-și acoperi fața cu palmele, ca pentru a se apăra.

Nu era singurul : în întreaga sală, oamenii se ghemuiră în fotolii deoarece Kent își apucase arma și începuse să tragă. Abia după ce-și vîrî instinctiv capul între umeri, Grosvenor observă că țintea undeva în spatele lui.

Auzi apoi un urlet de durere, urmat de un bubuit care zgudui pardoseala.

Întorcîndu-și fața, odată cu ceilalți, Grosvenor văzu, uluit, un enorm monstru blindat, care se zvîrcolea pe podea în fundul sălii. În clipa următoare, o replică exactă, cu ochii roșii, a primului monstru se materializă în aer și se prăbuși cu zgomot ceva mai încolo. Un al treilea își făcu apariția, căzu peste al doilea și, după ce se rostogoli de cîteva ori, se ridică mugind.

Peste cîteva secunde, în sală se aflau o duzină de monștri.

Grosvenor își scoase arma și trase. Urletele drăcești se întețiră. Solzi metalici se izbeau, scrîșnind, de metalul pereților și al pardoselii, ciocănite de niște labe grele, cu gheare de oțel.

Toți oamenii din jurul lui Grosvenor trăgeau acum, dar mereu alți monștri se materializau. Grosvenor

se tîrî peste două rînduri de scaune și sări spre platforma cea mai de jos a tabloului de comandă. Văzîndu-l că se apropie, Kent încetă să tragă și-l întîmpină, cu un glas mînios :

— Ce cauţi aici, lașule ? !

Grosvenor îi dădu un pumn zdravăn, care-l trînti la pămînt, iar arma îi zbură din mînă. Cînd sări pe platforma următoare, îl văzu pe Kent tîrîndu-se spre armă. Convins că voia să tragă în el, Grosvenor se grăbi să ajungă la maneta care punea în funcţiune uriașul ecran cu energie polivalentă al navei. Apucînd maneta, o trase pînă jos și se trînti pe platformă — tocmai la timp, căci radiaţia armei lui Kent atinse tabloul de comandă exact în locul unde, cu o clipă mai înainte, fusese capul nexialistului. Kent se ridică în picioare, strigînd ca un apucat :

— Nu pricepusem ce vrei să faci !

Scuza asta îl lăsă rece pe Grosvenor. Kent încerca desigur să-și justifice fapta criminală pretinzînd că urmărise doar să pedepsească un dezertor. Prea furios ca să poată vorbi, Grosvenor trecu pe lîngă Kent, fără să-l privească. Luni de zile îl răbdase pe chimist, dar purtarea acestuia îl convinsese acum că nu era vrednic de postul de director. În săptămînile grele ce-i așteptau, subiectivismul și nervozitatea lui Kent ar fi putut deveni fatale pentru expediţie.

Cînd coborî pe platforma cea mai de jos, Grosvenor începu să tragă, pentru a-i ajuta pe ceilalţi. Cu coada ochiului văzu că trei dintre ei puneau în poziţie un aruncător de flăcări. În clipa cînd acesta începu să scuipe foc, monștrii își și pierdură cunoștinţa sub efectul energiei moleculare, așa că putură fi lesne omorîţi.

Abia, acum, cînd primejdia trecuse, Grosvenor înţelese că monștrii aceștia fuseseră transportaţi aici de la o distanţă de sute de ani-lumină. Era ca un coșmar prea fantastic ca să poată fi adevărat.

Dar mirosul de carne arsă dovedea că acest coșmar era cît se poate de real. La fel, sîngele cenușiu-albastru care mînjea podeaua. Iar dovada supremă o constituiau cele zece-douăsprezece cadavre solzoase risipite prin încăpere.

23

Cînd Grosvenor îl revăzu pe Kent, cîteva minute mai tîrziu, acesta împărțea, foarte calm, ordine printr-un telecomunicator. Cadavrele fură ridicate cu ajutorul unor macarale speciale. Telecomunicatoarele vuiau de atîtea mesaje. În curînd, lucrurile se lămuriră pe deplin.

Monștrii fuseseră proiectați doar în camera de control. Radarul nu înregistrase prezența nici unui obiect concret, ca de pildă o navă inamică. Pînă la steaua cea mai apropiată era o distanță de cel puțin o mie de ani-lumină. Oamenii din camera de control înjurau de mama focului, aflînd despre toate aceste lucruri.

— O mie de ani-lumină ! exclamă Selenski, pilotul-șef. Păi, la o astfel de distanță n-am putea să transmitem nici un mesaj fără ajutorul unor relee !

Căpitanul Leeth veni în fugă și, după ce se consultă în grabă cu cîțiva savanți, convocă un consiliu de război.

— Nu e nevoie să subliniez cît de periculoasă e situația în care ne aflăm, începu el. Nava noastră înfruntă, după toate aparențele, o civilizație galactică ostilă. Deocamdată sîntem la adăpost înapoia ecranului nostru energetic. Primejdia este de asemenea natură, încît ne impune obiective limitate, deși nu prea limitate. Trebuie să aflăm motivul pentru care am fost avertizați să facem cale-ntoarsă. Trebuie să descoperim natura primejdiei și să măsurăm inteligența ce se ascunde îndărătul ei. Văd că

biologul nostru şef continuă să examineze cadavrele monştrilor. Domnule Smith, despre ce fel de animale e vorba ?

— Pe Pămînt ar fi putut să apară ceva asemănător în epoca dinozaurilor, răspunse biologul, ridicîndu-şi privirea de pe monstrul pe care-l examinase. Judecînd după dimensiunile foarte mici ale cutiei craniene, inteligenţa acestei specii trebuie să fie foarte redusă.

— Domnul Gourlay e de părere că aceste fiinţe ar fi putut să fie precipitate prin hiper-spaţiu, spuse Kent. Ar fi poate bine să-şi dezvolte ideea.

Căpitanul Leeth îi dădu cuvîntul lui Gourlay, care începu, cu glasul său tărăgănat :

— E vorba doar de o teorie, de o teorie foarte recentă, potrivit căreia Universul ar fi ca un balon uriaş. Cînd îl înţepi, balonul începe să se dezumfle, dar încearcă în acelaşi timp să-şi astupe gaura. Un obiect care a pătruns prin învelişul balonului, nu iese neapărat afară prin acelaşi punct. Dacă am izbuti să controlăm în vreun fel acest fenomen, l-am putea folosi ca pe-un mijloc de telecomunicaţie. Ştiu bine că toate acestea par o fantezie, dar trebuie să recunoaşteţi că şi cele ce s-au întîmplat adineaori par tot aşa.

— E greu să credem în existenţa unor fiinţe dotate cu o inteligenţă superioară într-atît inteligenţei noastre, spuse Kent. Există desigur soluţii în problemele hiper-spaţiului, soluţii simple, pe care oamenii noştri de ştiinţă n-au ştiut să le găsească. Poate vom afla cîte ceva. Kent tăcu o clipă, apoi continuă : Korita, tăcerea dumitale mi se pare stranie. Ce-ar fi să ne spui cum vezi dumneata situaţia ?

Arheologul se ridică şi, întinzîndu-şi mîinile într-un gest de neputinţă, zise :

— Nu-s în stare să vă ofer nici măcar o ipoteză. Va trebui să aflăm ceva mai multe despre motivele atacului, înainte de a putea face unele comparaţii bazate pe teoria ciclică a istoriei. De pildă, dacă ata-

catorii urmăreau cumva să pună stăpînire pe navă, cred că au săvîrşit o greşeală. Dacă intenţia lor era doar să ne sperie, atacul a fost încununat de succes.

Korita se aşeză, în mijlocul rîsetelor celorlalţi, dar Grosvenor observă că faţa căpitanului Leeth rămăsese gravă.

— În ce priveşte motivele, zise acesta, m-am gîndit la o posibilitate cam neplăcută, dar pe care trebuie s-o luăm în consideraţie, căci ar corespunde faptelor întîmplate. Iată despre ce este vorba : N-ar fi oare posibil ca această inteligenţă superioară să fi dorit să afle de unde venim ?

După felul cum se foiau oamenii pe scaune, se vedea clar că vorbele căpitanului atinseseră o coardă sensibilă.

— Să privim lucrurile din... punctul *ei* de vedere, urmă căpitanul. Iată că se apropie o navă. În direcţia dinspre care vine, există un număr mare de galaxii, de nebuloase, de formaţiuni stelare. Unde anume ne situăm noi ? Domnule Kent, dacă eşti de acord, aş propune să examinăm unele din sistemele planetare ale acestei galaxii.

— N-am nimic împotrivă, răspunse Kent. Iar dacă nu mai există obiecţii, declar şedinţa...

— Domnule Kent, îl întrerupse Grosvenor, ridicînd mîna.

— Declar şedinţa închisă ! stărui Kent.

Oamenii rămaseră pe locurile lor, iar directorul păru să şovăie, apoi spuse, pe un ton cam stingherit :

— Domnule Grosvenor, ai cuvîntul.

— Deşi e greu de crezut că fiinţa aceea ar putea fi în stare să ne interpreteze simbolurile, eu socot că ar trebui să distrugem hărţile noastre stelare ! zise Grosvenor.

— Eram pe punctul de a propune acelaşi lucru, exclamă von Grossen, aţîţat. Continuă, Grosvenor !

În sală se auziră murmure aprobatoare.

— Acţiunile noastre, urmă Grosvenor, se întemeiază pe convingerea că ecranul exterior ne poate

apăra. În realitate, nu avem de ales. Dar în momentul cînd vom debarca pe planetă ar fi poate bine să luăm cu noi cîteva encefalostate mari. Le-am putea folosi pentru a bruia undele cerebrale şi a evita, astfel, să ni se mai citească gîndurile.

Şi de data aceasta, oamenii îşi manifestară zgomotos aprobarea.

— Ai terminat, domnule Grosvenor ? îl întrebă Kent, cu răceală în glas.

— Încă un lucru, răspunse Grosvenor. Ar fi bine ca şefii de secţii să facă un inventar al materialelor de care dispun, pentru a le putea distruge în eventualitatea capturării navei şi pentru a împiedica astfel un viitor atac împotriva omenirii.

Grosvenor se aşeză înconjurat de tăcerea împietrită a celorlalţi.

Pe măsură ce timpul trecea, devenea tot mai clar că inamicul se abţinea de la orice nouă iniţiativă — sau poate că ecranul îi respingea toate atacurile. Oricum, nu avu loc nici un incident.

Sorii de la marginea galaxiei păreau de o pustietate dezolantă. Primul dintre ei răsări ca un uriaş bulgăr de lumină, arzînd în noaptea spaţiului. Lester şi oamenii lui localizară cinci planete îndeajuns de apropiate de acest soare, pentru a merita să fie studiate. Una dintre ele părea locuită : o lume de păduri virgine învăluite în ceaţă şi pline de animale gigantice. După ce zbură la mică altitudine deasupra unei mări interioare şi a unui imens ţinut mlăştinos, nava se depărtă. Nu exista nici o urmă de civilizaţie, cu atît mai puţin vreun indiciu al civilizaţiei superioare pe care avuseseră temei să o bănuiască.

După ce străbătu trei sute de ani-lumină, nava ajunse la un mic soare de un roşu incandescent, în jurul căruia gravitau două planete. Una dintre acestea era locuită — tot o lume de păduri virgine învăluite în ceaţă şi pline de animale din specia saurienilor. Se depărtară de ea fără s-o exploreze, după ce sur-

volară o mlaştină imensă şi un ţinut cu vegetaţie luxuriantă.

Alte stele le răsăriră în faţă, înfipte ca nişte ace scînteietoare în catifeaua neagră a spaţiului. Un soare enorm, alb-albăstriu, înconjurat de cel puţin douăzeci de planete, îi atrase atenţia lui Kent. Nava porni într-acolo cu repeziciune. Şapte planete, aflate mai aproape de soarele acela, păreau nişte iaduri, pe care nu puteai spera să întîlneşti vreo formă de viaţă. Nava trecu pe lîngă trei planete foarte apropiate una de alta şi locuite, apoi se depărtă, fără a le mai cerceta pe celelalte.

În urma navei, cele trei planete păduroase se roteau în jurul soarelui fierbinte care le zămislise.

Kent îi convocă pe şefii de secţii şi pe asistenţii lor şi le spuse, fără nici o introducere :

— Personal, cred că dovezile pe care le avem deocamdată nu sînt concludente. Dar Lester m-a rugat stăruitor să vă convoc. Poate că vom afla cîte ceva.

Privindu-l, Grosvenor rămase surprins de expresia de satisfacţie ce lumina faţa omuleţului. „Ce-o fi punînd la cale ?“ se întrebă. I se părea ciudat că locţiitorul directorului ţinea să precizeze, încă de la început, că dacă şedinţa va avea rezultate bune, el, personal, nu va revendica nici un merit.

Kent i se adresă pe un ton prietenos şefului secţiei de astronomie :

— Fii bun, Gunlie, şi explică-te singur.

Astronomul se urcă pe prima platformă. Era un bărbat înalt şi deşirat, ca şi Smith, cu nişte ochi albaştri, ca două mărgele pe o faţă inexpresivă.

— Domnilor, începu el cu oarecare emoţie în glas, cele trei planete locuibile erau triplete identice, rezultate dintr-un proces artificial. Nu ştiu cîţi dintre dumneavoastră sînteţi familiarizaţi cu teoria curentă privitoare la formarea sistemelor planetare. Îi asigur pe acei dintre dumneavoastră care nu o cunosc că repartiţia masei în sistemul pe care l-am explorat

adineaori este imposibilă din punct de vedere dinamic. Pot afirma categoric că două dintre cele trei planete au fost artificial aduse în actuala lor poziţie. După părerea mea, ar trebui să ne întoarcem şi să studiem îndeaproape fenomenul. Cineva pare să creeze în mod deliberat asemenea planete, dar nu-mi dau seama de ce.

Astronomul tăcu şi-i aruncă lui Kent o privire aprigă. Acesta înaintă şi spuse, cu un zîmbet vag :

— Gunlie mi-a cerut să dispun întoarcerea navei la una din acele planete împădurite. Supun această chestiune unei discuţii, urmată de vot.

„Aşadar, asta era !“ îşi spuse Grosvenor, apreciind abilitatea lui Kent, fără să o şi admire. Locţiitorul directorului nu făcuse nici un efort pentru a se împotrivi planului astronomului — poate că nici nu era contra lui. Convocînd o şedinţă în care propriu-i punct de vedere nu putea fi decît minoritar, Kent dovedea că se supune procedurii democratice. Era un mijloc abil, deşi cam demagogic, de a capta bunăvoinţa oamenilor.

Propunerea lui Lester stîrnise, de fapt, obiecţii serioase, dar Kent nu părea să aibă cunoştinţă de ele, căci dacă ar fi avut, ar fi însemnat că nu-i pasă de pericolele ce ameninţau nava.

După ce astronomul răspunse la diferite întrebări neesenţiale puse de cîţiva savanţi, Grosvenor se ridică şi spuse :

— Aş dori să susţin punctul de vedere adoptat de domnul Kent în această problemă.

— Domnule Grosvenor, îi răspunse Kent cu răceală, atitudinea colegilor dumitale mi se pare foarte clară şi mă îndoiesc că prelungirea discuţiei...

Nu-şi sfîrşi fraza : dîndu-şi deodată seama de rostul adînc al celor spuse de Grosvenor, rămase ca trăsnit şi-şi aruncă privirea în jur, ca şi cum ar fi cerut ajutor celorlalţi. Văzînd că nimeni nu spune nimic, murmură :

— Ai cuvîntul, domnule Grosvenor.

— Domnul Kent are dreptate, începu acesta. E prea devreme ca să tragem concluzii. Pînă în prezent am explorat trei planete, dar ar fi trebuit să explorăm cel puţin treizeci, alese la întîmplare. Ţinînd seama de scopul cercetărilor noastre, treizeci de planete reprezintă un minimum. Aş fi bucuros să supun acest calcul al meu matematicienilor spre verificare. Încă ceva : pentru a poposi pe vreuna din planete, ar trebui să ieşim de după ecranul protector şi să fim gata să înfruntăm un atac-surpriză din partea unui inamic îndeajuns de inteligent pentru a-şi trimite forţele prin hiper-spaţiu. Îmi imaginez ce s-ar întîmpla dacă un miliard de tone de materie s-ar abate asupra noastră în vreme ce am explora vreo planetă.

După părerea mea, domnilor, ne trebuie o lună sau chiar două de pregătiri temeinice. În acest răstimp, firește, am putea vizita cît mai multe sisteme solare. Dacă am constata că şi planetele lor habitabile sînt de tip primitiv, atunci am avea o bază solidă pentru ipoteza domnului Lester că au fost create artificial. Domnule Kent, încheie Grosvenor după o scurtă pauză, am exprimat exact punctul dumitale de vedere ?

— Aproape exact, domnule Grosvenor, îi răspunse Kent, care-şi recăpătase stăpînirea de sine. Dacă nu mai are nimeni nimic de spus, să punem la vot propunerea lui Gunlie.

— O retrag ! exclamă astronomul. Mărturisesc că nu mă gîndisem la unele din neajunsurile legate de o debarcare prematură.

Kent şovăi o clipă, apoi spuse :

— Dacă vreunul dintre dumneavoastră doreşte să susţină propunerea lui Gunlie...

Cum, însă, nu se ridică nimeni, Kent continuă, pe un ton suficient :

— Aş vrea ca fiecare şef de secţie să-mi pregătească un raport detailat în legătură cu modul cum ar

putea contribui la reușita unei eventuale debarcări. Asta-i tot, domnilor.

Cînd ieși pe coridor, Grosvenor simți că cineva îl apucă de braț. Întorcîndu-se, îl recunoscu McCann, șeful secției de geologie, care-i spuse :

— În ultimele luni am fost atît de ocupat cu lucrările de reparații, încît n-am avut răgazul să te invit în secția mea. Presupun că, atunci cînd vom debarca pe vreo planetă, utilajul secției de geologie va fi folosit în scopuri pentru care nici nu a fost destinat. Un nexialist ar putea atunci să ne fie de mare folos.

— O să trec mîine-dimineață, îi răspunse Grosvenor. Vreau mai întîi să-mi pregătesc recomandările pentru director.

McCann îi aruncă o privire grăbită, păru să șovăie, apoi îl întrebă :

— Ești convins că nu le va privi cu interes, nu-i așa ?

Prin urmare, antipatia lui față de Kent fusese observată și de alții ! își spuse Grosvenor.

Apoi, cu glas tare :

— Ba da, fiindcă așa nu va fi obligat să-mi recunoască meritele.

— Bine, băiete, îți doresc noroc ! îi mai spuse McCann, și dădu să plece, dar Grosvenor îl opri :

— După părerea dumitale, pe ce se bazează popularitatea lui Kent ca șef ?

McCann rămase pe gînduri cîteva clipe, apoi răspunse :

— E uman. Adică, are preferințe și antipatii. Se enervează, e iute la mînie, face greșeli, deși pretinde că e infailibil. Arde de nerăbdare să ajungă director. Cînd nava se va întoarce pe Pămînt, se va face mult caz de șeful expediției. Fiecare dintre noi are cîte ceva din Kent. Da, e un om...

— Bag de seamă că n-ai pomenit nimic de calitățile care l-ar putea recomanda pentru postul de director.

— Nu-i un post de importanţă vitală. Un director se poate bizui pe sfaturile experţilor în orice chestiune. E greu să exprimi în cuvinte farmecul lui Kent, dar cred totuşi că savanţii, fiind totdeauna complexaţi de învinuirea de intelectualism ce li se aduce, sînt bucuroşi să aibă în fruntea lor un om capabil de emoţii puternice şi, în acelaşi timp, cu merite ştiinţifice indiscutabile.

— Nu sînt de acord cu afirmaţia dumitale că postul de director ar fi lipsit de importanţă vitală. Totul depinde de omul care ocupă acest post şi de felul cum îşi foloseşte considerabila autoritate.

— Oamenilor de felul dumitale, care se călăuzesc exclusiv după logică, le vine totdeauna greu să înţeleagă succesul unui Kent, în faţa căruia nu au niciodată şansa de a cîştiga o bătălie politică.

— Nu fidelitatea faţă de metoda ştiinţifică le strică tehnologilor, ci integritatea lor, spuse Grosvenor, cu un zîmbet amar. Adesea, tehnologii înţeleg tactica folosită contra lor mai bine decît o înţelege cel ce o foloseşte, dar nu se pot hotărî să se răzbune prin aceleaşi mijloace, căci s-ar simţi înjosiţi.

— Vrei să spui că dumneata n-ai asemenea scrupule ? îl iscodi McCann.

Grosvenor nu-i răspunse.

— Să zicem că ai fi ajuns la concluzia că domnul Kent trebuie eliminat, stărui geologul. Ce-ai face în acest caz ?

— Deocamdată, gîndurile mele se menţin în sfera legalităţii, răspunse Grosvenor, cu prudenţă, şi spre uimirea lui, văzu că McCann răsuflă uşurat.

— Sînt bucuros să aflu că intenţiile dumitale rămîn în cadrul legalităţii, îi spuse geologul, apucîndu-l prieteneşte de braţ. Încă de la conferinţa aceea a dumitale, am înţeles ceea ce pare să fi scăpat deocamdată tuturor celorlalţi, şi anume că eşti, potenţial, cel mai periculos om de la bordul acestei nave. Cunoştinţele de ansamblu pe care le posezi ar putea fi, dacă

le-ai aplica într-un anumit scop, mult mai fatale decît orice atac din afară.

— Exagerezi, replică Grosvenor, scuturînd din cap, uimit. Un singur om poate fi lesne omorît.

— Observ că nu negi cîtuşi de puţin faptul că posezi cunoştinţele la care m-am referit.

Grosvenor îi întinse mîna.

— Îţi mulţumesc pentru părerea bună pe care-o ai despre mine. Deşi foarte exagerată, mă stimulează din punct de vedere moral.

24

Cea de-a treizeci şi una stea pe care-o explorară avea structura şi dimensiunile unui soare. Una din cele trei planete ale sale se rotea pe o orbită de optzeci de milioane de mile. Ca toate celelalte lumi locuibile pe care le văzuseră, era acoperită de păduri virgine şi de ape întinse.

Nava îi străbătu învelişul de aer şi aburi şi începu să zboare la joasă altitudine : o enormă sferă metalică, într-un tărîm fantastic.

În laboratorul secţiei de geologie, Grosvenor observa cu atenţie instrumentele care cercetau natura terenului survolat. Era o treabă foarte complicată, care cerea mare atenţie, deoarece, pentru a interpreta datele instrumentelor, era nevoie de o minte integratoare, deprinsă cu procesele asociative. Fluxul continuu de semnale ultrasonice, emise de pe navă, trebuia canalizat la timp în ordinatoarele care efectuau analizele şi comparaţiile necesare. Grosvenor adăugase tehnicilor clasice folosite de McCann unele procedee de mare fineţe, proprii nexialismului, astfel încît, sub ochii lor, se închega acum un tablou uimitor de complet al scoarţei planetei.

Grosvenor rămase o oră întreagă în laborator, cufundat în observaţiile şi gîndurile sale. Prin structura lor moleculară şi prin compoziţia lor, diferitele

straturi observate indicau o anumită unitate geologică : noroi, gresie, argilă, granit, deşeuri organice — probabil zăcăminte de cărbuni — silicaţi sub formă de nisip, apă...

Deodată, acele cadranelor pe care le avea sub ochi se răsuciră, pentru a se opri, însă, numaidecît : reacţia lor indica indirect prezenţa unui srat compact de minereu de fier, cu urme de carbon şi de molibden... „Oţel !“ exclamă Grosvenor şi trase de o manetă, care declanşă un şir întreg de evenimente : un clopoţel începu să sune, McCann sosi în fugă, iar nava se opri din zbor. La cîţiva paşi de Grosvenor, McCann începu să discute cu Kent.

— Da, directore, oţel, nu doar minereu de fier ! Avem un detector capabil să discearnă deosebirile de acest fel. S-ar putea să fie vorba de o aşezare îngropată — sau ascunsă — în mîlurile junglei.

— Vom afla în cîteva zile, spuse Kent, pe un ton foarte sec.

Printr-o deschizătură practicată în ecranul de protecţie, fură coborîte pe planetă o serie de agregate — escavatoare şi macarale gigantice, benzi transportoare şi alte utilaje — potrivit unui plan pus la punct cu atîta migală, încît, o jumătate de oră mai tîrziu, nava putu să se avînte din nou în spaţiu.

Operaţiunile de excavare fură în întregime teleghidate. Nişte oameni cu pregătire specială urmăreau pe ecranele telecomunicatoarelor desfăşurarea operaţiunilor, dirijînd maşinile care le efectuau. În decurs de patru zile, acestea săpară o groapă adîncă de şaptezeci şi cinci de metri, lată de o sută douăzeci de metri şi lungă de două sute patruzeci, groapă în care zăceau rămăşiţele fantastice ale unui oraş dispărut.

Clădirile se năruiseră parcă sub o povară prea grea. Străzile se aflau chiar în fundul gropii şi la acelaşi nivel începură să iasă la iveală şi osemintele. Se dădu ordin ca săpăturile să înceteze şi fură trimise cîteva nave de salvare. Grosvenor luă loc la bordul uneia dintre ele, împreună cu McCann.

Amîndoi se pomeniră în curînd, laolaltă cu alţi savanţi, în faţa rămăşiţelor unui schelet.

— Deşi e atît de zdrobit, cred că o să-l pot reconstitui, zise Smith.

Degetele lui experte începură să potrivească oasele.

— Patruped ! exclamă el după ce supuse unul din picioare la un examen fluoroscopic. Patrupedul ăsta e mort de vreun sfert de veac.

Grosvenor se depărtă. Sfărîmăturile acestea, îşi spunea, ascundeau, poate, secretul principalelor caracteristici fizice ale unei seminţii dispărute. Era însă puţin probabil ca scheletele să le ofere vreo explicaţie în legătură cu identitatea monştrilor implacabili care omorîseră atîţia membri ai expediţiei. Scheletele aparţineau unor victime, nu acelor asasini fără milă.

Grosvenor se apropie de McCann, care tocmai examina o probă luată din săpăturile de pe una din străzi.

— Cred că ar fi bine să facem un relevment stratigrafic al acestei zone, mergînd şi mai în adîncime, spuse geologul.

O maşină perforatoare se puse numaidecît în mişcare. Pe măsură ce aceasta îşi croia drum prin straturile de argilă şi de rocă, Grosvenor cerceta probele ce i se aduceau. Din cînd în cînd, le sfărîma pentru a le supune unei analize chimice.

După vreo oră, cînd „bărcile" se întoarseră la navă, McCann îi putu prezenta lui Kent un raport destul de detaliat. Grosvenor nu luă parte la discuţia celor doi.

— Domnule director, începu McCann, îţi aduci aminte, cred, că mi s-a cerut să lămuresc problema dacă planeta asta este sau nu artificială. Se pare că este. Straturile de sub suprafaţa noroioasă par să aparţină unei planete mai vechi şi mai evoluate. Deşi e greu de crezut că un strat de junglă ar fi pu-

tut să fie adus de pe o altă planetă şi aşternut pe aceasta, totuşi avem dovezi că aşa s-a întîmplat.

— Dar oraşul ? întrebă Kent. Cum de-a fost distrus ?

— Pe baza celor cîteva calcule pe care le-am putut face, afirm cu oarecare circumspecţie că ravagiile constatate de noi s-ar putea datora presiunii unor enorme cantităţi de rocă, pămînt şi apă.

— Aţi găsit vreun indiciu în privinţa epocii cînd s-a produs catastrofa ?

— Avem cîteva indicii geofizice. În unele locuri, noua suprafaţă a format depresiuni în cea veche, prin exercitarea unei simple presiuni. Avem o serie de cifre care, cu ajutorul unui ordinator, ne-ar putea ajuta să stabilim cauza slăbiciunii stratului inferior. Un matematician competent — adăugă McCann referindu-se la Grosvenor fără să-l numească — a calculat că presiunea a început să se exercite abia cu vreo sută de ani în urmă. Întrucît geologia se ocupă de fenomene ce se desfăşoară pe perioade lungi, de mii şi chiar milioane de ani, aparatele noastre nu pot face altceva decît să verifice calculele manuale — ele nu ne pot furniza date precise.

— Îţi mulţumesc, rosti Kent cu gravitate. Constat că dumneata şi echipa dumitale aţi făcut o treabă temeinică. Încă o întrebare : Aţi găsit cumva, în cercetările voastre, vreun indiciu privind natura inteligenţei care a fost în stare să provoace un asemenea cataclism ?

— Nu, n-am găsit, răspunse geologul, dar asta e părerea mea personală, fără a mă fi consultat cu asistenţii mei.

Pentru McCann, explorarea acestei planete constituia începutul unei anchete menite să ducă la depistarea inamicului. Pentru Grosvenor, însă, această explorare reprezenta veriga finală a unui lanţ întreg de descoperiri şi raţionamente, prima ve-

rigă fiind murmurele bizare pe care le auzise nu demult în spaţiu...

Cunoştea identitatea acelei inteligenţe monstruoase şi bănuia ţelul teribil urmărit de ea. De asemenea, analizase cu grijă ceea ce se cuvenea făcut.

Problema lui nu mai era să descopere care-i pericolul. Ajunsese la un stadiu în care trebuia, mai presus de orice, să-şi impună soluţia, făcîndu-i pe ceilalţi s-o accepte fără nici o rezervă. Din nefericire, oamenii aceştia, care nu stăpîneau decît cunoştinţele cîte unui singur domeniu, sau cel mult două, nu puteau — sau nu voiau — să înţeleagă implicaţiile celui mai înfricoşător pericol care ameninţase vreodată existenţa întregului Univers intergalactic. Soluţia lui Grosvenor risca să devină obiectul unei controverse aprige.

Problema i se părea, aşadar, politică, nu numai ştiinţifică. Conştient de natura iminentei dezbateri, nexialistul îşi spunea că trebuia să adopte o tactică fără greş şi s-o pună în aplicare cu cea mai mare hotărîre.

Deşi era prea devreme ca să poată prevedea limitele acţiunii sale, avea sentimentul că nu trebuie să-şi fixeze vreo limită. Trebuia să facă tot ceea ce era necesar.

25

Cînd simţi că-i gata să treacă la acţiune, Grosvenor îi scrise lui Kent următoarea epistolă :

Dragă domnule Kent,

Am de făcut o comunicare importantă tuturor şefilor de secţii, o comunicare în legătură cu inteligenţa stranie a cărei prezenţă am simţit-o în această ga-

laxie. Posed acum suficiente dovezi despre esenţa ei pentru a putea trece la o acţiune pe scară largă.

V-aş ruga să convocaţi o şedinţă specială, la care să-mi pot expune soluţia ce o propun.

Al d-voastră, sincer,

ELLIOTT GROSVENOR

În aşteptarea unui răspuns, Grosvenor îşi luă pe tăcute lucrurile pe care le mai avea în cabină şi le duse în secţia de nexialism. Era ultimul act a unui plan de apărare, care prevedea şi eventualitatea unui asediu.

Răspunsul sosi a doua zi dimineaţa :

Dragă domnule Grosvenor,

I-am comunicat domnului Kent esenţa mesajului dumneavoastră de ieri după-amiază. Domnul Kent vă propune să completaţi formularul alăturat, nr. A—16—4, şi se miră că nu aţi procedat astfel din capul locului.

Sîntem în posesia altor dovezi şi sugestii în legătură cu problema în discuţie. Propunerea dumneavoastră va fi examinată cu atenţie, odată cu celelalte.

Vă rog să prezentaţi cît mai curînd formularul, completat cum se cuvine.

Al dvs.,
JOHN FOHRAN
(pentru dl. Kent)

Grosvenor citi scrisoarea cu un zîmbet amar. Kent îl criticase desigur în faţa secretarului, deşi se silise, poate, să-şi stăpînească ura ce o nutrea împotriva unicului nexialist aflat la bord. Ura aceasta avea totuşi să izbucnească odată şi odată — probabil într-un moment critic, cum spusese Korita. Cine ştie cîte civilizaţii vor fi pierit din vina egoismului monumental al anumitor indivizi.

Cu toate că nu intenționase, la început, să furnizeze vreo informație, Grosvenor se hotărî să completeze formularul primit de la secretarul lui Kent, limitîndu-se însă la înșirarea dovezilor, fără a le interpreta și fără a-și expune soluția. La rubrica „Recomandări", scrise : „Concluzia va apărea cu claritate oricărei persoane competente".

În realitate, fiecare din dovezile citate de el era cunoscută de unul sau altul dintre oamenii de știință aflați la bordul navei, iar materialul în ansamblu se găsea probabil de multe săptămîni pe biroul lui Kent.

Grosvenor se duse să-și înmîneze personal raportul. Deși nu se aștepta la un răspuns prompt, se întoarse în secția lui, unde ceru chiar să i se aducă și mîncarea. După vreo patruzeci și opt de ore, sosi următoarea notă a lui Kent :

Dragă domnule Grosvenor,

Parcurgînd formularul nr. A—16—4, pe care mi l-ați trimis, constat că ați omis să vă precizați recomandările. Întrucît am primit recomandările altor secții și intenționăm să alcătuim un plan de ansamblu pe baza celor mai valoroase dintre aceste recomandări, v-am ruga să ni le trimiteți neîntîrziat pe ale dvs.

GREGORY KENT,
locțiitor al directorului.

Faptul că directorul îi răspunsese personal îl convinse pe Grosvenor că nimerise drept la țintă și că momentul critic era iminent.

Începu prin a-și administra niște droguri care provocau simptome foarte asemănătoare cu ale gripei. Așteptînd ca drogurile să-și facă efectul, Grosvenor îi scrise lui Kent un alt mesaj, prin care-l anunța că e prea bolnav ca să-și poată prezenta recomandările. „Acestea nici n-ar putea fi expuse pe scurt, de-

oarece ar trebui să cuprindă un număr mare de raţionamente bazate pe datele multor ştiinţe. În orice caz, ar fi înţelept să se înceapă de pe acum o campanie de propagandă, menită să-i obişnuiască pe membrii expediţiei cu ideea că vor trebui să rămînă în spaţiu încă cinci ani, peste termenul fixat iniţial."

După ce vîrî această scrisoare în cutia poştală, Grosvenor telefonă la biroul doctorului Eggert. Evenimentele păreau să se precipite într-o cadenţă mai rapidă decît prevăzuse el. Peste vreo zece minute, doctorul Eggert sosi cu trusa lui şi începu să-l examineze. În clipa aceea, se auziră paşi pe coridor, iar peste alte cîteva clipe Kent intră pe uşă, împreună cu doi vlăjgani, asistenţi la secţia de chimie.

Doctorul Eggert privi peste umăr şi, recunoscîndu-l pe Kent, îl salută jovial :

— Hello, Greg !

Apoi îşi îndreptă întreaga atenţie asupra lui Grosvenor.

— Ei bine, amice, spuse el în cele din urmă, se pare că avem de-a face cu un microb. E de-a dreptul surprinzător ! Oricîte măsuri de protecţie am lua în popasurile noastre pe alte planete, se găseşte totdeauna cîte un virus sau cîte o bacterie care răzbeşte ! Te voi duce jos, în camera de carantină.

— Prefer să rămîn aici.

Doctorul Eggert se încruntă, apoi scutură din umeri şi spuse, vîrîndu-şi instrumentele în trusă :

— În cazul dumitale, se poate. Îţi voi trimite de îndată un infirmier. Cu microbii străini nu-i de joacă !

Kent scoase un fel de mîrîit. Grosvenor îl privi întrebător, cu prefăcută mirare.

— Ce se întîmplă, doctore ? întrebă Kent, pe un ton plictisit.

— Încă nu pot spune nimic. Vom vedea ce indică analizele de laborator. I-am luat toate probele posibile. Deocamdată, singurele simptome sînt febra şi

probabil puţin lichid în plămîni. Îmi pare rău, Greg, dar nu te pot lăsa să-i vorbeşti. S-ar putea să fie ceva grav la mijloc.

— Trebuie totuşi să ne asumăm acest risc ! exclamă Kent. Domnul Grosvenor e în posesia unor informaţii preţioase şi sînt sigur că are încă destulă putere ca să mi le dea.

Doctorul Eggert se întoarse spre Grosvenor şi-l întrebă :

— Cum te simţi ?

— De vorbit, pot vorbi, răspunse el cu o voce stinsă.

Simţea că-i ard obrajii şi că îl dor ochii, dar unul din motivele ce-l îndemnaseră să-şi provoace boala era speranţa că îl va sili pe Kent să vină la el, ceea ce se şi întîmplase.

Celălalt motiv era că nu dorea să ia parte la nici o şedinţă convocată de Kent. Aici, în propria-i secţie — şi numai aici — se putea apăra împotriva măsurilor pripite pe care ceilalţi le-ar fi putut adopta contra lui.

Doctorul îşi privi ceasul şi spuse, adresîndu-se atît lui Kent cît şi lui Grosvenor :

— Voi trimite un infirmier. Discuţia voastră trebuie să înceteze înainte de sosirea lui. S-a înţeles ?

— Perfect ! zise Kent, cu o vioiciune silită, iar Grosvenor dădu din cap.

Cînd ajunse la uşă, doctorul Eggert mai spuse :

— Domnul Fander va fi aici peste vreo douăzeci de minute.

După ce doctorul ieşi, Kent se apropie încet de marginea patului şi rămase acolo cîteva clipe, apoi spuse, pe un ton aparent blajin :

— Nu înţeleg ce urmăreşti. De ce nu ne împărtăşeşti informaţiile pe care le deţii ?

— Eşti cu adevărat surprins, domnule Kent ? îl întrebă Grosvenor.

Celălalt nu-i răspunse, iar Grosvenor avu impresia că interlocutorul său se stăpînea cu greu. În cele din urmă, Kent rosti, cu o voce încordată :

— Sînt șeful acestei expediții și-ți cer să-ți formulezi de îndată recomandările !

Grosvenor scutură încet din cap — se simțea apăsat de febră.

— Nu știu ce să-ți răspund, domnule Kent. Ești un om căruia i se pot prevedea destul de ușor reacțiile. Mă așteptam să-mi tratezi scrisorile în felul cum le-ai tratat. Mă așteptam să te văd venind aici... împreună cu doi gealați. În aceste condiții, cred că am dreptul să cer să-i convoci pe șefii de secții, pentru a-mi da posibilitatea să le prezint personal recomandările mele.

Dacă ar fi avut răgazul, și-ar fi ridicat brațul ca să se apere : mai furios decît bănuise el, Kent îl plesni peste gură, exclamînd :

— Te crezi deștept, ai ? ! Pretinzi că ești bolnav? Oamenii loviți de anumite boli stranii își ies uneori din minți și trebuie tratați fără menajamente, ca să nu pună în primejdie viața celor mai buni prieteni ai lor !

Grosvenor îl privi ca printr-o ceață, cu mîna lipită de obrazul lovit. Din pricina slăbiciunii și a fierbințelii pe care o simțea, izbuti cu greu să-și vîre în gură antidotul. Prefăcîndu-se că-și duce mîna la gură, înghiți antidotul, apoi spuse, cu un glas tremurător :

— Bine, sînt nebun. Ei și ?

Deși surprins de această reacție, Kent nu lăsă să i se vadă mirarea.

— De fapt, ce dorești ? îl întrebă el, pe un ton sec.

Grosvenor avu o senzație de greață, pe care și-o învinse însă numaidecît.

— Vreau să lansezi o campanie de propagandă avînd ca temă ideea că descoperirile făcute în legătură cu inamicul nostru impun prelungirea expedi-

ţiei cu încă cinci ani. Deocamdată, atît. După aceea, îţi voi împărtăşi ceea ce doreşti să ştii.

Începuse să se simtă ceva mai bine. Antidotul îşi făcea efectul. Febra scădea. Iar el vorbise foarte serios.

Kent deschise de două ori gura pentru a spune ceva, dar de fiecare dată se stăpîni. În cele din urmă, rosti cu un glas înăbuşit :

— E tot ce ne poţi oferi în momentul de faţă ?

Sub pătură, degetele lui Grosvenor se întinseră spre marginea patului, gata-gata să apese pe un buton ascuns acolo.

— Îţi jur că vei afla ceea ce doreşti să afli, spuse el.

— Exclus ! mîrîi Kent. Nu pot subscrie la o asemenea idee nebunească. Oamenii n-ar accepta nici măcar un an în plus !

— Prezenţa dumitale aici dovedeşte că nu crezi că-i vorba de o idee nebunească.

— E cu neputinţă ! izbucni Kent, încleştîndu-şi pumnii. Cum aş putea să-mi justific atitudinea în faţa şefilor de secţii ?

Privindu-l pe omuleţ, Grosvenor îşi spuse că momentul critic era iminent.

— Nu va trebui să le explici nimic deocamdată. Va trebui doar să le promiţi că-i vei ţine la curent.

Unul dintre tehnicieni, care nu-l slăbea din ochi pe Kent, interveni în discuţie :

— Şefule, am impresia că dumnealui nu-şi dă seama că stă de vorbă cu directorul expediţiei. Ce-ar fi să-i dăm o lecţie ?

Kent făcu un pas înapoi, apoi se opri şi spuse, scuturînd cu putere din cap :

— Ai dreptate, Bredder. Nu ştiu ce mi-a venit să încerc să-l conving. Aşteaptă puţin, să încui uşa. Pe urmă, o să...

— În locul dumitale, n-aş închide uşa, îi tăie vorba Grosvenor. Ar declanşa toate semnalele de alarmă din navă.

Kent, care apucase să pună mîna pe clanţă, se opri şi se întoarse spre pat.

— În regulă, zise el cu un zîmbet acru, te vom scărmăna cu uşa deschisă. Hai, vorbeşte, amice!

Cei doi tehnicieni înaintară spre Grosvenor.

— Bredder, exclamă acesta, ţi s-a spus vreodată ce înseamnă o sarcină electrostatică periferică ?

Văzînd că cei doi şovăie, nexialistul adăugă, cu răceală în glas :

— Dacă mă atingeţi, o să ardeţi de vii ! Mîinile au să vi se umple de băşici, faţa o să vi se...

Cei doi tehnicieni se depărtară. Bredder începu să-i arunce priviri neliniştite lui Kent.

— Cantitatea de electricitate acumulată într-un trup omenesc n-ar fi în stare să ucidă nici măcar o muscă, zise Kent, furios.

— Domnule Kent, replică Grosvenor, nu ţi se pare că te-ai aventurat în afara domeniului dumitale ? Electricitatea nu se află în corpul meu, dar o vei simţi în propriul dumitale trup dacă mă vei atinge !

Kent îşi scoase arma şi o reglă, cu un gest hotărît.

— Înapoi ! le porunci el celor doi asistenţi. O să-i administrez un şoc de o zecime de secundă. N-o să-l facă să-şi piardă cunoştinţa, dar o să-l scuture zdravăn !

— În locul dumitale, n-aş face una ca asta, Kent! spuse Grosvenor, calm. Te previn.

Dar Kent nu-l auzi, sau era prea furios ca să-i dea atenţie. Radiaţia îl orbi pe Grosvenor. Auzi un şuierat şi un trosnet, apoi un ţipăt de durere — al lui Kent. Acesta încercă să-şi arunce arma, care parcă i se lipise de mînă. În cele din urmă ea căzu pe podea, cu un zgomot metalic. Kent se clătina pe picioare, ţinîndu-şi la piept mîna rănită.

— De ce nu m-ai ascultat ? îl întrebă Grosvenor, cu un soi de milă. Plăcile astea de pe pereţi au o sarcină electrică foarte mare. Şi întrucît radiaţia ionizează aerul, ai declanşat un şoc electric care-a anulat imediat energia slobozită de armă. Sper că nu te-ai ars prea tare.

Kent îşi recăpătase stăpînirea de sine. Era palid, dar calm, deşi cu nervii încordaţi.

— Povestea asta o să te coste scump ! mîrîi el printre dinţi. Cînd oamenii vor afla prin ce mijloace încerci să-ţi impui ideile...

Se opri şi le făcu semn celor doi vlăjgani.

— Hai să plecăm, nu mai avem ce căuta aici, deocamdată !

La vreo opt minute după plecarea lor, sosi Fander. Grosvenor trebui să-i explice, cu răbdare, că nu mai era bolnav. Şi mai greu îi veni să-l convingă pe doctorul Eggert, chemat de tînărul infirmier. Grosvenor se cam dăduse în vileag, dar nu-i păsa : pentru ca drogul pe care-l folosise să poată fi descoperit, ar fi fost nevoie de cercetări îndelungate.

În cele din urmă, doctorul şi infirmierul îl lăsară singur, nu înainte de a-l sfătui să mai rămînă o zidouă acolo. Grosvenor îi asigură că aşa va face, şi chiar avea de gînd să rămînă. Secţia de nexialism avea să devină fortăreaţa lui, în zilele grele ce se anunţau.

Nu-şi dădea prea bine seama ce măsuri puteau fi luate împotriva lui, dar era pregătit pentru orice eventualitate.

La vreo oră după plecarea doctorului şi a infirmierului, auzi un zgomot în cutia poştală. Era un mesaj din partea lui Kent, în legătură cu o şedinţă convocată, chipurile, „la cererea domnului Elliott Grosvenor". Mesajul cita din prima scrisoare trimisă de Grosvenor lui Kent, fără a pomeni nimic de cele întîmplate mai adineaori, şi se încheia astfel :

„Avînd în vedere activitatea de pînă acum a domnului Grosvenor, locţiitorul directorului consideră că este cazul să-i dea cuvîntul".

Kent adăugase, dedesubt, cu mîna lui :

Dragă domnule Grosvenor, deoarece eşti bolnav, l-am rugat pe domnul Gourlay să-ţi facă legătura prin telecomunicator cu sala de şedinţe, ca să poţi participa la discuţii stînd în pat.

La ora sorocită, Grosvenor îşi conectă telecomunicatorul cu camera de control. Pe ecran apăru întreaga încăpere, ceea ce însemna că imaginea era transmisă prin releul cel mare, situat chiar deasupra tabloului de comandă. Grosvenor îşi văzu pe ecran propria faţă, mărită de vreo zece ori. Pentru prima oară i se rezerva un loc de frunte la o şedinţă, reflectă el, cu o ironie amară.

Mai toţi şefii de secţii îşi şi ocupaseră locurile în sală. Kent, care avea mîna stîngă bandajată, discuta ceva cu căpitanul Leeth. Pesemne însă că discuţia lor era pe sfîrşite, deoarece Kent îşi ridică privirea spre Grosvenor, zîmbind, apoi şi-o întoarse spre sală şi spuse :

— Domnilor, vă fac legătura cu domnul Grosvenor, fără nici un preambul. Şi, ridicîndu-şi din nou privirea, adăugă, cu acelaşi zîmbet maliţios : Domnule Grosvenor, ai cuvîntul.

— Domnilor, începu Grosvenor, acum o săptămînă mă aflam în posesia unui număr de dovezi suficient de mare pentru a îndreptăţi o acţiune împotriva inteligenţei necunoscute, întîlnită în această galaxie. Afirmaţia mea ar putea să vi se pară ieşită din comun. Recunosc, de asemenea, că, din păcate, nu sînt în măsură să vă ofer decît o interpretare personală a faptelor. Nu pot dovedi tuturor celor prezenţi că fiinţa despre care vorbesc există cu adevărat. Unii dintre dumneavoastră îşi vor da seama că raţionamentul meu este corect. Alţii, nefiind fa-

miliarizaţi cu anumite domenii ale ştiinţei, vor socoti desigur că concluziile mele sînt discutabile. Mi-am scormonit creierii pentru a găsi un mijloc de a vă convinge că soluţia mea e singura capabilă să salveze nava. În acest scop, vă voi relata experienţele pe care le-am făcut.

Grosvenor nu pomeni nimic de stratagema la care recursese pentru a-şi putea face auzite opiniile. În ciuda celor întîmplate, nu voia să-l irite şi mai mult pe Kent.

— Aş dori acum să-l chem ca martor pe domnul Gourlay, continuă el. Domnule Gourlay, fii bun şi explică-le colegilor dumitale ce s-a întîmplat cu C—9.

Şeful serviciului de transmisiuni îi aruncă o privire întrebătoare lui Kent şi, văzînd că acesta încuviinţează printr-o clătinare a capului, spuse:

— Nu pot afirma cu precizie cînd anume a apărut C—9. Pentru acei dintre dumneavoastră care nu ştiu despre ce e vorba, voi spune că C—9 este un ecran secundar, care intră automat în funcţiune în clipa cînd pulberea din spaţiul ambiant atinge o densitate care ar putea deveni periculoasă pentru o navă în zbor. Densitatea aparentă a pulberei într-o anumită zonă a spaţiului este, fireşte, relativ mai ridicată la vitezele mari decît la cele reduse. Prezenţa unei cantităţi neobişnuite de pulbere a fost observată pentru prima oară de către unul dintre asistenţii mei, cu puţin înainte de invazia acelor monştri. Asta e tot ! încheie Gourlay şi se aşeză la loc.

Grosvenor i se adresă apoi lui von Grossen :

— Domnule von Grossen, ce anume a descoperit secţia dumitale în legătură cu pulberea din atmosfera acestei galaxii ?

Mătăhălosul von Grossen se foi în fotoliul lui şi spuse, fără să se ridice :

— N-am găsit nimic extraordinar. E drept că pulberea e ceva mai densă decît în jurul propriei noastre galaxii. Am reuşit să culegem unele mostre, cu ajutorul unor plăci puternic ionizate, de pe care am ras apoi pulberea — o pulbere îndeobşte solidă, conţinînd cîteva elemente simple şi urmele a numeroase substanţe compuse, formate poate în momentul condensării. De asemenea, conţinea şi puţin gaz în stare liberă, mai ales hidrogen. Din păcate, mostrele aduse de noi seamănă probabil foarte puţin cu pulberea existentă în spaţiu : încă n-am reuşit să punem la punct un procedeu eficace de prelevare a pulberii în starea ei naturală. Pulberea suferă modificări chiar în cursul procesului de prelevare, aşa că putem să emitem doar ipoteze asupra modului cum există ea în spaţiu. Deocamdată, nu vă pot spune mai mult ! încheie fizicianul, ridicîndu-şi braţele, într-un gest de neputinţă.

— Aş putea să-i rog şi pe ceilalţi şefi de secţii să ne comunice constatările lor, zise Grosvenor. Socot, însă, că le pot rezuma eu însumi, fără a nedreptăţi pe nimeni. Atît secţia domnului Smith cît şi cea a domnului Kent au întîmpinat aceleaşi dificultăţi ca şi secţia domnului von Grossen. Mi se pare că domnul Smith a experimentat asupra lui însuşi efectele pulberii, după ce a constatat că animalele închise de el într-o cuşcă saturată cu pulberea aceea n-au păţit absolut nimic. Domnule Smith, ai ceva să ne spui în legătură cu acest subiect ?

— Dacă încerci să demonstrezi că avem de-a face cu o formă de viaţă, experienţa mea nu-ţi poate servi drept argument, răspunse Smith. Recunosc că am putut preleva mostra cea mai apropiată de starea ei reală, abia cînd am făcut o incursiune în afara navei, cu un vehicul căruia i-am lăsat deschise, o clipă, porţile. În compoziţia chimică a aerului s-au produs atunci unele modificări lipsite de importanţă.

— Acestea sînt faptele, vorbi din nou Grosvenor. Am făcut eu însumi o incursiune în afara navei, lăsînd ca pulberea din spaţiu să pătrundă în vehiculul meu. Problema care mă interesa era următoarea : Dacă avem de-a face cu o formă de viaţă, cu ce se hrăneşte ? De aceea, am supus unei analize aerul adus în vehicul. Am omorît apoi cîteva animale mici şi am analizat din nou aerul. Le-am trimis domnilor Kent, von Grossen şi Smith probe din aerul de dinainte şi din cel de după experienţa făcută. Au fost observate unele modificări chimice mărunte, care ar fi putut fi lesne puse pe seama unor erori de analiză. Aş dori, însă, să-l rog pe domnul von Grossen să vă spună ce anume a descoperit.

Von Grossen se ridică şi spuse, clipind din ochi, uimit şi încruntat :

— N-am impresia că asta ar constitui o dovadă. Ştiu doar că moleculele de aer din proba luată „după" conţineau o sarcină electrică uşor mărită.

Sosise momentul hotărîtor. Grosvenor scrută feţele colegilor săi, aşteptînd ca măcar în ochii unuia dintre ei să se aprindă lumina înţelegerii. Dar parcă încremeniseră cu toţii, sub efectul aceleiaşi perplexităţi.

În cele din urmă, cineva remarcă, pe un ton ironic:

— Presupun că ceea ce se aşteaptă de la noi este să tragem concluzia că avem de-a face cu o inteligenţă ascunsă în pulberea cosmică. E prea de tot pentru mine !

Grosvenor nu spuse nimic. Saltul mintal pe care ar fi vrut să-l determine la colegii săi era mult mai mare decît îşi închipuia acel individ ironic. Deşi copleşit de o adîncă dezamăgire, se pregăti pentru pasul următor.

— Hai, domnule, Grosvenor ! i se adresă Kent pe un ton tăios. Explică-te, ca să putem lua o hotărîre.

Grosvenor vorbi, cam în silă :

— Domnilor, sînt foarte mîhnit de faptul că încă nu vă dați seama unde vreau să ajung. Prevăd că vom avea necazuri. Gîndiți-vă la situația în care mă găsesc. V-am înfățișat toate datele problemei, descriindu-vă pînă și experiențele ce mi-au permis să-l identific pe inamicul nostru. Sînt sigur că unii dintre dumneavoastră îmi veți contesta concluziile. Și totuși, dacă nu mă înșel — și sînt convins că nu mă înșel ! — ar fi un dezastru pentru omenire, ca și pentru orice formă de viață inteligentă din Univers, dacă dumneavoastră ați refuza să adoptați planul de acțiune preconizat de mine. Oricum, majoritatea va hotărî, iar eu nu mă voi mai putea opune hotărîrii ei, prin nici un mijloc legal.

Se opri, pentru a-i lăsa pe toți să se pătrundă de această idee. Mulți începură să schimbe priviri neliniștite.

— Nu vă pripiți ! exclamă Kent. Eu m-am și izbit de zidul de piatră al egoismului acestui individ !

Era prima remarcă ostilă rostită de la începerea ședinței. Grosvenor îi aruncă o privire fugară, apoi continuă :

— Îmi revine penibila misiune de a vă informa, domnilor, că, în această situație, problema încetează să mai fie științifică, devenind politică. În consecință, mă văd nevoit să insist ca soluția mea să fie acceptată. Trebuie întreprinsă o campanie eficace de propagandă, cu participarea domnului Kent și a tuturor șefilor de secții, campanie menită să-i obișnuiască pe toți oamenii cu gîndul că nava noastră va rămîne în spațiu încă cinci ani tereștri — deși va trebui să acționăm ca și cum ar fi vorba de cinci ani astrali. Aș dori ca fiecare șef de secție să înțeleagă că însăși reputația lui atîrnă de rezolvarea acestei probleme. După părerea mea, primejdia e atît de mare, încît certurile noastre mărunte, pe lîngă că ne-ar dezonora, ne-ar răpi un timp prețios.

Grosvenor le explică apoi pe scurt în ce constă această primejdie şi, fără să aştepte reacţia oamenilor, îşi expuse planul de acţiune.

— Va trebui să găsim nişte planete bogate în fier şi să folosim capacitatea de producţie a navei noastre pentru a fabrica un număr de torpile atomice. Prevăd că va trebui să rămînem aproape un an în această galaxie, lansînd între timp la întîmplare torpilele. După ce vom fi făcut astfel imposibilă existenţa inamicului în această zonă a spaţiului, vom pleca, oferindu-i ocazia de a ne urmări — într-un moment cînd nici nu va avea altă scăpare decît să ne urmărească, în speranţa că-l vom duce la o sursă de hrană mai sigură. Va trebui să fim foarte atenţi ca nu cumva să-l aducem în propria noastră galaxie.

Grosvenor făcu o pauză, apoi reluă, pe un ton calm :

— Iată, domnilor, ce am ţinut să vă spun. Văd pe feţele unora dintre dumneavoastră că opiniile sînt împărţite şi că e de aşteptat o controversă aprigă.

În sală se aşternu o linişte adîncă.

— Cinci ani ! murmură cineva într-un tîrziu.

Ca la un semn, oamenii începură să se foiască pe scaune.

— Ani tereştri, se grăbi Grosvenor să precizeze.

Trebuia să insiste asupra acestui amănunt. Alesese dinadins o cifră care părea mai mare decît echivalentul ei în ani astrali. Timpul astral, cu ora lui de o sută de minute, cu ziua de douăzeci de ore şi cu anul de trei sute şaizeci de zile, fusese născocit din considerente pur psihologice. Odată deprinşi cu ziua mai lungă a acestui calendar, oamenii erau înclinaţi să uite unităţile de măsură ale timpului „clasic".

Iată de ce Grosvenor se aştepta acum ca oamenii să fie mulţumiţi, dîndu-şi seama că, de fapt, li se cerea să mai rămînă în spaţiu doar vreo trei ani, în loc de cinci.

— Mai doreşte cineva să facă vreo observaţie ? întrebă Kent.

Von Grossen spuse, pe un ton plictisit :

— Nu pot accepta analiza propusă de domnul Grosvenor. Realizările sale din trecut mi-au inspirat un profund respect, dar acum dumnealui ne cere să luăm drept bune nişte afirmaţii pe care nu le-am putea accepta decît dacă ne-ar oferi anumite probe concrete. Refuz să cred că nexialismul e o ştiinţă atît de atotcuprinzătoare, încît doar cei formaţi la şcoala ei ar putea înţelege unele fenomene ceva mai complexe.

— Nu cumva te pripeşti să respingi un lucru pe care nici nu ţi-ai dat osteneala să-l studiezi ? îl întrebă Grosvenor.

— Tot ce se poate, răspunse von Grossen, scuturînd din umeri.

— Pe cîte văd, spuse Zeller, ne aşteaptă ani mulţi de eforturi anevoioase pentru punerea în aplicare a unui plan, de a cărui eficacitate nu ne vom putea convinge niciodată.

Grosvenor îşi dădu seama că nu avea altă cale, decît să-şi apere punctul de vedere împotriva tuturor obiecţiilor posibile. Miza era prea importantă. Nu-şi putea permite să ţină seama de sentimentele lor.

— *Eu* voi şti dacă planul reuşeşte, iar acei dintre dumneavoastră care veţi binevoi să veniţi la secţia de nexialism şi să învăţaţi cîte ceva despre metodele mele, veţi şti de asemenea ceea ce voi şti şi eu la timpul potrivit.

— Trebuie să-i recunoaştem domnului Grosvenor meritul că ne oferă întotdeauna posibilitatea de a ne ridica la nivelul domniei sale, zise Smith, cu un zîmbet sardonic.

— Alte observaţii ? întrebă Kent, pe un ton triumfător.

Cîţiva oameni din sală părură dornici să ia cuvîntul, dar se răzgîndiră.

— Ca să nu mai pierdem timpul, urmă Kent, eu zic să punem la vot propunerea domnului Grosvenor, şi Kent înaintă încet în sală. Grosvenor nu-i vedea faţa, dar îi bănuia expresia arogantă.

— Îi rog pe toţi cei ce sînt pentru propunerea domnului Grosvenor să ridice mîna — nu uitaţi că e vorba de prelungirea cu încă cinci ani a duratei expediţiei noastre !

Nu se ridică nici o mînă.

Cineva spuse, pe un ton ţîfnos :

— O asemenea problemă nu se poate rezolva pe moment, trebuie să reflectăm serios la ea.

— Să încercăm totuşi să ne facem o idee despre părerile oamenilor în acest moment, răspunse Kent. E important pentru noi toţi să ştim ce gîndesc oamenii de ştiinţă participanţi la această expediţie. Îi rog pe cei care sînt contra să ridice mîna.

Toţi cei prezenţi ridicară mîinile, în afară de trei : Korita, McCann şi von Grossen.

Grosvenor observă apoi că şi căpitanul, care stătea lîngă Kent, se abţinuse.

— Căpitane Leeth, exclamă Grosvenor, a sosit momentul să preiei controlul asupra navei, aşa cum îţi dă dreptul însuşi statutul ei. Pericolul este evident!

Căpitanul îi răspunse, cu o voce tărăgănată :

— Aşa ar fi, domnule Grosvenor, dacă ne-am afla în faţa unui inamic vizibil. Dar în situaţia de faţă, nu pot face altceva decît să urmez indicaţiile experţilor.

— Nu există la bord decît un singur expert, replică Grosvenor, cu răceală. Ceilalţi sînt nişte amatori care se menţin la suprafaţa lucrurilor.

Această remarcă păru să-i îngheţe pe mai toţi cei prezenţi. Cîţiva dădură să protesteze, dar preferară să tacă, deşi se vedea cît de colo că fierb de mînie.

În cele din urmă, tot căpitanul Leeth vorbi, pe un ton potolit :

— Domnule Grosvenor, nu pot fi de acord cu afirmațiile dumitale, care mi se par neîntemeiate.

— Ei bine, acum știm ce părere are despre noi domnul Grosvenor ! exclamă Kent.

Acesta nu părea revoltat de insulta în sine. Atitudinea lui era a unui om foarte bine dispus, ba chiar pus pe glume. Uitase pesemne că, în calitate de locțiilor al directorului avea datoria de a veghea ca ședința să se desfășoare într-o atmosferă demnă și civilizată.

— Domnule Kent, i se adresă Meader, șeful subsecției de botanică, nu înțeleg cum poți tolera o remarcă atît de insolentă !

— Foarte bine, ridicați-vă în apărarea drepturilor voastre ! exclamă Grosvenor. Universul e în pericol de moarte, dar voi trebuie să vă păstrați sentimentul demnității.

McCann, care tăcuse pînă atunci, i se adresă arheologului, pe un ton stînjenit :

— Korita, spune-mi, te rog, dacă ar exista într-adevăr în spațiu o ființă, ca aceea descrisă de Grosvenor, cum s-ar putea ea oare încadra în teoria ciclică a istoriei ?

— Mă tem că nu s-ar putea încadra mai deloc, răspunse arheologul, clătinînd din cap. Am putea presupune cel mult existența unei forme de viață primare. Dar ceea ce mă preocupă în și mai mare măsură, adăugă el rotindu-și privirea prin sală, este modul cum teoria ciclică își găsește o ilustrare în purtarea unora dintre colegii mei. Aceștia par să se bucure de înfrîngerea unui om, ale cărui izbînzi ne-au cam tulburat pe toți. E drept că și purtarea lui lasă de dorit. Da, domnule Grosvenor, continuă Korita, ridicîndu-și privirea mîhnită, declarația dumitale m-a dezamăgit profund !

— Domnule Korita, replică Grosvenor, pe un ton grav, dacă aș fi adoptat o altă atitudine, n-ai fi avut

nici măcar privilegiul de a mă auzi spunîndu-le acestor domni — dintre care pentru unii nutresc o admirație sinceră — ceea ce le-am spus și le voi mai spune !

— Sînt convins că membrii acestei expediții vor face tot ce este necesar, fără a-și precupeți eforturile, zise Korita.

— Îmi vine greu să cred. Am impresia că mulți dintre ei s-au lăsat influențați de faptul că planul meu le cere să mai rămînă încă cinci ani în spațiu. E o tristă necesitate, dar te asigur că nu există altă soluție. De fapt, mă așteptam la această reacție, zise el, tăios. Domnilor, m-ați silit să recurg la un mijloc pe care-l regret nespus. Iată ultimatumul meu !

— Ultimatum ? ! exclamă Kent, alb ca varul.

Grosvenor continuă, fără să-l bage în seamă :

— Dacă pînă mîine dimineață la orele zece planul meu nu va fi acceptat, voi prelua conducerea navei. Toți cei aflați la bordul ei vor trebui să-mi execute ordinele. Bineînțeles, mă aștept ca savanții să-și unească eforturile pentru a încerca să se împotrivească planului meu. Vă previn, însă, că orice împotrivire ar fi zadarnică.

Spunînd acestea, Grosvenor întrerupse legătura cu camera de control, fără a se sinchisi de vociferările oamenilor.

26

Cam la o oră după ședință, Grosvenor auzi în telecomunicator glasul lui McCann :

— Aș dori să vin să te văd.

— Poftește ! îi răspunse Grosvenor, vesel.

Geologul păru să șovăie :

— Presupun că ai pus capcane pe coridor.

— Mda... dacă vrei să le numești astfel, recunoscu Grosvenor. Dar n-o să te deranjeze cu nimic.

— Să zicem că aş veni cu gîndul ascuns de a te asasina...

— Aici, în secţia mea, n-ai putea să mă omori nici măcar cu un ciomag, replică Grosvenor, pe un ton categoric, menit să-i impresioneze pe eventualii ascultători.

— Bine, sosesc ! exclamă McCann şi întrerupse legătura.

Era desigur foarte aproape, căci nu trecu nici un minut şi detectoarele ascunse pe coridor începură să-i semnaleze prezenţa. Deodată, capul şi umerii îi apărură pe ecranul unui telecomunicator, iar peste cîteva clipe McCann intră pe uşa deschisă de Grosvenor. Se opri puţin în prag, apoi înaintă şi spuse, clătinînd din cap :

— În ciuda asigurărilor dumitale, am avut senzaţia că zeci de arme erau aţintite asupra mea. Şi totuşi n-am văzut nimic. Nu cumva totul e o farsă ?

— Nu, răspunse încet Grosvenor. Sînt eu însumi neliniştit. Mi-ai zdruncinat încrederea în dumneata, zău că nu mă aşteptam să vii aici cu o bombă.

— Te asigur că nu am nici o bombă, protestă geologul, perplex. Dacă aparatele dumitale indică vreo...

Nu-şi sfîrşi gîndul, ci, scoţîndu-şi haina, începu să se scotocească. Deodată, mişcările i se încetiniră. Palid la faţă, scoase la iveală un obiect cenuşiu şi subţire, lung de vreo două degete.

— Ce-i asta ? îngînă el.

— Un aliaj de plutoniu stabilizat.

— *Atomic* ? !

— Nu, nu e radioactiv, sub această formă. Dar ar putea fi dizolvat într-un gaz radioactiv, cu ajutorul undelor unui emiţător de înaltă frecvenţă, iar gazul ne-ar putea provoca arsuri amîndorura.

— Grove, îţi jur că nu ştiam nimic !

— Ai spus cuiva că vii la mine ?

— Firește. Zona asta a navei e blocată.
— Cu alte cuvinte, a trebuit să ceri voie să treci?!
— Da. De la Kent.
Grosvenor șovăi o clipă, apoi spuse :
— Te-aș ruga să te gîndești bine, înainte de a-mi răspunde. Ai avut cumva impresia, în timp ce vorbeai cu Kent, că în încăpere era cald ?
— A, da, acum îmi amintesc, am avut senzația că mă sufoc.
— Cît a durat ?
— O secundă sau două.
— Hm ! asta înseamnă că ai rămas fără cunoștință vreo zece minute.
— Fără cunoștință ? A, ticălosul ăla m-o fi drogat!
— Aș putea să aflu precis ce doză ți-a administrat. O analiză a sîngelui ne-ar lămuri pe deplin.
— Fă-o, te rog ! Asta ar dovedi că...
Grosvenor îi tăie vorba :
— Ar dovedi un singur lucru, și anume că ai fost supus unei experiențe, dar nu neapărat împotriva voinței dumitale. Nici un om sănătos la cap n-ar accepta să asiste la dizolvarea aliajului de plutonium „Pua-72“. Aparatele mele de control indică limpede că, de cel puțin un minut încoace, cineva încearcă tocmai acest lucru.
McCann deveni și mai livid.
— Grove, exclamă el, m-am săturat de nemernicul ăla ! Recunosc că, fiind într-o stare sufletească foarte proastă, i-am promis că-i voi raporta despre discuția noastră, dar intenționam să te previn că-i voi raporta...
— Bine, Don, te cred, spuse Grosvenor, zîmbind. Ia loc, te rog.
— Ce facem cu obiectul ăsta ? îl întrebă geologul, întinzîndu-i „bomba“.
Grosvenor o apucă și o vîrî într-o nișă unde-și ținea materialele radioactive. Apoi se întoarse și se așeză, spunînd :

— Îmi face impresia că vom fi atacaţi. Singura posibilitate pe care o are Kent de a-şi justifica atitudinea este să se asigure că vom fi salvaţi la timp pentru ca medicii să ne poată îngriji rănile provocate de arsurile radioactive. Putem urmări atacul, chiar pe ecranul acesta.

Atacul fu înregistrat mai întîi de detectoarele electronice. Pe un tablou de comandă scăpărară scîntei. Se auzi şi o sonerie.

Pe ecran apărură deodată siluetele atacatorilor. Vreo duzină de oameni îmbrăcaţi în costume spaţiale înaintau pe coridor. Gresvenor îi recunoscu pe von Grossen şi pe doi asistenţi ai săi din secţia de fizică ; mai erau acolo patru chimişti — dintre care doi de la secţia de biochimie — trei experţi în transmisiuni şi doi ofiţeri de artilerie. La urmă veneau trei soldaţi, înarmaţi cu un aruncător de flăcări şi un distribuitor de bombe cu gaz.

— Nu există vreo altă intrare în secţia dumitale ? întrebă McCann, foindu-se neliniştit pe scaun.

— Există, dar e bine păzită.

— Dar sus şi jos ? mai întrebă geologul, arătînd spre tavan şi spre podea.

— Sus, e o magazie, iar jos o sală de cinematograf. Ambele sînt păzite.

Tăcură un timp. Apoi, cînd oamenii de pe coridor se opriră, McCann spuse :

— Mă surprinde prezenţa lui von Grossen printre ei. Credeam că-i un admirator al dumitale.

— L-am cam usturat calificîndu-l drept „amator", ca şi pe ceilalţi. Acum vine să se convingă personal de puterile mele.

Pe coridor, atacatorii păreau să se sfătuiască între ei.

— Dar pe dumneata ce te-a adus aici ? îl întrebă Grosvenor pe geolog.

McCann îi răspunse, fără a-şi lua ochii de pe ecran :

— Voiam să ştii că nu eşti absolut singur. Mai mulţi colegi m-au rugat să-ţi spun că sînt alături de dumneata. Dar nu-i momentul să vorbim despre asta.

— Ba, e un moment la fel de bun ca oricare altul.

McCann nu păru să-l audă.

— Nu văd cum ai putea să-i opreşti, spuse el îngrijorat. Au arme destul de puternice ca să-ţi doboare pereţii.

Cum Grosvenor tăcea, geologul adăugă, privindu-l drept în ochi :

— O să fiu sincer cu dumneata. Sînt convins că ai dreptate, dar metodele dumitale mi se par cam imorale.

— Există o singură alternativă, şi anume, să candidez în alegeri împotriva lui Kent. Deoarece e numai locţiitor de director şi n-a fost el însuşi ales, aş putea probabil să determin ţinerea unor alegeri de azi într-o lună.

— Şi de ce n-o faci ?

— Pentru că mi-e frică, răspunse Grosvenor, înfiorîndu-se. Fiinţa aceea... din spaţiu... moare de foame. Ar putea să ne atace dintr-un moment într-altul. Nu, nu putem aştepta o lună !

— Totuşi, spuneai că planul dumitale este s-o alungi din galaxia aceasta şi că ar fi nevoie de-un an întreg...

— Ai încercat vreodată să-i iei o bucată de carne unui animal carnivor ? îl întrebă Grosvenor. Animalul se agaţă de ea, nu-i aşa ? Ba, chiar se bate pentru bucata de carne. Sînt convins că, în clipa cînd îşi va da seama că încercăm să-l alungăm, inamicul nostru va rezista cu înverşunare.

— Înţeleg, spuse McCann. Mai ales că, trebuie să recunoşti, şansele dumitale de a cîştiga în alegeri sînt egale cu zero.

— Ba aş cîştiga ! replică Grosvenor. Poate că nu mă vei crede, dar în realitate e foarte uşor să con-

vingi niște oameni preocupați exclusiv de plăcerile, de emoțiile sau de ambițiile lor. Nu m-am gîndit la tactica electorală pe care-aș folosi-o. De fapt, ea e folosită de multe secole. Dar încercările făcute pentru a o analiza n-au mers pînă la esență. Pînă de curînd, relațiile dintre fiziologie și psihologie erau cunoscute doar teoretic. Abia nexialismul le-a așezat pe o bază concretă, precisă.

— Ce viitor îi prevezi dumneata omenirii ? întrebă McCann. Crezi că vom deveni cu toții nexialiști ?

— La bordul acestei nave nexialismul este o necesitate. Dar pentru omenire, în ansamblul ei, așa ceva mi se pare deocamdată greu de realizat. Totuși, cu timpul, nimeni nu va mai avea vreo scuză pentru a nu cunoaște tot ceea ce se poate cunoaște. De ce să rămînă ignorant ? De ce să ridice spre cerul planetei sale niște ochi năuci, orbiți de superstiție și de ignoranță, și să se lase amăgit de alții, îngăduindu-le să ia hotărîri de importanță vitală ? Istoria civilizațiilor din antichitate ne dovedește limpede ce soartă îi așteaptă pe oameni cînd reacționează orbește la anumite situații sau cînd se supun unor doctrine false... Pentru moment, ne putem fixa un țel limitat. Trebuie să-i facem pe oameni să fie sceptici. Țăranul isteț, dar analfabet, care nu credea decît în ceea ce vedea, este strămoșul spiritual al savantului. La orice nivel de înțelegere s-ar afla, scepticul compensează parțial lipsa lui de cunoștințe prin această atitudine : „Dovedește-mi ! Sînt deschis la minte, dar vorbele nu-s de ajuns ca să mă convingă !“

— Voi, nexialiștii, vreți să spargeți tiparele teoriei ciclice a istoriei, asta ai în vedere ?

Grosvenor șovăi o clipă, înainte de a răspunde :

— Mărturisesc că nu am fost niciodată prea convins de valoarea teoriei ciclice. Argumentele lui Korita, însă, mi-au produs o impresie puternică. Evi-

dent, teoria trebuie supusă unei revizuiri substanțiale. Termeni ca „rasă“ sau „sînge“ sînt lipsiți de sens, dar anumite fapte par să confirme că teoria conține unele idei inspirate din realitate.

McCann își ațintise din nou privirea asupra ecranului.

— Atacatorii nu au aerul că se grăbesc, exclamă el, uimit. Totuși, n-ar fi venit aici dacă n-ar fi avut un anumit plan.

Grosvenor nu-i răspunse.

— Nu cumva s-or fi ciocnit de dispozitivul dumitale de apărare ? îl întrebă McCann, aruncîndu-i o privire iscoditoare.

Cum Grosvenor continua să tacă, geologul sări în picioare și, apropiindu-se de ecran, îl privi cu atenție. Doi dintre atacatori ședeau în genunchi.

— Ce-or fi făcînd ? întrebă el, nedumerit. Ce i-o fi ținînd în loc ?

— Se silesc să nu cadă prin pardoseală, spuse Grosvenor ațîțat.

Glasul îi tremura ușor, în ciuda eforturilor sale de a se stăpîni. Tot ce făcea acum era ceva nou pentru el. Teoretic, avea desigur cunoștințele necesare, dar acum era vorba de punerea lor în practică. Era pe cale de a întreprinde o acțiune care nu mai fusese niciodată realizată în felul acesta. Se folosea de datele mai multor științe, adaptîndu-le la condițiile mediului în care le aplica.

Și iată că planul lui prindea viață — așa cum se așteptase, dealtfel. Planul acesta, atît de cuprinzător, nu era subminat de nici o eroare. Dar, deși totul decurgea așa cum prevăzuse el, Grosvenor era foarte emoționat.

— Pardoseala se va prăbuși ? îl întrebă McCann, revenind lîngă el.

— Văd că n-ai înțeles, îi răspunse Grosvenor clătinînd din cap. Pardoseala rămîne neschimbată. Ei,

însă, se înfundă în ea, iar dacă vor continua să înainteze vor cădea ! Tare-aş vrea să văd ce mutră va face Gourlay cînd oamenii lui îi vor raporta despre acest fenomen ! adăugă Grosvenor, rîzînd. Fenomenul nu-i altceva decît o materializare a teoriei lui despre „balon", a noţiunii lui de „hiper-spaţiu", la care am adăugat o idee luată din petrogeologie şi două aplicaţii de chimie industrială.

— Petrogeologie ? se miră McCann. A, te referi desigur la metoda recentă de extracţie a ţiţeiului fără foraj ! Se creează la suprafaţă condiţiile necesare... Dar stai niţel ! există un factor care...

— Există zeci de factori, prietene ! îi tăie vorba Grosvenor. Îţi repet că e o muncă de laborator. Cu foarte puţină energie, obţii o sumedenie de reacţii.

— De ce n-ai folosit unele din trucurile astea şi împotriva felinei, sau a monstrului roşu ? îl întrebă McCann.

— Ţi-am mai spus. În cazul de faţă e vorba de o situaţie pe care am creat-o eu însumi. Am muncit ore întregi pentru a-mi pune pe picioare instalaţia, ceea ce n-am avut răgazul să fac împotriva acelor monştri. Crede-mă, dacă aş fi fost eu şeful expediţiei, n-am fi pierdut atîtea vieţi în ocaziile de care ai pomenit.

— De ce n-ai preluat comanda ?

— Era prea tîrziu. Nu mai era timp. Şi apoi, nava asta a fost construită cu mulţi ani înainte de a lua fiinţă Institutul de nexialism. Am fost mulţumiţi că ni s-a oferit posibilitatea de a creea o secţie la bordul navei.

— Dar ca să poţi prelua mîine comanda, ar trebui să ieşi din laboratorul dumitale, zise McCann. Apoi, aruncînd o privire spre ecran, exclamă : Şi-au adus plutele antigravitaţionale ! Vor desigur să plutească deasupra laboratorului dumitale !

Grosvenor nu-i răspunse. Văzuse şi el plutele.

27

Plutele antigravitaţionale aveau la bază acelaşi principiu ca şi antiacceleraţia. Oamenii descoperiseră că un obiect a cărui inerţie a fost învinsă are o reacţie de ordin molecular, dar nu inerentă structurii materiei. Un cîmp antigravitaţional deplasează uşor electronii pe orbitele lor, creînd astfel o tensiune moleculară care duce la o restructurare generală a atomilor.

Materia astfel modificată se comportă ca şi cum ar fi imună la efectele normale ale accelerării sau încetinirii. O navă prevăzută cu un sistem de antiacceleraţie se poate opri în plin zbor, chiar dacă ar înainta cu o viteză de milioane de mile pe secundă.

Atacatorii se urcară cu arme cu tot pe plutele lungi şi înguste, apoi, cu ajutorul atracţiei magnetice, înaintară spre o uşă deschisă, aflată cu vreo şaizeci de metri mai încolo. După ce străbătură vreo cincisprezece metri, încetiniră, se opriră şi făcură cale întoarsă, apoi se opriră din nou.

Grosvenor se întoarse de la tabloul de comandă, unde meşterise ceva, şi se aşeză lîngă McCann.

— Ce-ai făcut ? îl întrebă acesta, perplex.

— După cum ai văzut, atacatorii se propulsau cu ajutorul unor magneţi orientaţi spre pereţii de oţel. Le-am opus un cîmp antimagnetic. Procedeul nu e nou, dar în cazul de faţă e vorba de un proces termic simplu, asemănător celui care are loc în corpul fiecăruia dintre noi, cînd reţinem căldura din afară. Acum, vor trebui să recurgă la motoarele cu reacţie, la elicele propulsoare sau chiar la... vîsle.

— Nu, n-au să-şi bată capul cu astfel de lucruri, zise McCann, privind ecranul. Îşi vor folosi aruncătoarele de flăcări ! Ar fi mai bine să închizi uşa !

— Aşteaptă !

— Bine, dar riscăm să ardem de vii !

— Îţi repet că am folosit un procedeu termic. Sub presiunea acestui nou flux de energie, întreaga masă metalică va căuta să-şi menţină echilibrul la un nivel ceva mai jos. Uite !

Flăcările deveniseră albe, de un alb care-l făcu pe McCann să exclame :

— Gheaţă ! Cum naiba ?...

Chiar sub ochii lor, pereţii şi pardoseala se acoperiră de gheaţă. Un curent de aer rece pătrunse în încăpere. McCann începu să tremure.

— A sosit, cred, momentul să-i aduc înapoi, spuse Grosvenor, ridicîndu-se în picioare. N-aş vrea să păţească ceva.

Porni spre un perete de care era rezemat un instrument, cu o claviatură complexă, cu douăzeci şi cinci de rînduri de clape minuscule, de diferite culori. Fiecare rînd cuprindea cîte douăzeci şi cinci de clape.

McCann se apropie şi el de acest instrument şi-l privi cu mirare.

— Ce-i obiectul ăsta ? Nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată.

Cu o mişcare rapidă, aproape neglijentă, Grosvenor apăsă pe şapte clape, apoi pe un buton. Se auzi un sunet limpede, melodios, al cărui ecou stărui multă vreme în aer.

— Ce asociaţii ţi-a trezit acest sunet ? îl întrebă Grosvenor pe geolog.

McCann păru să şovăie. Faţa lui avea o expresie ciudată.

— M-i s-a părut că văd o orgă într-o biserică. Apoi imaginea s-a schimbat : m-am pomenit la o adunare electorală, unde candidatul recurgea la o muzică antrenantă pentru a-şi înveseli publicul... Aşadar, acesta e mijlocul prin care ai putea cîştiga alegerile?!

— Unul din mijloace.

— Ai o putere extraordinară, omule !

— O putere care-i afectează pe ceilalţi, nu însă şi pe mine.

— Bine, dar ești condiționat ! Și nu poți spera să condiționezi întreaga omenire.

— Un prunc e condiționat atunci cînd învață să umble, să-și miște brațele, să vorbească. De ce să nu extindem condiționarea la hipnotism, la reacțiile chimice, la efectele nutriției ? Acest lucru, care a fost posibil încă în urmă cu sute de ani, ar preîntîmpina multe boli și dureri de cap, ca să nu mai vorbesc de catastrofele provocate de ignorarea de către om a ceea ce se petrece în propriu-i trup și în propriu-i suflet.

— Cum funcționează ? întrebă McCann, întorcîndu-și privirea spre instrumentul acela în formă de fus.

— E o combinație de cristale și circuite electrice. Știi cum poate electricitatea să deformeze anumite structuri cristaline. Vibrația ultrasonică pe care-o emite stimulează direct creierul, fără a poposi în auz. Pot cînta la acest instrument întocmai ca un muzician, creînd stări sufletești prea profunde pentru ca ascultătorul obișnuit să li se poată împotrivi.

McCann se întoarse la scaunul lui și se așeză.

— Mă sperii ! murmură el, pălind. Metodele dumitale mi se par, îți repet, imorale.

Grosvenor îl privi cu atenție, apoi se aplecă asupra instrumentului și apăsă pe un buton. De data asta, ieși un sunet mai trist și mai dulce, parcă lipicios, căci ecoul lui stărui multă vreme.

— Ei, ce reacție ai avut acum ? întrebă Grosvenor.

— Mi-am amintit de maică-mea, răspunse McCann, cu un glas șovăitor. M-a apucat subit dorul de casă. Aș fi vrut să...

— A, nu, e prea periculos ! îl întrerupse Grosvenor, încruntîndu-se. Dacă aș merge mai departe pe linia asta, unii dintre oameni ar ajunge să stea chirciți, ca în burta mamei... Dar acum ? întrebă el apăsînd pe un alt buton, care declanșă un sunet ca un clinchet de clopoței.

— Parcă aş fi iar copil şi aş fi trimis la culcare, murmură McCann. Tii, ce somn mi s-a făcut ! Şi, fără să vrea, căscă.

Grosvenor deschise sertarul unei măsuţe de lîngă instrument şi scoase de acolo două caschete de plastic.

— Pune-ţi-o pe cap, îi spuse el geologului, întinzîndu-i una dintre caschete şi punîndu-şi-o pe cealaltă pe propriu-i cap.

McCann făcu la fel, cam în silă, şi spuse :

— Cred că n-am nici o înclinaţie pentru machiavelism. Ştiu, îmi vei spune că nu-i prima oară cînd nişte sunete lipsite de semnificaţie sînt folosite pentru a stîrni emoţii şi a-i influenţa pe oameni.

— Oamenii consideră că un lucru e moral sau imoral în funcţie de asociaţiile de idei pe care acel lucru le stîrneşte în momentul respectiv, sau în clipa cînd îşi aduc aminte de el. Asta nu înseamnă că nu poate exista nici o etică valabilă. Personal, subscriu la ideea că criteriul moral trebuie să fie folosul pe care un lucru îl aduce unui număr cît mai mare de oameni, cu condiţia să nu implice exterminarea, schingiuirea sau lipsirea de drepturi a indivizilor care nu s-ar conforma acelui criteriu. Societatea trebuie să înveţe să-i salveze pe oamenii bolnavi sau neştiutori. Te rog să remarci, adăugă el, că nu m-am mai folosit niciodată pînă acum de acest instrument. N-am recurs la hipnotism decît atunci cînd Kent mi-a invadat secţia. Am însă de gînd să folosesc şi de data asta hipnotismul. De la începutul călătoriei noastre aş fi putut să influenţez o sumedenie de oameni, stimulîndu-i în fel şi chip, fără ca ei să bănuiască nimic. De ce n-am făcut-o ? Pentru că Institutul de nexialism are un cod etic pe care absolvenţii săi îl respectă şi care face parte din însăşi fiinţa lor. Mi-ar veni foarte greu să calc aceste principii.

— Nu cumva le calci chiar acum ?

— Nu.

— Atunci, am impresia că-i vorba de niște principii cam elastice.

— Așa e. Atunci cînd sînt convins, ca în cazul de față, că acțiunile mele sînt îndreptățite, n-am nici o problemă de ordin sentimental. Cred că dumneata vezi în mine un dictator dornic să pună stăpînire, cu de-a sila, pe o țară democratică. E o imagine falsă, căci la bordul unei nave în zbor nu se poate guverna decît prin metode cvasidemocratice. Nu uita că, la întoarcere, aș putea fi tras la răspundere.

— Prespun că ai dreptate, oftă McCann, aruncînd o privire spre ecran.

Grosvenor privi și el și văzu că atacatorii încercau să înainteze sprijinindu-se de perete, dar înaintau foarte încet, căci mîinile li se înfundau în perete.

— Ce-ai de gînd să faci ? îl întrebă McCann.

— Am de gînd să-i adorm, uite-așa ! și apăsă pe-un buton.

Clinchetul de clopoței răsună la fel de slab ca și data trecută, dar oamenii de pe coridor se cufundară într-un somn adînc.

— Asta se va repeta din zece în zece minute, spuse Grosvenor, ridicîndu-se. Am instalat peste tot difuzoare care preiau sunetele și le amplifică. Vino.

— Unde mergem ?

— Vreau să instalez un întrerupător de circuit în principalul contor al navei.

Grosvenor se duse să caute întrerupătorul în magazia de filme și, peste cîteva clipe, ieși pe coridor, urmat de McCann.

Pe coridor întîlniră numai oameni adormiți. McCann îi privea, mut de uimire.

— E greu de crezut că omul poate fi o ființă atît de neajutorată ! exclamă el în cele din urmă.

— Ba și mai rău decît îți închipui, zise Grosvenor.

Cînd ajunseră în sala mașinilor, Grosvenor se tîrî spre contorul electric pentru a-și instala întrerupătorul. Operațiunea asta nu-i luă mai mult de zece

minute. Coborî apoi în tăcere şi nu se osteni să-i dea vreo explicaţie lui McCann.

— Să nu pomeneşti nimănui despre asta, îi spuse. Dacă vor descoperi întrerupătorul, va trebui să mă întorc şi să instalez un altul.

— Ai de gînd să-i trezeşti ? îl întrebă McCann.

— Da. De îndată ce mă voi întoarce în secţia mea. Dar mai întîi aş vrea să mă ajuţi să-i transport pe von Grossen şi pe ceilalţi în dormitoarele lor. Vreau să trezesc în sufletul lui von Grossen un sentiment de scîrbă faţă de sine însuşi.

— Crezi că va capitula ?

— Nu.

Grosvenor nu se înşelase. A doua zi dimineaţă, la orele zece, apăsă pe un buton care trimise curentul electric prin întrerupătorul instalat în ajun.

De-a lungul şi de-a latul navei, luminile începură să pîlpîie : era o versiune nexialistă a procedeelor hipnotice folosite de *Rimi*. Toţi membrii expediţiei se pomeniră hipnotizaţi, fără să-şi dea măcar seama.

Grosvenor îşi puse în funcţiune „maşina de emoţii“, stîrnind mai ales gînduri de curaj şi de sacrificiu, de slujire a semenilor în faţa pericolului. Izbuti chiar să creeze cadrul emoţional prielnic ideii că timpul trecea de cîteva ori mai repede decît înainte.

Grosvenor puse apoi în funcţiune întreaga reţea de telecomunicaţii a navei şi dădu cîteva ordine precise. După care, le spuse oamenilor că fiecare dintre ei va trebui să răspundă spontan la un cuvînt de ordine, pe care nu-l putea şti dinainte şi pe care urma să-l uite îndată după aceea.

După ce-i făcu să nu-şi mai amintească nimic despre hipnoză, Grosvenor coborî în sala maşinilor şi scoase întrerupătorul. Apoi se întoarse în propria-i secţie şi-l chemă pe Kent.

— Îmi retrag ultimatumul. Sînt gata să mă predau. Mi-am dat subit seama că nu mă pot opune dorinţelor celorlalţi membri ai expediţiei. Te-aş ruga

să convoci o nouă şedinţă la care voi lua parte personal. Intenţionez, desigur, să propun din nou un război total împotriva inteligenţei extratereştrilor din această galaxie.

Grosvenor nu se miră cînd şefii de secţii declarară cu o stranie unanimitate că, în faţa atîtor dovezi, trebuia să se treacă urgent la combaterea inamicului.

Locţiitorul directorului primi mandat să organizeze o ofensivă necruţătoare, fără a ţine seama de sacrificiile membrilor expediţiei.

Grosvenor observă, amuzat, că însuşi Kent aprobă necesitatea acestei acţiuni, deşi cam în silă.

Marea bătălie între om şi inteligenţa extraterestră era, aşadar, pe punctul să înceapă.

28

Anabis umplea ca o masă informă spaţiul celei de-a doua galaxii. Miliardele de particule ale corpului său fremătau uşor, ferindu-se instinctiv de radiaţiile distrugătoare ale celor două sute de miliarde de sori scînteietori, dar ţinînd sub presiune miriadele de planete clocotitoare de viaţă, în speranţa că-şi va astîmpăra insaţiabila foame.

Înspăimîntătoarea certitudine că va muri de foame îi cuprinsese întreaga fiinţă. Toate celulele uriaşului său organism, de la cele mai depărtate pînă la cele mai apropiate, îi transmiteau aceeaşi ştire : nu mai aveau suficientă hrană.

Anabis îşi dădea seama că săvîrşise o eroare fatală, lăsîndu-se să crească fără măsură, în zorii existenţei sale. Pe atunci, viitorul îi apărea fără limite. Trupul i se putea întinde la nesfîrşit în spaţiul galactic. Anabis crescuse, aşadar, cu exuberanţa unui organism inferior, dar sortit unui destin ieşit din comun. Căci era, totuşi, inferior. La început, nu fusese decît un gaz ţîşnind dintr-o mlaştină învăluită în neguri. Un gaz inodor, incolor şi insipid, însă ale

cărui elemente aveau să se combine, printr-o întîmplare, în așa fel, încît să dea naștere vieții.

Mai întîi, sub forma unui vălătuc de ceață, imperceptibil, desfășurîndu-se deasupra apelor nămoloase, cufundîndu-se din nou în adîncul lor și ieșind apoi la suprafață, din ce în ce mai consistent, din ce în ce mai mult stăpînit de dorința de a fi de față ori de cîte ori vreo vietate — orice fel de vietate — era ucisă.

Căci moartea altora era viața lui. Pe atunci, nu știa că procesul grație căruia putea supraviețui era unul dintre cele mai complexe procese chimice existente în natură. Ceea ce îl interesa era plăcerea, nu cunoașterea. Ce bucurie simțea cînd putea să se năpustească asupra a două insecte care se băteau, bîzîind furioase, și să le învăluie ca într-o mantie de aburi, pînă ce forța vitală a insectei învinse începea să se topească în propria lui substanță.

Urmase o lungă perioadă, în timpul căreia viața lui Anabis se mărginise la această oarbă căutare a hranei, într-o lume redusă la mlaștina ascunsă în neguri. Dar chiar în cadrul acela strîmt, scăldat într-o lumină difuză, începuse să se dezvolte, pe nesimțite și, pe măsură ce se dezvolta, simțea nevoia să se hrănească mai mult, nu doar cu insectele muribunde găsite la întîmplare.

Și astfel, agonisise oarecari cunoștințe ; învățase, de pildă, să deosebească insectele care vînau de cele care cădeau pradă, ajunsese să știe orele de vînătoare ale tuturor speciilor și locurile unde stăteau la pîndă gîngăniile lipsite de aripi ; pe cele zburătoare îi venea mai greu să le urmărească, deși își aveau și ele tabieturile lor. Anabis învățase să se folosească de substanța lui gazoasă pentru a împinge pe nesimțite victimele spre destinul lor.

În felul acesta, ajunsese să facă rost de hrană în cantități suficiente, apoi mai mult decît suficiente. Dar crescînd mereu, îi era mereu foame. Și simțea că și dincolo de mlaștina aceea trebuie să existe viață.

Într-o bună zi, încumetîndu-se mai departe decît oricînd înainte, dădu peste două jivine uriașe, solzoase, încleștate într-o luptă sîngeroasă. Cînd substanța vitală a jivinei învinse începu să-i curgă prin trupul inform, Anabis simți o bucurie necunoscută pînă atunci, un adevărat extaz prilejuit de imensa cantitate de energie absorbită. În cîteva ore, în timp ce învingătorul își devora prada încă fremătătoare, Anabis crescu de milioane de ori.

În ziua și în noaptea următoare substanța lui învălui întreaga lume a junglei. Anabis se întinse peste toate mările și continentele, apoi se răsuci în sus, pînă dincolo de norii cei veșnici prin care se strecura lumina curată a soarelui. Abia mai tîrziu, cînd deveni o ființă inteligentă, izbuti să înțeleagă ce se întîmplase atunci. Ori de cîte ori trupul i se mărea, absorbea anumite gaze din atmosfera înconjurătoare. Pentru ca acest proces de absorbție să poată avea loc, era nevoie de două lucruri — de hrană și de razele ultraviolete ale soarelui. În mlaștina lui de baștină, doar o cantitate infimă de raze izbuteau să răzbească prin straturile dense ale atmosferei saturate de apă.

Ieșind din negură, Anabis întîlni, așadar, lumina razelor ultraviolete și începu să crească într-un ritm fantastic. A doua zi, el atinse țărmul planetei celei mai apropiate. Curînd după aceea, ajunse la hotarele galaxiei și-și întinse, mașinal, tentaculele spre materia incandescentă a altor sisteme stelare. Acolo, însă, cunoscu pentru prima oară înfrîngerea, căci stelele acelea depărtate nu păreau să ofere nimic substanței sale lacome.

Anabis învăța pe măsură ce se hrănea. La început, își închipuise că gîndurile îi aparțin. Treptat, însă, avea să-și dea seama că energia nervoasă absorbită din trupul vietăților învinse nu-i aducea doar substanța cerebrală a acestora, ci și pe aceea a învingătorilor. Gîndurile lui erau deopotrivă ale învinșilor și ale învingătorilor. Anabis își însuși astfel șirete-

nia multor animale de pradă, ca și tactica defensivă a celor vînate. Dar ici colo, pe diferite planete, luase contact cu alte forme de inteligență — cu ființe gînditoare și cu civilizații întregi, întemeiate pe știință.

De la ele învățase, printre multe altele, să-și concentreze în așa fel elementele constitutive, încît să „perforeze" spațiul și, strecurîndu-se prin găurile făcute, să iasă afară tocmai în celălalt capăt. În felul acesta, ajunsese să transporte mari cantități de materie. Începuse chiar să împădurească planetele, deoarece în păduri putea găsi cel mai ușor energia vitală de care avea nevoie. Transporta prin hiper-spațiu cîte o junglă întreagă, sau proiecta cîte o planetă rece mai aproape de soarele ei.

Dar tot nu era de ajuns.

Ori de cîte ori se hrănea, creștea și mai mult. În ciuda inteligenței sale formidabile, nu izbutea să-și găsească echilibrul. Stăpînit de o teamă cumplită, se vedea condamnat să piară într-un viitor apropiat.

Sosirea navei îi trezise o nouă speranță. Subțiindu-se și lungindu-se într-o anumită direcție, va porni pe urmele navei, oriîncotro s-ar îndrepta aceasta. Va începe astfel o luptă deznădăjduită pentru supraviețuire, sărind din galaxie în galaxie, întinzîndu-se tot mai departe în noaptea nemărginită. Mînat de o singură speranță — că va putea să prefacă în păduri planetele, și de un singur gînd — că spațiul nu avea limite.

Pentru oameni era totuna dacă lucrau pe lumină sau pe întuneric. Nava se așezase pe o întinsă suprafață metalică. Lumina țîșnea prin toate hublourile. Reflectoarele își proiectau razele asupra șirurilor de agregate care săpau gropi enorme în această lume de fier. La început, o singură mașină fabrica din fierul acesta torpile, cîte una pe minut, și le lansa numaidecît în spațiu.

A doua zi în zori, mașina aceea începu să fabrice mașini asemănătoare cu ea. Cu ajutorul unor roboți,

fierul era turnat în noile agregate. În curînd, sute și mii de agregate de acest fel începură să fabrice torpile subțiri și negre, care își luau zborul în noapte, răspîndindu-și de jur împrejur substanța radioactivă. Timp de treizeci de mii de ani, aceste torpile aveau să-și împrăștie atomii distrugători. Ele erau menite să rămînă în cîmpul gravitațional al galaxiei, fără a cădea vreodată pe vreo planetă sau pe vreun soare.

În vreme ce la orizont mijeau încet zorii trandafirii ai celei de-a doua dimineți, inginerul Pennons raporta prin rețeaua de telecomunicatoare :

— Producem acum nouă mii de bucăți pe secundă și socot că putem lăsa liniștiți mașinile să-și termine treaba. Am instalat un ecran parțial în jurul planetei, pentru a împiedica orice intervenție. Încă puțin și amicul nostru va începe să simtă un gol în stomacu-i gigantic. E timpul să pornim la drum.

Timpul avea să vină, însă, abia peste cîteva luni, cînd se hotărîră să pornească spre nebuloasa N G C—50,347. Astronomul Lester explică astfel sensul acestei alegeri :

— Galaxia aceea se află la o depărtare de nouă sute de milioane de ani-lumină. Dacă inteligența asta gazoasă se va lua după noi, ea se va pierde în noaptea fără sfîrșit a spațiului.

Cînd Lester se așeză, Grosvenor se ridică și vorbi astfel :

— Vă dați, cred, seama cu toții că nu vom merge chiar pînă la nebuloasa aceea. Ne-ar trebui sute, sau poate mii de ani, ca să ajungem la ea. Vrem doar să ducem această ființă vrăjmașă într-un loc din spațiu unde va muri de foame. Iar noi vom ști că a murit, dacă nu vom mai auzi murmurul gîndurilor sale.

E ceea ce avea să se întîmple, foarte curînd.

Grosvenor intră în sala de cursuri a secției sale și văzu că numărul studenților lui crescuse din nou. Toate scaunele erau ocupate ; ba, se mai aduseseră

scaune şi din camerele alăturate. Îşi începu conferinţa astfel :

— Problemele de care se ocupă nexialismul sînt probleme de ansamblu. Omul a împărţit viaţa şi materia în compartimente distincte şi cu toate că foloseşte cîteodată unele cuvinte ce dovedesc că-şi dă seama de unitatea întregii naturi, el continuă să se comporte ca şi cum acest Univers unic şi schimbător ar fi alcătuit din numeroase părţi, care ar funcţiona separat. Metodele despre care vom vorbi în astă seară...

Făcu o pauză, pentru a-şi privi publicul. Deodată, zări în fundul sălii o faţă ce-i era familiară, totuşi continuă :

— Metodele despre care vom vorbi vor demonstra că această distincţie între realitate şi comportamentul uman poate fi înlăturată.

În vreme ce Grosvenor expunea aceste metode, în fundul sălii Gregory Kent lua primele sale notiţe la cursul de nexialism.

Cu mica-i încărcătură de reprezentanţi ai civilizaţiei umane, nava *Space Beagle* gonea cu o viteză din ce în ce mai mare prin noaptea fără sfîrşit.

Şi fără început.

POSTFAȚĂ

Literatura științifico-fantastică (mă refer la cea modernă, nu la cea veche, inaugurată de Lucian din Samosata sau de alți presupuși precursori) are de pe acum o istorie foarte bogată. Nu numai o istorie universală, în care Jules Verne își dă mîna cu H. G. Wells și cu Karel Čapek — pentru a nu-i cita decît pe acești trei mari deschizători de drumuri — ci și un șir de istorii naționale, fiecare dintre ele jalonată de numeroase opere, a căror inventariere și clasificare devin tot mai anevoioase.

În introducerea sa la o recentă „Istorie a literaturii științifico-fantastice moderne“ [1], Jacques Sadoul mărturisește că nu s-a putut ocupa decît de vreo cinci sute din cele aproximativ *treizeci de mii* de titluri apărute numai în lumea anglo-saxonă în decurs de o jumătate de veac ! Din bilanțul istoric încheiat de Sadoul — și din alte bilanțuri asemănătoare — reiese limpede că o bună parte din literatura științifico-fantastică din Anglia și mai ales din Statele Unite s-a constituit în cadrul și în jurul revistelor specializate. Însăși denumirea de „science fiction“ este legată

[1] Jacques Sadoul : „Histoire de la Science-Fiction Moderne“, vol. I, „Domaine anglo-saxon“, Editions Albin Michel, Paris, 1973.

de prima dintre aceste reviste, *Amazing Stories*, întemeiată în aprilie 1926 de americanul de origină luxemburgheză Hugo Gernsback, socotit de către mulți „părintele" genului. („Adevăratul «părinte al science fiction»-ului este Hugo Gernsback și nimeni nu-i poate răpi acest titlu", afirma în 1943 cercetătorul american Sam Moskowitz.) Revista lui Gernsback a fost urmată în curînd de multe altele, mai toate cu o existență efemeră, dar avîndu-și, fiecare, clientela ei, în scurtul răgaz îngăduit fie de criza economică, fie de legile aspre ale concurenței. În ansamblu, aceste publicații cu coperți țipătoare, tipărite pe hîrtie ieftină (de unde și denumirea ce li s-a dat, de „pulp magazines" — „pulp" însemnînd în englezește pastă de lemn), au creat, îndeosebi în Statele Unite, o adevărată „cultură paralelă", sau chiar o „contracultură", situată în afara celei tradiționale și ignorată de critica literară „serioasă".

Fiică a unui veac dominat de dezvoltarea impetuoasă a științei și tehnicii, această formă de cultură s-a caracterizat, mai ales la începuturile ei, printr-o încredere optimistă în viitorul de aur făgăduit omenirii de către savanți. Lăsînd în seama scriitorilor de profesie analiza psihologică, expresivitatea stilistică și alte asemenea preocupări, colaboratorii revistelor americane de „science fiction" se interesau exclusiv de latura tehnico-științifică a vieții moderne. Estetica lor este înrudită cu aceea a futuriștilor europeni, vehemenți negatori, ca și ei, ai literaturii „beletristice" și adepți înflăcărați ai progresului tehnic.

Deși, cu timpul, autorii de „science fiction" aveau să acorde o atenție mai mare elementelor propriu-zis literare ale scrierilor lor — mulți dintre ei dobîndindu-și astfel un necontestat drept de cetate în republica literelor — rămîne un fapt că genul, ca atare,

s-a constituit, cel puţin în Statele Unite, într-o zonă spirituală mai apropiată de ştiinţă decît de literatură.

„*Science fiction* este mai presus de orice un sistem de idei", afirmă scriitorul şi editorul american Donald A. Wollheim într-un eseu destul de recent despre literatura ştiinţifico-fantastică modernă [1]. „Ea se ocupă de idei în mai mare măsură decît de stilul literar. Ea face speculaţii asupra viitorului şi asupra unor probabilităţi. Tocmai de acest lucru se cuvine să ne amintim, mai degrabă decît de profunzimea caracterului eroilor săi. Literatura ştiinţifico-fantastică trebuie judecată, aşadar, în lumina imensei varietăţi a viziunilor şi a ideilor sale, care sînt la fel de diverse ca şi posibilităţile omenirii şi la fel de multiforme ca stelele de pe cer."

O poziţie şi mai categorică în acest sens a fost exprimată de Robert A. Heinlein, unul dintre cei mai importanţi autori americani de „science fiction", într-o conferinţă ţinută la Universitatea din Chicago în 1957 şi tipărită într-un volum colectiv [2].

Heinlein afirmă că „romanul speculativ" *(speculative fiction)* — cum preferă el să denumească genul — „este singura formă de ficţiune capabilă să interpreteze aspectele rapid schimbătoare ale vieţii moderne". „Pot oare James Joyce, Henry Miller şi fiii şi strănepoţii lor să interpreteze clocotitoarea lume nouă a energiei atomice, a antibioticelor şi a călătoriilor interplanetare ?" se întreba el. Şi răspundea, bineînţeles negativ, adăugînd cu oarecare suficienţă : „Romanul speculativ este singura formă de ficţiune care nu exclude nici o zonă a experienţei

---

[1] Donald A. Wollheim : „Les Faiseurs d'Univers. La science fiction d'aujourd'hui, Editions Robert Laffont, Paris, 1974 (ediţia originală a apărut în S.U.A. în 1971).

[2] „The Science Fiction Novel", Chicago, 1969 (ediţia a 3-a), cuprinzînd patru eseuri despre „science fiction" şi o introducere de Basil Davenport.

umane... ea nu exclude, mai ales, cea mai umană dintre toate activitățile omenești, activitatea care ne ridică deasupra animalelor, și anume practicarea metodei științifice, laolaltă cu analiza serioasă a consecințelor ce decurg din ea".

Poziția evident polemică a lui Heinlein rezumă crezul și complexele unei întregi generații de autori de „science fiction", generație formată la școala unor reviste specializate, cu titluri pe cît de senzaționale, pe atît de sugestive : *Astounding Stories, Amazing Stories, Marvel Science Stories, Super-Science Stories* etc.

Prima dintre revistele citate mai sus, *Astounding Stories* (mai pe scurt, *Astounding),* a jucat un rol formativ extrem de important, îndeosebi în perioada cînd a fost condusă de John W. Campbell Jr. Sadoul nu pregetă să califice drept „perioadă clasică" a literaturii științifico-fantastice americane anii 1939—49, cînd autoritatea lui Campbell s-a putut manifesta din plin, atît în cadrul revistei, cît și în afara ei :

„John W. Campbell este omul cel mare al acestei perioade. El domnește cu o mînă de fier asupra principalei reviste specializate și dispune de o pepinieră de autori noi... Pentru el, știința rămîne primordială, dar îi va adăuga un alt centru de interes : previziunea viitorului. Campbell socotea că rolul literaturii S. F. este de a proroci civilizația de mîine, într-un mod plauzibil, realist și, bineînțeles, științific..."

Printre scriitorii descoperiți și promovați de Campbell se numără și A.E. van Vogt, care, împreună cu Robert A. Heinlein și cu Isaac Asimov, reprezintă tendința dominantă din literatura științifico-fantastică americană a „perioadei clasice" amintite și care, atît prin biografia cît și prin opera lui, este un produs

tipic al acestei perioade, deși se numără printre puținii care i-au supraviețuit, literar vorbind.

Alfred Elton van Vogt s-a născut la 26 aprilie 1912, într-o așezare din provincia canadiană Manitoba, în familia unui avocat al cărui străbunic olandez traversase Atlanticul, pentru a se stabili, prin 1861, undeva în apropiere de Portland, în statul american Oregon. El și-a petrecut copilăria într-o altă provincie canadiană, Saskatchewan — un ținut de preerie, prielnic zborurilor imaginației.

„Privind înapoi, nu mi-aș schimba copilăria la țară pentru una la oraș", mărturisea van Vogt într-un articol autobiografic [1], în care afirma, de asemenea, că a simțit încă de mic o atracție pentru povestirile de „science fiction", descoperite mai întîi în revista englezească *Chum*, și ulterior în revista lui Gernsback, *Amazing Stories*.

Marea depresiune economică din anii 1929—33 a afectat și destinul familiei van Vogt. Feciorul avocatului a fost nevoit să-și întrerupă studiile, după absolvirea unei „high school", deși avea să le reia mai tîrziu, urmînd în total vreo treizeci de cursuri universitare în diferite discipline. El a încercat să-și găsească un rost ca scriitor și a frecventat chiar o școală de literatură („Palmer Institute of Authorship"), iar la vîrsta de douăzeci de ani a izbutit să-și plaseze, în paginile revistei *True Story*, o povestire „cu caracter confesiv". A scris și alte povestiri de acest gen, precum și un mic „western" și o seamă de piese radiofonice pentru diverse posturi canadiene, dar nu a reușit să se impună. A lucrat, un timp, și în redacția unei mari edituri comerciale.

Potrivit unei confesiuni făcute lui Jacques Sadoul și citată în lucrarea amintită, van Vogt a debutat în

[1] „Twentie th-Century Authors. A Biographical Dictionary", ed. by Stanley Kunitz, 1963.

„science fiction“ sub semnul celor doi mari mentori ai literaturii S. F. din Statele Unite, Gernsback și Campbell :

„La vîrsta de paisprezece ani am citit numărul din noiembrie 1926 al revistei *Amazing Stories* și am rămas vreme de mulți ani cititorul ei asiduu. Am abandonat însă lectura revistei cînd redactorul-șef al acesteia a plecat de la conducerea ei. Am încetat atunci să citesc „science fiction“ pînă prin 1938, cînd am dat peste un număr al revistei *Astounding*, cel care conținea povestirea lui Don A. Stuart [1], intitulată „Cine umblă acolo ?“. Am citit jumătate din ea, apoi am cumpărat revista, ca să pot termina la mine acasă lectura. Am fost atît de entuziasmat de această povestire admirabilă, încît m-am hotărît să-i trimit de îndată lui Campbell, redactorul-șef al revistei, o idee pentru o povestire științifico-fantastică. Dacă el nu mi-ar fi răspuns, probabil că n-aș fi devenit niciodată un autor de science fiction. Dar mi-a răspuns, iar mai tîrziu aveam să constat că răspundea la toate scrisorile de acest gen. Astfel încurajat, am scris pentru Campbell două povestiri : *Vault of the Beast* (Bîrlogul fiarei) și *Black Destroyer* (Ucigașul negru)...“

Anul 1939, care a marcat începutul carierei sale de autor de „science fiction“, a fost pentru van Vogt un an de cotitură și pe plan intim, căci s-a căsătorit cu Edna Mayne Hull, ea însăși scriitoare de literatură științifico-fantastică. După treminarea celui de-al doilea război mondial, s-au stabilit amîndoi la Los Angeles, în Statele Unite (a căror cetățenie aveau s-o capete în 1952).

Opera lui van Vogt cuprinde numeroase povestiri și romane, a căror simplă înșiruire ar ocupa un spațiu prea mare pentru dimensiunile acestei postfețe. Să le

---

[1] Unul din pseudonimele lui John W. Campbell Jr.

amintim, totuşi, pe cele mai importante (indicînd, între paranteze, data apariţiei lor în volum ca şi traducerea titlurilor originale) :

SLAN (Slanii, 1946)
THE WEAPON MAKERS (Fabricanţii de arme, 1947)
THE WORLD OF NULL-A (Lumea Non-A, 1948)
THE VOYAGE OF THE Space Beagle *(Odiseea navei Space Beagle, 1950)*
THE WEAPON SHOPS OF ISHER (Arsenalele din Isher, 1951)
EMPIRE OF THE ATOM (Împărăţia atomului, 1956)
THE WAR AGAINST THE RULL (Războiul contra Rulilor, 1959)
PAWNS OF NULL-A (Pionii Non-A, 1956)
THE WIZARD OF LINN (Vrăjitorul din Linn, 1962)
THE SILKIE (Silkii, 1969)
FUTURE GLITTER (Strălucirea viitoare, 1973)

În total, van Vogt a publicat pînă în prezent peste patruzeci de cărţi, multe dintre ele „best-sellers" atît în S.U.A. cît şi în ţările în care au fost traduse.

În urma unui sondaj efectuat în 1947 printre „fanaticii" („fans") genului de către Gerry de la Ree, s-a putut constata că van Vogt ocupa locul întîi pe o listă de zece nume de autori preferaţi — înaintea lui Lovecraft şi chiar a lui H. G. Wells ! Un sondaj asemănător, efectuat printre „fanii" din Quebec şi publicat în martie 1975 de un „fanzin" canadian, dovedeşte că van Vogt nu şi-a pierdut popularitatea, căci figurează pe locul al doilea, după Asimov, pe lista autorilor preferaţi de cititorii canadieni de „science fiction"...

„Odiseea navei *Space Beagle*" este o operă reprezentativă pentru creaţia lui van Vogt. Ea are la bază cîteva povestiri publicate de scriitor în revista *Astounding,* în special „Black Destroyer" (Ucigaşul negru) şi „Discord în Scarlet" (Discordie în roşu), prima corespunzînd capitolelor 1—6, iar a doua ca-

pitolelor 13—21 ale romanului tipărit în 1950. Foarte mulţi autori de „science fiction“ procedază în felul acesta ; bunăoară I. Asimov şi-a scris celebrul roman *Eu, robotul* pornind de la o povestire publicată în 1941 în *Astounding*. Clifford Simak şi-a folosit o povestire, publicată în 1944 în aceeaşi revistă, pentru a scrie romanul intitulat *(City* (Oraşul). Cred, însă, că exemplele cele mai numeroase de utilizare a unor povestiri mai vechi în cadrul unor cărţi de mari dimensiuni se pot găsi în opera lui van Vogt. Toate cărţile sale poartă, în filigran, pecetea unei existenţe anterioare sub formă de foileton.

„Odiseea navei *Space Beagle*“ este, aşadar, o suită de povestiri, nu lipsite de o legătură internă, dar totuşi insuficient sudate. Legătura internă o creează cadrul în care se desfăşoară fantasticele peripeţii narate, şi anume nava *Space Beagle*. În drumul ei prin spaţiul intergalactic, nava e atacată de adversari din ce în ce mai redutabili : întîi *Corl*, uriaşa felină care-i sfîşie pe oameni pentru a-şi astîmpăra foamea de *id*, apoi *Rimii*, care atacă nava cu ajutorul unui bombardament de imagini hipnotice transmise de la mari distanţe, după aceea monstruosul *Ixtl*, unic supravieţuitor al unei seminţii distruse de o conflagraţie cosmică, apoi monştrii care se materializează sub ochii îngroziţi ai membrilor expediţiei — făpturi trimise pe calea undelor de o civilizaţie galactică ostilă — şi, în sfîrşit, *Anabis*, enormul şi insaţiabilul organism care umple cu materia lui informă spaţiul galaxiei.

De fiecare dată, oamenii ies biruitori din lupta pe care o dau cu aceste făpturi vrăjmaşe, dar victoria lor nu e niciodată uşoară, pentru că, la perfidia şi forţa inamicului extraterestru, se adaugă inerţia şi îngustimea de vederi a mai tuturor membrilor expediţiei. Căci, deşi în epoca în care se petrece acţiunea cărţii omul a descoperit „forţa antigravitaţională“,

ce i-a permis să exploreze galaxiile, mentalitatea lui a rămas în urma progresului tehnico-ştiinţific. Înşişi oamenii de ştiinţă ai acelei epoci au devenit nişte specialişti fără orizont, incapabili să sesizeze legăturile dintre fenomene. Doar *nexialismul,* o „ştiinţă a întregului" — apărută tocmai ca urmare a acestei specializări excesive — dar încă ignorată sau respinsă de majoritatea savanţilor, este în măsură să integreze rezultatele obţinute în diferite domenii ale cercetării ştiinţifice şi să găsească soluţiile practice necesare (termenul de „nexialism", născocit de van Vogt, vine de la „nexus", participiul trecut al verbului latinesc „nectere", care înseamnă „a lega") Elliott Grosvenor, unicul reprezentant al „nexialismului" la bordul navei spaţiale *Space Beagle,* are de înfruntat prejudecăţile tenace ale colegilor săi, şi chiar ostilitatea făţişă a unora dintre ei. Dar, graţie educaţiei primite la Institutul de nexialism, acest tînăr savant izbuteşte nu numai să-şi impună soluţiile salvatoare, ci şi să-şi convertească, pe rînd, colegii la ideile noi, verificate în practică, ale „nexialismului".

Van Vogt are meritul de a fi imaginat o serie de situaţii dramatice, în care necesitatea unei astfel de ştiinţe interdisciplinare apare cu prisosinţă ; în faţa pericolelor ce ameninţă nava spaţială, doar o viziune de ansamblu, integratoare, poate duce la ieşirea din impas. Spre deosebire de Grosvenor, un savant ca Gregory Kent — şeful secţiei de chimie — este tipul omului de ştiinţă conservator, mînat mai degrabă de ambiţia de a parveni pe scara socială, decît de pasiunea cercetării. Deşi personajele sînt schematice, conflictul dintre „nexialism" şi adversarii lui capătă proporţii dramatice, ajungînd chiar să domine acţiunea întregii cărţi. Dimensiunile politice ale conflictului nu-i scapă scriitorului, care satirizează electoralismul şi pseudodemocraţia ce domnesc la bordul navei spa-

ţiale. Căci nava *Space Beagle* e un microcosm, o mică Americă proiectată de van Vogt în viitor, dar încărcată cu multe din tarele prezentului.

În paginile cărţii au loc numeroase discuţii, menite să scoată în relief superioritatea „nexialismului" asupra celorlalte moduri de a aborda problemele complexe ridicate de o expediţie intergalactică. Din păcate, discuţiile sînt lungite uneori în mod artificial.

Destul de mult se discută în carte şi despre teoria ciclică a istoriei, invocată ca o posibilă explicaţie a fenomenelor, nu numai din viaţa socială a oamenilor, ci şi din viaţa civilizaţiilor de pe alte planete. Expusă de arheologul Korita, teoria e folosită, parţial, ca ipoteză de lucru, de către Grosvenor, deşi acesta „avea unele rezerve" : „Evident, teoria e susceptibilă de revizuiri substanţiale", spune Grosvenor undeva, iar termeni ca «rasă» sau «sînge» sînt lipsiţi de sens".

Punînd în discuţie, chiar cu aceste rezerve, teoria filozofului german Oswald Spengler (1880—1936), van Vogt s-a lăsat uneori sedus de aspectele ei raţionale şi critice, aspecte neesenţiale, căci fondul spenglerianismului (şi al adepţilor lui, ca istoricul englez Toynbee) rămîne legat de termeni ca „rasă" şi „sînge" şi de negarea ideii de progres. Rezultatul este că teoria ciclică a istoriei dă naştere, în „Odiseea navei *Space Beagle*", unei contradicţii fundamentale între elogiul explicit şi implicit adus de scriitor ştiinţei moderne, pe de o parte şi concepţia reacţionară, fatalistă, şi deci contrarie spiritului ştiinţific, a autorului faimosului „Declin al Occidentului" pe de alta. Trebuie spus însă că, în economia cărţii, nexialismul este singura teorie validată de însăşi desfăşurarea acţiunii.

În acelaşi timp, se cuvine menţionat faptul că van Vogt are pasiunea ideilor, dar nu posedă nici cultură filozofică solidă, nici discernămînt critic îndeajuns

de dezvoltat pentru a le reţine pe cele mai adecvate propriului său talent. El şi-a manifestat nu o dată entuziasmul pentru teorii pseudo-ştiinţifice, ca de pildă cele cuprinse în „Semantica generală“ a lui Alfred Korzybski, un gînditor american de origine poloneză, care şi-a legat numele de această disciplină, expusă în lucrarea sa, intitulată „Ştiinţă şi sănătate, Introducere la sistemele non-aristotelice şi la Semantica generală“ (1933). Van Vogt i-a transpus ideile în cele două cărţi despre „Lumea Non-A“, socotite de unii adevărate capodopere, dar respinse de alţii ca nişte monumente ale confuziei.

Referindu-se la controversa aprigă iscată în jurul acestor cărţi, Gérard Klein scria, pe bună dreptate, într-o „notă de lectură“ publicată în revista *Fiction* (numărul 152, din iulie 1966) :

„E adevărat că, toată viaţa lui, van Vogt a căutat o doctrină globală, care să poată lumina viitorul lumii. E o căutare ce-şi are meritul ei, deoarece simbolizează căutările tuturor oamenilor. Din diferitele sale «descoperiri» — printre care ideile şi metodele doctorului Bates, ale lui Korzybski şi ale lui L. Ron Hubbard au fost cele mai importante — el a scos, de fiecare dată, cîte o carte. Dar cărţile sale sînt romane de «science fiction»... Scriitorul de «science fiction» îşi rezervă posibilitatea de a născoci alte ştiinţe, alte filozofii, alte arhitecturi, alte fiinţe. El nu trebuie să le expliciteze decît în cuprinsul operei sale... Cu alte cuvinte, filozofia Non-A este un personaj vanvogtian în opera lui van Vogt, şi e inutil şi absurd s-o trimiţi la filozofia lui Korzybski...“

Acelaşi lucru se poate spune, cred, şi despre „nexialism“ : ca „personaj vanvogtian“ — poate cel mai convingător din întreaga carte — „nexialismul“ are o incontestabilă putere de atracţie, compensînd pînă la un punct scăderile de ordin ideologic (teoria ciclică a istoriei) şi de ordin literar (schematismul persona-

jelor, lipsa de unitate arhitectonică, neglijențele stilistice ale lucrării).

„Odiseea navei *Space Beagle*“ este, repet, o carte reprezentativă pentru scriitorul american, deoarece îi învederează atît calitățile, cît și defectele. Printre calități, se cuvine menționată în primul rînd capacitatea lui van Vogt de a imagina lumi depărtate în timp și în spațiu și de a le popula cu făpturi stranii (nu degeaba traducătorul francez al „Odiseei navei *Space Beagle*“ i-a dat titlul de „Fauna spațiului“). Viziunile scriitorului au anvergură și îndrăzneală și reușesc mai întotdeauna să ne trezească sentimentul măreției Universului în care trăim. Van Vogt este „un creator de lumi“, spunea pe bună dreptate Donald Wollheim în eseul din care am mai citat. El se mișcă între aceste lumi cu o dezinvoltură la care-i dă dreptul nu numai imaginația lui prodigioasă, ci și fantasticul progres tehnico-științific realizat de omenire în ultimele cîteva decenii.

Remarcabil la van Vogt este faptul că povestirile sale, populate cu atîția căpcăuni și „mutanți“ extratereștri, și plasate într-un timp atît de depărtat de al nostru, rămîn totuși foarte ancorate în uman. Așa cum subliniază tot Wollheim, scriitorul „are o încredere instinctivă în om, crede în invincibilitatea lui și refuză să accepte limitele timpului și ale spațiului“.

Van Vogt se definea pe sine însuși cînd formula următorul program pentru „science fiction“ [1] :

„Literatura științifico-fantastică a contribuit și sînt sigur că va mai contribui la crearea unei gîndiri îndreptate spre viitor... În cea mai mare parte a globului, omul este încătușat. Pretutindeni, puternice forțe retrograde acționează pentru a-l menține în robie sau

---

[1] Citat după „Panorama de la Science Fiction“ de Jacques van Herp, Ed. Marabout, 1973.

pentru a făuri noi lanțuri, încă și mai strîmte. Dar el se va elibera, dacă vreodată cunoștințele științifice vor putea pătrunde în temnița lui..."

Din această credință în om și în posibilitățile eliberatoare ale cunoașterii științifice s-au născut cele mai bune opere ale scriitorului.

PETRE SOLOMON

Fantastic Club

Lei 9,25

În aceeași colecție

au mai apărut:

Miron Scorobete :
CRINCENA LUPTĂ DINTRE „ATE" ȘI „ABILE"

Victor Bîrlădeanu :
GHEAȚA DE FOC

Romulus Bărbulescu – George Anania :
ȘARPELE BLÎND AL INFINITULUI

Doru Davidovici :
ZEIȚA DE ORICALC

Vladimir Colin :
BABEL